Rich Dad's

BEST หนังสือขายดี SELLER

CASHFLOW Quadrant™

พ่อรวยสอนลูก #2 เงินสี่ด้าน

พ่อรวยชี้ทางสู่อิสรภาพทางการเงิน

โดย Robert T. Kiyosaki, Sharon L. Lechter C.P.A.

เรียบเรียงโดย นันทวัน รุจิวงศ์, วิเชียร เลิศกิจการ

ซีเอ็ด

บทที่ 8 ทำอย่างไรจึงจะรวย 167

บทที่ 9 จงเป็นธนาคาร แต่อย่าเป็นนายธนาคาร 187

ตอนที่ 3 ทำอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จในการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ______ 215

บทที่ 10 ก้าวแรก - ก้าวเด็ก 217

7 ขั้นตอนสู่ทางด่วนทางการเงิน ______ 233

บทที่ 11 ขั้นตอนที่ 1 เริ่มทำธุรกิจเพื่อตัวเองเสียที 235

บทที่ 12 ขั้นตอนที่ 2 ควบคุมกระแสเงินสด 239

บทที่ 13 ขั้นตอนที่ 3 ความแตกต่างของ "เสี่ยง" และ "น่าเสี่ยง" 247

บทที่ 14 ขั้นตอนที่ 4 คุณต้องการเป็นนักลงทุนประเภทใด 251

บทที่ 15 ขั้นตอนที่ 5 มองหาครูฝึก 259

บทที่ 16 ขั้นตอนที่ 6 ความผิดหวังคือพลังใจ 269

บทที่ 17 ขั้นตอนที่ 7 พลังศรัทธา 275

บทที่ 18 บทสรุป 281

แนวทางสู่ความมั่งคั่ง (ฉบับย่นย่อ) 284

บทนำ

"คุณอยู่ด้านไหนของ 'เงินสี่ด้าน' ด้านนั้นเหมาะสำหรับคุณหรือไม่?"

หากคุณกำลังดิ้นรน ขัดสนเรื่องเงินๆ ทองๆ หากคุณต้องการควบคุมสถานะทางการเงินของตัวเอง ต้องการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่การมี *"อิสรภาพทางการเงิน"* หนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก # 2 : เงินสี่ด้าน"* จะช่วยคุณได้

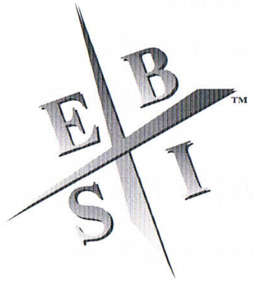

"เงินสี่ด้าน" หมายถึงรายได้ที่มาจากงานสี่ประเภท

E (Employee) - ลูกจ้าง
S (Self–employed) - คนทำธุรกิจส่วนตัว
B (Business Owner) - เจ้าของกิจการ
I (Investor) - นักลงทุน

เราทุกคนยืนอยู่บนด้านใดด้านหนึ่งของ *"เงินสี่ด้าน"* ขึ้นอยู่กับว่ารายได้ของคุณมาจากอะไร หากคุณเป็นมนุษย์เงินเดือน คุณคือลูกจ้างและอยู่ด้านซ้าย อีกกลุ่มที่อยู่ด้านเดียวกับลูกจ้างก็คือพวกประกอบธุรกิจส่วนตัว ส่วนด้านขวาคือผู้ซึ่งมีรายได้จากกิจการที่ตนเองเป็นเจ้าของและนักลงทุน

"เงินสี่ด้าน" เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนสี่กลุ่มที่ประกอบขึ้นเป็นโลกแห่งธุรกิจใบนี้ ทั้งสี่กลุ่มมีอุปนิสัยความคิดเห็นแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง หนังสือเล่มนี้จะช่วยให้คำตอบว่าคุณอยู่กลุ่มไหน กำลังยืนอยู่ด้านไหนในสี่ด้านนี้ และ

จะสามารถเปลี่ยนไปอยู่กลุ่มอื่นด้านอื่นเพื่อก้าวไปสู่การมี *"อิสรภาพทางการเงิน"* ได้อย่างไร แม้อิสรภาพทางการเงินจะมีอยู่ทั้งสี่ด้านของงานทั้งสี่อาชีพ แต่ความรู้ความชำนาญจากการเป็น "เจ้าของกิจการ" หรือ "นักลงทุน" จะช่วยให้คุณไปถึงจุดหมายรวดเร็วขึ้น

โตขึ้นหนูอยากเป็นอะไร?

หนังสือเล่มนี้เรียกได้ว่าเป็นภาคสองของ *"พ่อรวยสอนลูก"* สำหรับคุณที่ยังไม่มีโอกาสอ่าน *"พ่อรวยสอนลูก"* เป็นหนังสือที่กล่าวถึงความคิด การดำเนินชีวิต ความรู้ทางการเงินของผู้ชายสองคน คนหนึ่งคือพ่อแท้ๆ ของผมซึ่งมีการศึกษาสูง ส่วนอีกคนคือพ่อเพื่อนซึ่งเรียนไม่จบชั้นมัธยม คนแรกจนแต่คนที่สองรวย ถ้าใครถามผมว่า "โตขึ้นจะเป็นอะไร" พ่อนักการศึกษาสูงของผมมักจะตอบว่า "ขยันเรียนให้เก่ง สอบได้ที่ดีๆ จะได้มีงานมั่นคง เงินเดือนสูงๆ" พ่อแนะนำชีวิตตามแบบรูปข้างล่างนี้

คำสอนของพ่อจน

พ่อจนสอนให้ผมเป็น "ลูกจ้าง" เงินเดือนสูงๆ หรือไม่ก็เป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ที่มีรายได้ก้อนโต เช่น หมอ ทนาย นักบัญชี พ่อชอบงานมั่นคง เงินเดือนดี พร้อมผลตอบแทน พ่อจึงเป็นข้าราชการระดับอธิบดีกรมการศึกษาของรัฐฮาวายนั่นทีเดียว

คำสอนของพ่อรวย

ส่วนพ่อรวยแต่การศึกษาน้อยให้บทเรียนที่ต่างออกไป พ่อสอนว่า "ไปโรงเรียน เรียนให้จบแล้วเป็นเจ้าของกิจการและเป็นนักลงทุนที่ประสบความสำเร็จเถิด" พ่อแนะนำชีวิตแบบรูปนี้

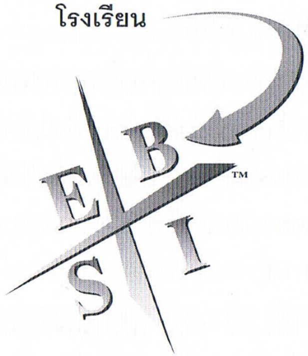

หนังสือเล่มนี้เกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก และกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อผมพยายามดำเนินรอยตามคำสอนของพ่อรวย

ใครควรอ่านหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับคนที่ต้องการเปลี่ยนด้านที่ตนยืนอยู่ สำหรับ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ที่ต้องการก้าวไปเป็น "เจ้าของกิจการ" หรือ "นักลงทุน" และสำหรับคุณทุกคนที่ต้องการมากกว่าความมั่นคงของงาน นั่นคือความมั่นคงทางการเงิน นี่ไม่ใช่เส้นทางที่ปูลาดด้วยกลีบกุหลาบ แต่มั่นใจได้ว่าจุดหมายปลายทางนั้นคุ้มค่าแก่ความพยายามยิ่งนัก เพราะสุดทางเส้นนี้คือ *"อิสรภาพทางการเงิน"*

เมื่อผมอายุ 12 ปี พ่อรวยสอนให้ผมเข้าใจความแตกต่างของ *"เงินสี่ด้าน"* อันได้แก่ ลูกจ้าง คนทำธุรกิจส่วนตัว เจ้าของกิจการ และนักลงทุน ด้วยการเล่านิทานเรื่องนี้

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่ง เป็นหมู่บ้านที่น่าอยู่ แต่น่าเสียดายที่มีปัญหาอยู่ว่าหมู่บ้านจะขาดน้ำหากฝนไม่ตก เพื่อแก้ปัญหานี้ กรรมการหมู่บ้านจึงประกาศหาคนรับจ้างขนส่งน้ำมาให้คนในหมู่บ้านใช้ ชายหนุ่มสองคนเสนอตัวรับทำงานนี้ กรรมการหมู่บ้านตกลงทำสัญญากับชายทั้งสอง โดยหวังว่าเขาสองคนจะได้แข่งขันกันทำงานและรักษาราคาให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

ทันทีที่ได้รับการว่าจ้าง เอ็ด...ชายคนแรกรีบวิ่งไปซื้อกระป๋องตักน้ำมา 2 ใบ แล้วเริ่มตักน้ำจากลำธารมาใส่ถังคอนกรีตให้คนในหมู่บ้านไว้ใช้ในทันที ทุกๆ เช้าเขาจะรีบตื่นก่อนคนอื่นๆ เพื่อดูแลให้มีน้ำในถังเพียงพอสำหรับคนในหมู่บ้าน แม้งานจะหนักแต่เอ็ดก็มีความสุขเพราะมีเพียงเขาและชายอีกคนหนึ่งเท่านั้นที่ได้งานนี้

ชายคนที่สอง บิล...หายตัวไปเป็นเดือน ซึ่งทำให้เอ็ดดีใจมาก เพราะไม่ต้องแบ่งงานให้ใคร และได้รับรายได้เต็มๆ เพียงลำพัง

แทนที่จะวิ่งไปซื้อถังน้ำ บิลเตรียมเขียนแผนธุรกิจ จัดตั้งบริษัท หาผู้ร่วมทุน จ้างผู้จัดการ และกลับมาพร้อมทีมงานก่อสร้างในหกเดือนต่อมา เขาใช้เวลาหนึ่งปีสร้างท่อน้ำสแตนเลสขนาดใหญ่เชื่อมต่อระหว่างลำธารเข้าหมู่บ้าน ในงานวันเปิดท่อขนส่งน้ำ บิลประกาศว่าน้ำของเขาสะอาดกว่าน้ำของเอ็ด เพราะบิลรู้ว่ามีคนบ่นเรื่องคุณภาพน้ำที่เอ็ดขนมาเสมอๆ นอกจากนี้บิลยังแจ้งว่า เขาสามารถทำให้ทุกคนมีน้ำใช้ตลอด 24 ชั่วโมงและตลอด 7 วันอีกด้วย ขณะที่เอ็ดส่งน้ำให้หมู่บ้านได้เฉพาะวันทำการ เพราะเขาหยุดทำงานวันเสาร์อาทิตย์ สุดท้ายบิลประกาศว่าเขาจะเก็บค่าน้ำถูกกว่าเอ็ดร้อยละ 75 โดยที่ทุกคนจะได้น้ำคุณภาพดีกว่า สิ้นเสียงของบิล ทุกคนปรี่กันเข้าไปที่ก๊อกน้ำจากท่อที่บิลสร้าง

เอ็ดพยายามที่จะแข่งขันกับบิลด้วยการลดราคาลงร้อยละ 75 ซื้อถังน้ำเพิ่มอีกสองถังพร้อมฝาปิด และใช้วิธีลากทีละสี่ถังในแต่ละเที่ยว ทั้งยังจ้างลูกชายทั้งสองคนมาช่วยขนน้ำรอบกลางคืนและช่วงวันหยุด เมื่อเด็กทั้งสองโตขึ้นและถึงเวลาจากบ้านเพื่อไปเรียนต่อ เอ็ดบอกลูกทั้งสองว่า "จงรีบกลับมา เพราะวันหนึ่งธุรกิจนี้จะตกเป็นของเจ้า" ไม่ทราบว่าด้วยเหตุผลกลใด จนแล้วจนรอดลูกทั้งสองของเอ็ดก็ไม่กลับมาบ้านอีกเลย

ขณะเดียวกัน บิลมีความคิดว่าถ้าหมู่บ้านนี้ต้องการน้ำ หมู่บ้านอื่นก็คงขาดน้ำเหมือนกัน เขาจึงปรับปรุงแผนธุรกิจเพื่อนำน้ำที่มากด้วยคุณภาพ ปริมาณ สะอาด แต่ราคาย่อมเยาไปเสนอให้แก่หมู่บ้านอื่น เขาคิดเงินแค่ถังละเพนนีเดียว แต่บิลสามารถส่งน้ำได้เป็นพันๆ ล้านถังต่อวัน น้ำไหลจากลำธารสู่แต่ละครัวเรือนทุกวี่ทุกวันโดยที่บิลไม่ต้องไปทำงานเลย ตลอดเวลาที่น้ำไหลเข้าบ้านของคนในหมู่บ้าน เงินก็ไหลเข้าบัญชีของเขาอย่างสม่ำเสมอ

บิลใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ขณะที่เอ็ดทำงานหนักตลอดชีวิตพร้อมปัญหาการเงินที่อยู่คู่กับเขาจนวาระสุดท้าย เรื่องก็จบลงเพียงแค่นี้

ผมนึกถึงเรื่องของบิลและเอ็ดตลอดมา เรื่องนี้ได้ช่วยในการตัดสินใจของผมในหลายๆ ครั้ง ผมมักจะถามตัวเองว่า

"เรากำลังสร้างท่อหรือลากถัง"

"เรากำลังทำงานอย่างหนักหรืออย่างฉลาด"

คำตอบที่ผมได้ทำให้ผมมี *"อิสรภาพทางการเงิน"* ในเวลาต่อมา

และนั่นคือเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ซึ่งเกี่ยวกับการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" สำหรับคุณที่กำลังเบื่อกับการลาก "ถัง" และพร้อมที่จะสร้าง "ท่อ" เพื่อส่งเงินเข้ากระเป๋า...ไม่ใช่ออกจากกระเป๋า

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็นสามตอน

ตอนที่ 1 กล่าวถึงนิสัย ความคิด และค่านิยมของคนทั้งสี่กลุ่ม เป็นการชี้ให้เห็นว่าทำไมคนประเภทนี้จึงติดอยู่ในกลุ่มนี้ บางทีก็ไม่รู้ตัวด้วยซ้ำ นอกจากจะช่วยชี้ให้เห็นว่าคุณอยู่ในกลุ่มไหนแล้ว ยังช่วยให้คุณมองเห็นว่าในอีกห้าปีข้างหน้าคุณต้องการย้ายไปอยู่กลุ่มอื่นหรือไม่

ตอนที่ 2 เป็นตอนที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของแต่ละคนซึ่งเน้นที่ "ความคิด" มากกว่า "การกระทำ"

ตอนที่ 3 ในตอนนี้คุณจะได้รู้จักวิธีการ 7 อย่างที่จะช่วยพาคุณเข้าสู่ฝั่งขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ผมจะนำความลับของพ่อรวยมาเล่าให้คุณฟัง วิธีเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยให้คุณเขียนแผนสู่ *"อิสรภาพทางการเงิน"* ของคุณขึ้นได้

จะเห็นว่าตลอดเรื่อง *"เงินสี่ด้าน"* ผมจะเน้นเรื่องของ "ไหวพริบทางการเงิน" เสมอ ถ้าคุณต้องการมีรายได้มีเงินจากฝั่งขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* โดยการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" คุณจะต้องเป็นคนที่ฉลาดกว่าพวกที่อยู่ฝั่งซ้าย อันได้แก่ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว"

ในการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ที่ดี คุณต้องรู้จักวิธีควบคุม "กระแสเงินสด" ของตัวเองให้ได้ หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อคนที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลง พร้อมจะก้าวผ่านคำว่า "งานที่มั่นคง" คนที่พร้อมจะสร้าง "ท่อน้ำ" ไปสู่ *"อิสรภาพทางการเงิน"*

เรากำลังอยู่ในต้นยุคข้อมูลข่าวสาร ความรวดเร็วของข่าวสารทำให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการเงินมากขึ้น คนที่มีความรู้ความชำนาญจากการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" เท่านั้นที่จะสามารถมองเห็นโอกาสนั้น หากต้องการพบความสำเร็จในยุคนี้ คุณจำเป็นต้องมีข้อมูลทั้งสี่ด้าน น่าเสียดายที่โรงเรียนของเรายังติดอยู่กับยุคอุตสาหกรรม โรงเรียนจึงรู้แต่วิธีส่งนักเรียนไปอยู่ทางฝั่งซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* เท่านั้น

ถ้าคุณกำลังหาคำตอบใหม่ๆ สำหรับยุคข้อมูลข่าวสาร หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อคุณ เพื่อช่วยให้การเดินทางไปกับยุคข้อมูลข่าวสารนี้ราบรื่นและสะดวกสบายขึ้น หนังสือเล่มนี้ไม่อาจตอบคำถามทุกข้อของคุณได้ แต่ประสบการณ์ที่ผมได้จากการเป็น "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" สู่การเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ที่ประสบความสำเร็จน่าจะให้ประโยชน์แก่คุณบ้าง

ถ้าคุณพร้อมที่จะเดินทางสู่ *"อิสรภาพทางการเงิน"* นี่คือหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อคุณ

ตอนที่ 1

เงินสี่ด้าน

1

"ทำไมไม่ทำงาน"

ปี 1985 ผมกับคิมภรรยาของผมไม่มีแม้บ้านจะคุ้มหัวนอน เราไม่มีงานทำ มีเงินเหลือในบัญชีนิดหน่อย และวงเงินในบัตรเครดิตก็เต็มหมด เราอาศัยรถโตโยต้าแทนบ้าน เอนเบาะนั่งลงเป็นที่นอน สัปดาห์แรกผ่านไป เราสองคนเริ่มมองเห็นความจริงของชีวิตแสนลำเค็ญ สิ่งที่เรากำลังกระทำ และอนาคตที่ต้องการไปให้ถึง

สองอาทิตย์ต่อมา เพื่อนคนหนึ่งทราบปัญหาการเงินของเรา จึงชวนเราไปอยู่ในห้องใต้ถุนในบ้านของเธอ ซึ่งเราได้อาศัยอยู่ที่นั่นเป็นเวลาเก้าเดือน เราไม่แสดงอาการหรือปริปากให้ใครรู้สถานภาพของเราสองคน เราดำเนินชีวิตอย่างปกติ จนญาติพี่น้องของเรามารู้เข้า ต่างถามเป็นเสียงเดียวกันว่า "ทำไมไม่ทำงาน"

ครั้งแรกเราพยายามจะอธิบายเหตุผล แต่คิดดูแล้วคงไม่มีประโยชน์ เพราะคงไม่มีใครเข้าใจว่าทำไมเราจึงไม่อยากหางานทำ บางครั้งหรอกที่เราจำเป็นต้องทำงานเล็กๆ น้อยๆ เพียงเพื่อจะได้เงินมาซื้ออาหารและน้ำมันรถเพื่อต่อชีวิตของเราไปอีกนิด เพื่อก้าวไปสู่จุดหมายข้างหน้า ยอมรับว่าบางวันบางเวลาในยามสับสน ผมอดคิดถึงงานที่มั่นคงและเงินเดือนทุกๆ สิ้นเดือนไม่ได้ แต่แล้วความมุ่งมั่นคอยตอกย้ำว่าไม่ใช่ "ความมั่นคงของงาน" ที่เราต้องการ เป้าหมายนี้เป็นแรงขับเคลื่อนให้เราผ่านแต่ละวันไปได้

ปี 1985 เป็นปีที่เลวร้ายและยาวนานที่สุดสำหรับเราสองคน ถ้าใครบอกว่าเขาอยู่ได้โดยไม่ต้องมีเงิน แสดงว่าเขายังขาดเงินได้ไม่นาน คิมกับผมทะเลาะกันบ่อยขึ้น ความลำเค็ญหิวโหยทำให้เราอารมณ์เสียง่ายและ

บ่อยขึ้น และคนที่ต้องมารองรับอารมณ์นี้ก็คือคนใกล้ตัวเราที่สุดและคนที่เรารักมากที่สุด ขณะเดียวกันความยากลำบากที่ประสบร่วมกัน ยิ่งทำให้เราผูกพันกันลึกซึ้งยิ่งนัก เราทั้งสองตระหนักเสมอว่ากำลังทำทุกอย่างเพื่อจุดหมายใด เพียงแต่ไม่แน่ใจว่าเราจะไปถึงเส้นชัยนั้นได้หรือไม่ ถ้าจะหางานดีๆ เงินเดือนสูงๆ ปริญญาตรีและความรู้ความชำนาญที่เราสองคนมีคงช่วยให้เราหางานได้ไม่ยากนัก แต่เราไม่ต้องการ "งานที่มั่นคง" สิ่งที่เราต้องการคือ *"อิสรภาพทางการเงิน"*

ปี 1989 เรากลายเป็นเศรษฐี แม้หลายคนพูดว่าเราประสบความสำเร็จทางการเงิน แต่นี่ยังไม่ใช่สิ่งที่เราฝัน ปี 1994 เป็นปีที่เราไม่ต้องทำงานอีกเลยไม่ว่าเศรษฐกิจโลกจะเป็นเช่นไร เราได้รับ *"อิสรภาพทางการเงิน"* เมื่อคิมอายุ 31 และผมอายุ 47 ปี

ไม่ต้องใช้ "เงิน" ต่อ "เงิน" เสมอไป

ผมขึ้นต้นหนังสือเล่มนี้ด้วยชีวิตช่วงที่ผมไม่มีที่พักอาศัย เพราะผมไม่เห็นด้วยเลยที่หลายคนพูดว่า "ต้องใช้เงินต่อเงิน" จึงจะมีเงินมากขึ้น จากคนจรจัดไม่มีที่ซุกหัวนอนในปี 1985 กลายเป็นเศรษฐีในปี 1989 และพบอิสรภาพทางการเงินในปี 1994 ที่ผมทำได้ไม่ใช่เพราะมีเงิน ผมเริ่มที่ศูนย์ ...ไม่ใช่สิ ต้องบอกว่าผมเริ่มที่ติดลบด้วยซ้ำ เพราะผมมีหนี้อยู่แล้วจำนวนหนึ่ง และก็ไม่ใช่เพราะเรามีการศึกษาระดับปริญญา เพราะผมผ่านวันเหล่านั้นมาได้โดยไม่ได้ใช้ความรู้จากโรงเรียนเลยไม่ว่าจะเป็นวิชาแคลคูลัส ตรีโกณมิติ เคมี ฟิสิกส์ ภาษาฝรั่งเศส หรือวิชาวรรณคดีอังกฤษ

หลายคนประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงโด่งดังทั่วโลกโดยไม่ต้องเรียนจบปริญญา อย่างเช่น โธมัส เอดิสัน ผู้ก่อตั้งเจเนอรัลอิเล็กทริกส์, เฮนรี่ ฟอร์ด เจ้าของฟอร์ดมอเตอร์, บิล เกตส์ จากไมโครซอฟต์, เท็ด เทอร์เนอร์ จากซีเอ็นเอ็น, ไมเคิล เดลล์ ผู้ก่อตั้งบริษัทเดลล์คอมพิวเตอร์, สตีฟ จ็อบส์ จากแอปเปิ้ลคอมพิวเตอร์ และราล์ฟ ลอเร็น เจ้าของโปโล ปริญญาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับอาชีพสมัยก่อน ปัจจุบันคนเหล่านี้ร่ำรวยประสบความสำเร็จจากการเป็นเจ้าของกิจการที่เขาสร้างขึ้น นี่คือสิ่งที่ผมกับคิมต้องการ

ต้องใช้อะไร?

ถ้าไม่ใช้ "เงิน" ต่อ "เงิน" ไม่ใช้ปริญญา แล้วใช้อะไรล่ะ

"ความฝัน" ใช่ครับ คำตอบของผมคือความฝัน ความต้องการอันแรงกล้า แรงบันดาลใจจากส่วนลึกในตัวคุณ ใจทั้งใจที่พร้อมจะเรียนรู้และความสามารถในการนำความรู้ความชำนาญที่คุณมีออกมาใช้ และต้องรู้ว่าคุณจะสามารถทำเงินได้ดีที่สุดจากด้านไหนของ *"เงินสี่ด้าน"*

"เงินสี่ด้าน" หมายถึงอะไร

รูปข้างล่างอธิบายความหมายของ *"เงินสี่ด้าน"*

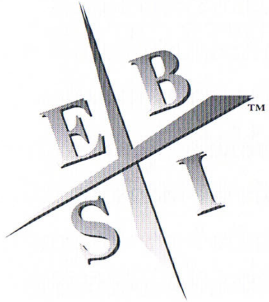

ตัวอักษรทั้งสี่หมายถึง

E (Employee)	- ลูกจ้าง
S (Self-employed)	- คนทำธุรกิจส่วนตัว
B (Business Owner)	- เจ้าของกิจการ
I (Investor)	- นักลงทุน

รายได้ของคุณมาจากด้านไหนของ "เงินสี่ด้าน"

"เงินสี่ด้าน" หมายถึงรายได้จากการทำงานสี่ประเภท ถ้าคุณมีรายได้จากการรับเงินเดือน คุณคือ "ลูกจ้าง" ส่วน "คนทำธุรกิจส่วนตัว" มีรายได้จากการทำงานหรือทำธุรกิจของตนเอง ส่วน "เจ้าของกิจการ" มีรายได้จากกิจการที่เขาเป็นเจ้าของ และ "นักลงทุน" มีรายได้จากการลงทุนต่างๆ เช่น ที่ดิน ทรัพย์สิน หุ้น บริษัท โดยใช้เงินทำเงิน ทำรายได้ให้มากยิ่งๆ ขึ้น

การทำงานในแต่ละด้านใช้ความรู้ความชำนาญและวิธีคิดต่างกัน ดังนั้นคนบางคนอาจเหมาะกับการเป็น "ลูกจ้าง" แต่ไม่สามารถเป็น "เจ้าของกิจการ" หรือ "นักลงทุน" ที่ดีได้

แม้เงินจะมีค่าเหมือนกันหมดไม่ว่าจะเป็นเงินที่ได้จากอาชีพใดก็ตาม แต่วิธีที่ได้เงินมานั้นแตกต่างกัน ลองถามตัวเองสิว่า "รายได้ส่วนใหญ่ของคุณมาจากด้านไหน"

เงินที่ได้มาในแต่ละด้าน ต้องใช้วิธีการ วิธีคิด และบุคลิกที่ต่างกัน แม้จะเป็นคนคนเดียวกันแต่วิธีคิดจะต้องเปลี่ยนไป เหมือนการเล่นกอล์ฟในตอนเช้าและชมบัลเล่ต์ในตอนกลางคืนนั่นเทียว

คุณสามารถหาเงินได้จากทั้งสี่ด้าน

จริงๆ แล้วคนส่วนใหญ่มีความสามารถที่จะหารายได้จากอาชีพใดก็ได้ในสี่ประเภทนี้ การที่เราเลือกยึดอาชีพใดอาชีพหนึ่งเป็นรายได้หลักไม่ใช่เพราะพื้นฐานการศึกษาที่ได้จากโรงเรียน แต่เพราะความเป็นตัวเรา นิสัย ค่านิยม ความชอบไม่ชอบ จุดอ่อนจุดแข็งที่ประกอบกันขึ้นเป็นตัวตนของเรา สิ่งเหล่านี้ต่างหากที่ทำให้เราเลือกมีรายได้จากอาชีพที่ไม่เหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเราได้เลือกอาชีพหลักลงไปแล้ว ทุกคนก็สามารถหารายได้จากด้านอื่นๆ ได้อีก เช่น หมออาจจะมีรายได้หลักจากการเป็นลูกจ้างโดยทำงานประจำที่โรงพยาบาลเอกชน หรือเป็นข้าราชการทำงานกับกระทรวงสาธารณสุข เป็นหมอทหาร หรือเป็นลูกจ้างบริษัทประกันชีวิต

หมอคนเดียวกันนี้อาจมีรายได้เสริมอีกทางหนึ่งจากการเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เช่น เปิดคลินิกที่บ้านตอนหลังเลิกงานและวันหยุด โดยจ้างพยาบาลผู้ช่วยประจำไว้สักคนสองคน หรือหมอคนนี้อาจจะชอบเป็น "เจ้าของกิจการ" โดยสร้างโรงพยาบาลเล็กๆ ขึ้นและจ้างหมอ พยาบาล และพนักงานอื่นๆ มาประจำ ส่วนตัวเองทำหน้าที่จัดระบบระเบียบ อาจจะนั่งเป็นประธานหรือที่ปรึกษา หรือจ้างผู้เชี่ยวชาญต่างๆ มาดูแลให้ทั้งหมดก็ได้

และถ้าหมอคนนี้ต้องการเป็น "นักลงทุน" เขาก็สามารถหาเงินได้จากการซื้อหุ้นในตลาด ซื้อที่ดิน บ้าน ทรัพย์สินต่างๆ หรือพันธบัตร เพราะฉะนั้นใครจะมีอาชีพอะไร ทำงานที่ไหนนั้นไม่สำคัญเท่ากับเขามีรายได้จากด้านไหนบ้าง

สร้างรายได้จากวิธีที่ต่างกัน

จะเป็นรายได้จากวิธีไหนก็ตาม ตัวกำหนดคือความคิด ความชอบไม่ชอบ ความสนใจที่อยู่ในตัวเราทุกคน คนบางคนชอบเป็นลูกจ้าง ขณะที่หลายคนทนไม่ได้ บางคนชอบเป็นเจ้าของกิจการแต่ไม่ชอบเข้าไปดำเนินการเอง บางคนชอบเป็นเจ้าของและมีความสุขกับการเข้าไปจัดการทุกอย่างด้วยตนเอง บางคนชอบการลงทุนที่หลายคนมองว่าเป็นความเสี่ยง ทุกๆ คนมีความเป็นลูกจ้าง คนทำธุรกิจส่วนตัว เจ้าของกิจการ และนักลงทุนอยู่ในตัว คุณจะต้องรู้วิธีนำความคิดและลักษณะนิสัยที่คุณมีออกมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมจึงจะประสบความสำเร็จในทั้งสี่ด้าน

"เงินสี่ด้าน" อาจมีทั้งรวยและจน

ไม่ว่าคุณจะเลือกอาชีพไหน มีรายได้จากด้านใด จำไว้ว่าคุณอาจกลายเป็นคนจนหรือคนรวยได้เสมอ คุณจะพบมหาเศรษฐีและคนล้มละลายได้จากทั้งสี่ด้าน ไม่มีด้านใดงานใดรับประกันว่าทำแล้วจะต้องรวยแน่

"เงินสี่ด้าน" ไม่เท่ากัน

เมื่อเข้าใจความแตกต่างของแต่ละด้าน คุณจะรู้ว่าด้านใดเหมาะกับคุณที่สุด ตัวอย่างเช่น ผมเลือกงานประเภท "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" เพราะผลประโยชน์ในเรื่องภาษี อาชีพ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเท่ากับการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" เพราะฉะนั้นอาชีพสองอย่างหลังทำให้ผมมีรายได้มากขึ้น ได้เก็บเงินไว้ใช้นานขึ้น ไม่ต้องจ่ายภาษีเป็นจำนวนมาก

วิธีหา "รายได้" ที่ต่างกัน

เมื่อมีคนถามว่าทำไมผมกับคิมไม่หางานทำ ก็เพราะคำสอนของพ่อรวยในเรื่องเงิน สำหรับผมเงินเป็นสิ่งสำคัญ แต่ผมไม่ต้องการทำงานเพื่อ

ตัวอย่างเช่น พ่อจนไม่เคยมีเวลาให้ครอบครัว พ่อยุ่งอยู่กับงานเสมอ ยิ่งก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากเท่าใด พ่อจนยิ่งมีเวลาให้ครอบครัวน้อยลงเท่านั้น ขณะที่พ่อรวยจะมีเวลาเพิ่มขึ้น พ่อจนมีแต่ประชุมกับประชุม หรือไม่ก็ต้องไปรับคนโน้นที่นี่คนนี้ที่นั่นอยู่เสมอ แม้แต่วันหยุดพ่อก็ยังต้องนั่งทำงานอยู่กับบ้านตลอดทั้งวัน

ตรงข้ามกับพ่อรวย สิ่งหนึ่งที่ผมเรียนรู้จากการเรียนธุรกิจการเงินและชีวิตก็คือ พ่อรวยยิ่งรวยขึ้นพร้อมๆ กับมีเวลาให้ครอบครัวมากขึ้น

อีกตัวอย่างหนึ่งคือพ่อทั้งสองมีรายได้มากขึ้นเรื่อยๆ แต่พ่อจนก็มีหนี้สินเพิ่มขึ้นตามมา พ่อทำงานหนักจึงได้เงินเดือนสูงขึ้นจนถึงระดับหนึ่ง พ่อต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น นายธนาคารและนักบัญชีแนะนำให้พ่อซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้น จะได้เอามาลดหย่อนภาษี ซึ่งพ่อปฏิบัติตามคำแนะนำ และในที่สุดก็ต้องทำงานหนักขึ้นอีกเพื่อให้ได้เงินมาผ่อนบ้าน

ส่วนพ่อรวย ยิ่งมีรายได้มากยิ่งเสียภาษีน้อย พ่อมีที่ปรึกษาเป็นนายธนาคารและนักบัญชีเหมือนกัน แต่คำแนะนำที่ได้ต่างกันมาก

แรงบันดาลใจ

สิ่งที่เกิดขึ้นกับพ่อจนทำให้ผมตัดสินใจแน่วแน่ว่าจะไม่เลือกงานด้านซ้ายคือ "ลูกจ้าง" หรือ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" แน่นอน

ปี 1970 ผมลาออกจากมหาวิทยาลัยเพ็นซาโคลา รัฐฟลอริด้า และสมัครเป็นทหารเรืออยู่ระหว่างการฝึกบินเพื่อเตรียมตัวไปเวียดนาม ตอนนั้นพ่อการศึกษาสูงเป็นอธิบดีกรมการศึกษาของรัฐฮาวาย และเป็นข้าราชการระดับสูงประจำสำนักผู้ว่าฯ เย็นวันหนึ่งพ่อโทรฯ มาหาผม

"พ่อจะลาออกจากงาน พ่อจะลงเลือกตั้งตำแหน่งรองผู้ว่าฯ สังกัดพรรครีพับลิกัน"

ผมอึ้งไปชั่วครู่ก่อนจะถามว่า "พ่อจะประกาศตัวเป็นฝ่ายตรงข้ามกับเจ้านายพ่อเองงั้นเหรอ"

"ใช่แล้ว"

"ทำไมครับ พ่อก็รู้ว่าพรรครีพับลิกันไม่มีโอกาสชนะอยู่แล้ว พรรคเดโมแครตกับพวกสหภาพมาแรงจะตาย พ่อก็รู้"

"พ่อรู้ว่าเราไม่มีโอกาสชนะ ผู้พิพากษาแซมมวล คิง จะลงสมัครตำแหน่งผู้ว่าฯ พ่อจะลงตำแหน่งรองฯ คู่กับท่าน"

"ทั้งๆ ที่รู้ว่าจะแพ้ แล้วพ่อคิดจะแข่งกับเจ้านายตัวเองไปทำไม"

"เพราะจิตใต้สำนึกของพ่อบอกว่าพ่อต้องทำ พวกนักการเมืองเล่นเกมสกปรกที่พ่อทนไม่ได้"

"มีการคอรัปชันหรือฮะ"

"พ่อไม่อยากพูดอะไรแบบนั้น" พ่อเป็นคนซื่อจิตใจงาม พ่อไม่ยอมกล่าวถึงคนอื่นในแง่ไม่ดี พ่อเป็นนักการทูตที่ดีเสมอ ถึงอย่างไรผมฟังเสียงก็รู้ว่าพ่อโกรธมาก เมื่อพูดว่า "ขอให้พ่อบอกแต่ว่าพ่อทนไม่ได้กับสิ่งที่เกิดขึ้นข้างหลังฉาก อะไรต่อมิอะไรใต้โต๊ะมันมากมายเสียจนพ่อต้องทำอะไรสักอย่าง พ่อจะแกล้งหลับหูหลับตาทำเป็นมองไม่เห็นต่อไปไม่ไหวแล้ว งานกับเงินเดือนไม่สำคัญเท่ากับจิตใต้สำนึกของพ่อในขณะนี้"

หลังจากเงียบกันไปสักครู่ ผมรู้แล้วว่าพ่อได้ตัดสินใจแน่นอนแล้ว "โชคดีครับพ่อ ผมภูมิใจในความกล้าหาญของพ่อ ภูมิใจที่ได้เป็นลูกพ่อ"

ตรงตามที่คาดหมาย พ่อและพรรครีพับลิกันพ่ายแพ้ยับเยิน ผู้ว่าฯ คนใหม่ส่งข่าวให้ทุกคนทราบทั่วกันว่าจะไม่มีใครจ้างพ่อเข้ารับราชการในรัฐฮาวายอีกแน่นอน และก็เป็นจริงตามนั้น พ่อตกงานเมื่ออายุ 54 ขณะที่ผมกำลังมุ่งหน้าสู่ประเทศเวียดนาม

พ่อออกหางานทั้งๆ ที่อายุเข้าวัยกลางคน งานที่พ่อมองหาส่วนมากจะเป็นงานตำแหน่งใหญ่โตแต่เงินเดือนน้อย เช่น เป็นกรรมการบริหารของสมาคมที่ตั้งขึ้นโดยไม่หวังผลกำไร หรือเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัทเอบีซี อีกองค์กรหนึ่งซึ่งไม่หวังผลกำไร พ่อเป็นชายร่างสูงสง่า ฉลาด มีความรู้สูง แต่ไม่เป็นที่ต้องการของวงราชการอีกต่อไป งานราชการซึ่งเป็น

งานเดียวที่พ่อรู้จักและทำได้ดีที่สุดในชีวิต พ่อพยายามทำธุรกิจส่วนตัวด้วยการเป็นที่ปรึกษา แต่ก็ล้มเหลว เคยซื้อบริษัทแฟรนไชส์มาดำเนินการก็ไม่สำเร็จ ยิ่งอายุมากพ่อยิ่งหมดแรงหมดกำลังใจ พ่อพยายามจะก้าวจากการเป็น "ลูกจ้าง" ไปสู่การทำ "ธุรกิจของตัวเอง" แต่เนื่องจากขาดการฝึกฝน ขาดประสบการณ์ ขาดความรักในงานประเภทนี้ พ่อจึงล้มเหลว พ่อรักอาชีพข้าราชการมากที่สุด แต่พ่อไม่สามารถกลับเข้าไปในวงการนี้ได้อีก ทุกคนรู้อยู่ในใจเงียบๆ ว่าพ่อติดอยู่ใน "บัญชีดำ" ของทางการเสียแล้ว

ถ้าไม่ได้เงินช่วยเหลือจากประกันสังคมและประกันสุขภาพ ช่วงสุดท้ายของชีวิตพ่อคงเลวร้ายกว่านี้ พ่อจากโลกนี้ไปพร้อมความโกรธ ความคับข้องใจ แต่อย่างน้อยพ่อก็ตายด้วยจิตสำนึกที่ถูกต้อง

ภาพของพ่อที่นั่งอยู่ตรงนั้น นั่งรอเสียงโทรศัพท์ด้วยใจจดจ่อ ภาพที่พ่อพยายามแสนสาหัสที่จะก้าวไปสู่โลกของนักธุรกิจซึ่งเป็นโลกที่พ่อไม่เคยรู้จัก ภาพเหล่านี้คอยเตือนให้ผมมีกำลังใจทุกครั้งที่รู้สึกท้อถอย

รวมทั้งภาพของพ่อรวยที่มีความสุขมากขึ้นเรื่อยๆ แม้วัยจะล่วงไป แทนที่จะเชื่องช้าอับเฉาในวัย 54 ปี พ่อกลับเบ่งบานเติบโต พ่อรวยตั้งแต่ก่อนหน้านั้น แต่เมื่อวัย 54 พ่อกลายเป็นมหาเศรษฐี หนังสือพิมพ์ลงข่าวเกี่ยวกับพ่อเกือบทุกวัน นักธุรกิจผู้ซื้อเกาะวายกิกิและเกาะเมาอิ พ่อกำลังเก็บเกี่ยวดอกผลจากเมล็ดพืชที่ได้หว่านไว้ด้วยความเหนื่อยยาก พ่อรวยกำลังจะเป็นคนรวยที่สุดในเกาะฮาวาย

ความแตกต่างที่มากขึ้น

จากคำสอนของพ่อรวยในเรื่อง *"เงินสี่ด้าน"* ทำให้ผมมองเห็นความแตกต่างเล็กๆ น้อยๆ ของคนทำงานสี่ประเภทที่กลายเป็นความแตกต่างที่มากขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป เพราะ *"เงินสี่ด้าน"* ทำให้ผมเข้าใจว่า "การกระทำ" ไม่สำคัญเท่า "วิธีคิด" นี่คือข้อสรุปที่ผมได้จากการสังเกตความแตกต่างของพ่อทั้งสอง

มากกว่า "เงินสี่ด้าน"

"เงินสี่ด้าน" ไม่ใช่แค่ช่องสี่ช่องและตัวหนังสือ

หากคุณมองให้ลึกลงไปภายในด้านแต่ละด้าน คุณจะเห็นโลกสี่แบบที่ไม่เหมือนกันเลย คนที่ยืนอยู่ในแต่ละด้านก็จะมองโลกต่างกัน มีวิธีคิดต่างกัน ในฐานะที่ผมเคยยืนในสี่ด้านนี้มาแล้ว บอกได้เลยว่าคนในแต่ละด้านจะมองโลกต่างกันมาก และหนังสือเล่มนี้จะพูดถึงความแตกต่างเหล่านี้

ไม่มีด้านใดดีกว่ากัน แต่ละด้านมีจุดอ่อนจุดแข็งในตัวของมันเอง หนังสือเล่มนี้จะให้คุณได้สัมผัสความแตกต่างของแต่ละด้าน ให้เข้าใจว่าการจะประสบความสำเร็จทางการเงินในแต่ละด้านนั้น เราต้องพัฒนาตัวเองอย่างไรบ้าง หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้คุณตัดสินใจเลือกวิถีชีวิตทางการเงินของคุณได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ความสำเร็จในงานด้านขวาคือ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ไม่ได้มาจากความรู้ที่โรงเรียนสอน อย่างเช่น บิล เกตส์ เจ้าของไมโครซอฟต์, เท็ด เทอร์เนอร์ จากซีเอ็นเอ็น และโธมัส เอดิสัน ล้วนมีอันต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษา หนังสือเล่มนี้จะชี้ให้เห็นลักษณะสำคัญที่เราต้องมีหากต้องการประสบความสำเร็จจากการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน"

เริ่มด้วยภาพรวมของ *"เงินสี่ด้าน"* จากนั้นจะเป็นเรื่องของการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ผมคงจะไม่พูดถึง "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" มากนัก เพราะมีหนังสือเกี่ยวกับการเป็น "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ให้ประสบความสำเร็จอยู่มากมายในท้องตลาด เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว บางคนอาจอยากเปลี่ยนงาน ขณะที่บางคนอาจมีความสุขกับสิ่งที่กำลังทำอยู่แล้ว คุณอาจมีรายได้จากงานมากกว่าหนึ่งด้านหรือทั้งสี่ด้านพร้อมๆ กัน แต่ละคนไม่เหมือนกัน ไม่มีด้านใดดีกว่าหรือดีที่สุด ทุกเมืองทุกหมู่บ้านทุกตำบล *"เงินทั้งสี่ด้าน งานทั้งสี่ประเภท"* มีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็น เพราะทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชุมชนมีสถานะการเงินมั่นคง

เมื่อเราโตขึ้น ประสบการณ์มากขึ้น ก็เป็นธรรมดาที่ความคิดของเราย่อมเปลี่ยนแปลง นักศึกษาจบใหม่ๆ พอได้งานสักงานก็ปลื้มอกปลื้มใจ พอทำงานไปสักพัก บางคนจะเริ่มเบื่อ ไม่ยอมปีนบันไดแห่งความสำเร็จของบริษัท อายุและประสบการณ์ที่มากขึ้นทำให้เราต้องการเส้นทางใหม่ๆ ที่สวยกว่า ดีกว่า ท้าทายกว่า และเงินมากกว่า ผมหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้คุณไปถึงจุดหมายดังที่ตั้งใจ

สรุปสั้นๆ ว่าหนังสือเล่มนี้ไม่เกี่ยวกับคนไร้บ้าน แต่เป็นเรื่องของการหาบ้าน...ในด้านที่เหมาะสำหรับคุณที่สุด

2

"เงินสี่ด้าน-คนสี่ประเภท"

"ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก" พ่อนักวิชาการพูดอย่างนี้เสมอ

ผมเคยพยายามอธิบาย *"เงินสี่ด้าน"* ให้พ่อจนฟังหลายครั้ง ขณะนั้นพ่ออายุ 60 และสิ่งเดียวที่พ่อเห็นคือความฝันของพ่อกำลังมลายหายไป ไม่เพียงแต่ชื่อของพ่อจะติดอยู่บน "บัญชีดำ" ของราชการ แต่ใจพ่อก็กำลังเข้าไปอยู่ในบัญชีนี้เช่นกัน

"พ่อพยายามแล้วแต่ไม่สำเร็จ" พ่อพูดถึงความพยายามที่จะเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" โดยการเปิดบริษัทที่ปรึกษาของตัวเอง และการเป็น "เจ้าของกิจการ" เมื่อพ่อยอมถอนเงินออมเกือบทั้งหมดมาซื้อร้านแฟรนไชส์ไอศกรีม ซึ่งพ่อล้มเหลวทั้งสองครั้ง

พ่อเป็นคนฉลาด เพราะฉะนั้นพ่อรู้ว่าถ้าจะทำให้สำเร็จ พ่อต้องใช้ความรู้ความชำนาญชนิดไหนอย่างไรบ้าง แต่มีบางอย่างที่ขวางกั้นพ่อไว้ ผมจึงเอาเรื่องนี้ไปปรึกษาพ่อรวยขณะที่เราทานอาหารด้วยกันวันหนึ่ง

"พ่อเธอมีหลายๆ อย่างไม่เหมือนฉัน จริงอยู่เราต่างเป็นมนุษย์ปุถุชนธรรมดา เราทั้งสองมีทั้งความกลัว ความสับสน ความเชื่อ จุดอ่อน จุดแข็งเหมือนๆ กัน ต่างกันตรงวิธีจัดการกับความรู้สึกเหล่านี้...นี่แหละสำคัญ

"ต่างกันยังไงฮะ"

"คงอธิบายกันตอนทานข้าวนี้ไม่หมดหรอก แต่วิธีที่แต่ละคนจัดการกับความรู้สึกพื้นฐานเหล่านี้แหละที่ทำให้คนเลือกอาชีพ เลือกชีวิตการทำงานที่ต่างกัน เมื่อพ่อเธอพยายามเปลี่ยนจาก "ลูกจ้าง" มาเป็น "เจ้าของ

กิจการ" พ่อเธอเข้าใจหลักการเป็นอย่างดีว่าจะต้องทำอะไรบ้าง แต่อารมณ์ความรู้สึกมันยังไม่ได้ พอเริ่มขาดทุนหรือมีปัญหา พ่อเธอไม่รู้ว่าจะแก้ปัญหายังไง ก็เลยหันหลังกลับไปยืนที่เดิมก็คือ "ลูกจ้าง" เพราะเป็นด้านที่พ่อเธอรู้สึกปลอดภัยที่สุด"

"ด้านซ้ายของเงินสี่ด้าน" ผมเสริม

"ถูกต้อง เมื่อพ่อเธอขาดทุน เขาเกิดความกลัว กลัวว่าจะสูญเสียเงิน พ่อเธอจัดการกับความกลัวนี้ด้วยการกลับไปอยู่ในที่ที่มั่นคง ไม่มีการสูญเสีย ถ้าเป็นฉัน ฉันกำจัดความกลัวนี้ด้วยการหาอิสรภาพ"

"นี่เองคือความแตกต่างของคนเรา"

"ถูกต้อง" พ่อรวยตอบขณะที่เรากำลังเดินออกประตู

"ถ้าเธอต้องการประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นจากด้านใดประเภทไหนก็ตาม นอกจากต้องมีความรู้ความชำนาญทักษะต่างๆ แล้ว สิ่งสำคัญยิ่งกว่าคือต้องรู้ว่าคนประเภทไหนเหมาะกับงานชนิดใด นี่แหละ...จะทำให้ชีวิตง่ายขึ้นอีกเยอะ"

ผมกล่าวลาพ่อ ขณะที่เด็กจอดรถไปเอารถมาให้พ่อ

"เดี๋ยวฮะ มีอีกอย่าง" ผมเกือบลืมคำถามสุดท้าย

"พ่อผมจะเปลี่ยนแปลงตัวเองได้ไหมฮะ"

"ได้สิ ใครๆ ก็เปลี่ยนจากด้านหนึ่งไปยังด้านอื่นๆ ได้ทั้งนั้น ถ้าเขามีใจมีความต้องการที่จะเปลี่ยนวิธีคิด การมองโลก การเปลี่ยนแปลงสำหรับบางคนเป็นเรื่องง่าย แต่อาจยากมากสำหรับคนหลายๆ คน บางคนตอบรับการเปลี่ยนแปลงได้ดี บางคนต่อสู้ การเปลี่ยนด้านจึงเหมือนกับการเปลี่ยนชีวิตจิตใจเลยทีเดียว เหมือนหนอนที่เปลี่ยนตัวเองเป็นผีเสื้อ เพื่อนรอบๆ ตัวก็เปลี่ยนไป คนที่คบหาสมาคมด้วยจะเป็นอีกประเภทหนึ่ง เหมือนหนอนที่ไม่สามารถทำอะไรๆ ได้เช่นเดียวกับผีเสื้อ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ซึ่งหลายๆ คนรับไม่ได้"

พ่อขับรถจากไป ทิ้งให้ผมยืนอยู่กับความคิดในเรื่อง "ความแตกต่างของคนเรา"

ต่างกันอย่างไร

ถ้าไม่เคยรู้จักคนคนนั้นมาก่อน ผมจะรู้ได้อย่างไรว่าคนคนนี้เป็น "ลูกจ้าง" "คนทำธุรกิจส่วนตัว" "เจ้าของกิจการ" หรือ "นักลงทุน" วิธีง่ายๆ ก็คือฟังสิ่งที่เขาพูด

ความสามารถพิเศษอย่างหนึ่งของพ่อรวยคือการอ่านคน และพ่อก็เชื่อว่าจะดูคนแค่ภายนอกไม่ได้ พ่อรวยมีลักษณะอย่างหนึ่งเหมือนเฮนรี่ ฟอร์ด ทั้งคู่มีการศึกษาน้อย แต่มีความสามารถในการจ้างและใช้คนเป็นเลิศ พ่อบอกเสมอว่าพ่อถนัดเรื่องหาคนเก่ง-คนฉลาดมาร่วมงาน

พ่อเริ่มสอนทักษะต่างๆ ที่ต้องใช้ในการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ที่ดีตั้งแต่ผมอายุ ๙ ขวบ *ทักษะหนึ่งในจำนวนนั้นก็คือดูคนให้ลึกซึ้งไปถึงลักษณะนิสัยใจคอของคนคนนั้น* พ่อบอกว่า "เมื่อพ่อตั้งใจฟังสิ่งที่เขาพูด พ่อจะมองเห็นและสัมผัสจิตใจของคนคนนั้นได้ทีเดียว"

ดังนั้นเมื่ออายุเพียง ๙ ขวบ พ่อก็ให้ผมนั่งดูพ่อสัมภาษณ์คนที่มาสมัครงาน ซึ่งผมได้เรียนวิธีฟังเพื่อจะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดที่พ่อบอกว่ามันมาจากก้นบึ้งของหัวใจนั่นเชียว

คำพูดของ "ลูกจ้าง"

คนที่ทำงานเป็น "ลูกจ้าง" มักจะพูดว่า

"ฉันชอบงานมั่นคง เงินเดือนดี พร้อมผลตอบแทนอื่นๆ"

คำพูดของ "คนทำธุรกิจส่วนตัว"

คนที่มาจากการเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" จะชอบพูดประโยคเหล่านี้

"อัตราของผมชั่วโมงละ 35 เหรียญ" หรือ

"ผมคิดค่าคอมมิชชันร้อยละ ๖ ของราคารวม" หรือ

"หาคนงานดีๆ เหมาะกับงานยากจริงๆ" หรือ

"โครงการนี้ผมมีเวลาทำมากกว่า 20 ชั่วโมง"

คำพูดของ "เจ้าของกิจการ"

"เจ้าของกิจการ" จะพูดว่า

"ผมกำลังหาประธานบริษัทคนใหม่"

คำพูดของ "นักลงทุน"

"นักลงทุน" ชอบพูดว่า

"กระแสเงินสดของฉันยึดอัตราผลตอบแทนแบบไหนเป็นหลักกันแน่"

เมื่อพ่อเข้าใจจิตใจของคนที่มาสัมภาษณ์แล้ว พ่อจะรู้ทันทีว่าคนคนนี้ต้องการอะไร เขาจะทำอะไรให้พ่อได้บ้าง และพ่อจะต้องใช้คำพูดอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับคนประเภทนี้ พ่อรู้ว่า "คำพูดคืออาวุธที่ทรงพลัง"

พ่อรวยมักจะเตือนผมและลูกชายเสมอว่า *"ถ้าอยากเป็นผู้นำที่ดีต้องรู้จักวิธีพูด"*

เพราะฉะนั้นทักษะอีกอย่างหนึ่งของ "เจ้าของกิจการ" คือต้องรู้ว่าคำไหนเหมาะหรือไม่เหมาะกับใคร พ่อสอนให้เราหัดฟังสิ่งที่คนอื่นพูด เพื่อจะได้รู้ว่าคำไหนควรเอามาใช้กับใคร เมื่อไรจึงจะได้ประโยชน์สูงสุด

พ่อบอกว่า คำคำเดียวกันนี่แหละอาจทำให้คนหนึ่งตื่นเต้น แต่ทำให้อีกคนกลัวไปเลยก็ได้ เช่นคำว่า "ความเสี่ยง" อาจฟังตื่นเต้นเร้าใจสำหรับ "นักลงทุน" แต่เป็นคำที่น่ากลัวและหวาดเสียวที่สุดสำหรับ "ลูกจ้าง"

ถ้าอยากเป็นผู้นำที่ดี ต้องฝึกการเป็นผู้ฟังที่ดี เพราะถ้าเราไม่ฟัง เราจะไม่เข้าใจและไม่สามารถมองเห็น "จิตใจ" ของผู้พูด และถ้าไม่รู้จัก "จิตใจของผู้พูด" เราจะไม่มีวันรู้จักคนคนนั้น

ความแตกต่างของ "จิตวิญญาณ"

พ่อสอนว่า "ฟังสิ แล้วเธอจะได้เห็นจิตวิญญาณของเขา" เพราะคำที่ออกมาจากปากคือคำที่จิตวิญญาณได้เลือกสรรแล้ว มันจึงสะท้อนให้เห็นจิตใจและความแตกต่างของแต่ละคน ย่อหน้าต่อไปเป็นข้อสรุปคร่าวๆ ของคนในแต่ละด้านของ *"เงินสี่ด้าน"*

E

1. "ลูกจ้าง" คำว่า "มั่นคง" "ผลประโยชน์" ทำให้ผมเข้าใจความคิดของผู้พูด "มั่นคง" เป็นการจัดการกับความกลัว เมื่อรู้สึกกลัว บางคนจะมองหาความมั่นคง "มั่นคง" จึงเป็นคำที่ลูกจ้างนิยมใช้ หลายคนเกิดความกลัว ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเงินและงาน หรือความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจเป็นที่มาของคำว่า "มั่นคง" ส่วน "ผลประโยชน์" หมายถึงความต้องการสิ่งตอบแทนอื่นๆ ที่ต้องมีการชี้แจงผูกพันชัดเจน เช่น เงินตอบแทนพิเศษ ประกันสุขภาพ หรือโปรแกรมสำหรับวัยเกษียณอายุ ประเด็นคือต้องระบุชัดเจนเพื่อความมั่นใจ ความไม่แน่นอนเป็นสิ่งที่คนกลุ่มนี้ทนไม่ได้ ทุกอย่างต้องแจ่มแจ้ง "ฉันทำให้คุณ...และคุณสัญญาว่าจะให้สิ่งเหล่านี้แก่ฉันเป็นการตอบแทน" คนกลุ่มนี้ต้องการความชัดเจน ความมั่นคง เพื่อขจัดความกลัว ยิ่งเป็นลายลักษณ์อักษรยิ่งดี เพราะฉะนั้นคนประเภทนี้มักจะพูดว่า "ผมไม่สนใจเรื่องเงิน" สิ่งที่เขาสนใจยิ่งกว่าคือความมั่นคง

"ลูกจ้าง" อาจเป็นประธานบริษัทหรือภารโรง เขามีหน้าที่อะไรไม่สำคัญเท่าสัญญาว่าจ้างที่บริษัทมีต่อเขานั่นเอง

S

2. "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ได้แก่คนที่ต้องการเป็นนายของตัวเองหรือชอบทำทุกอย่างด้วยตัวเอง ผมชอบเรียกคนกลุ่มนี้ว่า "ฉันทำเอง"

โดยทั่วไป "คนทำธุรกิจส่วนตัว" จะเป็นประเภทที่ไม่ชอบขึ้นกับใครโดยเฉพาะเรื่องเงินๆ ทองๆ เมื่อทำงานหนักก็หวังจะได้รับค่าตอบแทนคุ้มกับงานนั้นๆ ไม่ต้องการให้ใครมาควบคุมรายได้ของตัว โดยเฉพาะจากคนที่ทำงานน้อยกว่า ถ้าจ้างคนประเภทนี้ทำงาน ควรจะให้เขาได้รับค่าตอบแทนเต็มที่ เพราะเขาจะทำงานให้คุณเต็มพิกัด คนประเภทนี้ต้องการเป็นอิสระ จะไม่ยอมให้ใครมาควบคุมรายได้ของเขาเด็ดขาด

ขณะที่ "ลูกจ้าง" กำจัดความกลัวด้วยความ "มั่นคง" "คนทำธุรกิจส่วนตัว" มีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป แทนที่จะวิ่งหาความมั่นคง พวกเขาจะพยายามควบคุมสถานการณ์โดยทำทุกอย่างด้วยตนเอง ผมจึงเรียกคนกลุ่มนี้ว่า "ฉันทำเอง" ถ้าเป็นความกลัวหรือความเสี่ยงที่เกี่ยวกับเงิน คนประเภทนี้ขอเป็นคน "ควบคุม" สถานการณ์ด้วยตนเองเสมอ

คนกลุ่มนี้ได้แก่ พวกที่มีการศึกษาสูง เช่น แพทย์ ทนาย หมอฟัน รวมทั้งผู้ที่ชอบหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือที่ได้จากโรงเรียน เช่น นายหน้าขายทรัพย์สิน เจ้าของธุรกิจขนาดเล็ก เจ้าของร้านมินิมาร์ท ร้านซักแห้ง ร้านอาหาร ที่ปรึกษา นายหน้าขายตั๋วเครื่องบิน ขายรถ ช่างซ่อม ช่างประปา ช่างไม้ ช่างไฟ ช่างผม และจิตรกร

เพลงโปรดของคนกลุ่มนี้คงจะเป็น "ไม่มีใครทำได้ดีเท่าข้า" (Nobody Does It Better) และ "ฉันทำตามวิธีของฉันเอง" (I Did It My Way)

"คนทำธุรกิจส่วนตัว" มักจะเป็นพวกที่ชอบให้ทุกอย่างดีที่สุด สมบูรณ์แบบที่สุด เขาเชื่อว่าไม่มีใครทำได้ดีเท่า เพราะฉะนั้นเขาจึงชอบทำอะไรด้วยตนเอง ด้วยวิธีที่คิดว่า "ดีที่สุด ถูกต้องที่สุด" เหมือนจิตรกรที่มีสไตล์และวิธีของตนเอง

และนี่คือเหตุผลที่เราจ้างคนประเภทนี้ หากคุณจะจ้างศัลยแพทย์ผ่าตัดสมองสักคน แน่นอน คุณต้องการคนมีฝีมือเยี่ยมที่สุด สมบูรณ์ที่สุด หาที่ติไม่ได้เลยทีเดียว เช่นเดียวกับหมอฟัน ช่างผม ที่ปรึกษาทางการตลาด ช่างประปา ช่างไฟ ทนาย ในฐานะนายจ้าง คุณต้องการจ้างคนระดับสุดยอดฝีมือเท่านั้น

สำหรับคนกลุ่มนี้ เงินไม่ใช่สิ่งสำคัญที่สุดในการทำงาน แต่เป็นการมีอิสระในวิธีทำงาน และการที่มีคนนับถือฝีมือของเขา สองอย่างนี้สำคัญมากยิ่งกว่าเงินที่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อคุณจ้างคนประเภทนี้ วิธีที่ดีที่สุดคือคุณอธิบายให้เขาเข้าใจว่าคุณต้องการอะไร แล้วปล่อยให้เขาจัดการทุกอย่างเอง ไม่ต้องแนะนำไม่ต้องดูแล ถ้าคุณยุ่มย่ามกับเขามากเกินไป เขาอาจจะบอกให้คุณไปหาคนอื่นทำแล้วเดินจากไปง่ายๆ อย่างนั้นเอง เงินไม่สำคัญเท่า

"อิสระ" ในการทำงาน ในทำนองเดียวกัน คนกลุ่มนี้จะมีปัญหากับการจ้างคนอื่นมาร่วมงาน เพราะเขาจะคิดเสมอว่าไม่มีใครมือถึงเช่นพวกเขา จึงได้ยินพวกเขาพูดเสมอว่า

"สมัยนี้หาลูกจ้างดีๆ ยากจริงๆ"

ถ้าคุณให้คนประเภทนี้ทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกอบรม คุณจะพบว่าในไม่ช้าลูกศิษย์ของเขาจะลาออกไปด้วยเหตุผล "ขอไปทำธุรกิจตัวเอง" "ขอเป็นเจ้านายตัวเอง" "ขอไปอย่างที่ใจปรารถนา" "ขอโอกาสเป็นตัวของตัวเอง"

คนกลุ่มนี้ไม่ชอบจ้างผู้ร่วมงานหรือสอนงานให้คนอื่น เพราะเขากลัวว่าลูกน้องหรือลูกจ้างจะกลายเป็นคู่แข่งของเขาในวันข้างหน้า เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ติดอยู่กับกลุ่ม "ฉันทำเอง"

B

3. "เจ้าของกิจการ" คนกลุ่มนี้เรียกว่าเกือบจะตรงข้ามกับพวก "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ทีเดียว เพราะ "เจ้าของกิจการ" จะเที่ยวหาคนเก่งมีความสามารถมาร่วมงาน กลุ่ม "ฉันทำเอง" ไม่ชอบมอบหมายงานให้คนอื่นเพราะไม่มีใครทำได้ดีเท่าเขา แต่ "เจ้าของกิจการ" ชอบแจกจ่ายงานให้ทีมงาน คติประจำใจก็คือ "จะทำเองไปทำไมในเมื่อมีคนอื่นทำได้และดีกว่าเสียด้วย"

เฮนรี่ ฟอร์ด เป็นคนหนึ่งในกลุ่มนี้ ดังที่มีเรื่องเล่ากันว่า ฟอร์ดเคยถูกโจมตีเพราะความที่เขาไม่ยอมทำอะไรเลย คนพวกนี้กล่าวหาว่าฟอร์ดไม่มีความรู้ เฮนรี่ ฟอร์ด จึงเชิญคนที่กล่าวหาเขามาที่ห้องทำงานแล้วบอกว่าใครจะถามอะไร อยากรู้เรื่องไหนให้ถามได้เลย เขาจะตอบทุกคำถาม นักธุรกิจทุกคนที่นั่งในห้องทำงานต่างยิงคำถามมากมาย ซึ่งฟอร์ดตั้งใจฟังทุกคำถาม ทันทีที่หมดคำถาม ฟอร์ดต่อโทรศัพท์หาที่ปรึกษาหลายคนในทีมงาน และก็ได้คำตอบอย่างที่ทุกคนต้องการ สุดท้ายฟอร์ดบอกทุกคนว่าเขาจ้างคนฉลาดและมีการศึกษาสูงไว้ช่วยตอบคำถามเหล่านี้ จะได้มีเวลามีสมาธิไปทำภารกิจอื่นที่สำคัญกว่า เช่น ใช้ความคิด

จึงมีคำคมจากปากของฟอร์ดว่า *"การคิดเป็นงานที่ยากที่สุดและมีคนทำน้อยที่สุด"*

หน้าที่ของผู้นำ

เฮนรี่ ฟอร์ด เป็นพระเอกในดวงใจคนหนึ่งของพ่อรวย พ่อชอบให้ผมอ่านประวัติของฟอร์ด และจอห์น ดี. ร็อคกี้เฟลเลอร์ ผู้ก่อตั้งบริษัทสแตนดาร์ดออยล์ พ่อพร่ำสอนให้ผมและลูกชายเรียนรู้การเป็นผู้นำและคุณสมบัติในการทำธุรกิจ หลายคนอาจจะมีความเป็นผู้นำแต่ไม่มีคุณสมบัติสำหรับการทำธุรกิจ หรือมีอย่างหลังแต่ขาดอย่างแรก แต่พ่อรวยบอกว่าถ้าอยากประสบความสำเร็จในการเป็น "เจ้าของกิจการ" จะต้องมีทั้งสองอย่างรวมกัน เดี๋ยวนี้ผมรู้แล้วว่าเราสามารถเรียนรู้ทั้งสองเรื่องนี้ได้ ศาสตร์แห่งการทำธุรกิจและการเป็นผู้นำ หรือศิลปะการเป็นผู้นำกับการทำธุรกิจสำหรับผมเป็นวิชาที่ผมใช้เวลาเรียนชั่วชีวิต

ตอนเด็กๆ พ่อรวยให้ผมอ่านหนังสือเรื่อง *"สโตนซุป" (Stone Soup)* ซึ่งเขียนขึ้นตั้งแต่ปี 1947 โดยมาร์เซีย บราวน์ ทุกวันนี้ก็ยังหาอ่านได้ตามร้านหนังสือทั่วไป ผมเริ่มฝึกการเป็นผู้นำในการทำธุรกิจด้วยหนังสือเล่มนี้

พ่อรวยบอกว่า คุณสมบัติของผู้นำคือ "ต้องรู้วิธีใช้คนให้ถูกงาน" พ่อสอนผมและลูกชายเกี่ยวกับความรู้ทางเทคนิคต่างๆ เช่น วิธีอ่านงบการเงิน รายงานการตลาด การขาย บัญชี บริหาร การผลิต การต่อรอง แต่ที่พ่อเน้นมากที่สุดคือ "การทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะผู้นำ" พ่อบอกว่าอะไรก็ไม่ยากเท่ากับเรื่องคน

ทุกวันนี้ผมยังอ่าน "สโตนซุป" อยู่ โดยเฉพาะยามที่ผมเผลอทำตัวเป็นผู้เผด็จการแทนการเป็นผู้นำ

พัฒนาสู่การเป็น "ผู้ประกอบการ"

ผมได้ยินบ่อยๆ ว่า "ออกไปทำธุรกิจของตัวเองดีกว่า"

หลายคนคิดว่า "ความมั่นคงทางการเงิน" มาจากการทำธุรกิจของตัวเอง หรือการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ไม่เหมือนใคร พวกเขาจึงรีบหาหนทางเพื่อเริ่มต้นทำอะไรสักอย่างของตัวเอง ดังรูปในหน้าถัดไป

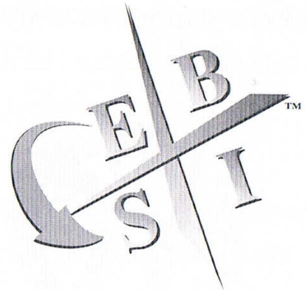

หลายคนลงเอยบนด้านซ้ายคือ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" แทนที่จะเป็น "เจ้าของกิจการ" แม้ว่าสองด้านนี้ไม่มีอะไรดีกว่ากัน ต่างมีจุดอ่อน จุดแข็ง มีรางวัล มีความเสี่ยงเหมือนๆ กัน แต่หลายคนเริ่มด้วยความต้องการเป็น "เจ้าของกิจการ" แต่กลับไปติดอยู่ที่ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" และไม่สามารถก้าวไปไหนต่อได้

จริงๆ แล้ว "ผู้ประกอบการ" หน้าใหม่ต้องการสิ่งนี้

แต่กลับได้แบบนี้

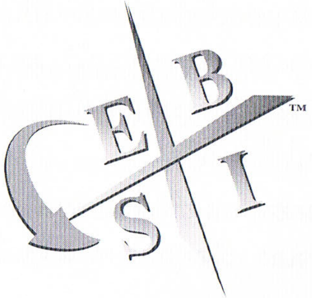

บางคนก็พยายามตีจาก "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ไปสู่ "เจ้าของกิจการ"

แต่มีน้อยคนที่ข้ามฟากได้สำเร็จ ทำไมน่ะหรือ เพราะหลายคนมีความรู้ความเข้าใจทางเทคนิค แต่ขาดวิธีคิดที่ถูกต้อง พวกเขาไม่รู้ว่าแต่ละด้านต้องใช้ "วิธีคิด" ไม่เหมือนกัน หากต้องการประสบความสำเร็จ คุณต้องเข้าใจวิธีคิดของแต่ละด้านเสียก่อน

ลักษณะที่แตกต่างกันของ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" และ "เจ้าของกิจการ"

คนที่เป็น "เจ้าของกิจการ" สามารถทิ้งบริษัทไปเที่ยวรอบโลกสักปีสองปี เมื่อกลับมาก็ยังเห็นกิจการของตัวเองดำเนินการมีผลกำไรปกติหรืออาจเพิ่มขึ้นกว่าเมื่อสองปีที่แล้ว แต่ถ้าคุณเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" และจากไปนานขนาดนั้น กลับมาอาจจะไม่มีอะไรเหลือให้เห็นอีกเลย

อะไรเล่าเป็นสาเหตุของความแตกต่าง พูดง่ายๆ ก็คือ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เป็นเจ้าของงาน แต่ "เจ้าของกิจการ" เป็นเจ้าของระบบ สิ่งที่ต้องทำก็คือจ้างคนเก่งๆ มาทำงานตามระบบที่วางไว้ มองอีกแง่ก็คือ ถ้าคุณเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ตัวคุณก็คือระบบ ดังนั้นคุณจึงไปไหนไม่ได้ เพราะกิจการที่ขาดระบบคงอยู่ได้ไม่นาน

ดูหมอฟันเป็นตัวอย่าง หมอฟันใช้เวลาหลายปีในมหาวิทยาลัย เรียนการสร้างระบบฝังในตัวเอง เมื่อคุณปวดฟัน คุณไปหาหมอ หมออุดฟัน ถอนฟัน ตกแต่งให้เรียบร้อยสวยงาม คุณจ่ายเงินแล้วกลับไปอย่างมีความสุข แล้วบอกต่อๆ ไปว่า โอ้โฮ...หมอคนนี้ฝีมือเยี่ยม หมอฟันส่วนใหญ่ทำทุกอย่างด้วยตนเอง ปัญหาคือถ้าหมอฟันพักร้อน รายได้ของหมอคงต้องพักร้อนด้วย

เมื่อ "เจ้าของกิจการ" ไปพักร้อน ระบบของเขายังอยู่ รายได้จึงไม่หายไปไหน "เจ้าของกิจการ" ที่ประสบความสำเร็จต้อง

ก. เป็นเจ้าของหรือมีอำนาจควบคุมระบบ

ข. มีความสามารถในการเป็นผู้นำ

ถ้าจะย้ายจาก "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ไปเป็น "เจ้าของกิจการ" คุณต้องเปลี่ยนตัวคุณและความสามารถของคุณให้กลายเป็น "ระบบ" หลายคนทำไม่ได้ และหลายคนไม่ยอมแยกตัวเองออกจากระบบ

คุณทำแฮมเบอร์เกอร์อร่อยกว่าแม็คโดนัลด์ไหม?

หลายคนมักเข้ามาปรึกษาผมว่าจะเริ่มธุรกิจของตนเองยังไงดี หรือจะหาเงินมาสนับสนุนผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ได้จากไหน ผมใช้เวลาฟังประมาณ 10 นาทีก็รู้ได้ทันทีว่าความสนใจของเขาอยู่ที่ผลิตภัณฑ์หรือระบบ ใน 10 นาทีนี้ผมจะได้ยินคำเหล่านี้ (อย่าลืมว่าการเป็นผู้ฟังที่ดีจะช่วยให้คุณเข้าใจความสนใจที่แท้จริงของผู้พูดได้)

"ผลิตภัณฑ์ตัวนี้ดีกว่าของบริษัทนำโชคหลายเท่า"

"ผมเช็กมาหมดแล้ว ยังไม่มีใครมีน้ำยาตัวนี้"

"ผมยกสูตรนี้ให้คุณ ขอแค่ 25 เปอร์เซ็นต์ของผลกำไร"

"ผมศึกษาผลิตภัณฑ์นี้ (หนังสือ เพลง สิ่งประดิษฐ์) มาหลายปี"

เหล่านี้เป็นคำพูดของคนประเภทซ้ายคือ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ถึงตรงนี้ ผมต้องระมัดระวังคำพูดของตัวเองเป็นพิเศษ เพราะเป็นช่วงที่หากเลือกใช้คำผิด ผมอาจพลาดไปทำลายความคิดดีๆ ที่คนคนหนึ่งสะสมมาเป็นเวลาหลายปี หรืออาจทำให้คนที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลงไปสู่ด้านที่ดีกว่าเกิดความเสียหายได้

แฮมเบอร์เกอร์กับธุรกิจ

ด้วยความระมัดระวัง ผมมักจะยกเรื่องของแม็คโดนัลด์เป็นตัวอย่างในการอธิบาย ด้วยคำถามว่า "คุณคิดว่าตัวเองทำแฮมเบอร์เกอร์ได้อร่อยกว่าแม็คโดนัลด์ไหม?" ร้อยทั้งร้อยจะตอบว่า "แน่นอน" ทุกคนสามารถทำแฮมเบอร์เกอร์ได้ดีกว่าและอร่อยกว่าของแม็คโดนัลด์

ผมจะถามต่อไปว่า "แล้วคุณสร้างกิจการที่ดีกว่าของแม็คโดนัลด์ได้ไหม" หลายคนเห็นข้อแตกต่างในทันที แต่บางคนก็ยังไม่เข้าใจ ผมจึงชี้ให้เห็นว่า คนบางคนเน้นแต่เรื่องตัวสินค้า ผลิตภัณฑ์ แต่คนทางด้านขวาจะเน้นเรื่องของระบบ มี "ผู้ประกอบการ" จำนวนมากที่มีสินค้าและผลิตภัณฑ์คุณภาพดีเยี่ยม ดีกว่าที่พวกมหาเศรษฐีเขาขายกันอยู่เสียอีก เช่นเดียวกัน มีคนเป็นล้านที่ทำแฮมเบอร์เกอร์อร่อยกว่าแม็คโดนัลด์ แต่ไม่มีใครมีระบบดีเท่าแม็คโดนัลด์ ที่ทำให้แม็คโดนัลด์ขายแฮมเบอร์เกอร์ได้เป็นล้านๆ

ถ้าคุณเริ่มมองเห็นภาพ ผมแนะนำให้คุณไปซื้อแฮมเบอร์เกอร์ของแม็คโดนัลด์แล้วนั่งดูระบบของเขาสิ ตั้งแต่รถบรรทุกที่ทำเบอร์เกอร์ดิบมาส่ง ฟาร์มที่ผลิตเนื้อ พนักงานซื้อเนื้อ และโฆษณาที่เห็นในโทรทัศน์ ดูเด็กฝึกงานในร้านที่พูดเหมือนกันหมดว่า "สวัสดีครับ แม็คโดนัลด์ยินดีต้อนรับ" รวมทั้งการตกแต่งแฟรนไชส์ สำนักงาน โรงงานทำขนมปังและมันทอดเป็นล้านๆ ปอนด์ที่มีรสชาติเหมือนกันทั่วโลก อย่าลืมแม้แต่เอเย่นต์หุ้นที่ทำเงินให้แม็คโดนัลด์อยู่ในวอลสตรีท ถ้าคุณเข้าใจ "ภาพรวม" ทั้งหมดนี้ คุณยังมีโอกาสก้าวจากด้านซ้ายไปสู่ด้านขวาคือ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน"

ในความเป็นจริงความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา มีคนจำนวนมากค้นพบการให้บริการที่ดีเยี่ยม และผลิตภัณฑ์ที่ดีขึ้นเรื่อยๆ แต่น้อยคนนักที่รู้วิธีสร้างระบบดีๆ ให้กับธุรกิจ

บิล เกตส์ ไม่ได้สร้างสินค้าดีเด่น เขาซื้อสินค้ามาจากคนอื่น แต่เขาเป็นผู้สร้างระบบสากลที่ดีเยี่ยมให้กับสินค้านั้น

4. **"นักลงทุน"** นักลงทุนใช้เงินทำงาน เขาจึงไม่ต้องทำงานเพราะใช้เงินทำงานแทน

"นักลงทุน" คือจุดเริ่มต้นของการไปสู่ความร่ำรวย ไม่ว่าคุณจะอยู่ด้านใด มีรายได้จากส่วนไหน ถ้าอยากรวย คุณต้องเป็น "นักลงทุน" เพราะที่ด้านนี้ เงินจะถูกเปลี่ยนเป็นความร่ำรวย

เงินสี่ด้าน

นี่คือ *"เงินสี่ด้าน"* แต่ละด้านแยกกันโดยลักษณะของรายได้ ไม่ว่าจะเป็น "ลูกจ้าง" "คนทำธุรกิจส่วนตัว" "เจ้าของธุรกิจ" หรือ "นักลงทุน" ซึ่งสรุปข้อแตกต่างได้ดังนี้

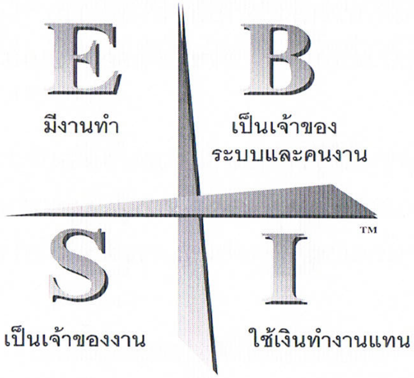

เงินชาวบ้าน - เวลาคนอื่น

หลายคนคงเคยได้ยินความลับของคนรวย 2 ประการคือ

1. OPT – Other People's Time (เวลาของคนอื่น)
2. OPM – Other People's Money (เงินของคนอื่น)

คุณจะพบสูตรสำเร็จสองอย่างข้างต้นนี้ได้จากด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ที่น่าสนใจคือ "คนอื่นหรือชาวบ้าน" ในสูตรนี้หมายถึงคนที่อยู่ด้านซ้ายคือเวลาและเงินของ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ถูกคนด้านขวานำไปใช้สร้างความร่ำรวยนั่นเอง

สาเหตุหลักที่ผมและคิมพยายามอยู่ด้านขวาเพื่อเป็น "เจ้าของกิจการ" แทนที่จะอยู่ด้านซ้ายเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เพราะผมเห็นประโยชน์ระยะยาวจากการใช้ "เวลาของคนอื่น" ข้อเสียของการเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ก็คือความสำเร็จหมายถึงเวลาที่ต้องทุ่มเทเพิ่มขึ้น ยิ่งเจริญยิ่งต้องทำงานหนักขึ้นนานขึ้น ส่วนความสำเร็จในการเป็น "เจ้าของกิจการ" หมายถึงเพิ่มระบบเพิ่มคน ซึ่งทำให้คุณทำงานน้อยลง มีเวลามากขึ้น เพื่อหาความสุขให้ตนเองได้มากขึ้น

บทต่อๆ ไปของหนังสือเล่มนี้จะพูดถึงทักษะและมุมมองของงานด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ประสบการณ์สอนผมว่ามุมมองและทักษะที่ใช้กับงานด้านซ้ายต่างกับด้านขวา ถ้าคุณสามารถเปลี่ยนมุมมองของตนเองได้ คุณมีโอกาสประสบความสำเร็จและได้รับอิสรภาพทางการเงิน สำหรับบางคนการเปลี่ยนมุมมองเป็นเรื่องยาก เพราะยึดติดอยู่กับมุมมองเดิมเหนียวแน่นเกินไป

อย่างน้อยคุณจะได้รู้ว่าทำไมคนบางคนไม่ต้องทำงานหนัก แต่มีรายได้มาก เสียภาษีน้อย และมีความมั่นคงทางการเงินมากกว่าคนอื่น คำตอบก็คือคุณต้องรู้ว่างานด้านไหนเหมาะจะทำและควรจะทำเมื่อไร

เส้นทางสู่อิสรภาพ

"เงินสี่ด้าน" ไม่ใช่กฎตายตัว แค่เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจ มันช่วยให้ผมและคิมก้าวจากภาวะขัดสนทางการเงินสู่ความมั่นคง และมาถึงอิสรภาพทางการเงินในที่สุด เพราะเราไม่ต้องการใช้ชีวิตทั้งชีวิตทำงานเพื่อเงิน

ข้อแตกต่างของคนรวย

หลายปีก่อน ผมเคยอ่านเจอว่าคนรวยส่วนมากมีรายได้ร้อยละ 70 จากการลงทุน และร้อยละ 30 จากการเป็น "ลูกจ้าง" ในบริษัทของตัวเอง

รายได้ของคนรวย

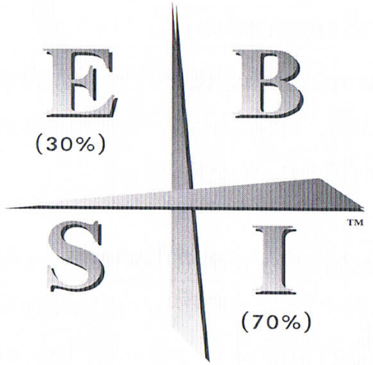

สำหรับคนทั่วๆ ไปโดยเฉพาะคนชั้นกลางอย่างน้อยร้อยละ 80 ของรายได้มาจากการเป็น "ลูกจ้าง" หรือ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" และร้อยละ 20 หรือน้อยกว่ามาจากการลงทุน

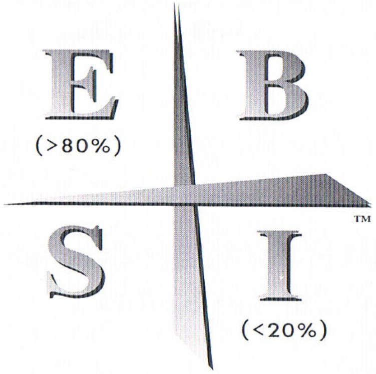

ความแตกต่างของความรวยและความมั่งมี

ในบทที่ 1 ผมเล่าว่าผมกับภรรยากลายเป็นมหาเศรษฐีในปี 1989 แต่เรามีอิสรภาพทางการเงินในปี 1994 ความรวยและความมั่งมีนั้นแตกต่างกัน ปี 1989 กิจการของเราดำเนินไปด้วยดีและทำเงินให้มากขณะที่เราใช้เวลาทำงานน้อยลง เพราะระบบถูกจัดไว้เป็นอย่างดี ณ จุดนั้นพูดได้เต็มปากว่าเราประสบความสำเร็จทางการเงิน

แต่เรายังต้องหาทางเปลี่ยนเงินสดจากรายได้ให้กลายเป็นทรัพย์สินเพื่อสร้างรายได้ให้เราเพิ่มขึ้น เราต้องทำให้ทรัพย์สินของเราทุกชิ้นสร้างรายได้เป็นจำนวนมากกว่าค่าใช้จ่าย ดังรูปข้างล่างนี้

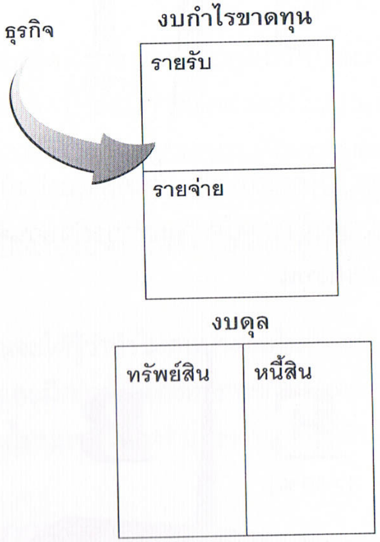

ปี 1994 รายได้จากทรัพย์สินของเรามีจำนวนมากกว่ารายจ่าย ปีนั้นเองที่เราก้าวไปสู่ "ความมั่งมี" ดังรูปในหน้าถัดไป

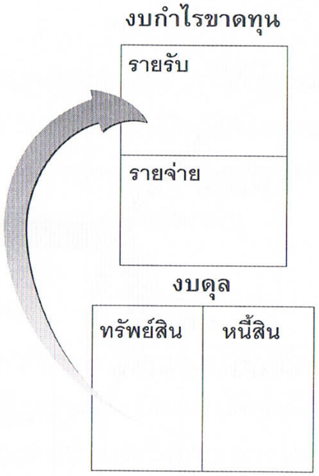

จริงๆ แล้วธุรกิจของเราก็จัดเป็นทรัพย์สินที่ทำรายได้ให้โดยที่เราไม่ต้องคอยดูแล แต่ผมอยากมีความรู้สึกว่า "มั่งมี" จริงๆ ผมจึงพยายามทำให้ทรัพย์สินของผม เช่น ที่ดิน หุ้น สามารถทำรายได้เป็นจำนวนที่มากกว่ารายจ่าย เมื่อถึงจุดนั้น ผมจึงขายธุรกิจให้เพื่อนและมีความสุขกับ "ความมั่งมี" ที่แท้จริง

นิยามของ "ความมั่งมี"

สำหรับผม "ความมั่งมี" หมายถึง "จำนวนวันที่คุณยังอยู่ได้โดยคุณและทุกคนในครอบครัวไม่ต้องไปทำงาน และยังคงดำเนินชีวิตอยู่ได้แบบปกติ"

ตัวอย่างเช่น ถ้ารายจ่ายของคุณตกเดือนละ 1,000 เหรียญ คุณมีเงินเก็บ 3,000 เหรียญ ความมั่งมีของคุณคือ 3 เดือนหรือ 90 วัน ผมวัดความมั่งมีที่จำนวนวันไม่ใช่จำนวนเงิน

ปี 1994 ผมและภรรยามีความมั่งมีเป็นจำนวนวันที่นับไม่ได้ (ยกเว้นเศรษฐกิจจะพลิกผันอย่างมโหฬาร) เพราะว่ารายได้จากการลงทุนของเรามีมากกว่ารายจ่ายประจำเดือนยิ่งนัก ในที่สุดแล้วคุณทำเงินได้มากเท่าไรไม่สำคัญเท่ากับคุณรักษามันไว้ได้นานแค่ไหน และคุณได้ให้เงินนั้นทำงานแทนได้นานเท่าไร มีคนจำนวนมากที่มีรายได้มากแต่ก็หมดไปกับรายจ่าย ดังรูปในหน้าถัดไป

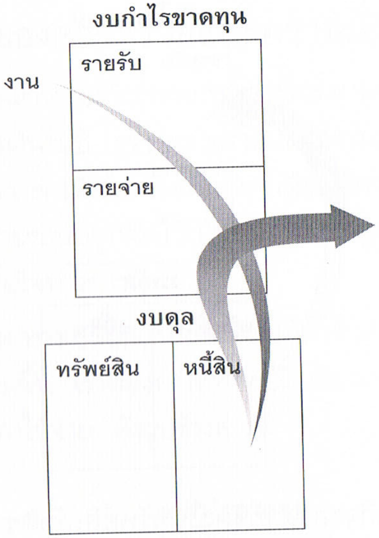

พอทำเงินได้มากหน่อยก็ออกไปช็อปปิ้ง ซื้อรถคันใหม่ ซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้น สุดท้ายหนี้สินระยะยาวก็เพิ่มขึ้น จึงต้องทำงานหนักขึ้น และไม่มีอะไรเหลือเก็บในช่องทรัพย์สิน เงินไหลออกรวดเร็วอย่างกับกินยาถ่าย

การเงินขีดแดง

นักเลงรถอาจจะเคยได้ยินคำพูดว่า "รักษาระดับเครื่องยนต์ที่ขีดแดง" ขีดแดงเป็นเกณฑ์บอกรอบของเครื่องยนต์ (RPMs) ว่ามาถึงจุดสูงสุดของรถคันนี้แล้ว ถ้าเหยียบมากกว่านี้เครื่องยนต์อาจจะระเบิดได้

มีคนจำนวนมากทั้งรวยและจนใช้ชีวิตแบบที่การเงินอยู่ที่ "ขีดแดง" ตลอดเวลาไม่ว่าเขาจะมีเงินมากน้อยแค่ไหนก็ตาม ปัญหาก็คือถ้าคุณให้รถอยู่ที่ขีดแดงบ่อยๆ อายุการใช้งานของรถจะสั้นลง รถพังเร็ว เช่นเดียวกันหากคุณใช้เงินที่ "ขีดแดง" บ่อยๆ ผลลัพธ์ย่อมไม่ต่างกัน

เพื่อนๆ ผมที่เป็นหมอเล่าให้ฟังว่า เดี๋ยวนี้คนป่วยเพราะความเครียดกันเยอะ ความเครียดจากการทำงานหนักและเงินไม่พอใช้เป็นโรคที่หมอคนหนึ่งเรียกว่า "มะเร็งที่กระเป๋าสตางค์"

เงินต่อเงิน

ไม่ว่าจะทำเงินได้มากน้อยแค่ไหน คุณควรจะเก็บมันไว้ในด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* บ้าง เพราะ "การลงทุน" เป็นเรื่องของการปล่อยให้เงินทำงานให้คุณ คุณจะได้ไม่ต้องทำงาน อย่างน้อยคุณควรรู้ว่ามีการลงทุนในรูปแบบต่างๆ อีกมาก ไม่ได้มีแต่ดอกเบี้ยออมทรัพย์เท่านั้น

การลงทุนแบบอื่น

บางคนลงทุนในการศึกษา การศึกษาแบบที่ทำกันอยู่เป็นสิ่งสำคัญ อย่างน้อยก็ช่วยเพิ่มรายได้ ปริญญาตรี 4 ปีอาจทำให้คุณมีเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากปีละ 24,000 เหรียญเป็น 50,000 เหรียญหรือมากกว่า โดยทั่วไปเราใช้เวลา 40 ปีกับการทำงาน เพราะฉะนั้น 4 ปีกับการศึกษาเพื่อเงินจำนวนนี้ถือเป็นการลงทุนที่ไม่เลวเลย (ถ้าบริษัทคุณมีการปรับเงินเดือนตามวุฒิ)

การทำงานหนักและความซื่อสัตย์ก็เป็นการลงทุนที่ดี เช่นการเป็นลูกจ้างที่ดีของบริษัทเป็นเวลานาน คุณจะได้เงินบำนาญหรือเงินสำรองเลี้ยงชีพก้อนใหญ่ เป็นการลงทุนที่นิยมและใช้ได้ดีในยุคอุตสาหกรรม แต่ล้าสมัยไปแล้วสำหรับยุคข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน

บางคนลงทุนกับครอบครัวคือมีครอบครัวใหญ่ และทุกคนในครอบครัวช่วยกันทำงาน แก่ตัวไปก็มีลูกหลานคอยดูแล แบบนี้เป็นที่นิยมในอดีต แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป แบบนี้ไม่ค่อยได้ผลเท่าไหร่แล้ว เพราะค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูและค่ารักษาพยาบาลผู้สูงอายุสูงขึ้น

เงินประกันสุขภาพและประกันสังคมที่หักจากเงินเดือนเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการลงทุนที่รัฐบาลบังคับ แต่เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจและจำนวนประชากรที่เปลี่ยนไป ทำให้หลายคนผิดหวังกับการลงทุนชนิดนี้

นอกจากนี้ยังมีการลงทุนเพื่อวัยเกษียณอายุต่างๆ เป็นการลงทุนที่รัฐบาลสนับสนุนโดยไม่ต้องเสียภาษี โปรแกรมที่นิยมและเป็นที่รู้จักกันดีในอเมริกาก็คือ 401(k) ส่วนที่ประเทศออสเตรเลียมีโปรแกรมที่เรียกว่า "Superannuation"

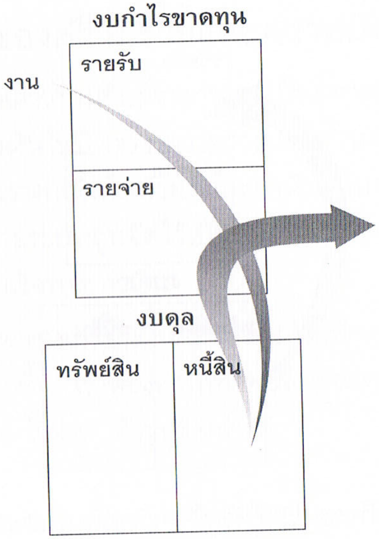

พอทำเงินได้มากหน่อยก็ออกไปช็อปปิ้ง ซื้อรถคันใหม่ ซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้น สุดท้ายหนี้สินระยะยาวก็เพิ่มขึ้น จึงต้องทำงานหนักขึ้น และไม่มีอะไรเหลือเก็บในช่องทรัพย์สิน เงินไหลออกรวดเร็วอย่างกับกินยาถ่าย

การเงินขีดแดง

นักเลงรถอาจจะเคยได้ยินคำพูดว่า "รักษาระดับเครื่องยนต์ที่ขีดแดง" ขีดแดงเป็นเกณฑ์บอกรอบของเครื่องยนต์ (RPMs) ว่ามาถึงจุดสูงสุดของรถคันนี้แล้ว ถ้าเหยียบมากกว่านี้เครื่องยนต์อาจจะระเบิดได้

มีคนจำนวนมากทั้งรวยและจนใช้ชีวิตแบบที่การเงินอยู่ที่ "ขีดแดง" ตลอดเวลาไม่ว่าเขาจะมีเงินมากน้อยแค่ไหนก็ตาม ปัญหาก็คือถ้าคุณให้รถอยู่ที่ขีดแดงบ่อยๆ อายุการใช้งานของรถจะสั้นลง รถพังเร็ว เช่นเดียวกันหากคุณใช้เงินที่ "ขีดแดง" บ่อยๆ ผลลัพธ์ย่อมไม่ต่างกัน

เพื่อนๆ ผมที่เป็นหมอเล่าให้ฟังว่า เดี๋ยวนี้คนป่วยเพราะความเครียดกันเยอะ ความเครียดจากการทำงานหนักและเงินไม่พอใช้เป็นโรคที่หมอคนหนึ่งเรียกว่า "มะเร็งที่กระเป๋าสตางค์"

เงินต่อเงิน

ไม่ว่าจะทำเงินได้มากน้อยแค่ไหน คุณควรจะเก็บมันไว้ในด้านขวาของ "*เงินสี่ด้าน*" บ้าง เพราะ "การลงทุน" เป็นเรื่องของการปล่อยให้เงินทำงานให้คุณ คุณจะได้ไม่ต้องทำงาน อย่างน้อยคุณควรรู้ว่ามีการลงทุนในรูปแบบต่างๆ อีกมาก ไม่ได้มีแต่ดอกเบี้ยออมทรัพย์เท่านั้น

การลงทุนแบบอื่น

บางคนลงทุนในการศึกษา การศึกษาแบบที่ทำกันอยู่เป็นสิ่งสำคัญ อย่างน้อยก็ช่วยเพิ่มรายได้ ปริญญาตรี 4 ปีอาจทำให้คุณมีเงินเดือนเพิ่มขึ้นจากปีละ 24,000 เหรียญเป็น 50,000 เหรียญหรือมากกว่า โดยทั่วไปเราใช้เวลา 40 ปีกับการทำงาน เพราะฉะนั้น 4 ปีกับการศึกษาเพื่อเงินจำนวนนี้ถือเป็นการลงทุนที่ไม่เลวเลย (ถ้าบริษัทคุณมีการปรับเงินเดือนตามวุฒิ)

การทำงานหนักและความซื่อสัตย์ก็เป็นการลงทุนที่ดี เช่นการเป็นลูกจ้างที่ดีของบริษัทเป็นเวลานาน คุณจะได้เงินบำนาญหรือเงินสำรองเลี้ยงชีพก้อนใหญ่ เป็นการลงทุนที่นิยมและใช้ได้ดีในยุคอุตสาหกรรม แต่ล้าสมัยไปแล้วสำหรับยุคข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน

บางคนลงทุนกับครอบครัวคือมีครอบครัวใหญ่ และทุกคนในครอบครัวช่วยกันทำงาน แก่ตัวไปก็มีลูกหลานคอยดูแล แบบนี้เป็นที่นิยมในอดีต แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป แบบนี้ไม่ค่อยได้ผลเท่าไหร่แล้ว เพราะค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูและค่ารักษาพยาบาลผู้สูงอายุสูงขึ้น

เงินประกันสุขภาพและประกันสังคมที่หักจากเงินเดือนเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการลงทุนที่รัฐบาลบังคับ แต่เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจและจำนวนประชากรที่เปลี่ยนไป ทำให้หลายคนผิดหวังกับการลงทุนชนิดนี้

นอกจากนี้ยังมีการลงทุนเพื่อวัยเกษียณอายุต่างๆ เป็นการลงทุนที่รัฐบาลสนับสนุนโดยไม่ต้องเสียภาษี โปรแกรมที่นิยมและเป็นที่รู้จักกันดีในอเมริกาก็คือ 401(k) ส่วนที่ประเทศออสเตรเลียมีโปรแกรมที่เรียกว่า "Superannuation"

รายได้จากการลงทุน

ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดจัดเป็นการลงทุน แต่การลงทุนที่อยู่ด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* หมายถึงการลงทุนที่ทำรายได้ในช่วงเวลาของการทำงาน เพราะฉะนั้นถ้าอยากรู้ว่าคุณเป็น "นักลงทุน" หรือไม่ ให้ดูว่าปัจจุบันคุณมีรายได้จากอะไร จากเงินที่ลงทุนไปหรือไม่

เช่น ถ้าคุณซื้อบ้านหลังหนึ่งไว้เป็นการลงทุนและให้คนเช่า ถ้าค่าเช่านี้ได้มากกว่ารายจ่ายในการดูแลบ้าน ถือว่ารายได้นั้นเป็นเงินจากการลงทุน เช่นเดียวกับดอกเบี้ยจากเงินฝาก เงินปันผลจากหุ้นและพันธบัตร ดังนั้นคำจำกัดความของการลงทุนที่ใช้สำหรับด้านนี้ก็คือ รายได้จากเงินลงทุนโดยที่เจ้าของเงินไม่ต้องไปทำงาน

เงินลงทุนสำหรับเกษียณอายุจัดเป็นการลงทุนของ "เงินสี่ด้าน" หรือไม่?

จริงๆ แล้วการนำเงินไปลงทุนในโปรแกรมต่างๆ เหล่านี้ คุณจะได้รับการยกเว้นภาษี แต่จะถอนเงินออกมาใช้ได้ก็ต่อเมื่อเกษียณอายุแล้ว ถือเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งและควรกระทำอย่างยิ่ง แต่ไม่ใช่การลงทุนในแบบที่ผมหมายถึงในหนังสือเล่มนี้ การลงทุนใน "หนึ่งในสี่ด้าน" ของผมหมายถึงการลงทุนที่ทำรายได้ให้คุณมากกว่ารายจ่ายในระหว่างที่คุณยังอยู่ในวัยทำงาน ถ้าคิดดีๆ การลงทุนแบบที่ใช้เงินได้เมื่อเกษียณเป็นการฝากเงินมากกว่า คุณใส่เงินเข้าไปเพื่อหวังว่าเมื่อเกษียณอายุ เงินก้อนนี้จะเติบโตขึ้น คนที่ฝากเงินไว้ใช้เมื่อเกษียณกับนักลงทุนที่ต้องการใช้เงินเป็นรายได้ประจำนั้นต่างกัน

โบรกเกอร์หุ้นเป็นนักลงทุนหรือไม่?

โบรกเกอร์และที่ปรึกษาทางการเงินส่วนมากไม่จัดเป็น "นักลงทุน" เพราะรายได้ของเขาไม่ได้มาจากเงินลงทุน นายหน้าขายบ้าน นายหน้าขายหุ้น ที่ปรึกษาทางการเงิน นักบัญชี นายธนาคาร จัดอยู่ในกลุ่ม "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เพื่อนผมบางคนมีอาชีพเป็นคนซื้อขายหุ้นหรือเทรดเดอร์ ซื้อถูกขายแพงเหมือนการขายของในร้านขายสินค้าทั่วไป คือซื้อจำนวนมากแล้วมาแบ่งขายเป็นชิ้นๆ การทำงานแบบนี้จัดเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" มากกว่า "นักลงทุน" เพราะคุณยังต้องทำงานเพื่อให้ได้เงินมา

คนจำพวกนี้จะก้าวไปสู่การเป็น "นักลงทุน" ได้หรือไม่

ได้แน่นอน แต่เขาจะต้องรู้ความแตกต่างของรายได้ที่ได้จากคอมมิชชัน ค่าจ้างจากชั่วโมงที่ให้คำปรึกษา หรือเงินเดือนจากการให้คำปรึกษา หรือรายได้จากการซื้อถูกขายแพง กับรายได้จากการสร้างหรือเห็นโอกาสจากการลงทุน

ถ้าอยากรู้ว่าที่ปรึกษาของคุณเก่งแค่ไหน ลองถามเขาสิครับว่าเขามีรายได้จากการให้คำปรึกษา ได้คอมมิชชันเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ และมีรายได้จากเงินที่นำไปลงทุนจริงๆ เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ เพื่อนนักบัญชีบอกผมว่ารายได้ของที่ปรึกษาส่วนใหญ่ได้ไม่มากจากการลงทุน เข้าทำนอง "ดีแต่พูด"

ข้อได้เปรียบของรายได้จาก "การลงทุน"

ลักษณะเด่นชัดที่สุดของ "นักลงทุน" คือการใช้เงินทำเงิน และถ้าเขาเก่งจริงๆ เขาและครอบครัวจะมีเงินใช้จ่ายไปตลอดชีวิตโดยไม่ต้องทำงานอีกเลย นอกจากนี้ยังมีข้อได้เปรียบในเรื่องภาษี เหตุที่คนรวยยิ่งรวยขึ้นก็เพราะคนรวยสามารถทำเงินส่วนใหญ่ได้โดยไม่ต้องเสียภาษีและก็ถูกกฎหมายเสียด้วย เพราะเป็นเงินที่ได้จากช่องทรัพย์สิน ไม่ใช่จากรายได้หรือเงินเดือน เป็นรายได้จากการลงทุนไม่ใช่แรงงาน คนที่ทำงานเพื่อเงินนอกจากจะต้องเสียภาษีแล้ว เงินที่จ่ายภาษีนั้นจะถูกหักจากเงินเดือนก่อนเงินถึงมือคุณด้วยซ้ำ

ทำไมไม่มีใครอยากเป็น "นักลงทุน"

ถ้า "นักลงทุน" ทำงานน้อย รายได้มาก ไม่ถูกหักภาษี แล้วทำไมไม่มีใครอยากเป็น "นักลงทุน" เหตุผลเดียวกับคนที่ไม่กล้าเริ่มธุรกิจของตัวเอง นั่นคือ "ความเสี่ยง"

หลายคนทนไม่ได้เมื่อคิดว่าเงินที่เขาได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรงอาจจะมลายหายไปในพริบตา หลายคนกลัวเสียเงินจึงไม่กล้าเอาเงินไปลงทุน ไม่ว่าเขาได้กลับมากี่เท่าของที่ลงไปก็ตาม ดาราฮอลลีวู้ดคนหนึ่งเคยพูดว่า "ผมไม่ห่วงเรื่องผลตอบแทนจากการลงทุน แต่ห่วงว่าผมจะได้เงินลงทุนของผมคืนหรือเปล่าในตอนท้าย"

ความกลัวการสูญเสียแบ่งนักลงทุนออกเป็นสี่ประเภท

ประเภทที่ 1 - ไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวกับความเสี่ยงใดๆ เลย นิยมฝากเงินกับธนาคารเท่านั้น

ประเภทที่ 2 - เอาเงินให้คนอื่นไปลงทุน เช่น ให้ที่ปรึกษาทางการเงินหรือโบรกเกอร์จัดการให้

ประเภทที่ 3 - นักพนัน

ประเภทที่ 4 - นักลงทุน

เกมของนักพนันและนักลงทุนต่างกันตรงที่นักพนันใช้ "โชค" แต่นักลงทุนใช้ "ความรู้ความชำนาญ" ส่วนคนที่เอาเงินให้คนอื่นไปลงทุนเป็นคนที่ไม่ชอบเล่นเกมและไม่ต้องเรียน ดังนั้นเขาจึงต้องเลือกที่ปรึกษาด้วยความระมัดระวัง

ในบทต่อๆ ไปเป็นเรื่องของนักลงทุน 7 ประเภท จะช่วยให้คุณเข้าใจเรื่องการลงทุนมากขึ้น

การจัดการกับความเสี่ยง

ถ้าคุณรู้วิธีเล่นเกม คุณสามารถทำให้ "ความเสี่ยง" ลดลงหรือหมดไปได้ ในขณะที่ยังคงรักษาผลตอบแทนไว้ได้สูงเท่าเดิม

ถ้าเป็นนักลงทุนตัวจริง คุณมักจะได้ยินเขาพูดว่า "ผมจะได้เงินคืนเมื่อไร และจะได้ผลตอบแทนต่อไปกี่ปีหลังจากได้เงินลงทุนคืนแล้ว"

นักลงทุนตัวจริงต้องการรู้ว่าเขาจะได้เงินของเขาคืนเมื่อไหร่ ขณะที่พวกที่เก็บเงินในบัญชีเกษียณอายุจะต้องรอนานมากกว่าจะได้เงินคืน ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดของนักลงทุนตัวจริงกับลูกจ้างที่ฝากเงินเพื่อเกษียณ

ความกลัวเสียเงินทำให้หลายคนวิ่งหาความมั่นคง ด้านของ "นักลงทุน" ไม่ได้เป็นด้านที่อันตรายเหมือนกับที่หลายคนคิด ด้าน "นักลงทุน" ก็เหมือนกับด้านอื่นๆ ที่ต้องใช้ทักษะและมุมมองของตน ทักษะที่จะประสบผลสำเร็จในด้าน "นักลงทุน" นี้สามารถเรียนรู้ได้ถ้าสนใจจะเรียน

การเริ่มต้นของยุคใหม่

ปี 1989 ประวัติศาสตร์จารึกการล่มสลายของกำแพงเบอร์ลิน นอกจากจะเป็นปีสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพราะเป็นสัญญาณการสิ้นสุดของระบบคอมมิวนิสต์ ในความเห็นของผมยังเป็นปีแห่งการสิ้นสุดของยุคอุตสาหกรรม และเป็นการเริ่มต้นของยุคข้อมูลข่าวสารอีกด้วย

ความแตกต่างของเงินบำนาญในยุคอุตสาหกรรมและยุคข้อมูลข่าวสาร

การเดินทางของโคลัมบัสในปี 1492 เป็นเวลาใกล้เคียงกับกำเนิดของยุคอุตสาหกรรม และเมื่อสิ้นสุดกำแพงเบอร์ลิน ก็เป็นช่วงจบสิ้นยุคอุตสาหกรรม ดูเหมือนว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งทางประวัติศาสตร์และเศรษฐกิจจะเกิดในทุกๆ 500 ปี และขณะนี้เรากำลังอยู่ในยุคเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง

การเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งมีผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของคนนับแสนนับล้าน หลายคนไม่รู้สึกว่ากำลังมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น หลายคนปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้ คุณจะเห็นการเปลี่ยนแปลงนี้ชัดเจนจากเงินบำนาญของยุคอุตสาหกรรมและยุคข้อมูลข่าวสาร

ตอนผมเด็กๆ พ่อรวยสอนให้ผมรู้จักความเสี่ยง เรียนรู้วิธีนำเงินไปลงทุน พ่อบอกว่า *"ถ้าอยากรวย ต้องรู้จักวิธีจัดการกับความเสี่ยง ต้องฝึกเป็นนักลงทุน"* ผมกลับบ้านไปเล่าให้พ่อนักวิชาการฟังว่าเรากำลังเรียนเรื่องการลงทุนและการจัดการกับความเสี่ยง พ่อนักวิชาการตอบว่า "พ่อไม่ต้องเรียนเรื่องนี้หรอก เพราะรัฐบาลมีบำนาญ มีเงินจากสหภาพแรงงานครูและเงินประกันสังคมเตรียมไว้ให้แล้ว จะเอาเงินตัวเองไปเสี่ยงอีกทำไม"

พ่อนักวิชาการเชื่อมั่นในเงินบำนาญและเงินประกันสังคม พ่อจึงดีใจเมื่อรู้ว่าผมสมัครทหาร แทนที่จะเป็นห่วงว่าผมจะเอาชีวิตไปทิ้งที่เวียดนาม พ่อกลับบอกว่า "ดี เป็นทหารสักยี่สิบปี ลูกจะได้บำนาญ ได้ค่ารักษาพยาบาลไปตลอดชีวิต"

ทุกวันนี้แม้จะมีบำนาญใช้กันอยู่ แต่ก็เกือบจะหมดจากยุคสมัยไปแล้ว หลักการที่ว่าบริษัทจะดูแลสุขภาพความเป็นอยู่ของลูกจ้างในยามเกษียณ และรัฐบาลจะช่วยออกครึ่งหนึ่งนั้น เป็นความคิดที่ล้าสมัยและใช้ไม่ได้อีกต่อไป

ทุกคนต้องรู้จักเป็น "นักลงทุน"

ปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร โปรแกรมบำเหน็จบำนาญได้เปลี่ยนไปจากที่บริษัทครึ่งหนึ่ง รัฐบาลครึ่งหนึ่ง กลายเป็นลูกจ้างต้องออกเงินส่วนหนึ่ง และลูกจ้างต้องรับผิดชอบบำนาญของตัวเอง หลายคนอาจไม่เฉลียวใจว่ามีการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้

บำนาญในยุคข้อมูลข่าวสาร

ข้อตกลงเปลี่ยนไป ปัจจุบันบริษัทไม่ต้องรับผิดชอบความมั่นคงทางการเงินในวัยเกษียณให้ลูกจ้าง ข้อตกลงใหม่ก็คือ หากคุณยังมีสถานะเป็นลูกจ้าง ยังทำงานให้บริษัท คุณมีสิทธิได้ใช้เงินที่คุณและบริษัทร่วมกันใส่ไว้ในกองทุนบำนาญ เมื่อไหร่ที่คุณไม่ทำงาน แปลว่าไม่มีเงินใส่เข้าไปในกองทุน แปลว่าไม่มีบำนาญสำหรับคุณ

ข่าวดีสำหรับยุคข้อมูลข่าวสารคือ คนจะมีชีวิตยืนยาวขึ้น แต่ข่าวร้ายก็คือ คุณจะอยู่นานกว่าบำนาญของคุณ

ความเสี่ยงของเงินบำนาญ

ที่แย่ยิ่งกว่านั้นคือ เงินที่คุณและบริษัทร่วมกันสะสมไว้อาจจะลดลงหรือหายไปในเวลาต่อมา เพราะนี่คือโปรแกรม 401(k) และ Superannuations ซึ่งขึ้นอยู่กับภาวะของตลาด พูดง่ายๆ ก็คือวันหนึ่งคุณมีล้านเหรียญอยู่ในบัญชี แต่ถ้าตลาดหุ้นตกครั้งใหญ่เหมือนที่เคยเกิด หนึ่งล้านอาจจะเหลือแค่หลักแสนหรือเป็นศูนย์ไปเลยก็ได้ เงินสะสมที่คุณเฝ้าเก็บออมมาตลอด การทำงานที่คุณคิดว่าปลอดภัยที่สุด ผมสงสัยจริงๆ ว่ามีกี่คนที่เข้าใจเงินบำนาญในบัญชี 401(k) อย่างแท้จริง

เพราะมันหมายถึงคนเกษียณอายุเมื่อ 65 และเงินบำนาญของเขาหมดเมื่ออายุ 75 แล้วที่นี้จะทำยังไงกันล่ะ เอาใบสมัครงานมาปัดฝุ่นกันใหม่อย่างนั้นสิ

แล้วเงินประกันสังคมที่ควรจะได้จากรัฐบาลล่ะ หลายคนคาดว่าประกันสังคมที่อเมริกาจะล้มละลายในปี 2032 และประกันสุขภาพหรือ Medicare จะล้มละลายในปี 2005 อันเป็นช่วงที่เบบี้บูมเมอร์กำลังต้องการพอดี (เบบี้บูมเมอร์หมายถึงประชากรที่เกิดระหว่าง ค.ศ.1946-1964 หรือปัจจุบันอายุ 37-55 ปี) จะเกิดอะไรขึ้นเมื่อเบบี้บูมเมอร์จำนวน 77 ล้านคนต้องการเงินบำนาญที่พวกเขาสะสมมาตลอดอายุการทำงานและพบว่าไม่มีอะไรเหลือ

ปี 1998 เมื่อประธานาธิบดีบิล คลินตัน ออกมาเรียกร้องให้ทุกคนช่วยกัน "รักษาเงินประกันสังคม" ทุกคนขานรับ แต่วุฒิสมาชิกเออเนส ฮอลลิงส์ จากพรรคเดโมแครตชี้ให้เห็นว่า "ถ้าจะรักษาเงินประกันสังคมไว้ให้ได้ รัฐบาลต้องหยุดเอาเงินประกันสังคมไปผลาญเสียที" เพราะรัฐบาลกลาง "ขอยืม" เงินประกันสังคมไปเป็นค่าใช้จ่าย เป็นวิธีปฏิบัติต่อเนื่องกันมาหลายต่อหลายปี นักการเมืองหลายคนคิดว่าเงินประกันสังคมเป็นรายได้ของรัฐ มีไว้จับจ่ายใช้สอย แทนที่จะคิดว่าเป็นทรัพย์สินและควรเก็บไว้อย่างปลอดภัยที่สุด

มีคนพึ่งรัฐบาลมากเกินไป

ผมเขียนหนังสือและเริ่มสร้างผลิตภัณฑ์ เช่น เกมกระแสเงินสด เพราะเรากำลังอยู่ในช่วงสิ้นสุดยุคอุตสาหกรรมและเริ่มต้นยุคข้อมูลข่าวสาร ในฐานะพลเมืองคนหนึ่ง ผมเป็นห่วงว่าคนในรุ่นเรายังไม่ได้มีการเตรียมตัวทางการเงินอย่างเหมาะสมสำหรับในวัยเกษียณ และพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนผ่านจากยุคเก่าไปสู่ยุคใหม่ "เรียนเก่งและหางานมั่นคง" เหมาะสำหรับคนเกิดก่อนปี 1930 ปัจจุบันทุกคนจึงต้องไปโรงเรียน คนในยุคอุตสาหกรรมรู้แต่

วิธีพึ่งเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล แทนที่จะเรียนวิธีช่วยตนเอง ปัจจุบันรัฐบาลกำลังผลักภาระนั้นมาให้ประชาชน แล้วคุณคิดว่าคุณพร้อมหรือยังที่จะดูแลตัวเองเรื่องเงินในวัยเกษียณอายุ

คาดกันว่าในปี 2020 อเมริกาจะมีประชากร 275 ล้านคน ในจำนวนนี้ 100 ล้านคนต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาล คนจำนวนนี้มีทั้งลูกจ้างรัฐบาลกลาง ทหารประจำการ บุรุษไปรษณีย์ ครู และข้าราชการ ซึ่งต้องการเงินประกันสังคมและค่ารักษาพยาบาล จริงๆ แล้วเงินนี้ก็เป็นเงินที่พวกเขาสมควรได้ เพราะเขาต่างสะสมและลงทุนมาเป็นเวลายาวนานตามคำสัญญาของรัฐบาล น่าเสียดายที่มีสัญญาแบบนี้มากมาย และปัจจุบันสัญญาต่างๆ เหล่านี้กำลังถึงจุดครบกำหนด ผมไม่คิดว่ารัฐบาลจะรักษาสัญญานี้ไว้ได้ ถ้ารัฐบาลต้องขึ้นภาษีเพื่อหาเงินมาจ่ายคนเหล่านี้ จะมีคนจำนวนมากหนีไปพึ่งประเทศที่เก็บภาษีต่ำกว่า ในยุคข้อมูลสื่อสารรวดเร็วอย่างนี้ คำว่า "off–shore" ไม่ได้หมายถึงประเทศอื่นๆ ที่เป็นเขตปลอดภาษีเท่านั้น เดี๋ยวนี้เขตปลอดภาษีอาจจะหมายถึงไซเบอร์สเปซ (Cyberspace) ด้วยก็ได้

การเปลี่ยนแปลงกำลังมาถึง

ผมจำได้ว่าประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดี้ เคยเตือนว่า "การเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่กำลังจะมาถึง" และการเปลี่ยนแปลงที่ว่านั่นได้มาอยู่ที่นี่แล้ว บ็อบ ดีแลน นักร้องคนหนึ่งของยุคเบบี้บูมเมอร์แต่งเพลง *The Times They Are A–Changing* (เวลาแห่งการเปลี่ยนแปลง) มีประโยคหนึ่งที่ว่า "คุณควรจะเริ่มว่ายน้ำ มิฉะนั้นคุณจะต้องจมเหมือนก้อนหิน"

ลงทุนโดยไม่ต้องเป็น "นักลงทุน"

การเปลี่ยนแปลงแผนเงินบำนาญแบบที่กำหนดจากผลประโยชน์ไปเป็นแบบที่กำหนดจากจำนวนเงินที่ใส่เข้าไป บังคับให้ทุกคนกลายเป็นนักลงทุนโดยไม่มีความรู้เรื่องการลงทุนเลยแม้แต่น้อย พวกที่ไม่ชอบความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงมาตลอดก็ถูกบังคับให้จัดการกับความเสี่ยงและอนาคตของตัวเอง กว่าจะรู้ว่าตนเป็นนักลงทุนที่ชาญฉลาดหรือนักพนันก็คงต้องรอให้ถึงวัยเกษียณ

ทุกวันนี้ใครๆ ก็พูดแต่เรื่องตลาดหุ้น เหตุเพราะคนจำนวนมากที่ไม่เคยมีความรู้เรื่องการลงทุนต้องกลายเป็นนักลงทุนจำเป็น ดังรูปข้างล่างนี้

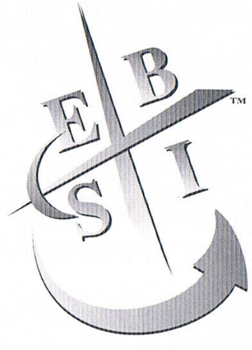

นักลงทุนจำเป็นเหล่านี้ส่วนมากเป็น "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เป็นพวกที่ชอบความมั่นคงเหนือสิ่งอื่นใด พวกเขาต้องการงานที่มั่นคง รายได้แน่นอน กิจการที่เขาควบคุมเองได้ คนเหล่านี้กำลังย้ายมาด้านขวา และหวังว่าเขาจะได้รับความมั่นคงทางการเงินในวัยเกษียณ น่าเสียดายที่เขาจะต้องผิดหวังเพราะลักษณะเด่นของ "นักลงทุน" ไม่ใช่ "ความมั่นคง" ด้านขวาเป็นด้านของ "ความเสี่ยง"

เพราะคนที่อพยพจากด้านซ้ายต้องการความมั่นคง และตลาดหุ้นก็พยายามตอบสนอง เราจึงได้ยินประโยคเหล่านี้

1. "กระจายความเสี่ยง" พวกต้องการความมั่นคงใช้คำนี้เสมอ เพราะกลยุทธ์การลงทุนแบบกระจายความเสี่ยงทำให้คุณไม่มีวันแพ้ แต่ก็ไม่มีโอกาสชนะ นักลงทุนที่ประสบความสำเร็จจะไม่ใช้วิธี "กระจายความเสี่ยง" เราจะใช้วิธี "โฟกัส"

วอร์เร็น บัฟเฟต์ นักลงทุนฝีมือดีคนหนึ่งกล่าวถึง "การกระจายความเสี่ยง" ไว้ว่า "กลยุทธ์ที่ผมใช้ไม่ใช่การกระจายความเสี่ยง ผู้เชี่ยวชาญหลายคนอาจจะมองว่าวิธีของเราเสี่ยงกว่าวิธีที่นักลงทุนทั่วไปนิยมใช้กันอยู่ ซึ่งผมไม่เห็นด้วย เราเชื่อว่านโยบายการจัดพอร์ตลงทุนของเราให้เน้นไปที่จุดใดจุดหนึ่งจะช่วยลดความเสี่ยง เพราะผู้ซื้อควรจะเข้าใจสภาวะทางการเงิน เศรษฐกิจ และธุรกิจของหุ้นตัวนั้นๆ ก่อนตัดสินใจซื้อ"

ทฤษฎีของวอร์เร็น บัฟเฟต์ เชื่อว่าการมุ่งเน้นไปที่หุ้นบางตัว ธุรกิจบางประเภท เป็นกลยุทธ์ที่ดีกว่า "การกระจายความเสี่ยง" เขาเชื่อว่าการรวมศูนย์ทำให้คนฉลาดขึ้น มุ่งมั่นในความคิดและการกระทำมากขึ้น นอกจากนี้เขายังเห็นว่านักลงทุนทั่วไปมักหลีกเลี่ยงหุ้นที่ขึ้นลงเร็ว เพราะคิดว่าความผันผวนเป็นความเสี่ยง วอร์เร็น บัฟเฟต์ บอกว่านักลงทุนที่เก่งจริงมักชอบความผันผวน

สำหรับผมและภรรยา เราหลุดจากภาวะขัดสนทางการเงินมาได้ไม่ใช่เพราะ "การกระจายความเสี่ยง" แต่เพราะเราใช้วิธีโฟกัส เน้นการลงทุนไปที่อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. **"หุ้นบลูชิป"** (หุ้นบริษัทชั้นนำ เช่น ธนาคาร ไอบีเอ็ม บริษัทโคคาโคล่า ไมโครซอฟต์) นักลงทุนหุ้นที่ต้องการความมั่นคงจะชอบซื้อหุ้นบลูชิป เพราะเขาคิดว่าเป็นหุ้นที่ปลอดภัย โดยหารู้ไม่ว่าบริษัทเหล่านี้ปลอดภัยก็จริง แต่ไม่ใช่ตลาดหุ้น

3. **"กองทุนรวม"** คนที่ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องการลงทุนมักจะหันไปหาผู้จัดการกองทุน โดยหวังว่าเขาต้องรู้มากกว่าเราแน่ๆ ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่ฉลาดถ้าคุณไม่คิดจะเป็นนักลงทุนในวันข้างหน้า แต่ถึงจะฉลาดอย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าความเสี่ยงจะน้อยลง ถ้าตลาดหุ้นร่วงติดพื้นกองทุนก็เข้าขั้นโคม่าได้เช่นกัน เหมือนกรณี Tulipomania ปี 1610 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อทุกคนคิดว่าราคาดอกทิวลิปจะขึ้นสูง หรือเหตุการณ์ในปี 1620 ที่เรียกว่า South Seas Bubble และการล่มสลายของ Junk Bond (พันธบัตรราคาถูก) ในปี 1990

ในปัจจุบันมีนักลงทุนจำเป็นอยู่ในตลาดหุ้นจำนวนมาก พวกเขาต้องการความมั่นคง เป็นคนด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* ที่พยายามข้ามฟากไปด้านขวาด้านที่ไม่มีนิยามของคำว่า "มั่นคง" หลายคนคิดว่าเงินบำนาญของพวกเขายังอยู่ดีและปลอดภัย ถ้าตลาดหุ้นล้มหรือเศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะถดถอยเงินบำนาญของเขาคงสูญสิ้น เงินบำนาญในยุคนี้ไม่ปลอดภัยไร้กังวลเหมือนเงินบำนาญสมัยที่พ่อแม่ของพวกเขาได้รับอีกต่อไป

การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจครั้งใหญ่ใกล้เข้ามา

เวทีพร้อมแล้วสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่บ่งบอกการสิ้นสุดของยุคหนึ่ง และการกำเนิดของยุคใหม่ ทุกๆ ปลายยุคจะมีคนก้าวไปพร้อมกับยุคสมัยใหม่ที่ผ่านเข้ามา และจะมีคนยึดติดอยู่กับวันวานกับความคิดของยุคสมัยเก่า ผมเกรงว่าคนที่ยังหวังว่าความมั่นคงทางการเงินในวัยชราเป็นหน้าที่ของรัฐบาลและบริษัทจะต้องพบกับความผิดหวัง เพราะนั่นเป็นความคิดในยุคเก่าคือยุคอุตสาหกรรม ไม่ใช่ยุคของข้อมูลข่าวสาร

ไม่มีใครทายอนาคตได้แม่นยำ ผมมีที่ปรึกษาหลายคนอ่านหนังสือหลายเล่ม แต่ละคนมีความเห็นต่างๆ กันไป บางคนบอกว่าอนาคตกำลังจะรุ่งโรจน์ และหลายคนบอกว่าอีกไม่นานตลาดจะล่มสลาย เศรษฐกิจตกต่ำซึ่งผมรับฟังทั้งสองด้านเพราะทั้งสองเหตุผลน่าฟัง ผมเองไม่คิดอยากจะเป็นหมอดูไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ผมเตรียมตัวให้พร้อมเสมอด้วยการเรียนรู้การเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ให้ดีที่สุด ถ้าคุณเตรียมตัวมาดี เศรษฐกิจจะไปทางไหนคุณก็ยังประสบความสำเร็จได้

ถ้าดูจากประวัติศาสตร์ ใครก็ตามเมื่อมีอายุถึง 75 ปีจะต้องเคยผ่านภาวะเศรษฐกิจตกต่ำมาแล้วหนึ่งครั้งและเศรษฐกิจถดถอยมาแล้วสองครั้ง พ่อแม่ของผมผ่านเศรษฐกิจตกต่ำมาแล้ว แต่เบบี้บูมเมอร์ยังไม่เคย และนี่ก็ผ่านมา 60 ปีแล้วจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งหลังสุดที่เราเคยมี

ในภาวะปัจจุบัน นอกจาก "ความมั่นคงของงาน" แล้ว เราทุกคนควรให้ความสนใจเรื่องความมั่นคงทางการเงินระยะยาว และเลิกคิดว่าเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลและบริษัทได้แล้ว ยุคสมัยเปลี่ยนไปอย่างเป็นทางการทันทีที่รัฐบาลและบริษัทประกาศไม่รับผิดชอบต่อวัยเกษียณอายุของลูกจ้างและประชากรอีกต่อไป การเปลี่ยนมาใช้โปรแกรมเงินบำนาญแบบใหม่เป็นสัญญาณบอกว่าเราทุกคนต้องรับผิดชอบตัวเองเมื่อเกษียณอายุ ทุกวันนี้เราจึงต้องเป็นนักลงทุนที่ฉลาดขึ้นและตื่นตัวต่อการขึ้นลงของตลาดเงินอยู่ตลอดเวลา ผมแนะนำให้คุณศึกษาวิธีเป็นนักลงทุนแทนที่จะนำเงินให้คนอื่นไปลงทุนแทนเรา ถ้าคุณปล่อยให้ผู้จัดการกองทุนหรือที่ปรึกษา

ทางการเงินดูแลการลงทุนให้ คุณอาจต้องรอถึงอายุ 65 กว่าจะรู้ว่าเขาจัดการให้คุณดีจริงอย่างราคาคุยหรือเปล่า ถ้าไม่ดีคุณอาจต้องทำงานไปตลอดชีวิต มีคนเป็นล้านๆ คนต้องทำอย่างนั้นเพราะมันสายไปแล้วที่คนเหล่านี้จะเริ่มเรียนเรื่องการลงทุน

เรียนรู้การจัดการกับความเสี่ยง

ใครๆ มักพูดว่า "เสี่ยงสูง-ผลตอบแทนสูง" แต่คุณสามารถลงทุนแบบ "เสี่ยงต่ำ-ผลตอบแทนสูง" ได้ถ้าคุณรู้วิธี ซึ่งเป็นวิธีที่เรียนกันได้ไม่ยาก เหมือนหัดขี่จักรยาน แรกๆ รถจะล้มบ่อย แต่สักพักหนึ่งคุณจะทรงตัวได้ การลงทุนก็เหมือนกัน ไม่นานคุณจะรู้สึกมั่นใจเหมือนเวลาขี่จักรยานนั่นทีเดียว

ปัญหาของคนด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* ก็คือ คนเหล่านี้ข้ามไปด้านขวาเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยง แทนที่จะหลีกเลี่ยง คุณควรจะเริ่มเรียนรู้วิธีจัดการกับความเสี่ยงดีกว่า

กล้าเสี่ยง

คนกล้าเสี่ยงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างในโลก น้อยคนนักที่ร่ำรวยโดยไม่เคยเสี่ยง แต่ก็มีคนจำนวนมากที่หวังให้รัฐบาลช่วยกำจัดความเสี่ยง ซึ่งรัฐบาลไม่สามารถรับหน้าที่นี้ต่อไปได้เพราะจำนวนเงินที่สูงขึ้น น่าเป็นห่วงคนจำนวนหลายล้านทั่วโลกที่ยังต้องพึ่งเงินบำนาญ พวกเขาจะถูกทิ้งไว้เบื้องหลังโดยไม่รู้ชะตากรรม เพราะยุคข้อมูลข่าวสารเป็นยุคที่เราทุกคนต้องพัฒนาและพึ่งตัวเอง

ความเชื่อว่า "เรียนเก่ง ได้งานดี มั่นคง" เป็นความเชื่อที่ใช้ได้ดีในยุคอุตสาหกรรมซึ่งได้กลายเป็นอดีตไปแล้ว ยุคสมัยเปลี่ยนไป แต่ปัญหาคือความคิดของคนหลายคนยังไม่เปลี่ยน หลายคนยังเชื่อว่าหน้าที่ใน "การลงทุน" ไม่ใช่หน้าที่ของตน รัฐบาล บริษัท เจ้านาย ประกันสังคม พ่อแม่ครอบครัว ใครคนใดคนหนึ่งจะต้องรับผิดชอบชีวิตของคนเหล่านี้ในยามแก่ ซึ่งผมก็หวังอยากให้เป็นจริงอย่างนั้น ถ้าคุณโชคดีมีคนดูแลยามแก่เฒ่าก็คงไม่ต้องอ่านหนังสือเล่มนี้อีกต่อไป

ผมเขียนหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก # 2 : เงินสี่ด้าน" (Rich Dad's Cashflow Quadrant)* เล่มนี้ขึ้นมาเพื่อคนที่รู้ตัวเองดีว่าต้องพึ่งตนเองยามแก่และต้องการเปลี่ยนจากด้านซ้ายไปด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* แต่ยังไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นยังไง ใครๆ ก็ทำได้ถ้าเพียงแต่รู้วิธี

หากคุณได้พบ *"อิสรภาพทางการเงิน"* แล้ว ผมขอแสดงความยินดีด้วยและได้โปรดถ่ายทอดวิธีของคุณให้เพื่อนฝูงคนรอบข้างได้รู้บ้าง เพราะหนทางไปสู่ *"อิสรภาพทางการเงิน"* นั้นมีหลายสาย ให้เพื่อนได้รู้เพื่อเขาจะได้มีแนวทางเลือกถนนของตนเองบ้าง

ไม่ว่าคุณจะตัดสินใจอย่างไรก็ตาม อยากให้จำไว้สักนิดว่า *"อิสรภาพทางการเงิน"* แม้จะมีให้ทุกคน แต่ก็ไม่ใช่สิ่งที่จะไขว่คว้ามาได้ง่ายๆ เคล็ดลับไม่ได้อยู่ที่เงินทองหรือการศึกษาสูงๆ และไม่ใช่อะไรที่ต้องเสี่ยง แต่สิ่งที่คุณต้องมีคือความฝัน แรงบันดาลใจ ความต้องการ และความสามารถในการทนความผิดหวังได้ครั้งแล้วครั้งเล่าตลอดเส้นทางสายอิสรภาพนี้ ลองถามตัวเองดูว่า "พร้อมหรือยัง"

พ่อคนหนึ่งของผมฟันฝ่าขวากหนามบนเส้นทางนี้มาแล้ว ส่วนพ่ออีกคนต้องฟันฝ่าเช่นกัน แต่คนละเส้นทาง

ข้อสอบสำหรับ "เจ้าของกิจการ"

คุณเป็น "เจ้าของกิจการ" หรือไม่

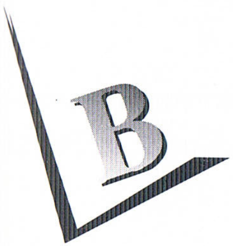

ถ้าตอบ "ใช่" คุณคือ "เจ้าของกิจการ" ตัวจริง

คุณสามารถทิ้งกิจการของคุณได้เป็นเวลานานถึงปีหรือมากกว่า และพบว่าเมื่อกลับมากิจการของคุณมีกำไรและดีกว่าตอนก่อนคุณไปใช่หรือไม่

☐ **ใช่** ☐ **ไม่ใช่**

3

“ทำไมคนจึงเลือก ‘ความมั่นคง’ แทนที่จะเลือก ‘อิสรภาพ’”

พ่อทั้งสองคนสนับสนุนให้ผมเรียนปริญญา แต่หลังจากจบปริญญา คำแนะนำของพ่อทั้งสองเริ่มแตกต่างกัน พ่อจนย้ำแล้วย้ำอีกว่า “ไปโรงเรียน เรียนให้เก่ง หางานดีๆ และมั่นคง” เป็นการแนะนำให้ใช้ชีวิตอยู่ทางด้านซ้าย ดังแสดงในรูป

ส่วนพ่อรวยแต่การศึกษาน้อยจะเน้นด้านขวาของ *“เงินสี่ด้าน”* พ่อบอกว่า “ไปโรงเรียน เรียนให้เก่ง เปิดบริษัทของตัวเอง”

คำสอนที่ต่างกันสะท้อนให้เห็นว่าคนหนึ่งยึดมั่นอยู่กับ "ความมั่นคง" ขณะที่อีกคนต้องการ "อิสรภาพทางการเงิน"

ทำไมเราจึงต้องการงานที่มั่นคง

เหตุผลที่คนส่วนมากต้องการความมั่นคงของงานก็เพราะพ่อแม่ครูบาอาจารย์สอนมาอย่างนั้น เป็นความคิดที่ฝังหัวเรามาตั้งแต่เด็กจนโต ไม่เคยมีใครพูดถึงความมั่นคงทางการเงินหรืออิสรภาพทางการเงิน เมื่อไม่มีใครสอนเราจึงไม่มีความรู้ ยิ่งไม่รู้ยิ่งต้องยึดงานไว้ให้มั่นแทนการมองหาอิสรภาพ บน *"เงินสี่ด้าน"* คุณจะเห็นว่าด้านซ้ายเป็นด้านที่ยึดมั่นกับ "ความมั่นคง" ส่วนด้านขวาเป็นด้านของ "อิสรภาพ"

ติดกับดักหนี้สิน

เหตุที่คนกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ทำงานด้านซ้าย เพราะเป็นด้านที่ได้เรียนมาจากโรงเรียน ทำงานไม่นานก็เริ่มเป็นหนี้ เมื่อเป็นหนี้มากขึ้นเรื่อยๆ จึงต้องยึดงานที่ทำไว้ให้มั่นคงเพื่อจะได้เงินมาชำระหนี้

ครั้งหนึ่งผมเคยเจอนักศึกษาจบออกมาพร้อมหนี้ที่เขากู้ยืมมาเพื่อเป็นค่าเล่าเรียน หลายคนบอกว่าเห็นตัวเลขแล้วเศร้า เพราะเงินจำนวน 50,000 ถึง 150,000 เหรียญไม่ใช่น้อยๆ ถ้าพ่อแม่เป็นผู้รับผิดชอบหนี้จำนวนนี้ก็คงต้องกัดฟันทำงานใช้หนี้ต่อไปอีกหลายปี

เล่นตามบท

มาดูละครชีวิตของคนที่มีการศึกษาทั้งหลายกันไหมครับ ดูซิว่าเขาต้องเล่นบทไหนกันบ้าง

เด็กคนหนึ่งไปโรงเรียน จบปริญญา ได้งานมีเงินเดือน ไม่ช้าก็มีรายจ่าย เด็กหนุ่ม (สาว) คนนี้ตัดสินใจเช่าบ้าน ซื้อโทรทัศน์ เสื้อผ้าชุดใหม่ ของแต่งบ้าน และที่ต้องมีให้ได้คือรถ วันหนึ่งภายใต้ท้องฟ้าสีชมพู เขาตกหลุมรักและแต่งงาน ชีวิตคู่ปูด้วยกลีบกุหลาบ เพราะรายจ่ายหารสองขณะที่รายได้คูณสอง จึงมีเงินเหลือเก็บสำหรับบ้านในฝันของคู่หนุ่มสาว บ้านหลังแรกที่ได้เป็นเจ้าของ เขาถอนเงินเก็บออกมาวางเงินดาวน์ซื้อบ้าน และเริ่มผ่อนค่างวด แต่บ้านโล่งๆ จะอยู่กันได้อย่างไร เขาจึงเที่ยวหาซื้อเฟอร์นิเจอร์เข้าบ้าน โดยเลือกจ่ายน้อยที่สุด แบบ "ไม่มีเงินดาวน์ ผ่อนสบายๆ"

ชีวิตช่างสุขีเสียนี่กระไร เขาเชิญเพื่อนๆ มาสังสรรค์เฮฮาที่บ้าน ถือโอกาสอวดบ้านใหม่ รถใหม่ เฟอร์นิเจอร์ใหม่ และของเล่นใหม่ๆ โดยไม่รู้ตัวว่าเขาจะต้องเป็นหนี้ไปตลอดชีวิต ไม่นานทั้งคู่ได้มีโอกาสต้อนรับสมาชิกใหม่

ชีวิตคนมีการศึกษาทำงานหนักส่วนมาก พอไปส่งลูกที่โรงเรียนอนุบาลแล้ว ต่างก็เร่งรีบเข้าที่ทำงานและติดอยู่กับ "งานมั่นคง" เพราะถ้าตกงานแค่สามเดือน เขาจะกลายเป็นคน "ล้มละลาย" ทันที

กับดักความสำเร็จ

เหตุที่ผมได้ความรู้จากพ่อรวยมากกว่า เพราะพ่อมีเวลาให้ผมมากกว่าพ่อจน ยิ่งพ่อได้รับความสำเร็จมาก พ่อยิ่งมีเวลาของตัวเองมากขึ้น พ่อจ้างประธานบริษัทเก่งๆ ไว้ดูแล ขยายระบบและจ้างคนงานเพิ่มขึ้น เวลาได้ผลกำไรจากการลงทุน พ่อจะเอาเงินกำไรนั้นเพิ่มในการลงทุนเข้าไปอีก พ่อจึงมีเวลาสั่งสอนอบรมผมกับลูกชายเรื่องธุรกิจและการลงทุน ผมได้ความรู้จากพ่อรวยมากกว่าที่ได้รับจากโรงเรียน การมีเวลาให้ตัวเองมากขึ้นจึงเป็นข้อดีข้อหนึ่งของการทำงานด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"*

พ่อนักวิชาการหรือพ่อจนของผมก็ทำงานหนักเหมือนกัน แต่เป็นงานด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* พ่อทำงานหนัก ได้เลื่อนตำแหน่งและมีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้พ่อมีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อยลง พ่อออกจากบ้านตั้งแต่เจ็ดโมงเช้า กว่าพ่อจะกลับบ้านก็เลยเวลาเข้านอนของผมไปแล้ว นี่คือผลตอบแทนที่คุณได้จากการทำงานหนักและการประสบความสำเร็จจากงานด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* ความสำเร็จมากขึ้นแต่เวลาน้อยลง แม้จะได้เงินมากขึ้นก็ตาม

กับดักเงิน

ความสำเร็จทางด้านขวาต้องใช้ความรู้และไหวพริบทางการเงิน พ่อรวยให้คำจำกัดความไว้ว่า "ไหวพริบทางการเงินไม่ได้หมายถึงจำนวนเงินที่เราแสวงหามาได้ แต่หมายถึง วิธีหา วิธีเก็บ และวิธีทำให้เงินทวีคูณ เมื่อหาเงินได้แล้วคุณสามารถเก็บไว้ได้นานเท่าไร และจะทำให้เงินนั้นออกดอกออกผลเพื่อให้ประโยชน์ต่อลูกหลานไปได้นานแค่ไหน"

หากต้องการความสำเร็จในการทำงานด้านขวา คุณต้องมี "ไหวพริบทางการเงิน" ถ้าปราศจากพื้นฐานความรู้เรื่องนี้แล้ว คนส่วนใหญ่มักจะไปไม่รอด

พ่อรวยมีวิธีจัดการเงินและคนเก่งมาก พ่อมีหน้าที่สร้างเงิน ใช้คนน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ รักษาต้นทุนให้อยู่ในระดับต่ำแต่กำไรสูง นี่เป็นทักษะที่จำเป็นของคนด้านขวา พ่อรวยเป็นคนบอกว่า "บ้านไม่ใช่ทรัพย์สินแต่เป็นหนี้สิน" พ่อพิสูจน์ให้เราดูด้วยตัวเลขง่ายๆ ที่พวกเราจะสามารถเข้าใจ

ได้ พ่อมีเวลาให้ผมและลูกชายเพราะพ่อใช้คนเป็น และทักษะเหล่านี้พ่อยังนำมาใช้ได้ดีกับชีวิตครอบครัวอีกด้วย

ส่วนพ่อจนคิดว่าตนเป็นคนจัดการเรื่องเงินและบุคลากร เพราะมีตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมการศึกษาของรัฐฮาวาย แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่ พ่อเป็นข้าราชการคนหนึ่งของรัฐ ในหน่วยงานที่มีลูกจ้างเป็นพันๆ คนและมีงบประมาณหลายล้านเหรียญ แต่พ่อไม่ได้เป็นคนสร้างเงินเหล่านั้น เพราะมันเป็นเงินภาษีที่เก็บจากประชาชน หน้าที่ของพ่อคือนำเงินจำนวนนี้มาใช้จ่าย ถ้าใช้งบประมาณของปีนี้ไม่หมด ปีหน้าก็จะถูกตัดงบลง พ่อจะต้องหาวิธีใช้เงินให้หมดด้วยวิธีจ้างคนเพิ่ม เมื่อลูกจ้างมากขึ้น ปัญหาก็มากขึ้นตามไปด้วย

ในวัยเด็กผมได้เห็นความแตกต่างของพ่อทั้งสอง และจำไว้ว่าอะไรที่ชอบ อะไรควรหลีกเลี่ยง พ่อจนเป็นนักวิชาการชอบอ่านหนังสือ จึงรอบรู้เรื่องต่างๆ ในโลก ยกเว้นเรื่องเดียว...การเงิน พ่อไม่เข้าใจตัวเลขทางบัญชี พ่อจึงต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของนักบัญชีและนายธนาคาร ซึ่งบอกพ่อว่าบ้านเป็นทรัพย์สินและเป็นการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดสำหรับพ่อ คำแนะนำนี้เองทำให้พ่อต้องทำงานหนักขึ้น มีหนี้มากขึ้น เมื่อขยันทำงาน พ่อได้เลื่อนตำแหน่ง เงินเดือนเพิ่ม แต่ก็ต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในปี ค.ศ. 1960-1980 ภาษีสำหรับคนมีรายได้มากจะถูกเก็บภาษีในอัตราสูง นักบัญชีกับนายธนาคารก็จะแนะนำให้พ่อซื้อบ้านใหญ่ขึ้น จะได้นำดอกเบี้ยมาลดภาษี ผลก็คือรายได้เพิ่ม ภาษีเพิ่ม และหนี้เพิ่ม ยิ่งประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ยิ่งทำงานหนักขึ้น มีเวลาให้ครอบครัวน้อยลง ไม่ช้าลูกๆ ก็แยกย้ายกันออกไปเรียนต่อบ้าง ทำงานบ้าง พ่อก็ยังคงอยู่ตรงนั้นทำงานหนักเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ พ่อปลอบใจตัวเองว่าเงินเดือนขึ้นคราวหน้าสถานการณ์คงดีขึ้น แม้เงินเดือนจะขึ้นจริง แต่สถานการณ์กลับเลวร้ายลง พ่อเป็นหนี้มากขึ้นและเสียภาษีสูงขึ้น

เมื่อเป็นเช่นนี้ พ่อจึงต้องยึด "ความมั่นคงของงาน" ไว้เหนี่ยวแน่น ทุกลมหายใจของพ่อคืองานและเงินเดือน พ่อจึงสอนลูกว่า "หางานดีๆ ที่มั่นคงไว้นะลูก"

ยิ่งพ่อรู้สึกขาด "ความมั่นคง" ก็ยิ่งแสวงหามันมากขึ้น

รายจ่ายก้อนใหญ่

พ่อเดินไปติดกับดักเงินเพราะขาดความรู้ทางการเงิน เหมือนที่กำลังเกิดกับคนการศึกษาสูงและประสบความสำเร็จทางการงานจำนวนหลายล้านคนในขณะนี้ เหตุที่คนเหล่านี้ยังมีปัญหาเรื่องเงินเพราะทุกครั้งที่มีรายได้ เขาจะมีรายจ่ายสองตัวนี้ตามมาเสมอ

1. ภาษี
2. ดอกเบี้ยเงินกู้

เท่านี้ยังไม่พอ รัฐบาลยังมีโปรแกรมลดหย่อนภาษีสำหรับการเป็นหนี้มากขึ้น ฟังดูน่าสงสัยไหม

เหมือนที่พ่อรวยพูดว่า "จำนวนเงินที่หาได้ไม่สำคัญเท่าวิธีหา วิธีเก็บ และวิธีทำให้มันงอกเงยไปชั่วลูกชั่วหลาน" สำหรับพ่อนักวิชาการ เมื่อวาระสุดท้ายแห่งการทำงานหนักมาถึง เงินจำนวนน้อยนิดที่พ่อมีเหลือยังต้องนำไปเสียภาษีให้รัฐบาลที่เรียกว่า Probate Taxes

การค้นหาอิสรภาพ

คนทุกคนอยากมีความสุขและต้องการอิสรภาพ แต่เขาไม่ได้รับการฝึกฝนให้พร้อมทำงานเป็น "เจ้าของกิจการ" หรือ "นักลงทุน" ดังนั้นจึงต้องยึดอยู่กับความมั่นคงของงาน และสร้างหนี้สิน หลายคนหยุดอยู่ที่ฝั่งซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* และเลิกถามหาอิสรภาพทางการเงิน น่าเสียดายที่เรามักจะไม่พบอิสรภาพจากการเป็น "ลูกจ้าง" และการทำ "ธุรกิจของตัวเอง" อิสรภาพทางการเงินที่แท้จริงมาจากด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"*

เปลี่ยนงาน - วิธีค้นหาอิสรภาพ

"เงินสี่ด้าน" สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต คนบางคนค้นหาอิสรภาพทางการเงินด้วยการเปลี่ยนงาน ตัวอย่างเช่น

เพื่อนสมัยมัธยมของผมคนหนึ่ง เราจะมีโอกาสคุยกันทุกๆ ห้าปี เจอกันแต่ละครั้งเขาจะเล่าถึงงานใหม่ให้ผมฟังด้วยความตื่นเต้น มันเป็นงานที่เขาใฝ่ฝันมานาน งานสนุก เงินเดือนดี ตำแหน่งสูง เพื่อนร่วมงานก็แสนจะน่ารัก ผลตอบแทนเพียบ และโอกาสก้าวหน้ามองเห็นชัดเจน เวลาผ่านไปสี่ปีครึ่ง คราวนี้สิ่งที่ผมได้ยินคือบริษัทไม่ได้เรื่อง ไม่เป็นธรรม ไม่เห็นความสำคัญของลูกจ้าง เขาไม่ชอบเจ้านาย ไม่ได้เลื่อนตำแหน่ง เงินเดือนนิ่งสนิทถูกดองอยู่ที่เดิม เด็กใหม่ข้ามหัวเขาไปต่อหน้าต่อตา ชักหกเดือนผ่านไป เขาก็มีความสุขอีกครั้ง เพราะได้พบงานในฝัน...อีกแล้ว ชีวิตเพื่อนผมคนนี้ดูเหมือนสุนัขวิ่งไล่หางตัวเอง ดังเช่นรูปนี้

ชีวิตมีแต่การเปลี่ยนงานครั้งแล้วครั้งเล่า โชคดีที่เขาเป็นคนฉลาด หน้าตาดี เป็นที่รักของคนรอบข้าง จึงใช้ชีวิตกับงานใหม่ได้อย่างไม่ติดขัด แต่ไม่ช้าเขาพบว่าตนอายุมากขึ้น เด็กรุ่นหลังกำลังมาแรงแซงโค้งตัดหน้าแย่งงานที่เขาทำไปหมด ขณะนี้เขามีเงินเหลือเก็บเพียงไม่กี่พันเหรียญ ไม่มีเงินสำหรับวัยเกษียณ มีแต่บ้านที่ยังต้องผ่อนธนาคาร มีค่าเลี้ยงดูลูกและค่าเล่าเรียนที่ต้องรับภาระ ลูกอายุ 8 ปีอยู่กับภรรยาเก่า ส่วนลูกคนโตอายุ 14 ปีอยู่กับเขา

เขาเคยชอบพูดว่า "ไม่ต้องห่วงเพื่อน อั๊วยังไม่แก่ ยังมีเวลาอีกเยอะ" สงสัยว่าเดี๋ยวนี้ยังชอบพูดอยู่อีกหรือเปล่า

ผมคิดว่าเขาควรจะพยายามปรับปรุงตัวเองและหาทางข้ามฝากไปอยู่ฝั่งขวา ถ้าไม่เป็น "เจ้าของกิจการ" ก็ควรจะเป็น "นักลงทุน" เขาควรเริ่มเปลี่ยนวิธีคิดและเริ่มเรียนรู้ ถ้าไม่โชคดีถูกล็อตเตอรี่หรือเจอผู้หญิงรวยๆ มีแนวโน้มว่าเขาจะต้องทำงานหนักไปตลอดชีวิต

ทางเลือกของคุณเอง

จาก "ลูกจ้าง" สู่การทำ "ธุรกิจของตัวเอง"

อีกตัวอย่างหนึ่งก็คือ คนที่พยายามเปลี่ยนจาก "ลูกจ้าง" ไปเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" โดยเฉพาะในยุคแห่งการลดขนาดบริษัท หลายคนคิดว่าก่อนจะถูกจ้างออก สมัครออกเองดีกว่า (ได้เงินตอบแทนด้วย) จะได้ออกไปทำอะไรของตัวเอง "ธุรกิจในครัวเรือน" จึงบูมมากอยู่ระยะหนึ่ง ทุกคนพร้อมใจกันออกไป "เริ่มธุรกิจของตัวเอง" "เป็นนายของตัวเอง" "ลงมือเอง" ชีวิตเป็นดังรูปนี้

การดำเนินชีวิตแบบนี้เป็นแบบที่ผมเป็นห่วงมากที่สุด เพราะการทำ "ธุรกิจของตัวเอง" เป็นสิ่งที่เสี่ยงที่สุดและยากที่สุด อัตราความล้มเหลวค่อนข้างสูง แม้ประสบความสำเร็จ คุณอาจจะพบว่าความสำเร็จทำให้คุณต้องทำงานหนักขึ้นและหนักมากกว่าอีกสามด้าน คุณต้องทำงานหนักตลอดเวลาที่ธุรกิจของคุณประสบความสำเร็จ

เหตุที่ต้องทำงานหนัก เพราะคนที่ทำ "ธุรกิจของตัวเอง" จะต้องรับผิดชอบทุกอย่างเองทั้งหมด ถ้าเป็นบริษัทใหญ่ๆ ก็จะเป็นหน้าที่ของผู้จัดการ รองผู้จัดการ หัวหน้าแผนกทั้งหลาย แต่สำหรับ "ธุรกิจของตนเอง" ที่เพิ่งเริ่มต้น คุณต้องรับโทรศัพท์เอง ทำเช็คจ่าย โทรฯ หาลูกค้า ทำโฆษณา (ในงบประมาณจำกัด) ทำงบประมาณเอง ดูแลรับรองลูกค้า จ้างคน ไล่คนออก ทำงานแทนลูกจ้างที่ลาป่วยหรือไม่มาทำงานเอาดื้อๆ คุยกับสรรพากร เจรจากับหน่วยงานของรัฐบาล และอื่นๆ อีกมากมาย

ผมรู้สึกเสียวทุกครั้งเวลามีใครมาบอกว่าจะออกไปทำธุรกิจส่วนตัว อยากให้เขาโชคดี แต่ก็อดเป็นห่วงไม่ได้ เพราะผมเจอมาแล้วประเภทที่ถอนเงินออมปิดบัญชี หรือยืมเงินเพื่อนและพี่น้องเอามาทำธุรกิจ สองสามปีให้หลังธุรกิจไปไม่รอด แทนที่จะมีเงินเหลือเก็บก็กลายเป็นมีหนี้สินแทน

โดยทั่วไปเก้าในสิบรายของธุรกิจประเภทนี้ล้มเหลวภายในห้าปี และเก้าในสิบของส่วนที่รอดมักจะล้มภายในห้าปีต่อมา อีกนัยหนึ่งก็คือร้อยละเก้าสิบเก้าของธุรกิจส่วนตัวหงายท้องภายในสิบปี ผมคิดว่าเหตุที่ธุรกิจประเภทนี้ล้มเหลวภายในห้าปีเพราะขาดเงินทุนและประสบการณ์ ส่วนที่เหลืออาจจะสายป่านยาว เหตุที่ล้มเหลวภายในสิบปีจึงไม่ใช่เพราะขาดเงิน แต่ขาดใจ เพราะต้องตรากตรำทำงานเป็นเวลานานและหนักขึ้นเรื่อยๆ จะเห็นว่าคนที่เรียนจบสูงๆ มีหน้าที่การงานดีจะชอบเปลี่ยนงาน หรือไม่ก็พยายามทำธุรกิจอะไรใหม่ๆ หรือไม่ก็ตาย นี่กระมังที่เป็นสาเหตุให้หมอและทนายอายุสั้นกว่าคนอาชีพอื่น คนทั่วไปมีอายุยืนอยู่ในเกณฑ์ 70 ปี แต่สำหรับหมอกับทนายมักอยู่ได้แค่ 58 ปีเท่านั้น

คนที่อยู่รอดมักจะเป็นคนปรับตัวปรับใจเก่ง คือสามารถทำตัวให้เคยชินกับการตื่นแต่เช้าตรู่ไปทำงานหนักขึ้นๆ ตลอดชีวิตเพราะเขารู้อยู่แค่นี้จริงๆ

ทำให้ผมนึกถึงพ่อเพื่อนคนหนึ่งที่เป็นเจ้าของร้านสะดวกซื้อหรือมินิ-มาร์ทเล็กๆ ตรงมุมถนนมาตลอด 45 ปี เมื่อชุมชนแถวนั้นน่ากลัวขึ้น มีโจรขโมยพลุกพล่านมากขึ้น เขาต้องติดลูกกรงเหล็กหน้าเคาน์เตอร์เก็บเงิน จะจ่ายเงินทอนเงินก็ต้องหย่อนผ่านช่องเล็กๆ ใต้หน้าต่างเหมือนเคาน์เตอร์ฝากเงินของธนาคาร นานๆ ผมผ่านไปแถวนั้นก็ต้องแวะเข้าไปทักทายทุกครั้ง

พ่อเพื่อนเป็นคนน่ารักมาก นิสัยดีทั้งสามีภรรยา แต่ทุกครั้งที่เห็นเขายืนอยู่ข้างหลังลูกกรงเหล็ก ผมอดคิดถึงนักโทษในห้องขังไม่ได้ จากสิบโมงเช้าถึงตีสองของทุกวันที่เขาขังตัวเองอยู่ในคุกธุรกิจส่วนตัว

มี "คนทำธุรกิจส่วนตัว" หลายคนที่สร้างธุรกิจให้เจริญได้ระดับหนึ่งแล้วก็ขายไปให้แก่คนที่มีเงินทุนและยังมีกำลัง เมื่อขายแล้วก็สามารถไปพักร้อนและมองหาธุรกิจใหม่ๆ เพื่อมาดำเนินการแล้วขายไป หลายคนมีความสุขกับงานประเภทนี้ ที่สำคัญคือคุณต้องรู้ว่าเมื่อไรจึงสมควรจะขาย

คำแนะนำที่เลวร้ายที่สุดสำหรับลูก

ถ้าคุณเกิดก่อนปี 1930 แล้วบอกให้ลูก "เรียนให้เก่ง หางานที่มั่นคง เงินเดือนดี" นั่นเป็นคำแนะนำที่ดี แต่เป็นคำสอนที่เลวร้ายที่สุดสำหรับคนเกิดหลังปี 1930

อะไรคือเหตุผล คำตอบคือ 1. ภาษี 2. หนี้สิน

ในอเมริกา หากในปัจจุบันคุณเป็นลูกจ้างแต่คุณไม่ได้รับการลดหย่อนภาษีใดๆ เกือบจะเรียกได้ว่าคุณเป็นหุ้นส่วน 50/50 กับรัฐบาล ซึ่งหมายถึงคุณต้องแบ่งเงินให้รัฐบาลร้อยละ 50 หรือมากกว่า ก่อนจะได้เห็นเช็คเงินเดือนเสียอีก

รัฐบาลมีโปรแกรมลดหย่อนภาษีก็ต่อเมื่อคุณมีหนี้มากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" แทบจะไม่มีหนทางไปสู่อิสรภาพทางการเงินเอาเสียเลย พอได้เงินเดือนขึ้นหน่อยนักบัญชีก็มักจะแนะนำให้ซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้น จะได้ใช้สิทธิในการลดหย่อนภาษี ซึ่งเป็นวิธีการที่คนด้านซ้ายอาจเห็นด้วย แต่คนด้านขวาไม่นิยมปฏิบัติกัน

ใครเสียภาษีมากที่สุด

คนรวยจ่ายภาษีน้อยกว่าเพราะรายได้ส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากการเป็นลูกจ้าง เศรษฐีทั้งหลายรู้ดีว่าวิธีหลีกเลี่ยงภาษีโดยถูกกฎหมายคือการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" สำหรับ "ลูกจ้าง" วิธีเดียวที่จะหลีกเลี่ยง

ภาษีอย่างถูกกฎหมายคือซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้นหรือเป็นหนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งคนด้านขวาเห็นว่าเป็นวิธีที่ไม่ฉลาด เหมือนกับการบอกว่า "ให้ฉัน 1 เหรียญแล้วฉันจะให้คืน 50 เซนต์"

ภาษียุติธรรมหรือไม่?

ผมได้ยินคนพูดเสมอว่า "การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี" คนอเมริกันที่พูดประโยคนี้อาจจะลืมเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์หลายๆ เรื่อง เช่น Boston Tea Party หรือการประท้วงภาษีใบชาในปี 1773 (เมื่ออังกฤษบังคับให้มีการเก็บภาษีใบชานำเข้าจากประเทศอเมริกา แต่ให้บริษัทอีสต์อินเดียของอังกฤษซึ่งกำลังมีปัญหาการเงินได้รับการชดเชยภาษี : *ผู้เรียบเรียง*) เป็นเหตุการณ์ครั้งสำคัญที่นำไปสู่สงครามปฏิวัติระหว่างอังกฤษและอาณานิคมในอเมริกา ติดตามด้วย Shay's Rebellion (การประท้วงเกิดขึ้นระหว่างปี 1786-1787 นำโดยทหารอเมริกันชื่อเดเนียล เชย์ ผู้นำชาวนาประท้วงการเก็บภาษีที่ดิน : *ผู้เรียบเรียง*) The Whiskey Rebellion (ปี 1794 - การประท้วงภาษีสุรา เกิดขึ้นในรัฐเพนซิลเวเนีย) Fries Rebellion (ปี 1798-1799 การประท้วงการเก็บภาษีซึ่งนำโดยนายจอห์น ฟรายส์ เนื่องจากรัฐบาลต้องการเงินสองล้านเหรียญเพื่อเตรียมกำลังทหาร เพราะคิดว่ากองทัพเรือฝรั่งเศสกำลังจะบุกเข้ามาในอเมริกา รัฐบาลจึงเรียกเก็บภาษีที่ดิน บ้าน และทาส) และ The Tariff Wars (การประท้วงภาษีนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศตามกฎหมาย Tariff Act 1828) นอกจากนี้ยังมีกรณีประท้วงภาษีอื่นๆ อีกหลายครั้ง

ยังมีเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการเก็บภาษีในมุมมองอื่นๆ ของโลกนอกจากอเมริกา เช่น เรื่องราวของวิลเลียม เทล (William Tell) ผู้ต่อต้านการเก็บภาษีและเป็นที่มาของภาพพ่อ คือตัวเขาถูกบังคับให้ยิงแอปเปิ้ลที่ตั้งบนศีรษะลูกชาย เป็นการลงโทษที่เขาไม่เห็นด้วยกับการเก็บภาษี นอกจากนี้ยังมีเลดี้โกดิวา (Lady Godiva) ที่ต้องการให้มีการลดภาษี แต่ผู้ว่าการรัฐกลับท้าให้เธอเปลือยกายขี่ม้าผ่านใจกลางเมืองหากกล้าจริงก็จะยอมลดภาษีให้ ซึ่งเลดี้โกดิวารับคำท้าและทำจริง

ภาษีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโลกแห่งการพัฒนาในปัจจุบัน แต่ปัญหาคือมีคนเอาเปรียบโดยนำการเก็บภาษีไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง อีกไม่กี่ปีประชากรจากยุค "เบบี้บูมเมอร์" จะครบเกษียณ ถึงวาระที่คนเหล่านี้จะเปลี่ยนจากผู้เสียภาษีไปเป็นผู้รับเงินเลี้ยงดูในวัยชราและเงินประกันสังคม รัฐบาลจะต้องหาเงินจำนวนมากเพื่อใช้ในการนี้ เศรษฐกิจของอเมริกาและประเทศมหาอำนาจจะเริ่มชะลอการเติบโต คนมีเงินจะหาวิธียักย้ายถ่ายเทเงินของเขาไปไว้ในประเทศที่เสียภาษีน้อยกว่า

ความผิดพลาดครั้งสำคัญ

เมื่อต้นปีที่ผ่านมา มีนักข่าวถามผมว่าปีที่แล้วผมมีรายได้เท่าไหร่ ผมตอบว่า "ประมาณล้านเหรียญ"

นักข่าวถามต่อว่า "แล้วคุณเสียภาษีเท่าไหร่"

"ศูนย์" ผมตอบ "เพราะเป็นกำไรจากการลงทุน เนื่องจากราคาปรับสูงขึ้น ผมจึงได้รับการลดหย่อนไม่ต้องเสียภาษี ตามกฎหมายว่าด้วยการยืดเวลาการเสียภาษี (Tax Code Section 1031) ผมเอากำไรที่ได้จากการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ไปซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่ใหญ่ขึ้น" สองสามวันต่อมาหนังสือพิมพ์เอาเรื่องของผมไปลงว่า "เศรษฐีเงินล้านเผยไม่ได้เสียภาษีแม้แต่เซนต์เดียว"

คล้ายกับที่ผมพูด แต่ประเด็นสำคัญตกไป ทำให้ข่าวที่ออกมาบิดเบือนจากความเป็นจริง ก็ไม่ทราบว่าตั้งใจหรือไม่เข้าใจกฎหมายภาษี 1031 แต่ก็จัดเป็นตัวอย่างที่ดีที่ชี้ให้เห็นความคิดที่แตกต่างกันของคนที่มาจากด้านต่างกัน รายได้ทั้งหลายไม่มีความเท่าเทียมกัน บางอย่างเสียภาษีมากกว่า บางอย่างเสียภาษีน้อยกว่า

คนส่วนมากสนใจแต่รายได้ - ไม่สนใจการลงทุน

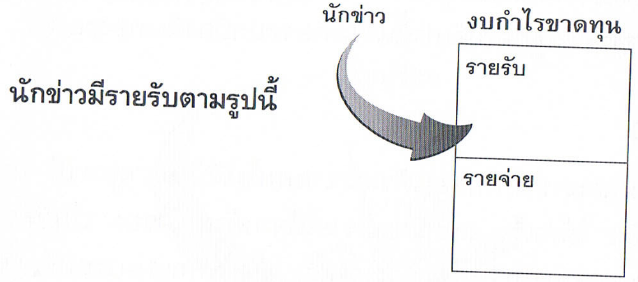

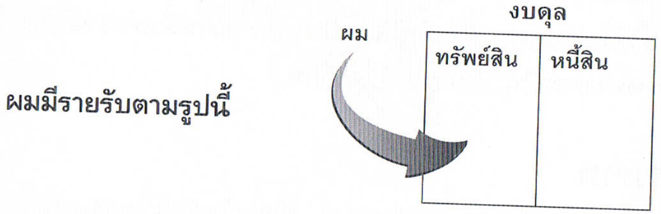

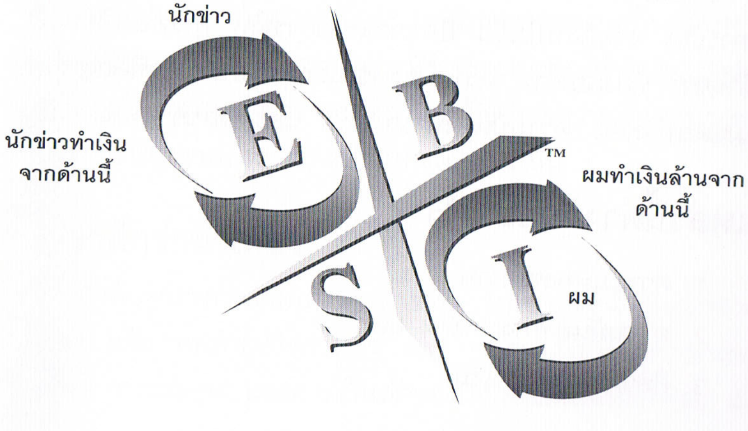

หลายคนยังต้องการกลับไปเรียนหนังสือ เพราะเชื่อว่าจะได้ปรับเงินเดือน หรือบางคนทำงานหนักขึ้นเพื่อหวังเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งล้วนแต่เป็นความคิดของคนที่ยึดเงินเดือนเป็นรายได้หลัก ได้แก่ "ลูกจ้าง" หรือ "หุ้นส่วนรัฐบาล"

ในบทต่อไปผมจะอธิบายให้ฟังว่าคนด้านขวาจัดการกับภาษีอย่างไรให้เป็นทรัพย์สิน ไม่ใช่หนี้สินเหมือนคนด้านซ้าย อย่าเข้าใจผิดว่าคนด้านขวาไม่รักชาติ พวกเขาเพียงแต่ปกป้องรายได้ที่เขาได้มาด้วยสองมือเอาไว้กับตัวเองให้มากที่สุดและถูกต้องตามกฎหมายทุกประการ คงจะมีแต่คนในประเทศที่เศรษฐกิจไม่ดีเท่านั้นที่ไม่คิดจะปกป้องเงินทองของตัวเอง

รวยเร็ว

ผมและภรรยาเปลี่ยนตัวเองจากคนไม่มีบ้านมาสู่การมี "อิสรภาพทางการเงิน" ได้สำเร็จ เพราะผมมีรายได้จากด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* เป็นด้านที่คุณจะสามารถร่ำรวยอย่างรวดเร็ว เพราะคุณสามารถหลีกเลี่ยงการเสียภาษีได้โดยกฎหมาย เมื่อมีเงินมากและใช้เงินนั้นทำงานให้เราได้มาก "อิสรภาพทางการเงิน" จึงอยู่ใกล้แค่เอื้อม

สู่อิสรภาพ

ภาษีและหนี้สินเป็นองค์ประกอบหลักที่ทำให้คนยังไม่มีความมั่นคงทางการเงิน หรือยังไปไม่ถึง "อิสรภาพทางการเงิน" คุณต้องเลือกวิธีของคนด้านขวา ต้องมองข้าม "ความมั่นคงของงาน" ถึงเวลาแล้วที่คุณควรเข้าใจความแตกต่างของ "ความมั่นคงทางการเงิน" และ "อิสรภาพทางการเงิน"

สิ่งเหล่านี้ต่างกันอย่างไร

1. ความมั่นคงของงาน
2. ความมั่นคงทางการเงิน และ
3. อิสรภาพทางการเงิน

อย่างที่คุณได้ทราบแล้วว่าพ่อนักวิชาการของผมนิยมชมชอบ "ความมั่นคงของงาน" มาก ซึ่งเหมือนกับอีกหลายคนในยุคนั้น พ่อเข้าใจว่าความมั่นคงของงานหมายถึงความมั่นคงทางการเงิน จนกระทั่งพ่อตกงานและหางานใหม่ไม่ได้อีกเลย ส่วนพ่อรวยไม่เคยพูดเรื่องความมั่นคงของงาน พ่อพูดแต่เรื่อง "อิสรภาพทางการเงิน"

ไม่ว่าคุณจะต้องการความมั่นคงหรืออิสรภาพแบบไหน คำตอบอยู่ในรูปต่อไปนี้

1. ความมั่นคงของงาน

คนในกลุ่มนี้มีการศึกษาดี มีประสบการณ์การทำงานมาก และมักปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม แต่มักจะขาดความรู้ในเรื่องการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" แม้ว่าจะถูกบังคับให้นำเงินไปลงทุนในโปรแกรมเงินบำนาญก็ตาม คนเหล่านี้จะรู้สึกขาดความมั่นคงทางการเงินเสมอ เพราะถูกสอนให้ทำงานเป็นอย่างเดียวเท่านั้น

สองขาดีกว่าขาเดียว

ถ้าต้องการความมั่นคงทางการเงิน ผมขอแนะนำว่านอกจากเป็น "ลูกจ้าง" หรือ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" แล้ว คนกลุ่มนี้ควรจะศึกษาหาความรู้ในเรื่อง "การลงทุน" และการเป็นเจ้าของกิจการเพิ่มเติมอีกด้วย เมื่อเรา

มีความรู้ด้านอื่นด้วย ก็จะรู้สึกมั่นใจในตัวเองมากขึ้นและรู้สึกมั่นคงแม้จะมีรายได้น้อยก็ตาม *ความรู้คืออำนาจ...เพียงแต่รอโอกาสเหมาะๆ และนำความรู้นั้นออกมาใช้ คุณก็จะรวยได้*

นี่คือเหตุผลที่พระเจ้าประทานขามาให้เราถึงสองขา ถ้ามีเพียงข้างเดียวคงต้องโขยกขวาทีโขยกซ้ายทีและรู้สึกไม่มั่นคงแน่ หากเรามีความรู้จากทั้งด้านซ้ายและด้านขวา คนที่รู้แต่เรื่องงานของตัวเองก็เปรียบเหมือนมีขาข้างเดียว ยามใดที่เศรษฐกิจสั่นคลอน ตัวคุณก็โงนเงนไม่มั่นคง ไม่เหมือนผู้ที่ยืนอยู่บนขาสองข้าง

2. ความมั่นคงทางการเงิน

สำหรับ "ลูกจ้าง" ที่ต้องการความมั่นคงทางการเงิน

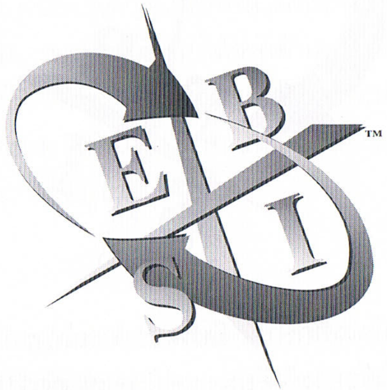

แทนที่จะนำเงินไปฝากไว้ใช้ในวัยเกษียณและนั่งสวดมนต์ภาวนาให้เงินพอกพูนขึ้น คนกลุ่มนี้จะรู้สึกมั่นใจในการเป็น "นักลงทุน" พอๆ กับการเป็น "ลูกจ้าง" ถ้าจะเรียนในโรงเรียนเพื่อออกมาทำงาน ผมแนะนำให้คุณเรียนเพื่อเป็น "นักลงทุนมืออาชีพ" ยังจำนักข่าวที่กล่าวหาว่าผมมีรายได้เป็นล้านแต่ไม่ยอมเสียภาษีได้ไหมครับ เขาไม่เคยถามผมว่า "คุณทำยังไงถึงมีรายได้เป็นล้าน" นี่เองครับคือคำถามที่ควรถาม หลีกเลี่ยงภาษีอย่างถูกกฎหมายทำไม่ยากหรอกครับ แต่การทำเงินล้านนี้สิ...ไม่ง่ายเลย

อีกหนทางหนึ่งสำหรับ "ลูกจ้าง" ที่ต้องการความมั่นคงทางการเงิน

หนทางสู่ความมั่นคงทางการเงินของ "คนทำธุรกิจส่วนตัว"

เป็นหนทางที่อธิบายไว้ในเรื่อง *"เศรษฐีตัวจริง" (The Millionaire Next Door)* เขียนโดยโธมัส สแตนลีย์ เป็นหนังสือที่ดีมากเล่มหนึ่ง เศรษฐีอเมริกันตัวจริงส่วนใหญ่จะทำ "ธุรกิจของตนเอง" ประหยัดและนิยมการลงทุนระยะยาว ดังเช่นรูปข้างบน

หนทางเส้นนี้เป็นเส้นทางของ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" และ "เจ้าของกิจการ" ได้แก่ผู้ประกอบการทั้งหลายอย่างบิล เกตส์ เป็นต้น ไม่ใช่ถนนลาดยาง แต่เป็นถนนที่ขรุขระเต็มไปด้วยหลุมบ่อ แต่เป็นเส้นทางที่ดีที่สุดเส้นหนึ่งทีเดียว ดังรูปในหน้าถัดไป

สองดีกว่าหนึ่ง

เพราะฉะนั้นการมีความรู้ทั้งสองด้านย่อมดีกว่าด้านเดียว ในบทที่ 2 ผมพูดถึงคนรวยส่วนใหญ่ว่ามีรายได้ 70 เปอร์เซ็นต์จากด้านขวา และอีก 30 เปอร์เซ็นต์จากด้านซ้าย ไม่ว่าเขาจะทำเงินได้มากแค่ไหนก็ตาม การมีรายได้จากทั้งสองด้านทำให้เขารู้สึกมั่นคงมากกว่ามีรายได้ทางเดียว ความมั่นคงทางการเงินจึงหมายถึงการยืนอย่างมั่นคงบนทั้งสองด้านของ *"เงินสี่ด้าน"*

พนักงานดับเพลิงผู้ร่ำรวย

ผมมีเพื่อนสองคนซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีของคนที่มีรายได้จากด้านทั้งสอง ทั้งสองคนมีงานมั่นคง ผลตอบแทนสูง และยังมีรายได้จำนวนมากจากด้านขวา พวกเขาเป็นเจ้าหน้าที่ดับเพลิงเงินเดือนสูง มีผลตอบแทนและเงินบำนาญ ทั้งยังทำงานสัปดาห์ละสองวัน เขาจึงใช้สามวันที่เหลือทำงานเป็นนักลงทุน และอีกสองวันพักผ่อนกับครอบครัว

คนหนึ่งมีรายได้จากการซื้อบ้านเก่าเอามาปรับปรุงแล้วให้เช่า ขณะที่ผมเขียนหนังสือเล่มนี้ เขามีบ้านเช่า 45 หลัง ทำรายได้สุทธิหลังหักภาษี ค่าดูแลรักษา ค่าประกันอัคคีภัย และค่าจ้างผู้จัดการดูแลแล้วเป็นเงิน 10,000 เหรียญต่อเดือน บวกกับเงินเดือนเจ้าหน้าที่ดับเพลิงอีก 3,500 เหรียญ ทำให้มีรายได้ต่อเดือนรวมกว่า 13,000 เหรียญ หรือประมาณ 150,000 เหรียญต่อปี และยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อีก 5 ปีเขาคิดจะเกษียณและตั้งใจว่าจะต้องมีรายได้ปีละ 200,000 เหรียญเมื่ออายุ 56 ปี ไม่เลวเลยใช่ไหมครับสำหรับข้าราชการกับลูกอีกสี่คน

เพื่อนอีกคนหนึ่งใช้เวลาว่างศึกษาวิเคราะห์การเงินและผลประกอบการของบริษัทเพื่อตัดสินใจซื้อหุ้น เป็นการลงทุนระยะยาว ปัจจุบันเขามีพอร์ตลงทุนกว่า 3 ล้านเหรียญ ถ้าขายหุ้นเอาเงินฝากกินดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี เขาก็จะมีรายได้ 300,000 เหรียญต่อปีสบายๆ สำหรับข้าราชการกับลูกอีกสองคน

ทั้งสองคนมีรายได้จากทรัพย์สินที่เขาลงทุนมาเป็นเวลา 20 ปี มากพอที่จะปลดเกษียณได้เมื่ออายุ 40 ปี แต่ทั้งสองยังสนุกกับงานและต้องการเงินบำนาญเต็มเม็ดเต็มหน่วย ถึงตอนนั้นทั้งคู่จะได้รับความสุขจากผลตอบแทนและความสำเร็จจากทั้งสองฝั่งของ *"เงินสี่ด้าน"*

เงินเพียงอย่างเดียวไม่ทำให้เกิดความมั่นคง

ผมรู้จักหลายคนที่มีเงินอยู่ในบัญชีเงินเกษียณเป็นล้านแต่ก็ยังรู้สึกไม่มั่นคง เหตุผลเพราะเป็นเงินที่ได้จากเงินเดือนและธุรกิจ พวกเขามักนำเงินไปลงทุนในบัญชีเงินเกษียณ แต่อันที่จริงแล้วคนเหล่านี้ไม่มีความรู้เรื่องการลงทุนเลย หากเงินในบัญชีนี้ลดลงหรือหมดไป เมื่อถึงวัยเกษียณ จะเกิดอะไรขึ้น

ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ความมั่งมีจะถูกเปลี่ยนมือ แม้ขณะนี้คุณยังมีรายได้น้อย แต่ก็ควรลงทุนในเรื่องความรู้ความชำนาญเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่มีใครรู้ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร เรายิ่งต้องเตรียมตัวให้พร้อม นั่นคือเริ่มเรียนเรื่องการเงินเสียตั้งแต่เดี๋ยวนี้

3. อิสรภาพทางการเงิน

ถนนสายที่พ่อรวยแนะนำคือสายที่มุ่งสู่การมี "อิสรภาพทางการเงิน" และผมหมายความตามนั้นจริงๆ คุณมี "อิสรภาพ" เพราะถ้าคุณเป็น "เจ้าของกิจการ" คุณมีคนอื่นทำงานแทน และถ้าคุณเป็น "นักลงทุน" คุณก็สามารถใช้เงินทำงานแทนคุณได้ คุณจึงมีอิสระที่จะเลือกทำหรือไม่ทำงานก็ได้ ความรู้จากด้านขวายังนำอิสรภาพทางกายมาให้อีกด้วย

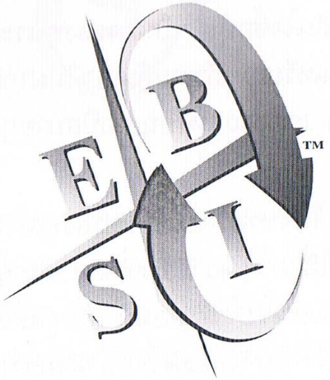

นี่คือเส้นทางการทำเงินของเศรษฐี เราสามารถลากทิศทางของรายได้เป็นวงกลมจาก "เจ้าของกิจการ" สู่ "นักลงทุน" เหมือนรายได้ของบิล เกตส์ จากไมโครซอฟต์, รูเพิร์ต เมอร์ด็อก จากบริษัทนิวส์คอร์ป, วอร์เร็น บัฟเฟต์ จากเบิร์กไชร์ แฮธาเวย์ และรอส เปโรต์

ขอเตือนสักนิดหนึ่งครับว่าด้านของ "เจ้าของกิจการ" นั้นแตกต่างจาก "นักลงทุน" ผมเห็นเจ้าของกิจการหลายคนแล้วที่ประสบความสำเร็จขายกิจการได้เงินเป็นล้าน แล้วคิดว่าตนเองเก่งเหมือนที่เคยเก่งกับกิจการของตัวเองมาแล้ว และนำเงินไปลงทุน ปรากฏว่าหงายท้องกลับมาเพราะกฎกติกาของเกมมันต่างกัน ผมถึงเน้นการเรียนรู้มากกว่าการสำคัญตนผิด ก็เช่นเดียวกับความมั่นคงทางการเงินนั่นเอง ความรู้จากสองด้านช่วยให้คุณมั่นคงและมีอิสรภาพทางการเงิน

ทางเลือกของคุณ

มีเส้นทางการเงินอยู่มากมายแต่น่าเสียดายที่คนส่วนมากเลือกความมั่นคงของงาน ยิ่งเจอเศรษฐกิจที่อ่อนแอยิ่งต้องเกาะติดงานไว้ให้แน่น กว่าจะรู้ตัวก็ติดจนแกะไม่ออกเสียแล้ว

ผมแนะนำว่า อย่างน้อยที่สุดควรจะเพิ่มความมั่นคงทางการเงินให้ตัวเองบ้าง รู้สึกมั่นใจในงานที่ทำและความสามารถในการลงทุนของตนเองทั้งในยามเศรษฐกิจตกต่ำและรุ่งเรือง นักลงทุนที่แท้จริงมักจะทำเงินได้มากกว่าจากสถานการณ์เลวร้าย พอตลาดหุ้นตก คนทั่วไปจะรีบขายทั้งๆ ที่ควรจะเข้าไปซื้อ ผมจึงไม่กลัวว่าเศรษฐกิจอาจเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนแปลงหมายถึงการถ่ายเทความมั่งมี

เจ้านายไม่ทำให้คุณรวย

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่กำลังเกิดขึ้นเป็นผลจากการขายและควบกิจการของหลายๆ บริษัท ไม่นานนี้เองเพื่อนผมขายกิจการได้เงินกว่า 15 ล้านเหรียญ ขณะที่ลูกจ้างต้องออกไปหางานใหม่

งานเลี้ยงอำลาเต็มไปด้วยน้ำตาและความเคียดแค้น แม้พนักงานเหล่านี้จะได้รับเงินเดือนและผลตอบแทนสูงมาเป็นเวลาหลายปี แต่ในวันนี้ไม่ต่างจากวันแรกที่เริ่มงาน เขาเพิ่งรู้สึกตัวว่าเจ้าของร่ำรวย แต่ลูกจ้างได้เงินเดือนมาก็จ่ายไป

คงต้องยอมรับความจริงที่ว่าเจ้านายไม่มีหน้าที่ทำให้ลูกน้องรวย หน้าที่ของเจ้านายคือจ่ายเงินเดือนให้ลูกน้อง ความร่ำรวยเป็นหน้าที่ของคุณถ้าคุณต้องการ และหน้าที่นี้เริ่มทันทีที่คุณได้รับเช็คเงินเดือนใบแรก ถ้าคุณใช้เงินไม่เป็น ให้เอาเงินทั้งโลกมากองก็ช่วยอะไรไม่ได้ แต่ถ้าคุณรู้จักใช้อย่างฉลาด เรียนวิธีหาเงินจากด้านขวา "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" คุณมีโอกาสได้ "อิสรภาพ" เวลาอยู่ที่ทำงานขอให้ทำงานเต็มที่ กรุณาอย่าเอาหนังสือพิมพ์วอลสตรีทมานั่งอ่านในเวลางาน เจ้านายจะขอบคุณและนับถือคุณมากขึ้น สิ่งที่คุณทำหลังเลิกงานและวิธีใช้เงินจะกำหนดอนาคต ถ้าคุณทำงานหนักทาง

ด้านซ้าย คุณต้องทำงานหนักไปตลอดชีวิต แต่ถ้าคุณทำงานหนักทางด้านขวา "อิสรภาพ" จะเป็นของคุณ

แนะนำทางเลือก

คนด้านซ้ายหลายคนถามผมว่า "จะเลือกทางไหนดี" ผมขอแนะนำเส้นทางเดียวกับที่พ่อรวยสอน ซึ่งเป็นถนนสายเดียวกับรอส เปโรต์, บิล เกตส์ และอีกหลายๆ คน ดังเช่นรูปนี้

ผมได้ยินหลายคนบ่นว่า "อยากเป็นนักลงทุนมากกว่า" ถ้าคุณมีเงินและเวลามาก คุณวิ่งตรงไปสู่การเป็นนักลงทุนได้เลย แต่ถ้าคุณไม่มีทั้งสองอย่างนี้มากพอ เส้นทางที่ผมแนะนำจะปลอดภัยกว่า คนส่วนใหญ่ไม่มีเงินและเวลามากนัก แต่ก็อดถามอีกไม่ได้ว่าทำไมต้องเริ่มที่ "เจ้าของกิจการ" ถ้าจะตอบกันโดยละเอียดคงต้องใช้เวลาเป็นชั่วโมง ผมขอสรุปสั้นๆ ว่า

1. **ประสบการณ์และความรู้** ถ้าคุณเริ่มจาก "เจ้าของกิจการ" คุณมีโอกาสพัฒนาไปเป็น "นักลงทุน" ที่มีฝีมือได้

"นักลงทุน" ลงทุนใน "กิจการ"

ถ้ามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องธุรกิจ จะช่วยให้คุณเป็นนักลงทุนที่ดีมองออกว่า "กิจการ" ไหนดีไม่ดี สมควรเข้าไปลงทุนหรือไม่ นักลงทุนเก่งๆ

ชอบ "กิจการ" ที่มีระบบ การลงทุนในด้าน "ลูกจ้าง" หรือ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ผู้ซึ่งยังไม่รู้ความแตกต่างระหว่างระบบกับสินค้าและขาดความเป็นผู้นำถือว่ามีความเสี่ยงสูง

2. **กระแสเงินสด** ถ้าคุณเป็นเจ้าของกิจการ คุณควรจะมีเงินและเวลามาสนับสนุนการลงทุนที่ขึ้นๆ ลงๆ ได้

ผมได้พบ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" หลายคนที่มีเงินจำกัดประเภทขาดทุนไม่ได้ พอตลาดหุ้นตกครั้งสองครั้ง เงินหมด ทำให้เดือดร้อนหนักเข้าไปอีก เป็นพวกที่ชอบอยู่ที่ "ขีดแดง"

ต้องเข้าใจว่า "การลงทุน" เป็นงานที่ใช้เงินและความรู้มาก จึงต้องใช้เวลานานกว่าจะสะสมสองสิ่งนี้ได้มากพอกว่าจะประสบความสำเร็จ นักลงทุนเก่งๆ เหล่านั้นเสียเงินมาแล้วไม่รู้เท่าไหร่ หลายคนรู้ว่าวิธีเรียนที่ดีที่สุดคือเรียนจากข้อผิดพลาด สำหรับ "นักลงทุน" ข้อผิดพลาดแพงกว่าของคนด้านอื่นๆ เพราะฉะนั้นถ้าขาดเงินและความรู้ การเป็นนักลงทุนก็ไม่ต่างจากแมลงเม่าบินเข้ากองไฟ

การเริ่มที่ "เจ้าของกิจการ" นอกจากความรู้และประสบการณ์ที่ได้แล้ว คุณยังสามารถนำรายได้จากส่วนนี้ไปลงทุนซื้อความรู้หาประสบการณ์จากตลาดต่างๆ ทำให้คุณมีโอกาสพัฒนาเป็นนักลงทุนที่ดี เมื่อคุณมีความรู้และเป็นนักลงทุนที่ประสบความสำเร็จแล้ว คุณจะเข้าใจว่าทำไมผมจึงพูดว่า "ไม่จำเป็นต้องใช้เงินต่อเงินก็รวยได้"

ข่าวดี

ปัจจุบันการประสบความสำเร็จในด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ไม่ใช่เรื่องยาก เทคโนโลยีนำความเจริญมาสู่สิ่งต่างๆ และช่วยให้เราเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ที่ดีได้ง่ายขึ้น แม้จะยังไม่ง่ายเท่าการเป็น "ลูกจ้าง" ระดับล่าง แต่เทคโนโลยีสมัยใหม่มีระบบต่างๆ ช่วยให้หนทางสู่ความร่ำรวยไม่ขรุขระเหมือนก่อน

4

"ระบบธุรกิจ 3 ประเภท"

ถ้าเลือกการเป็น "เจ้าของกิจการ" เป้าหมายของคุณคือการมีระบบและคนทำงานให้คุณ คุณจะสร้างระบบขึ้นมาเองหรือซื้อระบบคนอื่นมาใช้ก็ได้ ระบบเปรียบเสมือนสะพานให้คุณเดินจากฝั่งซ้ายข้ามไปฝั่งขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* เป็นสะพานสู่อิสรภาพทางการเงิน

ปัจจุบันมี 3 ระบบให้คุณเลือกใช้ดังนี้

1. *บริษัท (C–Corporation)* ซึ่งคุณสร้างระบบขึ้นมาด้วยตนเอง
2. *แฟรนไชส์* ซึ่งคุณซื้อระบบจากคนอื่น
3. *การตลาดแบบเครือข่าย* คุณซื้อระบบและเป็นส่วนหนึ่งของระบบนั้น

แต่ละระบบมีข้อดีข้อด้อยต่างกัน ที่เหมือนกันก็คือถ้าคุณทำสำเร็จไม่ว่าจะเลือกระบบใด คุณจะมีรายได้แน่นอนโดยไม่ต้องไปตอกบัตรทำงานอีกเลย ปัญหาอยู่ที่ว่าจะทำให้สำเร็จได้อย่างไร

ปี 1985 หลายคนถามผมว่า "ทำไมไม่หางานทำ" ผมกับภรรยาตอบว่า "เรากำลังสร้างระบบให้กิจการของเราอยู่" เป็นระบบที่ผสมผสานระหว่างบริษัทกับแฟรนไชส์ อย่าลืมว่า "เจ้าของกิจการ" ต้องเข้าใจทั้งคนและระบบ ดังรูปในหน้าถัดไป

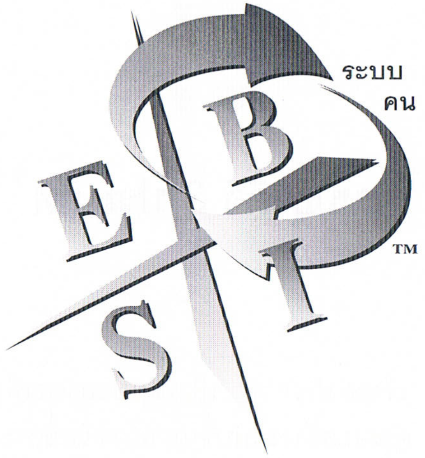

การสร้างระบบขึ้นเองนับเป็นงานหนักทีเดียว ผมเคยทำและล้มเหลวมาแล้ว บริษัทของเราประสบความสำเร็จอยู่ได้ 4 ปี และล้มเหลวในปีที่ 5 เพราะระบบที่เรามีไม่แข็งแรงพอที่จะรองรับความสำเร็จที่ขยายขึ้นทุกๆ ปี แม้คนของเราจะเก่งและขยันแค่ไหนก็ตาม เหมือนอยู่บนเรือลำใหญ่แต่มีรอยรั่วและเราก็หารอยรั่วนั้นไม่เจอ ทุกคนพยายามหาแต่ยังช้ากว่าน้ำที่ไหลเข้ามา ผมคิดว่าแม้เราจะหารอยรั่วเจอ ก็ไม่รู้จะมีปัญญาปิดรอยรั่วนี้หรือเปล่า

อาจต้องล้มสักครั้งสองครั้ง

ตอนผมเรียนหนังสือ พ่อรวยเล่าว่า สมัยพ่อหนุ่มๆ พ่อทำกิจการล้มเหลวมาแล้ว "เป็นประสบการณ์ที่ดีที่สุดและเลวที่สุดในชีวิต" พ่อบอกว่า "เจ็บปวดมากแต่ก็ได้เรียนรู้มากและในที่สุดก็สามารถฟื้นฟูกลับมาได้" พ่อรู้ว่าผมกำลังคิดจะเปิดกิจการของตัวเองเหมือนกัน พ่อจึงสอนว่า "กว่าจะทำสำเร็จ เตรียมตัวเตรียมใจไว้ได้เลยว่าต้องเจ๊งสักครั้งสองครั้งนั่นแหละ"

พ่อฝึกให้ไมค์พร้อมรับช่วงกิจการต่อจากพ่อ สำหรับลูกข้าราชการอย่างผมไม่มีอะไรตกทอด แต่ผมต้องสร้างมันขึ้นด้วยมือของผมเอง

กล้าล้มเหลว

"ความสำเร็จไม่เคยสอนอะไรแก่เรา" พ่อบอกว่า "เราเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากความล้มเหลว เพราะฉะนั้นอย่ากลัวว่าจะล้ม ความล้มเหลวเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ คนที่ไม่ประสบความสำเร็จคือคนไม่เคยล้มเหลว"

ปี 1984 บริษัทที่ผมตั้งขึ้นเป็นลำดับที่สามมีปัญหา เงินล้านที่ได้มาหมดเกลี้ยง ผมเริ่มต้นใหม่หมดตอนที่ผมได้พบคิมพอดี ผมแน่ใจว่าคิมไม่ได้แต่งงานกับผมเพราะเงิน เพราะตอนนั้นผมไม่มีเงินเลย ผมบอกคิมว่าผมกำลังจะสร้างบริษัทที่สี่ และคิมก็พร้อมจะร่วมทางไปด้วยกัน คิมบอกว่า "ฉันจะช่วยคุณสร้าง" และคิมก็ทำเช่นนั้นจริงๆ ผม คิม และหุ้นส่วนคนอื่นๆ ช่วยกันสร้างระบบให้บริษัทของเรา ซึ่งมีสำนักงาน 11 แห่งทั่วโลก ไม่ว่าเราจะไปทำงานหรือไม่ก็ตาม บริษัทก็ยังทำรายได้ให้เราตลอดมา จากไม่มีอะไรเลยกลายมาเป็นบริษัทที่มีถึง 11 สาขาทั่วโลก ใช้เวลา 5 ปีแลกด้วยหยาดเหงื่อ เลือดและน้ำตา แต่มันก็ได้ผล พ่อทั้งสองดีใจและภูมิใจในตัวผมมาก (ทั้งสองคนต้องเสียเงินจำนวนหนึ่งกับบริษัทแรกๆ ที่ผมตั้งขึ้น)

ส่วนที่ยากที่สุด

ไมค์ ลูกชายพ่อรวยบอกผมว่า "ฉันไม่มีโอกาสได้รู้เลยว่านายกับพ่อสร้างมันขึ้นมาได้ยังไง สำหรับฉันระบบมีอยู่แล้ว เพียงแค่รู้วิธีรักษาเท่านั้นเอง"

ผมเชื่อว่าถ้าไมค์อยากสร้างบริษัทของตัวเอง เขาก็ทำได้สำเร็จแน่นอนเพราะเป็นศิษย์สำนักเดียวกัน แต่ผมเข้าใจความรู้สึกไมค์ สิ่งที่ยากที่สุดในการก่อตั้งบริษัทหรือกิจการของตนเองมีอยู่สองอย่างคือ ระบบและคนสร้างระบบ ถ้ามีรอยรั่วจากทั้งสองอย่าง โอกาสรอดคงยาก บางทีก็บอกไม่ได้ว่าปัญหาอยู่ที่คนหรือที่ระบบ

ก่อนยุคแฟรนไชส์

สมัยที่พ่อสอนเรื่องการเป็น "เจ้าของกิจการ" ให้ผม ตอนนั้นเรามีกิจการประเภทเดียว นั่นคือบริษัทใหญ่ที่คุมเศรษฐกิจของเมือง ในรัฐฮาวายมีบริษัทน้ำตาลเป็นบริษัทใหญ่ที่สุด ควบคุมเกือบทุกอย่างรวมทั้งบริษัทที่เล็กกว่าด้วย สมัยนั้นจึงมีแต่บริษัทใหญ่แล้วก็กิจการเล็กๆ ประเภทธุรกิจส่วนตัวเท่านั้น

โอกาสที่คนอย่างผมหรือพ่อรวยจะได้ทำงานระดับผู้บริหารสูงๆ ของบริษัทใหญ่อย่างบริษัทน้ำตาลแทบไม่มี คนส่วนน้อยอย่างคนญี่ปุ่น คนจีน และชาวพื้นเมืองของฮาวายมักจะได้งานในไร่ เราไม่มีโอกาสเป็นหนึ่งในกรรมการ ดังนั้นพ่อรวยจึงเรียนทุกอย่างด้วยการลองผิดลองถูก

ต่อเมื่อผมเข้าเรียนระดับมัธยมปลาย จึงเริ่มได้ยินคำว่า "แฟรนไชส์" แต่ตอนนั้นยังไม่มีร้านแฟรนไชส์เข้ามาเปิดกิจการในเมืองเล็กๆ อย่างของเรา เราจึงไม่เคยได้ยินชื่อเคนตักกี้ฟรายด์ชิคเก้นหรือทาโก้เบล ครั้งแรกที่มีคนพูดถึงธุรกิจนี้ ฟังคล้ายกับการทำผิดกฎหมาย หลอกลวง ไม่น่าเข้าไปยุ่งเกี่ยว ได้ยินอย่างนี้พ่อรวยบินไปแคลิฟอร์เนียทันที เป็นนิสัยของพ่ออยู่แล้วที่ไม่ยอมตกข่าวหรือเชื่อเรื่องเล่าเหล่านั้น พ่อจึงต้องบินไปดูและศึกษาให้รู้แจ้งเห็นจริง เมื่อกลับมาพ่อบอกแต่ว่า "แฟรนไชส์กำลังเป็นคลื่นลูกใหม่ที่มาแรง" พ่อยังได้ซื้อลิขสิทธิ์ไว้ 2 เจ้าแน่นอน...เมื่อธุรกิจ "แฟรน-ไชส์" เดินทางเข้ามาถึงเมืองของเราในเวลาต่อมา พ่อก็เริ่มขายลิขสิทธิ์ให้คนอื่นที่ต้องการมีกิจการเป็นของตนเอง

เมื่อถามพ่อว่าผมควรจะซื้อแฟรนไชส์ไว้บ้างหรือไม่ พ่อบอกว่า "อย่าดีกว่า เรียนมาจนถึงแค่นี้แล้วจะหยุดเสียทำไม แฟรนไชส์เหมาะสำหรับคนไม่ต้องการสร้างหรือไม่รู้วิธีสร้างระบบของตัวเอง ที่สำคัญเธอจะไปเอาเงิน 250,000 เหรียญจากที่ไหนเพื่อมาซื้อแฟรนไชส์"

เดี๋ยวนี้ไม่ว่ามองไปทางไหนก็เจอแต่ร้านเบอร์เกอร์คิงและพิซซ่าฮัท ไม่น่าเชื่อใช่ไหมครับว่ายุคหนึ่งไม่มีใครรู้จักชื่อเหล่านี้ เชื่อเถอะครับเพราะผมยังจำวันเหล่านั้นได้ดี เหมือนกับเพิ่งผ่านไปไม่นานนี่เอง

วิธีเรียนเพื่อเป็น "เจ้าของกิจการ"

ผมเรียนด้วยการเข้าเป็นศิษย์สำนักของพ่อรวย ทั้งผมและไมค์ลูกชายของพ่อรวยทำงานเป็น "ลูกจ้าง" พร้อมฝึกวิทยายุทธ์ในการเป็น "เจ้าของกิจการ" เป็นวิธีเรียนที่หลายคนนิยมและเรียกว่า "ฝึกงาน" โดยเฉพาะกิจการที่ดำเนินการกันในครอบครัว ก็จะฝึกลูกหลานขึ้นมากันเป็นรุ่นๆ ไป

ปัญหาคือไม่มีบริษัทไหนฝึกให้คุณเป็น "เจ้าของกิจการ" อย่างดีก็แค่สอนให้คุณเป็น "ผู้บริหาร" น้อยนักที่จะโชคดีได้เรียนรู้เบื้องหลังการถ่ายทำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเป็น "เจ้าของกิจการ"

"คนทำธุรกิจส่วนตัว" จำนวนมากพยายามพัฒนาตัวเองสู่การเป็น "เจ้าของกิจการ" แต่ทำไม่สำเร็จเพราะขาดระบบที่ดี ซ้ำร้ายยังลงเอยด้วยการใช้ตัวเองเป็นระบบเสียเลย "เจ้าของกิจการ" ที่ประสบความสำเร็จสามารถปล่อยให้ระบบดำเนินกิจการไปตามขั้นตอน โดยที่ตัวเขาไม่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง

วิธีก้าวไปสู่การเป็น "เจ้าของกิจการ" ได้อย่างรวดเร็วมี 3 วิธีคือ

1. **หาต้นแบบ** พ่อรวยเป็นต้นแบบที่ดีเยี่ยมของผม ต้นแบบคือคนที่มีประสบการณ์ เคยทำและประสบความสำเร็จมาแล้ว อย่าหาที่ปรึกษา เพราะที่ปรึกษารู้แต่วิธีให้คำปรึกษาแต่ไม่เคยลงมือทำเอง ที่ปรึกษาส่วนมากอยู่ด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* มักได้แก่พวก "คนทำธุรกิจส่วนตัว" โลกจึงเต็มไปด้วยคนด้านซ้ายแนะนำวิธีเดินไปด้านขวาทั้งๆ ที่ตัวเองก็ไม่เคยไป พ่อรวยเป็นต้นแบบไม่ใช่ที่ปรึกษา และข้อแนะนำดีๆ อย่างหนึ่งที่พ่อให้ไว้คือ "จงเปิดใจรับฟังคำแนะนำ แต่มองให้ออกว่าเป็นคำแนะนำจากคนด้านไหนของ *'เงินสี่ด้าน'* "

พ่อรวยสอนผมเรื่องระบบและการเป็นผู้นำไม่ใช่เป็นผู้จัดการ เพราะผู้จัดการมักมองลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาในแง่ที่ด้อยกว่า แต่ผู้นำต้องรู้จักใช้คนที่เก่งกว่าฉลาดกว่า

ระบบร่างกายมนุษย์เป็นสุดยอดของระบบอีกประเภทหนึ่ง หลายคนสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก สาเหตุจากระบบใดระบบหนึ่งในร่างกายทำงานล้มเหลว เช่น ถ้ามีเชื้อโรคในระบบทางเดินโลหิต ก็จะทำให้เกิดการนำพาเชื้อโรคไปสู่ระบบต่างๆ ของร่างกาย

ดังนั้นการสร้างระบบดีมีคุณภาพสำหรับธุรกิจจึงไม่ใช่เรื่องง่าย บางวันบางเวลาที่คุณลืมให้ความสนใจระบบใดระบบหนึ่งไปชั่วขณะ อาจมีผลให้ธุรกิจของคุณเสียหายหรือล้มเหลวได้ ผมจึงไม่นิยมลงทุนกับ "ลูกจ้าง" หรือ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ที่มีแค่แนวคิดและตัวสินค้า นักลงทุนที่ฉลาดจะนิยมลงทุนในระบบดีๆ และบุคลากรที่เข้าใจการจัดการระบบเหล่านั้น

3. **การตลาดแบบเครือข่าย** หรือเรียกอีกอย่างว่าการขายตรง หรือเครือข่ายหลายระดับ ธุรกิจประเภทนี้มีประวัติคล้ายแฟรนไชส์ตรงที่กฎหมายยังไม่ยอมรับในตอนแรก บางประเทศถึงกับห้ามขาด ซึ่งเป็นธรรมดาของความคิดเกิดใหม่ แรกๆ จะถูกมองว่า "แปลกและน่าสงสัย" ไว้ก่อน ตอนแรกผมก็คิดว่าเป็นเรื่องหลอกลวง หลายปีต่อมาหลังจากได้ศึกษารายละเอียดของระบบหลายรูปแบบ และมีเพื่อนที่ทำแล้วได้รับความสำเร็จ ทำให้ผมเปลี่ยนใจในเวลาต่อมา

พอเลิกมีอคติ ผมก็เริ่มศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง และได้พบว่ามีคนจำนวนมากทำอาชีพนี้ด้วยใจบริสุทธิ์และมุมานะจนประสบความสำเร็จ ผมได้เห็นว่าสินค้าของคนเหล่านี้มีผลต่อชีวิตและอนาคตทางการเงินของคนอื่น ผมเริ่มเห็นคุณค่าของธุรกิจประเภทนี้ คุณสามารถซื้อระบบธุรกิจนี้โดยจ่ายเงินค่าสมัครเพียง 200 เหรียญ ระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยทำให้คุณไม่ต้องปวดหัวกับงานเอกสาร ขั้นตอนการสั่งสินค้า การจัดจำหน่าย การทำบัญชีและติดตามผล แทบจะทุกอย่างใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายเข้ามาจัดการได้หมด ดังนั้นสมาชิกใหม่ที่เข้ามาทำธุรกิจนี้จะได้ใช้เวลาทั้งหมดเน้นไปที่การขยายเครือข่ายการเพิ่มลูกค้า และไม่ต้องกังวลกับการติดตั้งระบบเหมือนธุรกิจอื่นๆ

เพื่อนเก่าของผมคนหนึ่ง คนที่เคยมีรายได้จากธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ในปี 1997 เพิ่งจะเซ็นสัญญากับการตลาดแบบเครือข่ายรายหนึ่งและเริ่มสร้างธุรกิจของตน ผมแปลกใจมากที่เห็นเขาขยันทำงานมาก โดยไม่ต้องลงทุนสักสตางค์เดียว เพื่อนผมอธิบายว่า

"ฉันจบปริญญาโทบริหารธุรกิจ เอกการเงิน เป็นนักบัญชีที่ได้รับการรับรอง เวลามีคนถามฉันว่าทำยังไงถึงรวย ฉันตอบว่า ฉันมีรายได้ที่ร่ำรวยมาจากการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ และรายได้จากทรัพย์สินต่างๆ พอพรรคพวกได้ยินอย่างนี้ หลายคนท้อแท้ หลายคนมองว่าตนไม่มีทางรวย เพราะไม่มีปริญญาโท ไม่มีเงินทุนมากมายขนาดนี้ ฉันก็เลยมองหาวิธีอื่นที่สามารถทำให้ใครๆ รวยได้โดยไม่ต้องกลับไปเรียนหนังสืออีกตั้ง 6 ปี และใช้เวลาลงทุนในอสังหาริมทรัพย์อีก 12 ปี ฉันคิดว่าระหว่างเส้นทางการพัฒนาตัวเองไปสู่การเป็น "นักลงทุน" เราน่าจะทำธุรกิจเครือข่ายเพื่อเรียนรู้การเป็นเจ้าของกิจการ และยังได้รายได้เพิ่มขึ้นเป็นทุนสำหรับการลงทุนเมื่อเวลานั้นมาถึง ฉันแนะนำว่าทำธุรกิจนี้อาจต้องทนเหนื่อยหน่อย แต่พอสัก 5 ปี พวกเขาจะมีรายได้จากทรัพย์สิน มีเวลาไปมองหาการลงทุนอื่นที่ใหญ่ขึ้น"

เพื่อนผมเป็นผู้จัดจำหน่าย หลังจากทำการค้นคว้าอยู่พักหนึ่งเขาได้เริ่มสร้างเครือข่ายของเขาเองกับคนที่สนใจจะร่วมลงทุนด้วย ปัจจุบันธุรกิจเครือข่ายของเขาไปได้ดีมาก เช่นเดียวกับการลงทุนด้านอื่นๆ เพื่อนเล่าว่า "ตอนแรกๆ ที่สนใจงานเครือข่ายก็เพราะอยากหาอะไรให้คนอื่นทำจะได้มีรายได้มาลงทุน แต่พอทำๆ ไปกลายเป็นธุรกิจอีกตัวที่ทำให้รวยได้เหมือนกัน"

ปัจจุบันเพื่อนคนนี้สอนหนังสือวันเสาร์เดือนละสองครั้ง คอร์สแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับระบบและบุคลากร วิธีพัฒนาสองสิ่งนี้ให้เป็น "เจ้าของกิจการ" ที่ประสบความสำเร็จ คอร์สที่สองจะเป็นเรื่องความรู้ความเข้าใจและไหวพริบทางการเงิน เป้าหมายคือต้องการให้ผู้เรียนเป็นนักลงทุนที่มีคุณภาพ และชั้นเรียนของเพื่อนเริ่มใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ

เพื่อนแนะนำเส้นทางเดียวกับของผม ดังรูปด้านล่างนี้

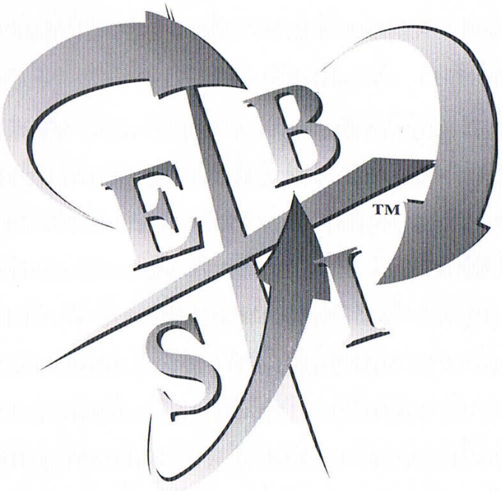

แฟรนไชส์ส่วนตัว

ผมแนะนำให้คุณพิจารณาธุรกิจแบบเครือข่าย แฟรนไชส์ดีๆ ชื่อดังๆ ส่วนมากจะแพง ต้องใช้เงินล้านเหรียญหรือมากกว่า ธุรกิจแบบเครือข่ายก็เหมือนการสร้างแฟรนไชส์ของตัวเองด้วยเงินเพียง 200 เหรียญ

ผมรู้ว่าธุรกิจเครือข่ายเป็นงานหนัก แต่อย่าลืมว่างานทั้งสี่ด้านก็ไม่ได้สบายไปกว่ากัน ตัวผมเองหลังจากศึกษาระบบนี้โดยละเอียด ทั้งทำความเข้าใจระบบผลตอบแทนที่มีให้ ผมเข้าไปเป็นผู้จัดจำหน่ายสินค้าหลายๆ ตัวเหมือนกัน แต่ไม่มีรายได้อะไร ผมขายเพราะเป็นสินค้าที่ตัวเองใช้อยู่เป็นประจำ แต่อยากจะบอกอย่างนี้ครับ ถ้าคุณต้องการหาธุรกิจอะไรสักอย่างเพื่อเรียนรู้และช่วยให้คุณพัฒนาไปอยู่ด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ได้ สินค้าจะเป็นอะไรไม่สำคัญเท่ากับระบบที่คุณจะได้เรียนรู้จากการเข้าไปจับทำธุรกิจนั้นๆ มีธุรกิจเครือข่ายหลายบริษัทที่หวังแค่เอาเงิน ต้องการให้คุณ

ขายสินค้าให้อย่างเดียว แต่ก็มีธุรกิจเครือข่ายที่ต้องการถ่ายทอดความรู้และหวังให้คุณประสบความสำเร็จ

หลังจากศึกษาธุรกิจแบบเครือข่าย ผมคิดว่ามีสองประเด็นที่คุณจะได้จากระบบและสามารถนำไปใช้ในการทำงานด้านขวาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ถ้าต้องการความสำเร็จ คุณต้องปรับตัวให้คุ้นเคยกับการถูกปฏิเสธและเลิกสนใจว่าคนอื่นจะมองคุณอย่างไรเสียที คนส่วนมากแคร์ความคิดเห็นของคนอื่นมากเกินไป ทำให้ไม่กล้าทำอะไรแตกต่างไปจากคนอื่นๆ ผมรู้เรื่องนี้ดีเพราะประสบด้วยตนเองมาแล้ว ผมมาจากเมืองเล็กๆ ใครทำอะไรที่ไหนไม่ต้องลงข่าวหน้าหนึ่งทุกคนก็รู้กันไปทั่ว

ผมคอยเตือนตัวเองเสมอว่า "คนอื่นจะคิดอย่างไรก็ช่างเขา ไม่เกี่ยวกับเรา เราคิดว่าตัวเราเป็นอย่างไรต่างหากที่สำคัญ" พ่อรวยสนับสนุนให้ผมทำงานกับบริษัทซีร็อกซ์ไม่ใช่เพราะพ่อชอบธุรกิจถ่ายเอกสาร แต่เพราะพ่ออยากให้ผมขจัดความอายและเลิกกลัวการถูกปฏิเสธ

2. เรียนการเป็นผู้นำ การจัดการกับบุคลากรเป็นเรื่องที่ยากที่สุดในการทำธุรกิจ นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จส่วนมากที่ผมรู้จักมักมีคุณสมบัติผู้นำประจำตัว เหมือนกับธรรมชาติให้มาตั้งแต่เกิด ทักษะในการใช้คน ให้กำลังใจคน เป็นความรู้ความชำนาญที่มีค่าและหาเรียนกันได้

อย่างที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นว่า การข้ามฟากจากด้านซ้ายมาทำงานด้านขวานั้น การกระทำไม่สำคัญเท่าความคิดและคุณสมบัติที่คุณต้องเปลี่ยน คุณต้องปรับตัวเองให้ทนต่อการถูกปฏิเสธ ไม่ปล่อยให้ความเห็นของคนอื่นมาขัดขวางการกระทำ และคุณต้องรู้วิธีการเป็นผู้นำที่ดี เพราะฉะนั้นผมเห็นด้วยกับธุรกิจเครือข่ายที่สอนสิ่งเหล่านี้ ไม่ใช่สักแต่ว่าจะขายสินค้าอย่างเดียว

ผมจะเลือกธุรกิจเครือข่ายที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. มีระบบเครือข่ายและการจัดจำหน่ายพร้อมระบบผลตอบแทนที่ได้รับความสำเร็จมาแล้วหลายปี

2. สร้างโอกาสทางธุรกิจ สร้างความเชื่อมั่น และผู้ร่วมทีมแชร์ความลับของกันและกันได้

3. มีระบบการพัฒนาผู้ร่วมทีมให้สามารถก้าวไปสู่การทำงานด้านขวาได้อย่างมั่นคง

4. มีต้นแบบที่มีคุณภาพ ให้โอกาสคุณได้เรียนจากผู้นำไม่ใช่จากที่ปรึกษา ผู้นำที่มีประสบการณ์ด้านขวาและต้องการให้คุณได้รับความสำเร็จเช่นเดียวกัน

5. มีคนที่คุณนับถือและอยากร่วมงานด้วย

เมื่อบริษัทใดมีคุณสมบัติครบทั้งห้าประการที่กล่าวมาแล้วนี้ คุณค่อยพิจารณาตัวสินค้า คนส่วนมากสนใจสินค้าที่จะขายก่อนมองไปที่ระบบเบื้องหลังสินค้านั้นๆ หลายบริษัทที่ล่อลวงเราด้วยสโลแกนว่า "สินค้าขายดี ใครๆ ก็ขายได้" ถ้าคุณต้องการเป็นพนักงานขาย ชนิดสินค้าเป็นสิ่งสำคัญ แต่ถ้าคุณต้องการเป็น "เจ้าของกิจการ" คุณต้องมองไปที่ระบบการศึกษาและคน

เพื่อนผมที่อยู่ในธุรกิจนี้ ทำให้ผมนึกถึงคุณค่าของเวลาซึ่งเป็นทรัพย์สินอันหนึ่งของเราทุกคน เวลาช่วงสั้นๆ ที่คุณตั้งอกตั้งใจทำงานหนัก เป็นผลให้คุณมีรายได้ไปเป็นเวลานาน เมื่อคุณมีระบบเครือข่ายที่มั่นคงแล้วคุณสามารถหยุดทำงานและรอรับรายได้ที่คุณจะยังได้อย่างสม่ำเสมอ สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับความสำเร็จของธุรกิจเครือข่ายคือ คุณและบริษัทต้องร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจัง พร้อมทำงานหนัก เพื่อสร้างให้คุณเป็นผู้นำตามที่ตั้งใจ

ระบบคือสะพานสู่ "อิสรภาพ"

ชีวิตคนจรจัดไม่มีที่ซุกหัวนอนที่ผมและคิมเคยทำ เป็นประสบการณ์ที่ผมไม่อยากเจออีกเลยชั่วชีวิต แต่ก็เป็นประสบการณ์ที่มีค่าที่สุดในชีวิตเราสองคน ทุกวันนี้ "อิสรภาพ" และ "ความมั่นคง" ไม่ได้หมายถึงการมีและครอบครองวัตถุหรือเงิน สำหรับผม อิสรภาพและความมั่นคงได้มาจากความรู้ที่เรามีและสามารถนำออกมาใช้ได้ด้วยความมั่นใจ

ตั้งแต่เราได้ก่อตั้งบริษัทอสังหาริมทรัพย์ บริษัทน้ำมัน บริษัทเหมืองแร่ และบริษัททางการศึกษาอีกสองแห่งขึ้นมา ขั้นตอนการสร้างบริษัทที่มีระบบไม่ใช่เรื่องยากสำหรับเราสองคนอีกต่อไป อย่างไรก็ตาม ผมไม่แนะนำให้คุณเรียนด้วยวิธีนี้ นอกเสียจากว่าคุณต้องการทรมานตัวเอง จะลองดูบ้างก็ได้

เมื่อก่อนนี้เชื่อกันว่าคนรวยหรือคนใจกล้าเท่านั้นที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเป็น "เจ้าของกิจการ" คิมกับผมคงเป็นประเภทใจกล้า เพราะเราไม่ใช่คนรวยแน่ คนส่วนมากยังติดอยู่กับงานด้านซ้ายเพราะคิดว่าการสร้างระบบของตัวเองเป็นความเสี่ยง เขาคิดว่าการอยู่ในที่ที่มั่นคงปลอดภัยเป็นการกระทำที่ฉลาด

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ความเสี่ยงลดลงมากและโอกาสที่เราๆ ท่านๆ จะได้เป็น "เจ้าของกิจการ" ก็หาได้ไม่ยากอีกต่อไป ธุรกิจแฟรนไชส์และการตลาดเครือข่ายทำให้คุณไม่ต้องลำบากคิดสร้างระบบของตัวเองให้ยุ่งยาก คุณสามารถซื้อระบบคุณภาพดีมาดำเนินการ ที่เหลือก็แค่พัฒนาและบริหารคน

คิดเสียว่าระบบธุรกิจก็คือสะพาน ให้คุณเดินข้ามฟากจากด้านซ้ายไปด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* เสมือนเป็นสะพานสู่ "อิสรภาพทางการเงิน"

ในบทต่อไป ผมจะอธิบายด้านขวาล่างของ *"เงินสี่ด้าน"* นั่นคือการเป็น "นักลงทุน"

5

“นักลงทุน 7 ระดับ”

พ่อรวยเคยถามว่า “คนเล่นม้ากับคนเล่นหุ้นต่างกันอย่างไร”

“ไม่ทราบครับ” ผมตอบ

“ไม่ต่างกันหรอก” พ่อบอกต่อไปว่า “เมื่อโตขึ้นอย่าทำงานเป็นคนเล่นหุ้น แต่จงสร้างหุ้นให้พวกโบรกเกอร์เอาไปขายและให้คนอื่นซื้อ”

ตอนนั้นผมยังไม่เข้าใจที่พ่อพูดนัก จนกระทั่งผมเริ่มสอนวิชาการลงทุน จึงเริ่มมองเป็นนักลงทุนระดับต่างๆ กัน

ผมขอถือโอกาสนี้ขอบคุณ จอห์น เบอร์เลย์ สำหรับเรื่องราวในบทนี้ จอห์นเป็นนักลงทุนฝีมือร้ายกาจคนหนึ่งในวงการอสังหาริมทรัพย์ ช่วงที่จอห์นอายุปลายยี่สิบต้นสามสิบ เขาซื้อบ้านร้อยสามสิบหลังโดยไม่ใช้เงินของตัวเอง เมื่ออายุครบ 32 ปี จอห์นมีรายได้จากทรัพย์สินมากพอโดยที่เขาไม่ต้องทำงานอีกเลย เขาจึงเริ่มสอนหนังสือเหมือนผม แต่สิ่งที่จอห์นสอนไม่ได้เน้นแต่เรื่องอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากเคยทำงานเป็นนักวางแผนทางการเงิน เขาจึงมีความรู้เรื่องการเงินและภาษีดีเยี่ยมอีกด้วย จอห์นสามารถอธิบายเรื่องยากๆ ให้เข้าใจง่าย และเขานี่แหละที่แยกแยะนักลงทุนออกเป็น 6 ระดับตามลักษณะนิสัยของคนและความยากง่ายของวิธีการลงทุน ผมได้นำเอาหลักการของเขามาปรับเปลี่ยนเล็กน้อยและเพิ่มเติมระดับที่ 7 เข้าไป การแยกนักลงทุนออกเป็นระดับต่างๆ ช่วยให้เราเข้าใจวิธีลงทุน และบุคลิกลักษณะพิเศษของแต่ละระดับได้ง่ายและ

ชัดเจนขึ้น หลังจากอ่านบทนี้แล้ว คุณจะรู้ว่าใครเป็นนักลงทุนระดับไหนกันบ้าง

แบบฝึกหัดสำหรับผู้สนใจ

ตอนท้ายของแต่ละระดับ ผมจะมีคำถามให้คุณกรอกชื่อคนที่คุณรู้จักที่มีคุณสมบัติตรงกับนักลงทุนในระดับนั้น อาจจะเป็นชื่อคุณเองก็ได้ ถ้าคิดว่าคุณมีลักษณะตรงกับหัวข้อนั้น

เป็นแบบฝึกหัดเล็กๆ น้อยๆ เพื่อช่วยให้คุณเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ไม่มีจุดประสงค์ที่จะดูถูกใคร หรือลดสถานะเพื่อนคนไหนของคุณ เงินเป็นเรื่องผันผวนมากพอๆ กับการเมือง ศาสนา และเซ็กส์ ผมแนะนำให้เก็บความคิดของคุณเป็นความลับ ถ้าคุณสนใจตอบคำถามท้ายบท อาจจะช่วยให้คุณเข้าใจชัดเจนขึ้น แต่ถ้าไม่อยากตอบก็ไม่เป็นไรครับ

ผมอธิบายเรื่องนักลงทุน 7 ระดับให้นักเรียนของผมฟังเสมอ และผมว่าเป็นหัวข้อที่ทำให้พวกเขาเข้าใจตัวเองชัดเจนขึ้น รู้ว่าตนอยู่ระดับไหน และต้องการไปสู่ระดับที่สูงขึ้นหรือไม่

ทุกๆ ปี ผมจะเอาประสบการณ์ใหม่ๆ ของผมมาปรับปรุงเนื้อหาในนักลงทุน 7 ระดับอยู่เรื่อยๆ โดยผ่านความเห็นชอบของจอห์น เจ้าของหลักการ ดังนั้นขอให้คุณอ่านบทต่อไปอย่างละเอียด

นักลงทุน 7 ระดับ

นักลงทุนระดับ 0 : ไม่มีการลงทุน

ได้แก่คนประเภทที่ใช้เงินทุกบาททุกสตางค์ที่หาได้ บางกรณีอาจจะใช้มากกว่าที่หาได้เสียอีก มี "คนรวย" จำนวนมากเข้าข่ายนี้ เพราะแม้จะทำเงินได้มากแต่ก็มีรายจ่ายมากหรือมากกว่ารายได้ เชื่อไหมว่าผู้ใหญ่กว่าครึ่ง หรือ 50 เปอร์เซ็นต์จัดอยู่ในระดับ 0 นี้

คุณรู้จักใครบางที่เข้าข่ายนี้

____

____

นักลงทุนระดับ 1 : ลูกหนี้

คนระดับนี้แก้ปัญหาการเงินด้วยการยืมเงิน บางคนยืมเงินคนอื่นไปลงทุนก็มี ชีวิตของเราเต็มไปด้วยการขอหยิบขอยืม ยืมคนนี้ไปจ่ายดอกเบี้ยคนโน้น ยืมของคนโน้นมาชำระหนี้คนต่อไป ชีวิตวนเวียนอยู่กับการเป็นหนี้และดอกเบี้ยก้อนโตขึ้นเรื่อยๆ อาจจะมีทรัพย์สินอยู่บ้าง แต่หนี้สินมีจำนวนสูงเกินไป หลายครั้งคนเหล่านี้ไม่รู้ตัวด้วยซ้ำว่าตนมีนิสัยการใช้เงินอย่างไร

ทรัพย์สินของมีค่าที่มีอยู่บ้างล้วนถูกนำไปเป็นของจำนองจำนำเพื่อหยิบยืมเงินออกมา เขาชอบใช้บัตรเครดิต เมื่อวงเงินเต็ม เขาจะเปลี่ยนหนี้จำนวนนั้นเป็นเงินกู้ระยะยาวโดยเอาบ้านเป็นหลักประกัน ทำให้มีวงเงินในบัตรเครดิตและเริ่มรูดต่อไปได้อีก วันไหนโชคดีราคาบ้านดีมีมูลค่าเพิ่มเขาก็สามารถกู้เงินเพิ่มโดยเพิ่มหลักประกันเข้าไปอีก หรืออาจจะซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้นแพงขึ้น คนกลุ่มนี้เชื่อว่าราคาบ้านมีแต่ขึ้นไม่มีลง

"เงินดาวน์ต่ำ ผ่อนสบาย" โฆษณาเรียกความสนใจคนระดับนี้ได้เสมอ เขาจะใช้เงินซื้อสิ่งของที่เสื่อมราคา เช่น สระว่ายน้ำ รถ และบันทึกลงบนงบดุลว่าเป็นทรัพย์สิน เอาไปยื่นให้ธนาคารเพื่อขอกู้เงินเพิ่มและไม่เคยเข้าใจเลยว่าทำไมธนาคารจึงปฏิเสธ

คนพวกนี้รักการช็อปปิ้งเป็นชีวิตจิตใจ นึกอยากซื้อก็ซื้อ มีเหตุผลในการซื้อเสมอ เช่น "ซื้อเถอะ ทำงานหนักมาหลายวันแล้ว" หรือ "ถ้าไม่ซื้อตอนนี้ราคาต้องขึ้นแน่" "คุ้มแน่นอน" "ลดราคาลงมากขนาดนี้ไม่ซื้อได้ไง" "อยากซื้อให้ลูก สมัยพ่อไม่เคยได้เล่นเลย" เขาคิดว่าการมีหนี้ระยะยาวเป็นเรื่องฉลาด เพราะยังไงเสียเขาก็ยังมีงานทำและมีปัญญาหาเงินมาชำระหนี้ได้แน่นอน คนกลุ่มนี้นำรายได้มาใช้จ่ายจนหมด บาง

ครั้งรายจ่ายมากกว่ารายได้ เรียกว่าเป็นผู้บริโภคตัวจริงที่พนักงานขายและเจ้าของห้างให้ความเอ็นดูเป็นพิเศษ ทุกครั้งที่มีเงิน เขาจะเอาไปจ่าย ยามไหนกระเป๋าแห้งขาดเงินก็ขอยืม

ลองถามคนเหล่านี้ซิว่าเป็นยังไง สบายดีไหม คำตอบเดียวที่ได้ยินคือ "โอ๊ย...เงินเดือนไม่พอกิน" "สิ้นปีนี้จะได้โบนัสไหมเนี่ย" เงินเท่านั้นที่จะแก้ปัญหา แม้จะทำเงินได้มากเขาก็จะมีหนี้เพิ่มขึ้น เขาลืมไปแล้วว่าทุกวันนี้รายได้ของเขาสูงกว่าที่เคยใฝ่ฝันมากนัก เพราะสำหรับคนกลุ่มนี้รายได้เท่าไรไม่มีวันพอ

คนเหล่านี้ไม่เข้าใจว่าปัญหาไม่ใช่จำนวนรายได้หรือเงินที่เขามีหรือขาด แต่นิสัยการใช้เงินต่างหากที่สร้างปัญหา บางคนถึงกับท้อแท้สิ้นหวัง เพราะชาตินี้คงไม่มีปัญญาหาเงินได้มากกว่านี้แน่ สิ่งเดียวที่ทำได้คือขอยืม เมื่อได้มาก็จ่ายไปจนหมด เป็นวัฏจักรวนเวียนอยู่เช่นนี้ เหมือนคนที่ชอบกินเวลาที่กลุ้มใจ คนพวกนี้กลุ้มใจเมื่อไหร่ก็ออกไปใช้เงินเมื่อนั้น

ปัญหาการเงินทำให้เขามีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับคนใกล้ชิด เขามักจะหาเหตุผลมาอธิบายวิธีใช้เงินของเขาให้เป็นเรื่องถูกต้องได้เสมอ เขาไม่ยอมรับว่าตนเองมีปัญหา พยายามไม่รับรู้และได้แต่สวดมนต์ภาวนาว่าวันเวลาแห่งความทุกข์ยากเหล่านี้คงจะหมดไป หรือไม่ก็หลอกตัวเองว่ายังมีเงินใช้จ่ายได้ตามใจชอบ

นักลงทุนระดับ 1 นี้ ดูภายนอกเหมือนคนรวย อยู่บ้านหลังใหญ่ ขับรถราคาแพง แต่ถ้าคุณเช็กให้ดีจะรู้ว่าบ้านและรถซื้อมาด้วยเงินกู้ทั้งสิ้น เขาทำเงินมากก็จริง แต่ใช้ชีวิตอยู่ในเขตอันตราย พลาดครั้งเดียวทุกอย่างคงจบสิ้น

ผมเคยมีนักเรียนคนหนึ่ง เคยเป็นเจ้าของกิจการ ใช้ชีวิตหรูหราประเภท "ขาใหญ่" ทำธุรกิจเครื่องประดับเจริญก้าวหน้ามาหลายปี พอเจอเศรษฐกิจถดถอยเข้าทีเดียวม้วนเสื่อหายไปเลย ที่แย่กว่านั้นคือธุรกิจหายแต่หนี้ไม่หาย หกเดือนให้หลังเขาถูกเจ้าหนี้รุมฉีกเนื้อจนแทบเอาตัวไม่

รอด เหตุที่สมัครเข้ามาเรียนการเงินกับผม เพราะต้องการหาคำตอบใหม่ๆ แต่เขาและภรรยาไม่ยอมรับว่าเป็นนักลงทุนระดับ 1

เขาเป็นคนหนึ่งที่มาจาก "เจ้าของกิจการ" ต้องการข้ามไปสู่ "นักลงทุน" เขาเชื่อว่าสูตรสำเร็จที่ใช้ในกิจการจะสามารถนำมาใช้กับการเป็น "นักลงทุน" ช่วยให้ไปถึง "อิสรภาพทางการเงิน" ได้ในที่สุด เป็นตัวอย่างของคนที่ทำธุรกิจประสบความสำเร็จ และเชื่อว่าจะต้องเป็น "นักลงทุน" ที่ดีได้เช่นกัน ซึ่งความจริงแล้วกฎกติกาของ "ธุรกิจ" และ "การลงทุน" นั้นไม่เหมือนกัน

ถ้าคนในระดับ 1 นี้ไม่เปลี่ยนนิสัย อนาคตทางการเงินดูท่าจะไม่สดใสไม่เช่นนั้นก็ต้องหาวิธีแต่งงานกับผู้หญิงรวยๆ ที่ทนนิสัยของเขาได้

คุณรู้จักใครที่จัดอยู่ในนักลงทุนระดับ 1 บ้าง

____

____

นักลงทุนระดับ 2 : นักออม

นักลงทุนระดับนี้จะกันเงินจำนวนเล็กๆ จำนวนหนึ่งเป็นเงินออมเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัยที่สุด ผลตอบแทนน้อยที่สุด เช่น บัญชีออมทรัพย์ เงินฝากประจำ เงินฝากกระแสรายวัน ถ้ามีบัญชีเงินเกษียณอายุ (IRA) ก็จะใช้บริการของธนาคารหรือกองทุนรวม เหตุผลในการออมเงินทีละเล็กทีละน้อยเป็นประจำสม่ำเสมอ ไม่ใช่เพื่อการลงทุน แต่เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น (เช่น ซื้อโทรทัศน์เครื่องใหม่ ก็เครื่องเก่าซ่อมไม่คุ้มแล้วนี่ ซื้อรถ หรือค่าใช้จ่ายในการพาครอบครัวไปพักร้อน) คนกลุ่มนี้ชอบจ่ายด้วยเงินสด ไม่ชอบใช้บัตรเครดิตเพราะกลัวการเป็นหนี้ และชอบให้เงินอยู่ในที่ที่ปลอดภัยที่สุด เช่น ธนาคาร

แม้จะมีหลายคนอธิบายให้ฟังว่า ฝากเงินไว้ที่ธนาคารทุกวันนี้ นอกจากจะไม่ได้อะไรเพราะดอกเบี้ยต่ำแล้วยังจะติดลบเอาด้วย (หลังจากคำนวณภาษีและอัตราเงินเฟ้อ) คนกลุ่มนี้ก็ยังยืนยันจะอยู่กับธนาคาร

เพราะไม่ต้องการความเสี่ยงโดยไม่รู้ว่ามูลค่าเงินเหรียญอเมริกานั้นตกลง 90 เปอร์เซ็นต์ ตั้งแต่ปี 1950 และยังคงลดลงเรื่อยๆ ในอัตราที่สูงกว่าดอกเบี้ยธนาคาร นักลงทุนระดับ 2 จะชอบซื้อประกันชีวิตแบบประกันครบถ้วน (Full Coverage) เพราะนโยบายยึดมั่นในระบบ "ปลอดภัยไว้ก่อน"

ทรัพย์สินที่คนกลุ่มนี้สูญเสียไปอย่างน่าเสียดายคือเวลา เวลาที่หมดไปกับการเก็บเล็กผสมน้อย เวลาที่ต้องนั่งตัดคูปองส่วนลดจากหน้าหนังสือพิมพ์ พอมาถึงตอนชำระเงินที่ซูเปอร์มาร์เก็ต คนพวกนี้ก็จะทำให้คนในแถวรอจนเมื่อย เพราะมัวแต่คุ้ยหาคูปองจากก้นกระเป๋า

แทนที่จะเก็บวันละสลึงสองสลึง น่าจะเอาเวลาเหล่านั้นมาเรียนรู้วิธีการลงทุน ถ้าเขาเอาเงิน 10,000 เหรียญไปลงทุนกับกองทุนจอห์น เทม-เพิลตัน (John Templeton) ตั้งแต่ปี 1954 เงินจำนวนนั้นจะมีมูลค่า 2.4 ล้านเหรียญในปี 1994 หรือถ้านำ 10,000 เหรียญไปลงทุนกับจอร์จ โซรอส (George Soros' Quantum Fund) ในปี 1969 มูลค่าจะเท่ากับ 22.1 ล้านเหรียญในปี 1994 แทนที่จะมีโอกาสรวย ความกลัวทำให้คนกลุ่มนี้ยึดมั่นอยู่กับ "ความมั่นคง" โดยเก็บเงินในที่ที่ปลอดภัยแต่ไม่ได้ผลตอบแทน

คุณอาจจะบอกว่า "มีสลึงพึงบรรจบให้ครบบาท" ไม่เคยได้ยินหรือที่บางคนอาจพูดว่า "ผมเก็บไว้ให้ลูก" แท้จริงแล้วคนเหล่านี้ขาดความมั่นคงและต้องการเก็บออมเพื่อตัวเอง

แนวคิดของการเก็บออมใช้ได้ผลดีในยุคของเกษตรกรรม แต่เริ่มไม่ใช่วิธีที่ฉลาดสำหรับยุคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะเมื่ออเมริกาเลิกใช้ระบบทองคำและอัตราเงินเฟ้อพุ่งกระฉูด เมื่อรัฐบาลพิมพ์ธนบัตรออกมาเป็นจำนวนมาก คนที่ฝากเงินไว้กับธนาคารขาดทุนเพราะมูลค่าของเงินลดลงคงต้องรอให้เกิดภาวะเงินฝืดจึงจะได้ผลกำไรคืนมาบ้าง และหวังว่าตอนนั้นธนบัตรยังคงมีค่าอยู่บ้าง

การเก็บออมเป็นสิ่งดีและผมแนะนำให้คุณมีเงินสดเก็บไว้อย่างน้อยเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายหกเดือนหรือหนึ่งปี ที่เหลือควรจะมองหาการลงทุนอื่นที่ปลอดภัยและให้ผลการตอบแทนที่ดีกว่าเอาเงินไปฝากธนาคาร

คุณได้ดอกเบี้ยร้อยละ 5 ในขณะที่คนอื่นได้ร้อยละ 15 เป็นการลงทุนที่ไม่ฉลาดนัก

อย่างไรก็ตาม ถ้าคุณไม่ชอบศึกษาเรื่องการลงทุนและกลัวความเสี่ยงเท่าชีวิต การออมคงจะเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับคุณ คุณจะไม่ต้องห่วงอะไรเลยและนายธนาคารก็จะรักคุณมากที่สุดในโลก ทำไมล่ะ...เพราะทุกๆ หนึ่งเหรียญที่คุณนำไปฝาก ธนาคารเอาไปปล่อยกู้ได้ 10 ถึง 20 เหรียญ คิดดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 19 แต่จ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้คุณแค่ร้อยละ 5 ใครๆ ก็อยากเป็นนายธนาคารใช่ไหมครับ

คุณรู้จักใครที่จัดอยู่ในนักลงทุนระดับ 2 บ้าง

____

____

นักลงทุนระดับ 3 : นักลงทุนที่ฉลาด

ผมแบ่งนักลงทุนระดับ 3 ออกเป็น 3 กลุ่ม นักลงทุนระดับ 3 เห็นความสำคัญของการลงทุน บางคนมีเงินลงทุนอยู่ในบัญชีเงินเกษียณที่เรียกว่า 401(k) SEP Superannuation บัญชีเงินบำนาญและอื่นๆ หรือแม้แต่ลงทุนในตลาดทุนทั่วๆ ไป เช่น กองทุนรวม หุ้น พันธบัตร และหุ้นส่วนจำกัด

คนกลุ่มนี้ฉลาด มีการศึกษาสูง มีจำนวนประมาณ 2 ใน 3 ของประชากรทั้งหมดในประเทศที่เราเรียกว่า "คนชั้นกลาง" แต่ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการลงทุน พวกเขาไม่ค่อยฉลาดนักหรือยัง "อ่อนหัด" อยู่มาก พวกเขาไม่ชอบอ่านงบการเงินหรือหนังสือชี้ชวนของบริษัท เพราะไม่ได้ถูกฝึกให้อ่านตัวเลขเหล่านี้เป็น เขาขาดความรู้ทางการเงิน แม้จะมีการศึกษาสูง เช่น หมอ นักบัญชี แต่น้อยคนนักที่ได้ผ่านการฝึกอบรมให้รู้จักเกมการลงทุน

ผมแบ่งนักลงทุนระดับ 3 ออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งล้วนมีการศึกษาดีฉลาด มีรายได้ค่อนข้างมาก แต่ทั้ง 3 กลุ่มก็มีบางอย่างที่แตกต่างกัน

นักลงทุนระดับ 3-A กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่เข้าใจและไม่ต้องการที่จะเข้าใจเรื่องเงิน ไม่ชอบให้ใครมาสอน และมักจะพูดว่า

"ฉันไม่เก่งเรื่องเลข"

"ผมไม่เข้าใจเรื่องการลงทุนจริงๆ"

"โอ๊ย...ดิฉันไม่มีเวลาค่ะ"

"ต้องใช้เอกสารอะไรมากมายนี่"

"ยากเกินไป"

"เสี่ยงเกินไป"

"ผมให้นักการเงินเก่งๆ เขาจัดการให้หมด"

"เป็นหน้าที่ของสามีค่ะ ดิฉันไม่ยุ่งเรื่องเงินๆ ทองๆ"

คนกลุ่มนี้จึงทิ้งเงินไว้ในบัญชีลงทุนเพื่อวัยเกษียณให้เป็นไปตามมีตามเกิด หรือไม่ก็จ้างที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งมักจะแนะนำให้ "กระจายพอร์ตลงทุน" แล้วก็หันหลังตั้งหน้าตั้งตาไปทำงานประจำด้วยความสบายใจว่าแก่ตัวจะไม่ลำบากเพราะมีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายแล้ว กว่าจะรู้ว่ามีเงินอยู่จริงหรือเปล่าคงอาจจะสายเกินไป

คุณรู้จักใครที่จัดเป็นนักลงทุนประเภท 3-A บ้าง

____

____

นักลงทุนระดับ 3-B "คิดลบ" เป็นประเภทที่คิดถึงการลงทุนในแง่ลบเสมอ อยู่ใกล้ใครมักเป็นอันตรายเพราะความเป็นคนมองโลกในแง่ร้ายจะแทรกซึมเข้ามามีผลต่อคนรอบข้าง คนกลุ่มนี้ส่วนมากฉลาด เก่ง มีอำนาจและหน้าที่การงานสูง แต่ซ่อนความขลาดกลัวไว้ภายใต้ภาพลักษณ์ที่สง่างามน่าเกรงขาม เขามีเหตุผลร้อยแปดอธิบายให้คุณฟังได้ว่าทำไมการลงทุนที่คุณสนใจจึงเป็นเรื่องหลอกลวง เมื่อคุณขอความคิดเห็นเขาในเรื่องตลาดหุ้นหรือการลงทุนอะไรก็ตาม เขาจะพูดให้คนรู้สึกเซ็ง กลัว

และไม่กล้าแตะต้องหุ้นอีกเลย เขามักจะพูดว่า "ผมเคยโดนมาแล้ว กินผมอีกไม่ได้แน่" แต่จะไม่มีการเอ่ยชื่อบุคคล (ไม่มีหลักฐาน) เขาจะใช้คำพูดกว้างๆ ว่า "โบรกเกอร์ที่เมอร์ริล ลินช์ หรือดีน วิทเทอร์..."

แต่แปลก...ที่คนเหล่านี้มักจะสนใจเรื่องการลงทุน ทุกๆ วันเขาจะติดตามข่าวสารทางการเงิน อ่านหนังสือพิมพ์วอลสตรีท แล้วก็เอามาคุยในโต๊ะอาหารได้เป็นเรื่องเป็นราว คำพูดและความรู้สึกที่เขาใช้มักแสดงให้เห็นว่ามีความรู้เรื่องการเงินการลงทุนอย่างแท้จริง รู้ว่าตอนนี้หุ้นอะไรขายดีและไม่ดีอย่างไร บริษัทไหนทำกำไรขาดทุนเท่าไร ตัวเขาเองก็ซื้อหุ้น แต่มักจะซื้อเมื่อหุ้นเป็นข่าวหน้าหนึ่งซึ่งสายไปเสียแล้ว นักลงทุนที่เก่งจริงๆ จะรู้ว่าต้องซื้อหุ้นก่อนเป็นข่าว แต่นักลงทุน "คิดลบ" ไม่รู้เทคนิคนี้

พอมีข่าวร้าย เขาจะพูดทันทีว่า "ผมบอกแล้ว" ด้วยคิดว่าตัวเองเป็นผู้เล่นคนหนึ่งในเกม ซึ่งในความเป็นจริงเขาเป็นแค่คนดูเท่านั้น ปัญหาของคนพวกนี้คือ ลงมือช้า มัวแต่รอให้คนอื่นเข้าไปซื้อก่อนจะได้มั่นใจว่าหุ้นตัวนี้ดีจริง จึงกลายเป็นซื้อแพง-ขายถูก แล้วก็คิดว่าตนเองถูก "หลอก" อีกแล้ว กลัวอะไรจึงมักจะได้อย่างนั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า

วงการซื้อขายหุ้นเรียกนักลงทุน "คิดลบ" เหล่านี้ว่า "หมู" เพราะร้องเสียงดังแต่ก็วิ่งลงอวยเสียทุกทีไป เพราะความที่ตนเองฉลาดจึงระแวดระวังภัยมากเกินไป กลัวความเสี่ยงและไม่ชอบทำอะไรผิดในที่สุดจึงซื้อได้แต่ของแพงและขายขาดทุน ยิ่งพลาดยิ่งอ่านตำราค้นคว้าหนักขึ้นแต่นิสัยมองโลกในแง่ลบทำให้ลงมือช้ากว่าคนอื่นเสมอ มักจะรอจนหุ้นขึ้นสูงจนห้ามความกระหายอยากรวยของตนเองไม่ไหว กระโจนเข้าไปเพียงเพื่อจะถูก "เชือด"

ที่น่ากลัวที่สุดคือ โรค "คิดลบ" ของคนกลุ่มนี้เป็นโรคติดต่อร้ายแรง สามารถแพร่กระจายได้ง่ายเพราะคนใกล้ชิดไม่รู้ด้วยซ้ำว่าภายใต้ความภูมิฐาน ความฉลาดหลักแหลมของพวกนี้ มีความกลัวจับอยู่ทุกอณูของร่างกาย ถ้าเป็นเรื่องการลงทุน เขาสามารถอธิบายให้คุณฟังได้ละเอียดยิบว่าอะไรไม่ดียังไง แต่ถ้าถามว่าแล้วยังไงล่ะถึงจะดี เขาจะตอบคุณไม่ได้

เราจะพบคนประเภทนี้เสมอในหมู่นักวิชาการ ข้าราชการ นักการศาสนา และการสื่อสาร คนพวกนี้ชอบ "ข่าวลบ" ทางการเงิน มีอะไรร้ายๆ เกิดขึ้นสักอย่าง เขาจะช่วยป่าวประกาศแสดงความคิดเห็นได้เป็นคุ้งเป็นแคว แต่ถ้าเป็น "ข่าวดี" เขาจะไม่มีความเห็น คน "คิดลบ" มักจะมองหาแต่ข้อผิดพลาดจุดอ่อนของคนอื่น เป็นวิธีการปกปิดข้อด้อยของตนเอง นั่นคือขาดความรู้และความกล้า

คนคิดลบหรือมองโลกในแง่ร้าย ภาษาอังกฤษเรียกว่า Cynics ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกแปลว่า "สุนัข" ที่มาของคำนี้มาจากคนนิกายหนึ่งในสมัยกรีกที่มีนิสัยเย่อหยิ่ง ชอบเยาะเย้ยถากถางความสำเร็จและคุณงามความดีของผู้อื่น ในสังคมปัจจุบันมีคนฉลาด การศึกษาดี แต่มองโลกในด้านลบอยู่มากมาย ถ้าอยู่ใกล้คนประเภทนี้ คุณอาจไม่มีวันทำ "ความฝัน" ของคุณให้เป็นจริงได้ จริงอยู่ในโลกแห่งการเงินมีคนหลอกลวงต้มตุ๋นปะปนอยู่มากมาย นั่นคือคนเป็นผู้สร้างสิ่งเน่าเสียให้อุตสาหกรรมการเงิน ไม่ใช่ความเลวร้ายของอุตสาหกรรม

แม้มีเงินน้อย คุณก็สามารถรวยได้โดยเสี่ยงน้อยที่สุด แต่คุณต้องลงมือทำ และสิ่งหนึ่งที่ควรทำที่สุดคือเปิดใจให้กว้าง ระวังอันตรายจากคนหลอกลวงและคน "คิดลบ"

คุณรู้จักใครที่จัดอยู่ในนักลงทุนระดับ 3-B

____

____

นักลงทุนระดับ 3-C "นักพนัน" หรือ "หมูหัน" กลุ่มนี้ตรงข้ามกับพวก "คิดลบ" ดั่งคนละฟากฟ้า ขณะที่ "คิดลบ" ระแวดระวังคิดแล้วคิดอีก (ส่วนมากคิดแต่เรื่องร้าย) กลุ่ม "นักพนัน" แทบจะไม่ต้องคิดเลย เขาเล่นเกมการลงทุนเหมือนเล่นการพนันที่ลาสเวกัส โยนลูกเต๋าแล้วก็นึกถึงหลวงพ่อชื่อดังๆ เข้าไว้ ไม่มีวิธีการ ไม่มีกลยุทธ์ ทำตัวเหมือนนักดาบฝีมือดี พอเอาเข้าจริงก็แพ้ทุกที "นักพนัน" จะคอยแสวงหา "สูตรลับ" และหลวงพ่อดีๆ อยู่เสมอ เขาจะขยันหาการลงทุนแบบใหม่ๆ และไม่รอช้าที่จะเข้าไปลอง แทนที่จะลงทุนกับเวลา ใฝ่หาความรู้ พัฒนาตัวเองให้เข้าใจการลงทุนอย่างแท้จริงเสียก่อน "นักพนัน" ชอบ "รวยเร็ว" หรือไม่ก็ "รวยลัด"

เมื่อมีหุ้นตัวใหม่หรือการลงทุนใหม่ๆ โผล่เข้ามาในตลาด "นักพนัน" จะไม่รอช้าที่จะกระโจนเข้าไปเล่นเกมการเงิน โดยที่ไม่มีความรู้เลยว่าใครเป็นเจ้าของเกม ใครตั้งกฎกติกา และใครบ้างคือผู้เล่น

นักลงทุนระดับ 3-C จัดเป็นกลุ่มที่แย่ที่สุดในบรรดานักลงทุนทั้งหลาย พวกเขาพยายามจะตีแจ็คพอตให้แตก แต่ไม่เคยสำเร็จ ถ้าใครถามว่า "เป็นยังไง...ได้หรือเสีย" เขาจะตอบว่า "ได้นิดหน่อย" ซึ่งแปลว่า "เสียไปเยอะเลยพี่" และส่วนมากคนกลุ่มนี้จะไม่เสียทีละน้อยๆ ขาดทุนแต่ละครั้งต้องเป็นเงินจำนวนมากเสมอ ซึ่งเขาไม่เคยเก็บความผิดพลาดเอามาคิด สิ่งที่จำได้คือชัยชนะที่เขาทำได้เมื่อหลายปีก่อน เป็นครั้งเดียวที่เรียกว่าโชคช่วยเสียมากกว่า "นักพนัน" จะบอกตัวเองว่า "ขอชนะสักครั้งเดียวเถอะน่า" เขาคิดว่าแค่ครั้งเดียวเขาก็จะสบายไปตลอดชาติ สังคมจึงเรียกเขาว่า "นักพนันโดยสายเลือด" แท้จริงแล้วนักลงทุนประเภทนี้ขี้เกียจและไม่สนใจศึกษาเรื่องการเงินเลย

คุณรู้จักใครในประเภท 3-C นี้บ้าง

____

____

นักลงทุนระดับ 4 : นักลงทุนระยะยาว

เป็นคนที่มองเห็นความสำคัญของการลงทุน และต้องการตัดสินใจด้วยตนเองหลังจากทุ่มเทเวลาให้กับการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตัวเองในเรื่องการลงทุน มีการวางแผนการลงทุนระยะยาว มองหาโอกาสในการลงทุนอยู่เสมอ โดยเฉพาะถ้าเป็นการลงทุนที่ได้ประโยชน์ในเชิงภาษี นอกจากนั้นคนกลุ่มนี้ยังชอบแสวงหาความคิดเห็นและคำแนะนำจากนักวางแผนการเงินเก่งๆ อีกด้วย

อย่าเพิ่งเข้าใจว่าคนกลุ่มนี้คือนักลงทุนผู้ยิ่งใหญ่ที่เรารู้จักชื่อเสียงกันดี ไม่ใช่เลย เพราะเขาไม่สนใจการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจคอมมอดิตี้หรือการลงทุนที่น่าตื่นเต้นทั้งหลาย พวกเขาสนใจเฉพาะการลงทุนระยะยาวแนวเดียวกับวอร์เร็น บัฟเฟต์ และปีเตอร์ ลินช์ แห่งกองทุนฟิเดลลิตี้แม็กกาแลน

ถ้าปัจจุบันคุณยังไม่ได้เป็นหนึ่งในนักลงทุนกลุ่มนี้ คุณควรจะเริ่มได้แล้ว เอากระดาษปากกาออกมาแล้วเริ่มวางแผนการใช้จ่ายเงินของคุณ ควบคุมการใช้เงิน ลดหนี้ อยู่อย่างไรจึงให้พอกับรายได้ และทำอย่างไรจึงจะสามารถเพิ่มรายได้ ตั้งเป้าหมายทางการเงินแล้วลองคำนวณดูซิว่าคุณต้องเก็บเงินลงทุนเดือนละเท่าไหร่จึงจะมีเงินเท่ากับเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น คุณคิดจะเกษียณเมื่ออายุเท่าไหร่ เมื่อเกษียณแล้วต้องมีเงินเดือนเดือนละเท่าไหร่จึงจะอยู่ได้

วางแผนระยะยาวว่าคุณจะค่อยๆ ลดหนี้อย่างไร เดือนละเท่าไหร่ พร้อมกันกับเงินเดือนจำนวนหนึ่งฝากไว้กับกองทุนดีๆ ทุกๆ เดือน เท่านี้ก็ถือเป็นการเริ่มต้นที่ดี ถ้าคุณเริ่มเสียตั้งแต่เนิ่นๆ และคอยศึกษาทำความเข้าใจดูแลการลงทุนของคุณ ชีวิตวัยเกษียณก็ไม่น่าเป็นห่วงอีกต่อไป

เริ่มต้นกับการลงทุนง่ายๆ อย่าเพิ่งสนใจอะไรที่ยุ่งยากซับซ้อนเกินไป ศึกษาหุ้นและกองทุนดีๆ โดยเฉพาะกองทุนปิด ถ้าเป็นการลงทุนที่มีการรับประกันก็ยิ่งดี ไม่ใช่เพื่อหวังผลตอบแทน แต่เพื่อป้องกัน หากคุณสนใจและจะยึดเอากองทุนแวนการ์ด 500 (Vanguard Index 500) ซึ่งมีผลประกอบการดีกว่ากองทุนอีก 2 ใน 3 มาเป็นเวลาหลายปีไว้เป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณาของคุณก็ได้ ภายในเวลา 10 ปี การลงทุนประเภทนี้อาจให้ผลตอบแทนมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของกองทุนประเภทอื่นๆ แต่อย่าลืมทีเดียว ไม่มีการลงทุนใดที่ปลอดภัย 100 เปอร์เซ็นต์ กองทุนก็มีความเสี่ยงในตัวของมันเองอยู่บ้าง

อย่ามัวแต่รอคอยโอกาส “ทอง” เริ่มจากอะไรเล็กๆ น้อยๆ ไปก่อน (เหมือนที่ผมเริ่มด้วยคอนโดหลังเล็กๆ และเงินจำนวนนิดหน่อย) และไม่ต้องกังวลกับเรื่องผิดหรือถูก ลงมือได้เลยแล้วคุณจะค่อยๆ เรียนรู้ไปเอง

เมื่อได้เข้าไปยืนอยู่ในสนามจริงๆ เริ่มที่เงินจำนวนน้อย คุณอาจได้ผลตอบแทนที่คาดไม่ถึง อย่ากลัว...เพราะความกลัวทำให้เราโง่เขลา คุณจะลงทุนกับตลาดที่น่าตื่นเต้นด้วยเงินก้อนใหญ่ที่คุณมีเมื่อไหร่ก็ได้ แต่คุณอาจจะเสียเวลาไปกับการเล่นในสนาม ทั้งๆ ที่ยังไม่มีฝีมือ สู้ใช้เวลาและเงินเล็กน้อยฝึกวิทยายุทธ์ให้ช่ำชองก่อนดีกว่า สิ่งสำคัญที่สุดตอนนี้คือคุณต้อง...ลงมือทำเดี๋ยวนี้!

อย่ารีรออีกต่อไปเลยครับ...เริ่มวันนี้แหละ ตัดบัตรเครดิตทิ้งเสียให้หมด ข้าวของอะไรที่เป็นหนี้สินก็อย่าไปมีอย่าไปใช้มัน หาที่เงียบๆ นัดคุยกับแฟนเพื่อวางแผนอนาคต ปรึกษานักวางแผนทางการเงินหรือเข้าห้องสมุดหาหนังสืออ่าน และเริ่มเก็บเงินให้กับตัวเอง (เดือนละ 50 เหรียญก็ยังดี) ยิ่งรอช้า เวลาซึ่งเป็นทรัพย์สินมีค่าของคุณก็จะหมดไป

ข้อสังเกต : มหาเศรษฐีในอเมริกาส่วนมากก็อยู่ในระดับ 4 นี่แหละครับ หนังสือเรื่อง *“เศรษฐีตัวจริง” (The Millionaire Next Door)* อธิบายลักษณะของเศรษฐีไว้ว่า ขับรถฟอร์ดทอรัส เป็นเจ้าของกิจการ กินอยู่อย่างมัธยัสถ์ ศึกษาและมีความรู้เรื่องการลงทุน มีการวางแผนการลงทุนระยะยาว ไม่ชอบการลงทุนที่ยุ่งยากซับซ้อนหรือเสี่ยงมากเกินไป โดยทั่วไปนิสัยเรียบง่ายไม่หวือหวา นิสัยการใช้เงินอย่างฉลาดนี่เองที่ทำให้เขากลายเป็นเศรษฐีในที่สุด

ถ้าคุณไม่ชอบความเสี่ยง ไม่มีเวลานั่งเฝ้าตลาดหุ้นเพราะเวลาส่วนใหญ่ของคุณหมดไปกับงานอาชีพ เป้าหมายของคุณคือความก้าวหน้าในวิชาชีพและไม่มีเวลาอุทิศให้กับการศึกษาเรื่องการลงทุน ระดับ 4 เหมาะกับคุณมาก และคุณควรจะหาคำแนะนำจากที่ปรึกษาการวางแผนทางการเงินซึ่งจะช่วยเลือกกลยุทธ์การลงทุนที่เหมาะสมให้คุณได้เริ่มก้าวแรกตามแผนระยะยาวที่ตั้งไว้

นักลงทุนระดับนี้มักเป็นคนมีความอดทน ใช้เวลาอย่างมีคุณค่า ถ้าคุณเริ่มเมื่ออายุยังน้อย คุณจะพบความมั่งมีแน่นอน หากคุณเริ่มเมื่ออายุ 45 ระดับนี้อาจไม่เหมาะ โดยเฉพาะช่วงนี้ถึงปี 2010

คุณรู้จักใครที่จัดอยู่ในระดับ 4 นี้บ้าง

____

____

นักลงทุนระดับ 5 : นักลงทุนมืออาชีพ

นักลงทุนระดับนี้แสวงหาเกมการลงทุนที่เสี่ยงขึ้นแรงขึ้น เพราะมีนิสัยการใช้เงินที่ดีและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการลงทุน ไม่ใช่ "มือใหม่หัดขับ" คนกลุ่มนี้ลงทุนแบบมุ่งเน้นที่จุดใดจุดหนึ่ง ไม่นิยม "การกระจายพอร์ต" มีประสบการณ์ทั้งแพ้และชนะมาแล้ว สามารถนำความผิดพลาดมาเป็นบทเรียนแก้ไขเกม ทำให้พบชัยชนะสม่ำเสมอ

นักลงทุนประเภทนี้ชอบลงทุนแบบ "ขายส่ง" ไม่ใช่ "ขายปลีก" คือสามารถสร้างการลงทุนหรือสร้างโอกาสขึ้นเองได้ พวกเขามีความเชี่ยวชาญมากพอที่จะเข้าไปลงทุนในสิ่งที่นักลงทุนระดับ 6 นำมาเสนอ

"มืออาชีพ" หมายความว่าอย่างไร มืออาชีพเป็นผู้มีฐานะทางการเงินมั่นคง อาจจะมีรายได้จากงานประจำ ธุรกิจหรือบัญชีเงินเกษียณอายุ หรือเป็นรายได้จากการลงทุนอื่นที่ค่อนข้างแน่นอน พวกเขาควบคุมอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนให้อยู่ในระดับเหมาะสม นั่นคือรายได้มากกว่ารายจ่าย เป็นผู้มีประสบการณ์และความรู้ความชำนาญเรื่องการเงินการลงทุน ใฝ่หาความรู้และติดตามข่าวสารการเงินต่างๆ อยู่เสมอ คนระดับนี้ระมัดระวัง แต่ไม่คิดลบและพร้อมรับฟังสิ่งใหม่ๆ เสมอ

ในการลงทุนแบบเก็งกำไร นักลงทุน "มืออาชีพ" จะกำหนดความเสี่ยงไว้ไม่ให้มากเกิน 20 เปอร์เซ็นต์ เขาเริ่มด้วยจำนวนเงินน้อยๆ เพื่อจะได้มีโอกาสศึกษาตลาด ไม่ว่าจะเป็นตลาดหุ้น การซื้อกิจการ อสังหาริมทรัพย์ หรือสินทรัพย์ล้มละลาย หากต้องสูญเสีย 20 เปอร์เซ็นต์นี้ไปก็ไม่ทำให้เขาเดือดร้อน ความผิดพลาดคือบทเรียนสำหรับคนกลุ่มนี้ เขาจะนำมาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขแล้วกลับเข้าสู่สังเวียนใหม่ โดยรู้ดีว่าความล้มเหลวเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ แม้ไม่ชอบแพ้แต่คนเหล่านี้ไม่เคยกลัวแพ้

ความพ่ายแพ้ทำให้ยิ่งก้าวเข้าไปข้างหน้า เรียนรู้มากขึ้นแทนที่จะมุดหนีแล้วเรียกทนายมาจัดการแก้ไขปัญหาให้

"มืออาชีพ" ตัวจริงสามารถสร้างโอกาสลงทุนขึ้นเองได้โดยได้ผลตอบแทนตั้งแต่ 25 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปเหมือนกับการซื้อคอมพิวเตอร์ บางคนซื้อเครื่องที่ประกอบไว้เรียบร้อย วางบนชั้นให้เลือกหลายรุ่นหลายขนาดแค่ชี้เครื่องที่ถูกใจแล้วก็จ่ายเงิน แต่ "มืออาชีพ" จะคล้ายกับพวกที่ชอบซื้อชิ้นส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์มาประกอบเอง จะเอาสเป็กไหน อะไรมากอะไรน้อย เลือกเอามาประกอบได้ตามใจชอบ เหตุที่ได้ฉายาเป็น "มืออาชีพ" เพราะคนกลุ่มนี้กระเป๋าหนัก มีที่ปรึกษาระดับปรมาจารย์ และมีผลงานที่ตรวจสอบได้

นักลงทุนระดับนี้รู้ดีว่า เมื่อเศรษฐกิจซบเซา ตลาดหุ้นตกต่ำ เป็นโอกาสทอง ขณะที่ใครๆ พากันตื่นตระหนกหวาดกลัว นักลงทุน "มืออาชีพ" จะเข้าไปขุดดินเพาะเมล็ดและเก็บเกี่ยวดอกผลเมื่อถึงเวลาอันสมควร พวกเขามีกฎกติกาการลงทุนที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในตลาดอสังหาริมทรัพย์ discounted paper, ธุรกิจ, กิจการล้มละลาย หรือหุ้นใหม่ที่เพิ่งเข้าตลาด การลงทุนของเขาอาจจะมีความเสี่ยงมากกว่าของคนทั่วๆ ไป แต่ไม่เหมือนกับ "นักพนัน" เพราะมีการวางแผนและมีเป้าหมายชัดเจน นักลงทุนระดับนี้ศึกษาการเงินการลงทุนเป็นกิจวัตร อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นสมาชิกข่าวสารทางการเงินและร่วมสัมมนาทางการเงินเสมอๆ มักจะลงมือเองและรู้วิธีใช้เงินทำงาน โดยทั่วไปการลงทุนของคนกลุ่มนี้จะเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มขยายทรัพย์สิน ไม่ใช่เพื่อเพิ่มเม็ดเงินโดยตรง จึงนิยมนำผลกำไรกลับไปลงทุนอีกแทนที่จะเอาเงินที่ได้ออกมาใช้จ่าย เป้าหมายคือการสร้างทรัพย์สินเพื่อทำรายได้ให้มากยิ่งขึ้น โดยเสียภาษีน้อยที่สุด และก้าวไปสู่ความมั่งคั่งระยะยาว

ความรู้ความชำนาญและทรัพย์สินเหล่านี้ถ่ายทอดให้แก่รุ่นลูกรุ่นหลานในรูปของบริษัท ทรัสต์ และหุ้นส่วน ไม่มีอะไรภายใต้ชื่อบุคคลเพื่อผลประโยชน์ทางภาษี แม้จะไม่มีชื่อเป็นเจ้าของ แต่บริษัทหรือทรัพย์สินเหล่านั้นย่อมอยู่ใต้ความควบคุมของคนกลุ่มนี้

เขาจะสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถทางการเงิน บัญชี ทนาย และโบรกเกอร์มานั่งเป็นกรรมการบริหาร และคอยให้คำปรึกษา ไม่เฉพาะในเรื่องการเพิ่มทรัพย์สิน แต่รวมทั้งการป้องกันไม่ให้ทรัพย์สินที่ควรจะเป็นของลูกหลานต้องตกเป็นของรัฐบาลหรือของคนอื่น โดยการฟ้องร้อง แม้จะจากโลกนี้ไป คนกลุ่มนี้ยังสามารถรักษาทรัพย์สินของเขาให้คงอยู่เพื่อลูกหลานในรุ่นต่อๆ ไป

คุณรู้จักใครที่จัดเป็นนักลงทุนระดับ 5 หรือไม่

____

____

นักลงทุนระดับ 6 : นายทุน (นิยม)

นักลงทุนน้อยรายที่จะมาถึงระดับ 6 นี้ ในอเมริกาดูเหมือนจะมีเพียงหนึ่งในร้อย ลักษณะเด่นของคนกลุ่มนี้คือเป็น "เจ้าของกิจการ" ฝีมือเยี่ยมและ "นักลงทุน" ชั้นยอด เพราะเขาสามารถสร้างธุรกิจและการลงทุนได้อย่างต่อเนื่อง

จุดมุ่งหมายของ "นายทุน" คือการนำเงิน ความสามารถ และเวลาของคนอื่นมารวมพลังเพื่อสร้างรายได้จำนวนมหาศาล คนกลุ่มนี้มักจะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการเงินของประเทศ เช่น ตระกูลเคนเนดี้, ตระกูลร็อกกี้เฟลเลอร์, ตระกูลฟอร์ด เจ. พอลเก็ตตี้ และรอส เปโรต์ นายทุนสร้างเงิน สร้างงาน สร้างธุรกิจ และสินค้า ซึ่งทำให้ประเทศเจริญเติบโต

ขณะที่นักลงทุนระดับ 5 สร้างโอกาสการลงทุนเพื่อพอร์ตและรายได้ของตนเอง แต่ "นายทุน" สร้างรายได้แก่ตนเองและผู้อื่น โดยใช้ความสามารถและเงินทุนของคนอื่น พวกเขาไม่ต้องใช้เงินทำงาน เพราะเขารู้วิธีเอาเงินและเวลาของคนอื่นมาใช้สร้างรายได้ นักลงทุนระดับ 6 สร้าง "โอกาส" เพื่อให้คนอื่นนำเงินมาลงทุน เขาทำให้หลายๆ คนรวย มีงานทำ และก่อให้เกิดสิ่งต่างๆ ในโลก ไม่ว่าสภาพเศรษฐกิจจะดีเลวอย่างไร นักลงทุนระดับ 6 สามารถทำเงินได้เสมอ เพราะเขารู้ว่าความระส่ำระสายของเศรษฐกิจคือ

จุดเริ่มต้นของโอกาสใหม่ เขาจะเป็นคนแรกที่เข้าไปจับธุรกิจ สินค้า โครงการ องค์กร หรือประเทศก่อนใครๆ หากคุณอ่านหนังสือพิมพ์พบว่าประเทศใดกำลังเดือดร้อนเกิดการจลาจล กำลังจะมีสงคราม เชื่อเถอะว่าคนกลุ่มนี้จองตั๋วเครื่องบินไปประเทศเหล่านั้นเรียบร้อยแล้ว หรืออาจจะอยู่ในประเทศนั้นแล้วก็ได้ เขาจะเข้าไปในห้องที่คนอื่นๆ ร้องว่า "อย่าเข้าไป อันตราย" หรือ "เสี่ยงเกินไป"

ผลตอบแทน 100 เปอร์เซ็นต์หรือมากกว่าเกินขึ้นได้เสมอ เพราะเขารู้ว่าจะจัดการกับความเสี่ยงอย่างไร จะจับเสือมือเปล่าด้วยวิธีใด เพราะเงินเป็นเพียงความคิด คนประเภทนี้มีความกลัวเหมือนคนทั่วไป แต่เขาแปลงความกลัวให้เป็นความตื่นเต้น และความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ วิธีหาเงินในรูปแบบใหม่ เกมการเงินคือเกมที่เขาหลงรักมากกว่ากอล์ฟ ทำสวน หรือสนุกไปเรื่อยๆ เกมการเงินทำให้พวกเขามีชีวิตชีวา ไม่ว่าจะแพ้หรือชนะ เขาจะพูดว่า "ผมชอบจริงๆ"

เช่นเดียวกับนักลงทุนระดับ 5 นักลงทุนระดับนี้เป็นผู้ปกป้องดูแลทรัพย์สินของตนเองเป็นเลิศ ขณะเดียวกันเขามักจะชอบช่วยเหลือเพื่อนฝูงญาติพี่น้อง โบสถ์ การศึกษา ลองนึกชื่อกองทุนดังๆ ทั้งหลาย สิครับ ร็อคกี้เฟลเลอร์ ช่วยก่อตั้งมหาวิทยาลัยชิคาโก, เจ.พี. มอร์แกน ให้การสนับสนุนมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดทั้งด้านเงินทุนและอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายท่านที่สนับสนุนการศึกษา เช่น แวนเดอร์บิลท์, ดุ๊ก และสแตนฟอร์ด

ปัจจุบัน เซอร์จอห์น เทมเพิลตัน ให้ความช่วยเหลือทางการศาสนาและการฟื้นฟูจิตใจเป็นจำนวนมหาศาล, จอร์จ โซรอส อุทิศเงินจำนวนมากให้กับองค์กรหรือโครงการต่างๆ รณรงค์ในสิ่งที่เขาศรัทธา และอย่าลืมกองทุนฟอร์ดและเก็ตตี้, เท็ด เทอร์เนอร์ มอบเงินหลายพันล้านเหรียญให้แก่สหประชาชาติ

ดังนั้นพวก "ทุนนิยม" จึงไม่ใช่กลุ่มคนที่คอยสูบเลือดขูดเนื้อผู้อื่นอย่างที่หลายๆ คนเข้าใจ นอกจากจะเป็นผู้นำอุตสาหกรรมสร้างเงินสร้าง

งานแล้ว พวกเขายังให้การสนับสนุนและเป็นเฟืองจักรสำคัญที่ทำให้โลกพัฒนาขึ้น

น่าเสียดายที่โลกนี้มีคนประเภท "คิดลบ" มากกว่านายทุนนิยม พวกคิดลบชอบโวยวายทำให้คนหลายพันล้านเต็มไปด้วยความกลัวและวิ่งหาความมั่นคงแทนที่จะเป็นอิสรภาพ เพื่อนผมชื่อคีธ คันนิงแฮม เคยพูดว่า "อั๊วไม่เคยเห็นใครเอาพวกคิดลบไปทำอนุสาวรีย์หรือเอาชื่อไปตั้งเป็นมหาวิทยาลัยบ้างเลย"

คุณรู้จักใครที่จัดอยู่ในนักลงทุนระดับ 6 บ้าง

____

____

ก่อนอ่านบทต่อไป

บทที่ผ่านมาเป็นการอธิบายลักษณะของนักลงทุนแต่ละระดับ ก่อนคุณจะอ่านบทต่อไป จงตอบคำถามข้างล่างนี้

1. คุณเป็นนักลงทุนระดับไหน

____

หากคุณต้องการมีความมั่งคั่งในเวลาอันรวดเร็ว อ่านทวนบทนี้อีกหลายๆ รอบ ทุกครั้งที่ผมอ่านคุณสมบัติของนักลงทุนทั้ง 7 ระดับ ผมพบว่ามีคุณสมบัติของนักลงทุนทั้ง 7 ประเภทอยู่ในตัวผมอย่างละนิดละหน่อย ผมได้เห็นข้อดีและข้อด้อยในตัวเอง วิธีที่จะไปสู่ความมั่งคั่งคือต้องรู้จักพัฒนาข้อดีของตัวเองให้แข็งแกร่งขึ้น และแก้ไขข้อด้อยหรือจุดอ่อนที่มี แต่ก่อนจะทำเช่นนั้นได้ คุณต้องรู้ก่อนว่าอะไรคือข้อดีและอะไรคือข้อด้อยในตัวคุณ

เป็นธรรมดาที่ทุกคนมักจะเห็นแต่ข้อดีของตัวเอง ผมใฝ่ฝันอยากเป็นนักลงทุนระดับ 6 มาตลอดชีวิต ผมรู้ตั้งแต่พ่อรวยสอนผมเรื่องคน

เล่นหุ้นกับคนเล่นม้า แต่หลังจากอ่านคุณสมบัติของนักลงทุนทั้ง 7 ระดับแล้ว จึงได้เข้าใจตัวเองว่ามีข้อด้อยบางอย่างที่ทำให้ไปไม่ถึงระดับที่ต้องการ ปัจจุบันผมมาถึงจุดที่เคยฝัน ผมเป็น "นายทุนนิยม" และยังคงอ่านทวนคุณสมบัติของนักลงทุนระดับนี้อยู่เรื่อยๆ เพื่อจะได้พัฒนาเป็นระดับ 6 ที่ดีขึ้น

ข้อด้อยของผมอยู่ที่ระดับ 3-C ในยามขับขันหรือสถานการณ์ที่มีความกดดันมากๆ ความเป็น "นักพนัน" ในตัวผมจะแผลงฤทธิ์ในด้านลบ แต่ด้วยคำแนะนำจากภรรยา เพื่อนฝูง และการศึกษาเพิ่มเติม ทำให้ผมสามารถทำ "ข้อด้อย" มาแปรเปลี่ยนให้เป็น "จุดแข็ง" ทำให้การเป็นนักลงทุนระดับ 6 ของผมพัฒนาขึ้น

ผมมีอีกคำถามสำหรับคุณ

2. ในอนาคตอันใกล้ คุณอยากเป็นนักลงทุนระดับไหน

____

ถ้าคำตอบข้อที่ 2 ของคุณตรงกับข้อที่ 1 หมายความว่าคุณอยู่ในระดับที่พึงพอใจแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องอ่านบทต่อๆ ไป ตัวอย่างเช่น ถ้าปัจจุบันคุณเป็นนักลงทุนระดับ 4 ที่แข็งแกร่งและไม่ต้องการไปถึงระดับ 5 หรือระดับ 6 หยุดอ่านได้เลย คุณเป็นคนโชคดีมากที่ได้ทำและมีความสุขกับสิ่งที่คุณชอบ...ขอแสดงความยินดีด้วยครับ

คำเตือน

ใครตั้งเป้าหมายไว้ที่ระดับ 5 หรือ 6 คุณต้องเป็นนักลงทุนระดับ 4 ที่มีความชำนาญเสียก่อน จะข้ามไประดับ 5-6 เลยไม่ได้ ใครก็ตามที่คิดว่าตัวเองเป็นนักลงทุนระดับ 5 หรือ 6 แต่ขาดทักษะ ขาดความชำนาญของระดับ 4 แท้จริงแล้วคุณคือนักลงทุนระดับ 3 หรือ "นักพนัน!"

สำหรับคนที่ต้องการเรียนเรื่องการเงินเพื่อไปสู่ "อิสรภาพทางการเงิน" ผมแนะนำให้คุณอ่านต่อไป ในบทต่อๆ ไปผมจะอธิบายเกี่ยวกับการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" คุณจะได้เรียนวิธีก้าวจากด้านซ้ายไปสู่ด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ซึ่งเป็นวิธีง่ายๆ และเสี่ยงน้อย...

ก่อนอ่านหน้าต่อไป ผมมีอีกคำถามหนึ่ง จากคนไม่มีบ้านไปสู่การเป็นเศรษฐีเงินล้าน คุณคิดว่าผมและคิมต้องเป็นนักลงทุนระดับไหน คุณสามารถหาคำตอบได้จากบทต่อไป ผมจะบอกเล่าประสบการณ์ส่วนตัวและวิธีที่เราก้าวไปสู่ "อิสรภาพทางการเงิน" ให้คุณทราบ

6

"'เงิน' มองไม่เห็นด้วยตา"

ปี 1974 ผมซื้อคอนโดในเกาะวายกิกิหลังเล็กๆ สองห้องนอน หนึ่งห้องน้ำ ราคา 56,000 เหรียญ คิดว่าคงหาคนเช่าไม่ยากนัก ผมบึ่งรถไปหาพ่อรวยตั้งใจเอาผลงานไปอวดด้วยความตื่นเต้น พ่อมองเอกสารในมือที่ผมยื่นให้เพียงแวบเดียวแล้วถามว่า

"ต้องจ่ายเดือนละเท่าไหร่"

"เดือนละ 100 เหรียญ" ผมตอบ

"คิดให้ดีนะ พ่อยังไม่ได้ดูตัวเลขละเอียด แต่บอกได้เลยว่าต้องมากกว่านี้แน่ แล้วเรื่องอะไรถึงต้องลงทุนเสียเงินแบบนั้น"

"ผมคิดว่าคอนโดหลังสวยน่ารัก ราคาก็ดี ทาสีใหม่เสียหน่อยจะดูดีมากทีเดียว" ผมอธิบาย

"ไม่คุ้มกับเงินที่เสียหรอก"

"ไม่ต้องห่วงเรื่องเงินเดือนละ 100 เหรียญที่ต้องเสียเพราะอีกไม่กี่ปีราคาบ้านต้องขึ้นแน่นอน แล้วส่วนที่ขาดทุนยังเอาไปลดภาษีได้ ผมเลยคิดว่าเป็นการลงทุนที่ดี ถ้าช้า คนอื่นจะตัดหน้าไปเสียก่อน"

พ่อลุกขึ้นไปปิดประตูออฟฟิศ เป็นสัญญาณว่าผมเดือดร้อนแน่เพราะมีประสบการณ์มาแล้วหลายครั้ง ผมรู้ว่าบทเรียนสำคัญของชีวิตกำลังจะเริ่มขึ้น

"ไหนลองบอกใหม่ซิว่าเธอต้องขาดทุนเดือนละเท่าไหร่"

"เดือนละ 100 เหรียญ...ครับ" ผมชักลังเล

พ่อก้มลงอ่านเอกสารอีกครั้งแล้วส่ายหัว วันนี้ผมได้รับบทเรียนการลงทุนที่มีค่าที่สุดในชีวิต 27 ปีของผม พ่อดีใจที่ผมลงมือทำอะไรบางอย่าง แม้จะเป็นการกระทำที่ผิดพลาดที่อาจทำให้ผมเดือนร้อนในอนาคต แต่อย่างน้อยผมก็ได้เริ่มต้น และบทเรียนนี้เองที่ช่วยให้ผมกลายเป็นเศรษฐีในเวลาต่อมา

เห็นด้วยสมอง

ไอ้ที่เราเห็นด้วยสายตาน่ะไม่สำคัญเท่าสิ่งที่เราเห็นด้วยสมอง บ้านก็คือบ้าน คอนโด หุ้น ถ้ามองด้วยตาก็เหมือนๆ กันนั่นแหละ แต่เราต้องรู้จักมองให้ไกลกว่านั้น เช่น ข้อตกลง ตลาด การจัดการ ความเสี่ยง เงินสดหมุนเวียน ลักษณะการก่อตั้ง และการเป็นเจ้าของ กฎหมายทางภาษี และอีกหลายร้อยพันอย่าง เพื่อตัดสินว่าสิ่งที่เราเห็นว่าดีด้วยสายตานั้นดีจริงหรือเปล่า

จากนั้นพ่อเริ่มยิงคำถามเป็นชุด

"ทำไมต้องจ่ายดอกเบี้ยสูง"

"ผลตอบแทนการลงทุนเท่ากับเท่าไหร่"

"การลงทุนนี้อยู่ในแผนการลงทุนระยะยาวที่เธอวางไว้หรือเปล่า"

"อัตราการเช่าเป็นยังไง ช่วงที่ไม่มีคนเช่าน่ะเอามาคิดหรือยัง"

"เช็กประวัติของบ้านหรือยัง ติดหนี้หรือเป็นหลักประกันของใครอยู่หรือเปล่า"

"ค่าดูแลจัดการเป็นเงินเท่าไหร่"

"ใช้อัตราส่วนอะไรเพื่อคำนวณเงินค่าซ่อมแซม"

"รู้หรือเปล่าว่ารัฐบาลอนุมัติงบประมาณปรับปรุงระบบจราจร จะมีการขุดถนนละแวกนั้นหลายสาย"

"ขนาดคนที่มีบ้านอยู่แถวนั้นยังย้ายออกกันเป็นแถว เคยได้ยินข่าวบ้างหรือเปล่า พ่อรู้ว่าราคาบ้านกำลังจะขึ้น แต่เธอรู้ไหมว่าทำไม เพราะ

เศรษฐกิจดีขึ้นหรือเพราะความละโมบ เธอคิดว่าราคาจะขึ้นไปได้นานแค่ไหน และถ้าราคาบ้านไม่ขึ้น เธอจะขาดทุนไปได้นานเท่าไหร่ พ่อไม่เข้าใจว่าเธอคิดได้ยังไง ขาดทุนอย่างนี้หรือที่เรียกว่าของดี เธอชักทำให้พ่อเป็นห่วงแล้วสิ"

"ก็...มันดูเหมือนดีนี่ครับ" ผมพูดเสียงอ่อย

พ่อลุกขึ้นยืน พร้อมเขย่าหัวผมและพูดยิ้มๆ ว่า

"เอาล่ะ...ก็ยังดีกว่าอยู่เฉยๆ อย่างน้อยเธอได้ลองขณะที่อีกหลายๆ คนได้แต่คิด ไม่กล้าทำ เธอพลาดก็จริง แต่มันทำให้เราได้เรียนรู้บทเรียนที่มีค่า จำไว้เถอะว่าอะไรที่สำคัญมากๆ เราคงจะไม่มีโอกาสได้เรียนจากห้องเรียน ต้องเรียนจากของจริง ทำจริง ทำผิดแล้วแก้ไข นี่แหละจึงเกิดปัญญา"

ผมรู้สึกดีขึ้นและพร้อมที่จะเรียน

พ่อรวยพูดต่อไปว่า "คนส่วนมากลงทุนด้วยสายตา 95 เปอร์เซ็นต์ แต่ใช้สมองเพียงแค่ 5 เปอร์เซ็นต์"

พ่อบอกว่าบางคนเห็นบ้านสวยๆ สภาพแวดล้อมดูดี หรือเห็นหุ้นบริษัทที่มีชื่อเสียง ก็ตัดสินใจเข้าไปซื้อ หรือบางทีก็เชื่อโบรกเกอร์ เชื่อเพื่อน แล้วก็ตัดสินใจซื้อด้วยอารมณ์ ไม่ใช่ด้วยเหตุผล

เป็นเหตุผลว่าทำไมนักลงทุน 9 ใน 10 คนไม่ทำเงิน ไม่เสียแต่ก็ไม่ได้ เรียกว่าเสมอตัว เพราะเขาลงทุนด้วยสายตาไม่ใช่สมอง เอาล่ะนั่งลงสิ มาดูคอนโดหลังนี้กันอีกที แล้วพ่อจะบอกวิธีทำให้ "ของเสีย" กลายเป็น "ของดี" พ่อจะสอนให้เธอมองด้วยสมอง

"ของเสีย" กลายเป็น "ของดี"

วันรุ่งขึ้นผมไปพบนายหน้าขายคอนโดคนเดิม ขอให้เขาทำสัญญาใหม่เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขบางข้อ เป็นประสบการณ์ที่ไม่สนุกเอาเสียเลย แต่ผมก็ได้เรียนรู้อะไรมากมาย

สามวันต่อมา ผมจึงกลับมารายงานความคืบหน้าให้พ่อรวยทราบ แม้ราคาบ้านและค่าคอมมิชชันของนายหน้าจะเท่าเดิม แต่ผมปรับเปลี่ยน

อัตราดอกเบี้ย ค่างวดและระยะเวลา ผลคือแทนที่จะขาดทุน ผมได้กำไรเดือนละ 80 เหรียญหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้ว หากเศรษฐกิจซบเซา ผมสามารถลดค่าเช่าบ้านได้อีกโดยยังคงมีกำไร และในยามที่เศรษฐกิจเฟื่องฟู ถ้าผมขึ้นค่าเช่า ตัวเลขกำไรก็เพิ่มขึ้น

"ตอนแรกพ่อคิดดูแล้ว เธอน่าจะเสียเดือนละ 150 เหรียญหรือมากกว่า ถ้าต้องเสียเงินเดือนละ 150 เหรียญ เธอจะมีปัญญาซื้อคอนโดแบบนี้ได้อีกกี่หลัง"

"คงได้แค่หลังนี้หลังเดียว" ผมตอบ "ควักเนื้อเดือนละ 150 เหรียญก็แย่แล้ว บางเดือนคงต้องทำงานเพิ่มจึงจะพอค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนภาษีช่วยได้ไม่มากเลย"

"แล้วถ้ากำไรเดือนละ 80 เหรียญ แบบนี้เธอจะซื้อได้อีกกี่หลัง" พ่อถาม

"อีกกี่หลังก็ได้ฮะ" ผมตอบด้วยรอยยิ้ม

"เอ้า...ถ้าอย่างนั้นจะยืนยิ้มอยู่ทำไม ออกไปหาให้ได้อย่างนี้อีกสิ" พ่อบอก

หลังจากนั้นสองสามปี ราคาบ้านในรัฐฮาวายพุ่งขึ้นรวดเร็ว คอนโดที่ผมซื้อไว้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าทั้งเจ็ดหลัง นี่แหละครับประโยชน์ของไหวพริบทางการเงิน

"คุณ...ทำไม่ได้"

ตอนที่ผมกลับไปหานายหน้าคนเดิมเพื่อขอให้เขาเปลี่ยนแปลงข้อตกลงในสัญญา นายหน้าตอบได้คำเดียวว่า "ทำไม่ได้ คุณจะทำอย่างนั้นไม่ได้หรอก" ผมต้องใช้เวลาพูดนานมากกว่าเขาจะยอมทำตามที่ผมขอ บทเรียนหนึ่งที่ผมได้รับจากเหตุการณ์ครั้งนี้ ที่ผมคิดว่าเป็นบทเรียนที่มีค่ามากคือเมื่อใครก็ตามพูดว่า "ทำไม่ได้" เขาไม่ได้หมายความว่า "ผม...ทำไม่ได้" พ่อรวยสอนผมว่า "คุณทำไม่ได้" จริงๆ แล้วคนที่พูดต่างหากที่ทำไม่ได้ จำเรื่องราวของพี่น้องตระกูลไรต์ได้ไหมครับ ใครๆ ต่างบอกเขาว่า "นายทำไม่ได้หรอก" ผมว่าเขาโชคดีนะที่พี่น้องคู่นั้นไม่เชื่อคำดังกล่าว

1.4 ล้านล้านเหรียญอาจเป็นของคุณ

ปัจจุบันเงินจำนวน 1.4 ล้านล้านเหรียญเดินทางไปทั่วโลกโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มีเงินเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เราจึงไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยสายตา หลายคนรอคอยวันเงินเดือนออกด้วยใจจดจ่อ โดยไม่รู้เลยว่ามีเงินมากมายมหาศาลวนเวียนอยู่รอบๆ ตัวเรา เพื่อรอให้ใครสักคนเป็นเจ้าของ เอาเงินเหล่านี้ไปดูแลให้งอกเงยออกดอกออกผล ถ้าคุณรู้จักวิธีเก็บรักษา เงินจึงจะวิ่งมาหาคุณ คนจำนวนมากจะหอบเงินมาให้คุณดูแล

แต่ถ้าคุณไม่รู้วิธีดูแล เงินจะวิ่งหนีและไม่ยอมเข้าใกล้คุณเป็นอันขาด จำได้ไหมที่พ่อรวยสอนผมว่า "จำนวนเงินที่หาได้ไม่สำคัญเท่าวิธีเก็บรักษา วิธีทำให้เงินงอกเงย วิธีใช้เงินทำงานเพื่อลูกหลานรุ่นต่อๆ ไป"

เตี้ยอุ้มค่อม

พ่อรวยบอกว่า "คนส่วนมากลงทุนด้วยตา 95 เปอร์เซ็นต์ ใช้สมอง 5 เปอร์เซ็นต์ ถ้าเธออยากเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ที่ประสบความสำเร็จ เธอต้องหัดใช้สมอง 95 เปอร์เซ็นต์" พ่ออธิบายว่าคนที่รู้จักใช้สมองย่อมได้เปรียบ นอกจากนี้พ่อยังบอกว่าให้ระวังคำแนะนำที่ได้ยินได้ฟังจากที่ปรึกษาทั้งหลาย หลายคนมีปัญหาทางการเงินเพราะเชื่อคำแนะนำที่ไม่ถูกต้อง ดังคำพังเพยที่ว่า "เตี้ยอุ้มค่อม" "ถ้าเธอต้องการมีเงินเธอต้องรู้จักวิธีดูแลรักษา ไม่เช่นนั้นทั้งเงินและเจ้าของเงินจะทิ้งเธอไปแบบไม่เหลียวหลัง"

ฝึกสมองให้มองเห็นเงิน

เพราะฉะนั้นเราจะฝึกสมองให้มองเห็นเงินได้อย่างไร ง่ายมากครับ คุณต้องมีความรู้ทางการเงิน เข้าใจตัวเลขและการลงทุน ถ้ามองตัวเลขหรือภาษาทางการเงินไม่เข้าใจก็เหมือนฟังภาษาต่างประเทศ เสียงอาจจะไพเราะเสนาะหู แต่ไม่รู้เรื่องสักคำเดียว จริงๆ แล้ว *"เงินสี่ด้าน"* ก็เหมือนประเทศสี่ประเทศที่พูดกันคนละภาษา ดังรูปในหน้าถัดไป

ถ้าคุณไม่เข้าใจภาษาของประเทศนั้นๆ คุณก็ไม่มีวันเข้าใจตัวเลข เช่น ถ้าหมอตรวจสุขภาพคุณแล้วบอกว่า ซิสโตลด์ของคุณสูง 120 และไดอะสโตลด์เท่ากับ 80 สรุปว่าดีหรือไม่ดีก็ไม่ทราบ แล้วรู้แค่นี้พอหรือยัง คำตอบคือ "ยัง" แต่อย่างน้อยก็เป็นการเริ่มต้นที่ดี

เหมือนกับบอกว่า "ราคาหุ้นต่อผลตอบแทนของหุ้นที่ผมถือไว้เท่ากับ 12 และดอกเบี้ยบ้านอัตราสูงสุดเท่ากับ 12 แค่นี้พอแล้วใช่ไหมสำหรับการไปสู่ความมั่งมี คำตอบคือ "ไม่พอ" แต่ก็ยังดีที่ได้เริ่มต้น อย่างน้อยเราก็เริ่มพูดภาษาเดียวกัน เข้าใจตัวเลขบางตัว เป็นตัวแรกที่จะพาเราไปสู่ความเข้าใจเรื่องการเงินและตัวเลขต่างๆ

ผมไม่เชื่อว่าต้องใช้เงิน "ต่อ" เงิน ถ้าอยากมีเงินมากๆ คุณต้องใช้ความรู้ความเข้าใจเรื่องตัวเลขและภาษาทางการเงิน เหมือนที่พ่อรวยบอกว่า "ถ้าไม่เห็นเงินในหัว ก็ไม่มีเงินในมือ"

รู้จัก "ความเสี่ยง"

อันดับต่อไปที่คุณจะต้องฝึกมองให้เป็นคือ "ความเสี่ยง" เวลามีใครพูดว่า "การลงทุนเป็นเรื่องเสี่ยง" ผมจะตอบว่า "เปล่าเลย...ไม่มีความรู้

เรื่องเงินต่างหากที่เสี่ยง" เหมือนขับเครื่องบิน ถ้าคุณเข้าคอร์สเรียน คุณจะรู้สึกว่าขับเครื่องบินสนุกมาก แต่ถ้าไม่เคยเรียน ผมแนะนำว่าให้คนอื่นเขาขับกันไปดีกว่า

คำแนะนำผิด ๆ เป็นความเสี่ยง

พ่อรวยเชื่อว่าข้อแนะนำต่างๆ ทางการเงินล้วนมีประโยชน์ ดีกว่าไม่มีใครแนะนำอะไรเลย พ่อเป็นคนชอบฟังความคิดเห็นของคนอื่น แต่สุดท้ายแล้วพ่อจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตัวเองโดยใช้ความรู้ไหวพริบทางการเงินที่มี "ถ้าไม่รู้เรื่องอะไรเลย มีคนสอนก็ยังดีกว่าไม่มี แต่ถ้าไม่รู้ว่าอันไหนเป็นคำสอนที่ดี อันไหนไม่ดี อย่างนี้เรียกว่าเป็น 'ความเสี่ยง' " พ่อบอก

พ่อเชื่อว่าเหตุที่หลายคนมีปัญหาทางการเงินทุกวันนี้ เพราะได้รับคำสอนผิดๆ จากพ่อแม่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครอบครัวที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางการเงิน "คำแนะนำผิดๆ เป็นความเสี่ยง และส่วนมากความคิดที่ไม่ถูกต้องนี้จะผ่านต่อๆ กันไปในครอบครัว ไม่ใช่จากการสอน แต่จากการกระทำ เด็กเรียนรู้จากสิ่งที่เห็นผู้ใหญ่ทำ ไม่ใช่สิ่งที่ผู้ใหญ่พูด"

ที่ปรึกษาไม่ฉลาดกว่าคุณ

ถ้าคุณไม่มีความรู้ทางการเงิน ที่ปรึกษาจะไม่สามารถแนะนำกลยุทธ์ต่างๆ ให้คุณได้มากนัก แต่ถ้าคุณมีความรู้อยู่บ้างหรือมากพอ ที่ปรึกษาจึงจะกล้าให้คำแนะนำที่ซับซ้อนมากขึ้น ถ้าคุณรู้น้อย การแนะนำเรื่องยากๆ ให้คุณอาจเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย เพราะฉะนั้นถ้าคุณไม่สันทัดเรื่องการเงิน ที่ปรึกษาจะบอกให้คุณลงทุนในสิ่งที่เสี่ยงน้อย-กำไรน้อย และมักจะแนะนำให้คุณ "กระจายพอร์ต" ที่ปรึกษาน้อยคนนักที่จะลงทุนสอนความรู้เกี่ยวกับการลงทุนให้คุณ เพราะฉะนั้นต้องเริ่มจากการไขว่คว้าหาความรู้ให้ตัวเองก่อน แล้วที่ปรึกษาจึงจะกล้าแนะนำกลยุทธ์ชั้นเซียนให้คุณ จำไว้เถอะว่า "ที่ปรึกษามักจะทำตัวให้ฉลาดเท่าๆ กับคุณเสมอ"

คุณเชื่อนายธนาคารของคุณได้แค่ไหน

พ่อมีนายธนาคารหลายคนร่วมทีมอยู่ด้วย แม้พ่อให้ความนับถือนายธนาคารเหล่านี้ บางคนก็สนิทสนมเป็นเพื่อนกันก็มี แต่พ่อก็ยังต้องระแวดระวังผลประโยชน์ของตัวเองเสมอ พ่อเชื่อว่านายธนาคารก็ต้องรักษาผลประโยชน์ของตนเองเช่นกัน

หลังจากบทเรียนที่ได้รับในปี 1974 พ่อถามผมว่า “เวลานายธนาคารบอกว่าบ้านเป็นทรัพย์สิน เธอว่าเขาโกหกหรือเปล่า”

เพราะคนส่วนมากไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงิน จึงต้องพึ่งและเชื่อคำแนะนำของคนอื่น โดยเฉพาะจากคนที่เราคิดว่ามีการศึกษา มีพื้นฐานความรู้ทางการเงินโดยตรง ยิ่งรู้น้อยเราก็ยิ่งเชื่อคนอื่นมาก บางครั้งมากกว่าความคิดเห็นของตัวเองเสียอีก นี่แหละเป็น “ความเสี่ยง”

การที่นายธนาคารบอกคุณว่า “บ้านเป็นทรัพย์สิน” นั้น เขาไม่ได้โกหก เพียงแต่ไม่ได้บอกความจริงทั้งหมด เพราะบ้านเป็นทรัพย์สินจริง แต่ไม่ใช่ของคุณ ถ้าคุณอ่านงบการเงินเป็น คุณจะรู้ทันทีว่าบ้านของคุณเป็นทรัพย์สินของธนาคาร ยังจำคำจำกัดความของ “ทรัพย์สิน” และ “หนี้สิน” จากหนังสือ *“พ่อรวยสอนลูก”* ได้ไหมครับ

“ทรัพย์สินคือเงินเข้ากระเป๋า”

“หนี้สินคือเงินที่ไหลออกจากกระเป๋า”

คนด้านซ้ายของ *“เงินสี่ด้าน”* ผู้ซึ่งสนใจแต่เรื่อง “ความมั่นคง” คงไม่สนใจหรอกว่าบ้านเป็นทรัพย์สินของใคร พวกเขามีความสุขกับงานที่มั่นคง บ้านใหญ่น่าอยู่ และคิดว่าตราบใดที่ยังจ่ายค่างวดไม่ให้ขาด บ้านก็ยังเป็นของเรา ดังนั้นพวกเขาจึงต้องก้มหน้าก้มตาทำงานเพื่อจ่ายค่างวดต่อไป

สำหรับคนด้านขวา การเข้าใจความแตกต่างของทรัพย์สินและหนี้สินเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเขาต้องสามารถมองเห็นภาพรวมทั้งหมด ต้องเห็นว่าเงินกู้บ้านปรากฏอยู่บนบรรทัดฐานเดียวกับ “หนี้สิน” ในงบดุลของคุณ แต่อยู่ในช่อง “ทรัพย์สิน” ในงบดุลของธนาคาร

งบดุลของคุณ

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
	เงินกู้บ้าน

ถ้าใครเรียนบัญชีย่อมรู้ดีว่างบดุลต้องมีตัวเลขสมดุลกันทั้งสองด้าน แต่ไม่ใช่ในงบของคุณ แต่ลองดูงบของธนาคารสิ

งบดุลของธนาคาร

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
เงินกู้บ้าน	

ที่นี้ก็สมดุลกันแน่นอน นี่เป็นวิชาบัญชีของ “เจ้าของกิจการ” และ “นักลงทุน” ไม่ใช่อย่างที่เรียนกันในโรงเรียน แต่ถ้าบัญชีที่สอนในห้องเรียนมูลค่าของบ้านจัดอยู่ในช่องทรัพย์สิน และเงินกู้บ้านเป็นหนี้สิน แต่อย่าลืมนะครับ คำว่า “มูลค่า” เป็นเพียงความคิดเห็น เป็นตัวเลขที่ขึ้นลงตามสภาพเศรษฐกิจ ขณะที่เงินกู้ซื้อบ้านเป็นหนี้สินอย่างแน่นอน ยังคงที่ไม่ว่าเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร “เจ้าของกิจการ” และ “นักลงทุน” ไม่ถือว่าบ้านเป็นทรัพย์สินเพราะบ้านไม่ทำให้เกิดรายได้

เกิดอะไรขึ้นเมื่อผ่อนบ้านหมด

หลายคนถามว่า "อ้าว...ถ้าผมผ่อนเงินกับธนาคารหมด บ้านก็ต้องเป็นทรัพย์สินของผมใช่ไหม?"

"ไม่ใช่ ในหลายๆ กรณีบ้านก็ยังเป็น 'หนี้สิน' "

เหตุผลของผมคือ บ้านก็เหมือนรถ ยิ่งใช้ยิ่งมีค่าใช้จ่าย ค่าดูแลรักษา ค่าซ่อมแซม ล้วนแต่ต้องควักเงินจ่ายออกไป เป็นเงินเหลือจากการหักภาษี เพราะฉะนั้น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" จะถือว่าบ้านเป็นทรัพย์สินก็ต่อเมื่อสามารถทำรายได้เสริมให้แก่เรา อีกเหตุผลหนึ่งที่บ้านยังคงเป็น "หนี้สิน" แม้คุณจะจ่ายเงินกู้ธนาคารหมดแล้วก็ตาม เพราะคุณยังต้องจ่ายภาษีให้รัฐบาล ลองคุณทำเป็นลืมไม่จ่ายภาษีสักปีสองปีสิครับ ได้รู้กันละว่าบ้านเป็นของใคร

ดังนั้นจึงมีการออกใบรับรองแสดงความเป็นเจ้าของที่เรียกว่า Tax – Lien Certificates ที่ผมพูดถึงในหนังสือ *พ่อรวยสอนลูก* ถ้าคุณเป็นเจ้าของใบรับรองนี้ คุณจะมีโอกาสได้ดอกเบี้ยร้อยละ 16 ต่อปีสบายๆ ถ้าเจ้าของบ้านเบี้ยวไม่ยอมจ่ายภาษีบ้าน รัฐบาลคิดดอกเบี้ยทันทีร้อยละ 10-50 บนฐานของภาษี ถ้าคุณไม่จ่ายภาษีนี้และมีใครบางคนเช่นผมจ่ายมันให้กับคุณ (ตามกฎหมายของรัฐต่างๆ แล้ว) คุณก็เป็นหนี้ผมในเรื่องภาษีและดอกเบี้ย และถ้าคุณไม่จ่ายภาษีและดอกเบี้ยถึงระยะเวลาหนึ่ง ผมมีสิทธิ์ยึดบ้านคุณเพื่อเอาเงินคืนได้ ในหลายๆ รัฐ ภาษีบ้านมีบุริมสิทธิ์เหนือเจ้าหนี้รายอื่นๆ แม้แต่ธนาคารที่ปล่อยเงินกู้บ้านให้คุณ ผมเคยซื้อบ้านที่ผมถือใบรับรองแบบนี้ไว้ได้ในราคาเพียง 3,500 เหรียญ

คำจำกัดความของ "อสังหาริมทรัพย์"

อย่าลืมนะครับ ฝึกสมองให้มองเห็นเงิน อย่ามองด้วยตา ด้วยการเรียนรู้ทำความเข้าใจตัวเลขและภาษาการเงิน ตอนนี้คุณคงเข้าใจแล้วว่า "ทรัพย์สิน" ต่างจาก "หนี้สิน" อย่างไร คราวนี้ก็มารู้จักคำว่า "เงินกู้ซื้อบ้าน" ภาษาอังกฤษเรียกว่า Mortgage (มอร์ทเก็จ) แปลว่า "สัญญาจนกว่าจะตาย" ส่วนคำว่า "ไฟแนนซ์" (Finance) ในภาษาอังกฤษแปลว่า "ลงโทษ" คุณจะได้รู้จักที่มาของคำว่า "เรียลเอสเตท" หรือ "อสังหาริมทรัพย์" และเครื่องมือทางการเงินที่เป็นพระเอกอยู่ในโลกการเงินทุกวันนี้ที่เรียกว่า "ตราสารอนุพันธ์" (Derivatives) คนส่วนมากคิดว่าคำนี้เป็นศัพท์ใหม่จริงๆ แล้วโบราณมากครับ ตราสารอนุพันธ์ หรือที่ภาษาอังกฤษเขียนว่า Derivatives ชื่อก็บอกอยู่แล้วว่าเป็นสิ่งอื่นหรือได้มาจากอะไรบางอย่าง ยกตัวอย่างง่ายๆ เช่น น้ำส้มได้จากผลส้ม

คราวนี้ เรามาพูดคำว่า "เรียลเอสเตท" (Real Estate) ที่แปลว่าอสังหาริมทรัพย์กันบ้าง ผมเคยคิดว่า "เรียล - Real" หมายถึงสิ่งที่เป็นของจริง มีอยู่จริง จับต้องได้ แต่พ่อรวยบอกว่าไม่ใช่ คำว่า "เรียล" (Real) มาจากภาษาสเปนว่า "รอยัล - Royal" แปลง่ายๆ ว่า "ของหลวง"

สมัยปลายยุคเกษตรกรรมและเริ่มต้นยุคอุตสาหกรรม อำนาจถูกเปลี่ยนมือ คนมีที่ดินทำการเกษตรมากๆ ไม่ใช่ผู้ยึดครองอำนาจอีกต่อไป ราชวงศ์ในยุคนั้นต้องยกที่ดินที่เคยเป็นของ "หลวง" จำนวนหนึ่งให้แก่ชาวสวนชาวไร่เพื่อนำไปเป็นที่ทำกินตามกฎหมายซึ่งเปลี่ยนแปลงไป ราชวงศ์เหล่านั้นจึงตั้ง Derivatives - ตราสารอนุพันธ์ เช่น ภาษีหรือเงินกู้ซื้อบ้านขึ้นมา โดยเรียกเก็บจากชาวบ้านที่เป็นเจ้าของที่ดินหรือเจ้าของเงินกู้ซื้อบ้าน ซึ่งธนาคารไม่เรียกตราสารอนุพันธ์ ภาษาของธนาคารจะพูดว่า "เงินกู้ซื้อบ้านจำนวนนี้ค้ำประกันด้วยที่ดิน" เรียกต่างกันแต่ความหมายคล้ายคลึงกัน คราวนี้เมื่อราชวงศ์รู้ว่าเงินไม่ได้อยู่ในที่ดิน แต่อยู่ใน "Derivatives - ตราสารอนุพันธ์" ราชวงศ์จึงตั้งธนาคารขึ้นมาดำเนินการกับเงินเหล่านี้ ทุกวันนี้เราเรียก "อสังหาริมทรัพย์" ว่า "เรียลเอสเตท" เพราะไม่ว่าคุณจะจ่ายเท่าไหร่ ที่หรือบ้านนี้ก็ยังเป็นของหลวงอยู่ดี

คุณจ่ายดอกเบี้ยเท่าไหร่กันแน่

ดอกเบี้ยเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พ่อรวยไม่ยอมปล่อยผ่านเลยไปง่ายๆ พ่อเคยถามผมว่า "ถ้าธนาคารบอกว่าเธอเสียดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี จริงๆ แล้วเธอคิดว่าเธอเสียดอกเบี้ยเท่าไหร่"

สมมติว่าคุณซื้อบ้านราคา 100,000 เหรียญ วางเงินดาวน์ไป 20,000 เหรียญ กู้ธนาคาร 80,000 เหรียญ ดอกเบี้ยร้อยละ 8 เป็นเวลา 30 ปี 5 ปีต่อมาพบว่าคุณจ่ายเงินให้กับธนาคารไปแล้ว 35,220 เหรียญ โดย 31,276 เหรียญเป็นค่าดอกเบี้ย เงินต้นจึงลดไปเพียง 3,944 เหรียญ ถ้านับต่อไปอีก 30 ปี คุณได้จ่ายเงินให้กับธนาคารไป 211,323 เหรียญ เมื่อหักเงินต้น 80,000 เหรียญออกแล้ว เท่ากับคุณจ่ายดอกเบี้ยเป็นเงิน 131,323 เหรียญ จำนวนนี้ยังไม่รวมค่าประกันอัคคีภัยและภาษีนะครับ

เงินจำนวน 131,323 เหรียญที่คุณจ่ายเป็นค่าดอกเบี้ย กดเครื่องคิดเลขดูแล้ว รู้สึกจะมากกว่าร้อยละ 8 ไปหน่อยไหมครับ สักประมาณร้อยละ 160 ในเวลา 30 ปี แค่นั้นเอง! เห็นไหม ผมบอกแล้วว่านายธนาคารไม่โกหก แต่เขาบอกความจริงคุณไม่หมดเท่านั้นเอง ถ้าคุณอ่านตัวเลขไม่เป็น คุณจะไม่มีวันรู้ความจริงข้อนี้เลย แต่ถ้าคุณมีความสุขกับบ้านหลังนี้ คุณอาจไม่สนก็ได้ แต่นายธนาคารรู้ดีว่าอีกไม่นานคุณต้องอยากได้บ้านหลังใหม่ อาจจะใหญ่ขึ้น สบายขึ้น หรือเล็กกะทัดรัด หรือซื้ออีกสักหลังแถวชายทะเลไว้เป็นบ้านพักตากอากาศ อาจจะรีไฟแนนซ์ เปลี่ยนธนาคาร ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย นายธนาคารรู้ดีว่าคุณต้องกลับมา เขาจึงเตรียมต้อนรับคุณอยู่แล้ว

มาตรฐานอุตสาหกรรม

ในอุตสาหกรรมการเงินการธนาคาร มาตรฐานอายุการกู้บ้านจะกำหนดไว้ที่ 7 ปี ธนาคารคาดว่าคุณจะต้องซื้อบ้านใหม่หรือรีไฟแนนซ์ บ้านหลังเก่าทุกๆ 7 ปี หมายความว่าธนาคารจะได้เงินกู้จำนวน 80,000 คืนพร้อม

ดอกเบี้ย 43,291 เหรียญภายใน 7 ปี และนี่คือที่มาของคำว่า "มอร์ทเก็จ - Mortgage หรือเงินกู้ซื้อบ้าน มาจากภาษาฝรั่งเศสว่า "Mortir" ซึ่งแปลว่า "สัญญาจนกว่าจะตาย" ความจริงก็คือทุกคนยังคงต้องทำงานหนักเพื่อเงินเดือนที่หวังว่าจะเพิ่มสูงขึ้นทุกๆ ปี เพื่อนำมาจ่ายค่าบ้าน บ้านที่ทุกคนอยากมีและเปลี่ยนแปลงทุกๆ 7 ปี ทำไมจะไม่อยากซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้นล่ะ แต่คุณอาจลืมคิดไปว่าภาษีโรงเรือนหรือ Property Tax ก็จะสูงขึ้นตามด้วย แล้วยังค่าประกันอัคคีภัยที่คุณต้องมีตามกฎหมาย

เดี๋ยวนี้ผมเห็นโฆษณาในโทรทัศน์บ่อยๆ ที่มีนักเบสบอลหรือนักฟุตบอลรูปหล่อ ชื่อดัง บอกให้คุณเอาหนี้บัตรเครดิตทั้งหมดที่มีมารวมกันแล้วรีไฟแนนซ์ เปลี่ยนเป็นหนี้ระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ ค้ำประกันด้วยบ้าน แถมยังบอกว่าเป็นวิธีที่ฉลาดสุดๆ เพราะคุณยังนำดอกเบี้ยไปลดหย่อนภาษีได้อีกด้วย

คนดูโฆษณาต่างร้องว่า "โอ้โฮ...เยี่ยม! อย่างนี้พลาดได้ไง" ว่าแล้วก็วิ่งไปธนาคาร กู้เงินออกมาจ่ายหนี้บัตรเครดิตเรียบร้อย ตัวเบาสบาย ภูมิอกภูมิใจตัวเองนักหนา อาทิตย์ต่อมาเดินผ่านเสื้อสวยๆ รถจักรยานเด็ก "แหม...น่าซื้อให้ลูกจัง" ซื้อแล้วเอาไปขี่ที่ชายทะเล ถือโอกาสพักร้อนเสียเลย บัตรเครดิตซึ่งบัดนี้วงเงินเต็มยังไม่ได้รูดที่ไหนเลย เอาออกมาใช้เสียหน่อยเป็นไร หรือจะใช้บัตรที่เพิ่งได้มาใหม่ก็ยังได้ ก็จ่ายหนี้เก่าหมดแล้วนี่ เครดิตดีออกปานนี้ ใครๆ ก็อยากได้เราเป็นลูกค้า ส่งใบสมัครบัตรเครดิตมาให้เลือกตั้งหลายใบ

ในที่สุดอารมณ์ชนะเหตุผล และบัตรเครดิตที่สวยสะอาดตาก็ถูกนำออกมารูดอีกครั้ง เพราะฉะนั้นเมื่อธนาคารบอกว่า "บ้านเป็นทรัพย์สิน" เขาไม่ได้โกหกนะครับ เพียงแค่พูดไม่หมด รัฐบาลให้โอกาสคุณเอาดอกเบี้ยไปลดหย่อนภาษี ไม่ใช่เพราะเขาเป็นห่วงค่าใช้จ่ายของคุณ แต่เพราะรัฐบาลห่วงกระเป๋าของตนเอง ดังนั้นเมื่อธนาคารของคุณ นักบัญชี ทนาย หรือครูที่โรงเรียนบอกว่า "บ้านเป็นทรัพย์สิน" พวกเขาลืมบอกไปอย่างหนึ่งว่า "บ้านเป็นทรัพย์สินของคนอื่นไม่ใช่ของคุณ"

“เงินออมเป็นทรัพย์สินหรือไม่”

แน่นอนครับ เงินออมเป็นทรัพย์สินของคุณ แต่เดี๋ยวก่อน...มาดูภาพรวมกันสักนิด ในงบดุลของคุณ เงินออมอยู่ในช่องทรัพย์สินจริงแท้แน่นอน แต่ในงบดุลของธนาคาร เงินออมจัดอยู่ในช่องหนี้สิน

งบดุลของคุณ

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
เงินออม	
กระแสรายวัน	

และนี่คือเงินออมทรัพย์และกระแสรายวันของคุณในงบดุลของธนาคาร

งบดุลของธนาคาร

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
	เงินออม
	กระแสรายวัน

ทำไมเงินออมของคุณจึงเป็น “หนี้สิน” ของธนาคาร ก็เพราะธนาคารต้องจ่ายดอกเบี้ยให้คุณและต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลบัญชีให้คุณ ดูรูปเหล่านี้ด้วยสมอง อ่านตัวเลขให้เป็น แล้วคุณจะเข้าใจว่าเกมการเงินเขาเล่นกันยังไง

ทำไม “เงินออม” เอาไปลดหย่อนภาษีไม่ได้

น่าคิดนะครับ ถ้าคุณเป็นหนี้ รัฐบาลให้คุณนำดอกเบี้ยหักภาษีได้ แต่ถ้าคุณเก็บเงินออมไว้มากๆ คุณไม่ได้อะไรจากรัฐบาล เคยสงสัยไหมครับว่าทำไม

ถ้าให้เดา ผมว่าเพราะเงินฝากของคุณเป็น “หนี้สิน” สำหรับธนาคาร ธนาคารคงไม่อยากให้รัฐบาลทำอะไรเพื่อเป็นการสนับสนุนให้คนฝากเงินมากขึ้น ซึ่งเท่ากับเพิ่ม “หนี้สิน” ให้ธนาคาร บางคนอาจแย้งว่าถ้าไม่มีเงินฝากแล้วธนาคารจะอยู่ได้อย่างไร จะเอาเงินที่ไหนไปปล่อยกู้ จริงๆ แล้วธนาคารไม่ต้องมีเงินฝากจำนวนมากก็ปล่อยกู้ได้ เพราะเงินฝากเพียงหนึ่งเหรียญ ธนาคารสามารถปล่อยกู้ได้ถึง 10 เหรียญหรือ 20 เหรียญ แล้วแต่กฎหมายของแต่ละรัฐ จากหนึ่งกลายเป็นสิบ วิเศษขนาดนี้ เมื่อผมได้ยินครั้งแรกผมอยากออกจากโรงเรียนไปเปิดธนาคารซะเดี๋ยวนั้นเลย

เพื่อรักษาน้ำใจที่คุณเอาเงินมาให้ธนาคารใช้ ธนาคารจึงให้ดอกเบี้ยคุณร้อยละ 5 แค่นี้ก็ทำให้คุณรู้สึกอบอุ่นใจว่าเงินของฉันอยู่ในที่ที่ปลอดภัยแถมมีกำไรอีก น้อยกว่าร้อยละ 5 ยังเอาเลย...ใช่ไหมล่ะ ธนาคารคาดว่าสัมพันธภาพระหว่างเราคือเขากับคุณคงจะแน่นแฟ้นและมีโอกาสงอกเงยเป็นเจ้าหนี้-ลูกหนี้ในสักวันหนึ่ง และเมื่อวันนั้นมาถึง ธนาคารคิดดอกเบี้ยเงินกู้เหนาะๆ ร้อยละ 9 คิดดูสิครับ เงินของคุณหนึ่งเหรียญ ดอกเบี้ยร้อยละ 5 แต่ธนาคารสามารถเอาไปปล่อยกู้ได้ถึง 10 เหรียญ คิดดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 9 วันก่อนมีคนส่งบัตรเครดิตมาให้ผม ดอกเบี้ยร้อยละ 8.9 แต่ถ้าคนรู้เรื่องการเงินอย่างจริงจัง จะรู้ว่าจริงๆ แล้วคือดอกเบี้ยร้อยละ 23 ผมโยนบัตรลงถังขยะไปเรียบร้อยแล้วครับ

อีกเหตุผลหนึ่งที่ไม่มีการลดหย่อนภาษีสำหรับการออมเงิน เพราะธนาคารมีรายได้จากดอกเบี้ยที่คุณต้องจ่ายพร้อมค่าบ้านอยู่ดี ถ้าคุณดูทิศทางของกระแสเงินในงบการเงินของธนาคารและงบการเงินของคุณ จะเห็นว่าบ้านเป็นหนี้สินของคุณที่คุณต้องจ่ายดอกเบี้ยทุกๆ เดือน เงินจำนวนนี้วิ่งไปเข้าช่องรายรับจากทรัพย์สินของธนาคารในงบการเงินของธนาคาร

งบการเงินของคุณ

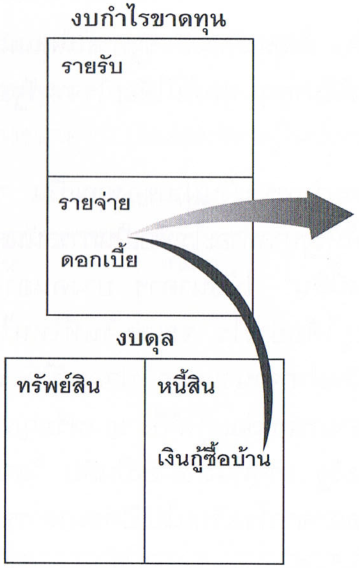

งบการเงินของธนาคาร

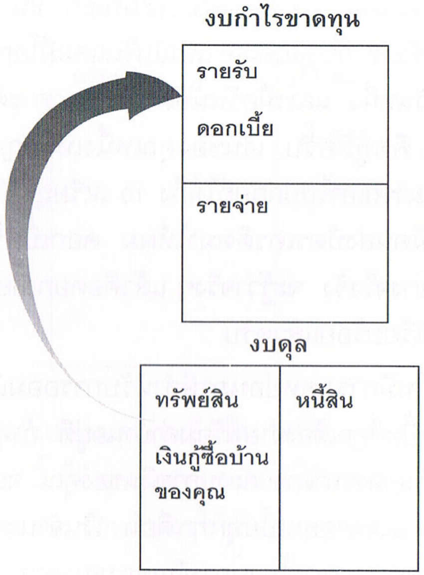

ไม่มีรัฐบาลคอยช่วยกระตุ้น ธนาคารก็มีรายได้จากดอกเบี้ยที่คุณต้องจ่ายทุกเดือนอยู่แล้ว คงไม่มีนักการเมืองคนไหนกล้าเข้ามายุ่มย่ามกับระบบนี้ เพราะธนาคาร บริษัทประกัน บริษัทก่อสร้าง นายหน้าขายบ้าน และอีกหลายๆ เครือข่ายล้วนเป็นผู้สนับสนุนพรรคการเมือง เป็นอู่ข้าวอู่น้ำของนักการเมืองทั้งนั้น

"ใครเป็นหนี้ใคร"

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผมเมื่อปี 1974 ทำให้พ่อรวยโกรธมาก เพราะความที่ผมเป็นมือใหม่ เล่นเกมแรกก็ถูกหลอก กลายเป็นหมูสนามให้เขาเชือดเสียเละ

พ่อบอกว่า "ถึงยังไงพ่อก็ดีใจที่เธอตัดสินใจลงสนามแข่ง เพราะไม่มีใครอธิบายวิธีเล่นให้เธอฟังจึงได้เสียท่าแบบนี้" เกมนี้เล่นไม่ยากหรอก แค่ต้องรู้ว่า "ใครเป็นหนี้ใคร" เท่านั้น พ่อบอกว่าอ่านเกมออกก็ตอบคำถามนี้ได้ ผมก็จะเล่นให้ชนะได้ ไม่เหมือนหลายๆ คนที่อ่านเกมไม่ออกยอมให้เขาเตะจนกลิ้งอยู่บนสนาม

ยิ่งหนี้มาก-ยิ่งจน

พ่อบอกว่า "ยิ่งมีเจ้าหนี้มากยิ่งทำให้จน แต่ถ้ามีลูกหนี้มากจะยิ่งรวย" เกมง่ายแค่นี้เอง ผมพยายามเปิดใจให้กว้างและตั้งสติฟังสิ่งที่พ่อพูด พ่อกำลังอธิบายวิธีเล่นเกมนี้ตามความเห็นของพ่อ

"เราทุกคนมีหนี้หรือเป็นลูกหนี้ของใครคนใดคนหนึ่งมากน้อยไม่เท่ากัน ปัญหาเกิดเมื่อตราชั่งใส่จำนวนหนี้เริ่มเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง น่าเสียดายน้ำหนักมักจะเอียงไปทางคนจนและประเทศที่ยากจน เขาเหล่านั้นทำงานหนัก ยากจน อ่อนแอ และขาดความรู้ทางการเงิน จึงต้องพ่ายแพ้แก่เจ้าหนี้ผู้ซึ่งจะตักตวงเอาทั้งเวลา งาน บ้าน ชีวิต ความมั่นใจ และความภูมิใจจากคุณถ้าคุณยอมจำนน พ่อก็ไม่รู้เหมือนกันว่าใครเป็นคนตั้งกฎกติกาของเกมนี้ แต่พ่อรู้วิธีเล่นและรู้ดีซะด้วย พ่ออยากให้เธอเรียนวิธีเล่นเกม

นี้ เรียนให้รู้ทุกซอกทุกมุม แล้วเธอค่อยตัดสินใจว่าจะเอาความรู้นี้ไปทำอะไร”

เงินคือหนี้

พ่อบอกว่า “เงิน” คือเครื่องมืออันหนึ่งที่แสดงความเป็นหนี้ไม่ใช่ทุน เมื่อก่อน “ธนบัตร” ที่พิมพ์ออกมาใช้ รัฐบาลต้องมีทองคำไว้ค้ำประกัน เดี๋ยวนี้ธนบัตรหรือเงินก็คือกระดาษแสดงความเป็นหนี้ โดยมีผู้เสียภาษีของประเทศนั้นๆ เป็นผู้ค้ำประกัน ตราบใดที่ทุกประเทศยังมีความเชื่อมั่นในประชาชนผู้เสียภาษีของอเมริกา เงินดอลล่าร์ก็ยังมีความน่าเชื่อถือสำหรับคนทั่วโลก เมื่อไหร่ที่คนขาด “ความมั่นใจ” ธนบัตรก็ลดค่าจนกลายเป็นเศษกระดาษราคาถูกๆ เหมือนที่เคยเกิดมาแล้วกับหลายประเทศในประวัติศาสตร์

ตัวอย่างเช่นเงินมาร์คเยอรมันสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีเรื่องเล่าว่า หญิงชราคนหนึ่งเข็นเกวียนใส่เงินมาร์คไปเต็มคันเพื่อนำไปแลกกับขนมปัง พอหญิงแก่หันหลังให้เกวียนแค่แวบเดียว ปรากฏว่าเกวียนหายแต่เงินมาร์คยังกองอยู่ครบทุกจำนวน

นั่นก็คือสาเหตุที่ว่าเงินในทุกวันนี้ถูกเรียกว่า “fiat” ซึ่งก็คือเงินที่ไม่สามารถนำไปเปลี่ยนเป็นสิ่งที่จับต้องได้ เช่น ทองคำ เงินเหล่านี้ยังคงมีมูลค่าตราบเท่าที่คนยังมีความมั่นใจในตัวรัฐบาลซึ่งเป็นผู้ค้ำประกัน

เศรษฐกิจในโลกปัจจุบันดำเนินอยู่ด้วยหนี้และความเชื่อมั่น ตราบใดที่ทุกคนยังปรองดองต่อรองตกลงกันได้ ทุกอย่างก็จะดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

ใครเป็นหนี้คุณ

ย้อนกลับไปที่คอนโดราคา 56,000 เหรียญที่ผมซื้อเมื่อปี 1974 ซึ่งผมได้บทเรียนหลายอย่างจากเหตุการณ์นี้ บทเรียนสำคัญบทหนึ่งก็คือวิธีกำหนดเงื่อนไข

พ่อบอกว่า “เกมนี้ชื่อ ‘ใครเป็นหนี้ใคร’ ” อยู่ดีๆ ก็มีคนเอาหนี้มายัดเยียดให้เรา เหมือนไปทานข้าวกับเพื่อนสิบคน พอเธอลุกไปห้องน้ำ กลับมาเจอแต่โต๊ะว่างเปล่าพร้อมบิลค่าอาหาร เพื่อนทั้งหมดอันตรธานไปแล้ว ถ้าเธอจะเล่นเกมนี้ เธอต้องรู้กฎกติกาพูดภาษาเดียวกัน และรู้ว่ากำลังเล่นกับใคร ไม่ใช่ให้เขา “เล่น” จนเละแบบนี้

ตอนแรกๆ สิ่งที่พ่อพูดทำให้ผมรู้สึกโกรธ แต่ผมพยายามสงบอารมณ์และตั้งใจฟัง ในที่สุดพ่อถามว่า “เธอชอบเล่นฟุตบอลไหม”

ผมพยักหน้า “ชอบมากครับ”

“เธอชอบฟุตบอลเหมือนที่ฉันชอบเงิน”

“แต่หลายคนไม่คิดว่าเงินเป็นเกม” ผมค้าน

“ถูกต้อง สำหรับหลายๆ คน เงินเป็นเรื่องของการอยู่รอด เขาถูกบังคับให้เล่นเกม มิฉะนั้นก็อยู่ไม่ได้ ซึ่งทำให้พวกเขาเกลียดเกมนี้เพราะถูกบังคับ ยิ่งโลกเจริญขึ้นเท่าใด เงินก็มีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น” พ่อชี้ให้ดูรูปนี้

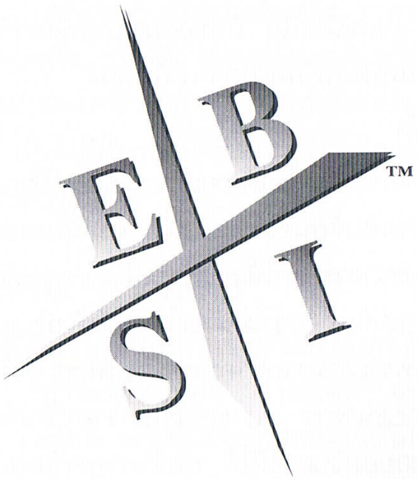

"คิดเสียว่านี่คือสนามเทนนิสหรือสนามฟุตบอล ถ้าเธอจะเล่นเกมการเงิน เธอจะเลือกตำแหน่งอะไร ลูกจ้าง คนทำธุรกิจส่วนตัว เจ้าของกิจการ หรือนักลงทุน หรือเธอจะเลือกอยู่ด้านไหน ซ้ายหรือขวา"

"ผมเลือกด้านขวา"

"ดีมาก เพราะฉะนั้นเธอจะลงสนามเล่นเกมนี้แบบไม่รู้เรื่องไม่ได้ อย่าไปหลงคารมนายหน้าที่บอกให้เธอเสียเงินเดือนละ 150 เหรียญเป็นเวลา 30 ปี เพื่อแลกกับการลดหย่อนภาษีและความหวังว่าราคาบ้านจะขึ้น เป็นไปได้ที่ราคาบ้านอาจขึ้นจริงอย่างที่เขาพูด แต่นี่ไม่ใช่วิธีเล่นเกมดังเช่นที่คนด้านขวาเขาทำกัน คนด้านซ้ายอาจคิดว่าเกมเช่นนี้น่าเล่น แต่คนด้านขวากลับไม่คิดเช่นนั้น"

ผมเริ่มตัวสั่นน้อยๆ เพราะอารมณ์โกรธที่พุ่งขึ้นมา

"คิดดูสิ เธอเซ็นสัญญาซื้อบ้าน ยอมเป็นหนี้ 56,000 เหรียญ รับความเสี่ยงคนเดียวเต็มๆ แถมให้คนเช่าอยู่โดยคิดค่าเช่าต่ำกว่าราคาตลาดเสียอีก ฟังเข้าท่าไหมล่ะ"

"ไม่ครับ" ผมสั่นหัว

"จำไว้เลย ตั้งแต่นี้ต่อไป ถ้าเธอต้องเป็นหนี้และรับความเสี่ยง เธอต้องได้ค่าตอบแทนคุ้มค่าหรือมากกว่าเข้าใจไหม"

ผมพยักหน้า

"เรื่องเงินๆ ทองๆ น่ะ ไม่ได้ยากเย็นอะไรเลย ใช้สามัญสำนึกธรรมดาๆ ไม่ใช่วิชาเคมีชีวภาพซับซ้อนอะไรแบบนั้น คนนี่แหละทำให้เงินเป็นเรื่องยุ่งยากเกินไป นายธนาคารบอกให้เธอสร้างหนี้ เพราะจะได้เอาดอกเบี้ยไปหักภาษี อย่างนี้สามัญสำนึกบอกว่าไม่น่าจะใช่ แล้วยังมีนายหน้าขายบ้านเชียร์ให้เธอเซ็นสัญญาเพราะสามารถหาคนเช่าบ้านให้เธอได้ทั้งๆ ที่ราคาเช่าบ้านถูกกว่าเงินที่ต้องจ่ายธนาคาร เพราะเขาเชื่อว่าราคาบ้านต้องขึ้นแน่นอน ถ้าสามัญสำนึกของเธอยอมรับตรงนี้ได้ พ่อว่าเราพูดกันต่อไปไม่รู้เรื่องแล้ว"

ผมยืนนิ่งอยู่ตรงนั้น เข้าใจทุกอย่างที่พ่อพูด และเริ่มรู้สึกตัวว่าผมได้ใช้อารมณ์ แทนที่จะใช้เหตุผลในการตัดสินใจครั้งนี้ ผมมัวแต่ตื่นเต้นดีใจจนอ่านเกมไม่ออก ความโลภความอยากได้ทำให้เห็นแต่ผลกำไรลอยอยู่ข้างหน้า โดยไม่ได้ใช้สมองทำความเข้าใจกับตัวเลขอย่างแท้จริง

จากนั้น พ่อบอกกฎข้อหนึ่งที่พ่อปฏิบัติมาตลอดเวลา "กำไรต้องได้เมื่อซื้อ...ไม่ใช่เมื่อขาย" ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินหรือความเสี่ยง ต้องมีเหตุผลให้รับได้ตั้งแต่ตอนซื้อ เศรษฐกิจจะดีเลวอย่างไรเป็นเรื่องของอนาคตที่เราไม่รู้ เพราะฉะนั้นของที่ซื้อวันนี้จะต้องเป็นของดีวันนี้ไม่ใช่วันหน้า ไม่ใช่การคาดคะเนนั่งเทียนเพ่งลูกแก้วแล้วบอกว่าอนาคตที่ดินผืนนี้จะเป็นทอง

ผมเริ่มเข้าใจวิธีเล่นเกมทีละน้อย กฎข้อที่หนึ่ง ต้องมองให้ออกว่าใครเป็นลูกหนี้ ใครเป็นเจ้าหนี้ และต้องระวังว่าถ้าต้องเป็นลูกหนี้ เราจะเป็นลูกหนี้ของใคร กฎข้อที่สองคือ ถ้าจะต้องมีหนี้มีความเสี่ยง ต้องได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า

พ่อรวยสอนว่า "ถ้าจะต้องเป็นหนี้ อย่าเป็นหนี้ก้อนใหญ่นัก แต่หากจะต้องเป็นหนี้จำนวนมาก หาคนอื่นมาชำระหนี้แทนเรา"

พ่อมองเรื่องเงินและหนี้สินเป็นเกมเกมหนึ่ง ฝ่ายหนึ่งแพ้อีกฝ่ายหนึ่งชนะ อาจจะเป็นคุณหรือใครก็ได้ อาจจะเป็นธุรกิจหรือประเทศ สำหรับพ่อ นี่เป็นเกมการเงินเกมหนึ่งเท่านั้น แต่สำหรับหลายๆ คน เงินคือความอยู่รอด คือชีวิต เมื่อไม่มีใครสอนวิธีเล่น เราจึงต้องเชื่อฟังนายธนาคารที่บอกว่า "บ้านเป็นทรัพย์สิน"

"ความจริง" หรือ "ความเห็น"

พ่อบอกว่าถ้าอยากเป็นคนด้านขวาที่ประสบความสำเร็จ เราต้องรู้ความแตกต่างของ "ความจริง" และ "ความเห็น" จะหลับหูหลับตาเชื่อสิ่งที่นายธนาคาร นายหน้า หรือนักบัญชีพูดเสมอไปไม่ได้ คุณต้องเข้าใจตัวเลข ต้องรู้ว่าอะไรคือ "ความจริง" ซึ่งคุณได้จากการอ่านตัวเลขนั่นเอง

"ผมไม่เข้าใจว่า 'ความจริง' กับ 'ความเห็น' จะดีหรือไม่ดีต่างกันอย่างไร"

"ไม่มีอะไรดีกว่ากันหรอก แต่เธอต้องรู้ว่าอะไรเป็น 'ความจริง' และอะไรเป็น 'ความเห็น' "

ผมยังคงทำหน้างงๆ พ่อรวยจึงถามต่อว่า

"เธอคิดว่าบ้านที่เธออยู่ตอนนี้มีมูลค่าสุทธิสักเท่าไร"

"ผมเคยเห็นพ่อผมให้คนมาตีราคา เขาบอกว่าน่าจะมีราคาราวๆ 36,000 เหรียญ ตอนที่พ่อซื้อเมื่อห้าปีที่แล้วราคา 20,000 เหรียญ แสดงว่ามูลค่าสุทธิของบ้านหลังนี้เท่ากับ 16,000 เหรียญ"

"แล้วเธอว่าราคา 36,000 เหรียญ กับมูลค่าสุทธิ 16,000 เหรียญ เป็น 'ความจริง' หรือ 'ความเห็น' "

หลังจากไตร่ตรองสักครู่ ผมจึงเข้าใจว่าพ่อกำลังจะสอนอะไร ทั้งสองราคาเป็นเพียง "ความเห็น"

"ดีมาก คนส่วนใหญ่หนีไม่พ้นปัญหาการเงิน เพราะเขาใช้ 'ความเห็น' ของผู้อื่นมาประกอบการตัดสินใจแทนที่จะใช้ข้อมูลที่เป็น 'ความจริง' เช่น ความเห็นที่ว่า 'บ้านเป็นทรัพย์สิน' 'ราคาบ้านมีแต่ขึ้นไม่มีลง' 'ซื้อหุ้นบูลชิปดีที่สุด' 'ต้องใช้เงินต่อเงิน' 'หุ้นให้ผลตอบแทนดีกว่าอสังหาริมทรัพย์' 'คุณควรกระจายพอร์ตลงทุน' 'ไม่โกงก็ไม่รวย' 'การลงทุนเป็นความเสี่ยง' 'อยู่อย่างปลอดภัยดีที่สุด' "

ขณะที่นั่งฟังพ่อยกตัวอย่างไปเรื่อยๆ ผมเริ่มเห็นว่าสิ่งที่ผมได้ยินได้ฟังมาจากครอบครัวของผมเองจัดเป็น "ความเห็น" ไม่ใช่ "ความจริง"

"ทองเป็นทรัพย์สินหรือเปล่า" คำถามของพ่อทำให้ผมตื่นจากภวังค์

"ใช่ครับ ทองเป็นของมีค่า ไม่ว่ายุคสมัยใดก็ตาม"

"เอาอีกแล้ว จำความเห็นของคนอื่นแล้วเอามาพูดโดยไม่ได้เช็กเสียก่อนว่านั่นเป็น 'ความเห็น' หรือ 'ความจริง' "

"ทองเป็นทรัพย์สินก็ต่อเมื่อเธอซื้อมาด้วยราคาที่ต่ำกว่าราคาขาย หมายความว่า ถ้าซื้อมา 100 เหรียญ แล้วขายได้ในราคา 200 เหรียญ จึงจะถือว่าเป็นทรัพย์สิน แต่ถ้าซื้อมา 200 ขายไปร้อยเดียว อย่างนี้เรียกว่าหนี้สินจะดูว่าเป็นทรัพย์สินหรือหนี้สินต้องดูกันที่ตัวเลข สิ่งเดียวที่เป็นได้ทั้งหนี้สินและทรัพย์สินคือตัวเธอ เพราะเธอเท่านั้นที่สามารถทำให้ทองเป็นอะไรก็ได้ ความรู้ความเข้าใจเรื่องเงินจึงเป็นเรื่องสำคัญ ธุรกิจดีๆ หลายแห่งไปไม่รอด หรือที่ดินสวยทำเลทองกลายเป็นความล้มเหลวของเจ้าของเพราะเขาไม่รู้วิธีทำสิ่งเหล่านี้ให้เป็นทรัพย์สิน"

"หลายคนตัดสินใจผิดพลาด เพราะเข้าใจว่าข้อมูลที่ได้เป็น 'ความจริง' หลายคนเสียเงินไปมากมายเพราะเชื่อ 'ความเห็น' ของคนอื่นโดยเข้าใจผิดคิดว่าเป็น 'ความจริง' เราจะใช้ 'ความเห็น' ช่วยประกอบการตัดสินใจได้ แต่อย่างน้อยควรจะรู้ว่าเรื่องไหนเป็น 'ความจริง' เรื่องไหนเป็น 'ความเห็น' คนหลายล้านคนยังคงดิ้นรนอยู่กับความทุกข์ยากทางการเงิน เพราะ 'ความเห็น' ที่ถ่ายทอดต่อๆ กันมาจากรุ่นพ่อแม่สู่ลูกหลาน"

"เช่นเรื่องอะไรบ้างครับ" ผมถาม

"มีมากมาย พ่อจะยกตัวอย่างที่ได้ยินบ่อยๆ ก็แล้วกัน" พ่อพูดพร้อมกับหัวเราะเมื่อนึกถึงคำพูดเหล่านี้

1. "แต่งกับคนนี้ซิท่าทางเขาจะเป็นสามีที่ดี"
2. "หางานมั่นคงจะได้ไม่ต้องไปไหนอีก"
3. "เป็นหมอสิรวยดี"
4. "บ้านของเขาหลังใหญ่เบ้อเริ่มเทิ่ม คงรวยน่าดู"
5. "กล้ามเป็นมัดเลย สุขภาพแข็งแรงจริงๆ"
6. "รถคันนี้สภาพยังดีเยี่ยม เจ้าของเป็นผู้หญิงอายุมากแล้ว"
7. "ในโลกนี้มีเงินไม่มากพอให้ทุกคนรวยหรอก"
8. "โลกแบน"
9. "มนุษย์บินไม่ได้"

10. "พี่ชายฉลาดกว่าน้องสาว"
11. "พันธบัตรปลอดภัยกว่าหุ้น"
12. "คนทำผิดเป็นคนโง่"
13. "เขาไม่ขายที่ราคาต่ำขนาดนั้นแน่"
14. "เธอคงไม่ไปเที่ยวกับฉันหรอก"
15. "การลงทุนเป็นความเสี่ยง"
16. "ฉันไม่มีวันรวยอย่างเขาแน่"
17. "คนไม่มีปริญญาอย่างเรา ไปไหนได้ไม่ไกล"
18. "ต้องกระจายพอร์ตการลงทุน"
19. "ไม่ควรกระจายพอร์ตหรือ"

พ่อไม่มีทีท่าว่าจะหยุด ผมจึงร้องว่า "พอแล้วๆ ว่าแต่พ่อต้องการจะบอกอะไรผม"

"นึกว่าจะให้พูดไปเรื่อยๆ" พ่อพูดยิ้มๆ "ประเด็นก็คือว่า คนส่วนมากใช้ 'ความเห็น' ในการดำเนินชีวิตแทนที่จะใช้ข้อมูลที่เป็น 'ความจริง' เพราะฉะนั้นก่อนที่จะเปลี่ยนวิถีชีวิตของเรา เราต้องเปลี่ยนตัวเอง เปลี่ยนจากการใช้ 'ความเห็น' ในการตัดสินใจ และเริ่มค้นหา 'ความจริง' ถ้าเธออ่านตัวเลขเป็น เธอจะพบ 'ความจริง' เธอจะรู้ว่าธุรกิจนี้มีสถานะการเงินเป็นอย่างไร คนคนนี้มีฐานะการเงินที่แท้จริงเป็นอย่างไร แทนที่จะฟังความเห็นคนอื่นหรือเดาเอาจากรถที่เขาขับ บ้านที่เขาอยู่ 'ความจริง' กับ 'ความเห็น' ไม่มีอะไรดีกว่ากัน แต่เราต้องรู้ว่าอันไหนคือ 'ความจริง' และอันไหนเป็นเพียง 'ความเห็น' ถ้าเธออ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เธอก็ต้องพึ่งความเห็นของคนอื่น ถ้าต้องการประสบความสำเร็จทางด้านขวาของ *'เงินสี่ด้าน'* เธอจำเป็นต้องรู้ว่าสองสิ่งนี้ต่างกันอย่างไร"

ผมนั่งฟังเงียบๆ ดูเหมือนไม่ใช่เรื่องเข้าใจยาก แต่สมองเล็กๆ ของผมยังไม่เข้าใจแจ่มแจ้งอยู่ดี

"เคยได้ยินคำว่า 'ดิว ดิลิเจนซ์ - Due Diligence' ไหม" พ่อถาม

ผมส่ายหัว

"ดิว ดิลิเจนซ์ หมายถึงการค้นหาว่าอะไรเป็น 'ความจริง' และอะไรเป็น 'ความเห็น' คนส่วนมากขี้เกียจทำ Due Diligence บางทีก็ข้ามขั้นตอนนี้ไป แต่ก็มีคนประเภทชอบทำ Due Diligence วิเคราะห์แล้วพิสูจน์อีก วิเคราะห์จนเป็นอัมพาต คือไม่นำสิ่งที่ได้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพราะฉะนั้นเธอต้องรู้จักแยกแยะข้อมูลแล้วจึงตัดสินใจ เหมือนที่พ่อบอกนั่นแหละ คนส่วนมากล้มเหลว หลายคนยังคงลำบากลำบนอยู่กับปัญหาการเงิน ก็เพราะเชื่อความเห็นคนอื่น โดยเฉพาะความเห็นของ 'ลูกจ้าง' และ 'คนทำธุรกิจส่วนตัว' แทนที่จะค้นหา 'ความจริง' ถ้าต้องการเป็น 'เจ้าของกิจการ' หรือ 'นักลงทุน' ที่ประสบความสำเร็จ ต้องแยกข้อมูลสองชนิดนี้ให้ออก"

วันนั้นผมยังมองไม่เห็นว่าทำไมพ่อจึงให้ความสำคัญกับสองสิ่งนี้มากมายนัก โดยเฉพาะในเรื่องเงิน จนกระทั่งหลายปีผ่านไป ประมาณต้นทศวรรษที่ 1990 เมื่อตลาดหุ้นร่วงไม่เป็นท่า พ่อพูดเพียงว่า "เห็นไหมว่าเกิดอะไรขึ้น เมื่อลูกจ้างเงินเดือนสูงๆ หรือพวกทำธุรกิจส่วนตัวรายได้ดี เสียภาษีจำนวนมาก มีหนี้มาก ไม่มีทรัพย์สินในพอร์ตของตัวเองนอกจากสัญญากระดาษ ทำหน้าที่ให้คำแนะนำคนอื่นในเรื่องการลงทุนแล้วเป็นไง คนเป็นล้านกำลังจะเจ็บตัวเพราะเชื่อความเห็นของคนพวกนี้ คนที่คิดว่าสิ่งที่ตัวเองรู้เป็น 'ความจริง' "

วอร์เร็น บัฟเฟต์ นักลงทุนที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของอเมริกา กล่าวไว้ว่า "ถ้าคุณเล่นโป๊กเกอร์แล้วภายใน 20 นาทีไม่รู้ว่าใครเป็น 'หมู' คุณนั่นแหละเป็น 'หมู' "

ทำไมหลายคนประสบปัญหาทางการเงิน

มีคนบอกว่า ทันทีที่คุณจบจากโรงเรียน คุณจะเป็นหนี้ไปตลอดชีวิต

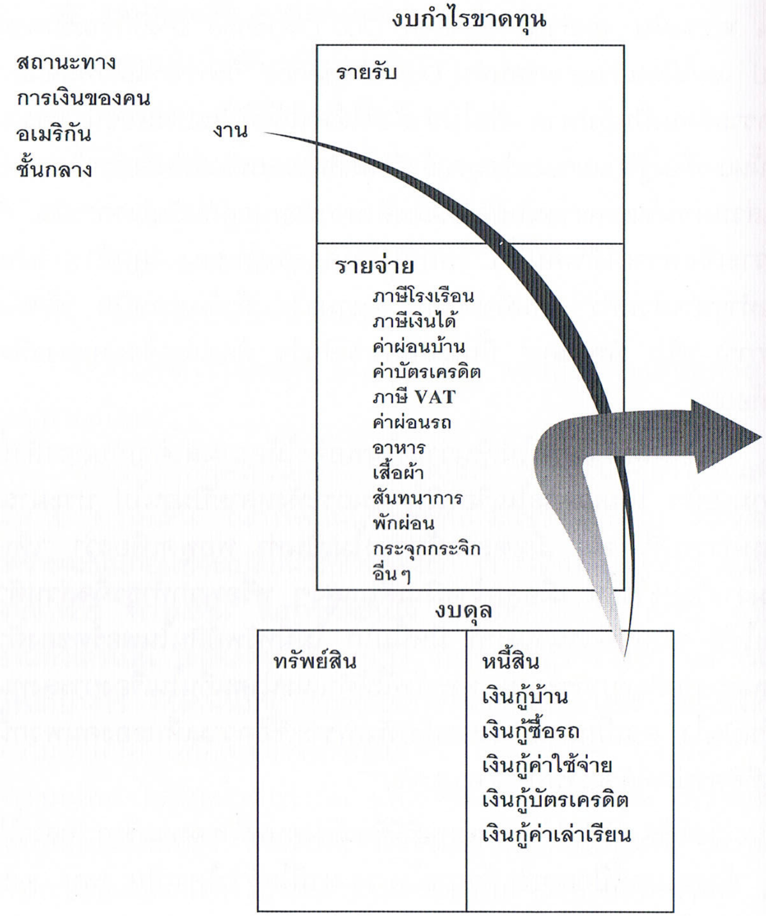

งบดุลของคนอื่น

ถ้าคุณเข้าใจเกม คุณต้องรู้แล้วว่าหนี้สินทั้งหมดของคุณปรากฏเป็นทรัพย์สินอยู่ในงบของคนอื่น ดังจะเห็นจากรูปในหน้าถัดไป

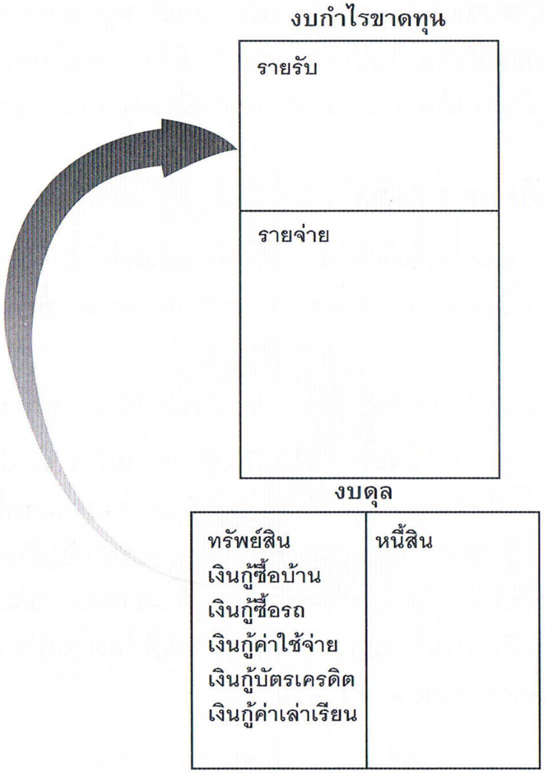

เพราะฉะนั้นถ้าได้ยิน "เงินดาวน์ต่ำ ผ่อนสบาย" หรือ "ไม่ต้องห่วงรัฐบาลให้คุณได้ลดหย่อนภาษีหากขาดทุน" ทีนี้เธอก็รู้แล้วว่าควรจะเล่นเกมนี้ยังไง ถ้าอยากมี "อิสรภาพทางการเงิน" ต้องฉลาดกว่านี้

คนส่วนมากไม่มีทรัพย์สิน (หมายถึงเงินเข้ากระเป๋า) และไม่ได้เป็นเจ้าหนี้ใคร แต่เขาเป็นลูกหนี้ของคนอื่น ความมั่นคงของงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ มีคนพูดว่าถ้าตกงานสักสามเดือนคนอเมริกันทั่วไปจะล้มละลาย คนเหล่านี้ไม่ได้ทำอะไรผิดเลย เขาเพียงต้องการชีวิตที่ดีขึ้น และไม่มีใครบอกวิธีเล่นเกมที่ถูกต้อง เขายังคงคิดว่าบ้าน รถ ไม้กอล์ฟ เสื้อผ้า บ้านพักตากอากาศ และของกระจุกกระจิกต่างๆ ที่เขาสะสมเป็นทรัพย์สิน เพราะเขาไม่เข้าใจและอ่านงบการเงินไม่เป็น ไม่รู้ว่าอะไรคือ "ความจริง"

และอะไรคือ "ความเห็น" ทุกคนไปโรงเรียนเพื่อเรียนรู้ที่จะเข้าไปร่วมเล่นเกมนี้ แต่ไม่มีใครสอนวิธีเล่น ไม่มีใครบอกว่าเกมนี้ชื่อ "ใครเป็นหนี้ใคร" เพราะความไม่รู้เหล่านี้ทำให้พวกเขากลายเป็นลูกหนี้ของคนอื่นๆ ทุกคน

เงินเป็นเพียงความคิด

ผมชอบเพลงของเคนนี่ โรเจอร์ อยู่เพลงหนึ่งชื่อ "นักพนัน - The Gambler" เนื้อเพลงประโยคนี้ของเขาสรุปสิ่งที่คุณอ่านมาทั้งหมดในบทนี้ได้เป็นอย่างดี

"ถ้าคิดจะเล่นเกมนี้นะไอ้หนู เรียนวิธีเล่นให้ถูกเสียก่อนเถอะ"

หวังว่าคุณคงเข้าใจแล้วว่าเงินเป็นเพียงความคิด เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ด้วยสมองไม่ใช่ด้วยตา คุณต้องเรียนรู้วิธีเล่นเกมการเงินที่ถูกต้อง จึงจะสามารถไปสู่ "อิสรภาพทางการเงิน" ได้ และที่สำคัญต้องรู้ว่าคุณต้องเปลี่ยนแปลงวิธีคิดว่าทำอย่างไรจึงจะย้ายไปอยู่ด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ตอนที่ 2 ของหนังสือเป็นเรื่องของ "ค้นหาส่วนที่ดีที่สุดในตัวคุณ" และทำความรู้จักกับสูตร **"คิด – ทำ – มี"**

ตอนที่ 2

ค้นหาส่วนที่ดีที่สุดในตัวคุณ

7

“เป็นคุณคนใหม่”

คุณและวิธีคิดของคุณ

พ่อบอกว่า “มีบ้านหรือไม่มีบ้านอยู่ไม่สำคัญเท่ากับความคิดและการกระทำที่ประกอบเป็นตัวตนของเรา ถ้าคิดว่าต้องสู้ต้องชนะเราก็จะเป็นคนแบบหนึ่ง แต่ถ้าคิดยอมแพ้ เธอก็จะกลายเป็นคนอีกประเภทหนึ่ง”

ผมอยากให้กำลังใจทุกๆ คนที่กำลังพยายามผันตัวเองจาก “ความมั่นคง” ของงานสู่ “อิสรภาพทางการเงิน” เพราะไม่ใช่เรื่องง่าย ผมกับคิมอดทนอยู่อย่างคนเร่ร่อนไร้ที่อยู่อาศัยและความรู้สึกสิ้นหวังก่อนที่เราจะได้พบกำลังใจที่ทำให้เรากล้าก้าวไปข้างหน้า วิธีของผมกับคิมอาจไม่เหมือนใคร และคุณไม่จำเป็นต้องทรมานทรกรรมเช่นเดียวกับเรา เดี๋ยวนี้มีสะพานมากมายให้คุณก้าวข้ามจากฝั่งซ้ายไปสู่ฝั่งขวาของ *“เงินสี่ด้าน”* โดยไม่ยากเย็นนัก

ทั้งหมดขึ้นอยู่กับสิ่งเดียวนั่นคือ *วิธีคิด คุณจะเปลี่ยนวิธีคิดได้หรือไม่* สำหรับบางคนเป็นเรื่องง่าย แต่อาจเป็นไปไม่ได้สำหรับอีกหลายๆ คน

เงินคือยาเสพติด

พ่อรวยบอกผมกับไมค์เสมอว่า “เงินเป็นยาเสพติด” พ่อจ้างเราทำงานโดยไม่ให้ค่าจ้างสักสตางค์เดียว เพราะพ่อไม่ต้องการให้เราติดนิสัยทำงานเพื่อเงิน ซึ่งเป็นนิสัยที่เลิกยากเสียด้วย

แม้ตอนที่ผมโตขึ้น ผมเคยโทรศัพท์จากแคลิฟอร์เนียเพื่อขอยืมเงิน แต่พ่อไม่เคยให้ เมื่อเด็กๆ พ่อไม่ยอมให้เราเริ่มนิสัยทำงานเพื่อเงิน โตขึ้นพ่อก็ยังรักษากฎอันนี้อย่างเคร่งครัด แทนที่จะให้เงินและสร้างนิสัยไม่ดี พ่อพยายามโน้มน้าวให้เราใช้วิธีอื่นแก้ปัญหา

การที่พ่อพูดว่าเงินเป็นยาเสพติดนั้นก็ไม่ใช่นิยายที่พ่ออุปโลกน์ขึ้นมาหลอกเด็ก แต่พ่อเห็นคนมีเงินแล้วมีความสุขสนุกสนานเฮฮา แต่พอขาดเงินจะกลายเป็นคนอารมณ์เสียหงุดหงิดเหมือนคนติดเฮโรอีนเหลือเกิน พ่อบอกว่า

"เงินเป็นยาเสพติดที่มีความรุนแรง เคยได้เงินมายังไง เราก็จะกลับไปทำอย่างนั้นอีก ไม่อาจเปลี่ยนวิธีได้ง่ายๆ"

เช่นถ้าคุณมีรายได้จากการเป็นลูกจ้าง คุณมักจะรู้วิธีหาเงินจากการเป็นลูกจ้างเพียงอย่างเดียว หรือถ้าเคยหาเงินได้ด้วยตนเอง จะให้ไปเป็นลูกจ้าง รอวันเงินเดือนออกคงอัดอั้นใจตาย และมีคนจำนวนมากที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลจนเคยตัวและไม่ยอมหางานทำหรือหาเงินเอง ปล่อยให้รัฐบาลเลี้ยงดูไปเรื่อยๆ

สิ่งที่ยากที่สุดสำหรับการย้ายจากด้านซ้ายไปด้านขวา คือการเลิกยึดติดอยู่กับวิธีที่คุณเคยได้เงิน คุณต้องเลิกนิสัยเดิมๆ นี้ให้ได้

พ่อจึงเน้นเสมอว่า อย่าทำงานเพื่อเงิน เราต้องรู้จักสร้างระบบให้มันทำงานแล้วได้เงินถึงจะถูก

ระบบ

สิ่งที่ยากที่สุดสำหรับผมกับคิมเมื่อผมพยายามจะเป็น "เจ้าของกิจการ" คือเงื่อนไขและสภาพแวดล้อมในอดีต เช่น เพื่อนจะพูดว่า "เฮ้ย...ทนอยู่ได้ไง ทำไมไม่หางานทำ" ที่แย่ยิ่งกว่านั้นคือเราเองก็ยังคิดถึงเงินเดือนที่เคยได้รับทุกๆ เดือน ใจเราอยากกลับไปหาความมั่นคงของงานอยู่ร่ำไป

พ่อรวยอธิบายว่า โลกของเงินก็เหมือนระบบใหญ่ๆ ระบบหนึ่ง เราทุกคนเป็นส่วนประกอบของโลกใบนี้และมีหน้าที่ต่างๆ กันคือ

ลูกจ้าง	- ทำงานให้ระบบ
คนทำธุรกิจส่วนตัว	- คือระบบ
เจ้าของกิจการ	- เป็นเจ้าของระบบ
นักลงทุน	- นำเงินมาลงทุนในระบบ

มองอีกมุมหนึ่ง ระบบนี้ก็เหมือนระบบในร่างกายคนซึ่งประกอบไปด้วยชิ้นส่วนต่างๆ ของร่างกาย ความคิด จิตใจ และปฏิกิริยาที่เรามีต่อเงิน เมื่อต้องการมัน ลูกจ้างจะเปิดหนังสือพิมพ์หน้าสมัครงานเพื่อหางานโดยอัตโนมัติ พวก "คนทำธุรกิจส่วนตัว" จะมองหาอะไรมาขายหรือทำธุรกิจของตนเองเพื่อให้มีรายได้ ขณะที่ "เจ้าของกิจการ" คิดสร้างหรือซื้อระบบที่สามารถทำเงินให้ และ "นักลงทุน" จะมองหาโอกาสหาทรัพย์สินเพื่อผลิตรายได้

ทำไมจึงเปลี่ยนยาก

พ่อบอกว่าระบบที่หลายคนเป็นกันอยู่นี้เปลี่ยนยากเพราะเงินกลายเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต ไม่เหมือนยุคเกษตรกรรมที่ผู้คนมีชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องใช้เงิน เพราะในน้ำมีปลาในนามีข้าว เรือกสวนไร่นาพืชผักอุดมสมบูรณ์ พอเริ่มเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม เงินเริ่มมีบทบาทสำคัญ ยิ่งยุคข้อมูลข่าวสารอย่างปัจจุบัน แม้แต่น้ำเปล่ายังต้องซื้อกิน

พ่อบอกว่า คนที่พยายามย้ายจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่ง เช่น ย้ายจาก "ลูกจ้าง" มาเป็น "เจ้าของกิจการ" หลายคนมีสภาพคล้ายคนกำลังจะจมน้ำตะเกียกตะกายเตะหน้าถีบหลังเพื่อดันตัวขึ้นมาหาอากาศหายใจ เพราะความที่คนเหล่านี้เคยชินกับการเป็นลูกจ้าง จึงกลัวว่าจะไปไม่รอดเมื่อเข้ามาอยู่ในด้านที่ไม่คุ้นเคย

"ลูกจ้าง" คือตัวเราที่เคยเป็นเคยอยู่ตรงนี้และรู้สึกปลอดภัย แต่ "เจ้าของกิจการ" คือสิ่งที่เราอยากเป็น เมื่อความรู้สึกสองส่วนนี้ขัดแย้งกัน ทำให้ทุกอย่างยุ่งยากยิ่งขึ้น พ่ออธิบายว่า "ใจหนึ่งโหยหาอิสรภาพ แต่อีกใจหนึ่งยังต้องการความมั่นคง เธอต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าไม่เริ่มหารายได้ให้ตัวเอง ก็กลับไปเป็นลูกจ้างชั่วชีวิต"

จุดไฟแห่งความปรารถนา

พ่อถามว่า "แน่ใจนะว่าอยากเปลี่ยนแปลง"

"แน่ใจครับ" ผมตอบทันที

"ลืมไปแล้วหรือว่าที่เธอต้องทำอย่างนี้เพราะอะไร ลืมความฝัน ลืมเป้าหมายที่ตั้งไว้เสียแล้วใช่ไหม" พ่อถาม

จริงสิ...วันนั้นผมยืนถือหูโทรศัพท์ไว้แน่น เสียงพ่อช่วยเตือนสติให้ผมกลับไปคิดถึงวันที่ผมเริ่มต้นอีกครั้ง

"เธอกำลังเป็นห่วงความสุขเล็กๆ น้อยๆ มากกว่าจะพยายามทำความฝันให้เป็นจริง ความกลัวทำให้หัวใจเธอมืดมน อย่าให้ไฟในตัวเธอหรี่แสงหรือดับลง พัดโหมหล่อเลี้ยงดวงไฟดวงนี้ไว้ เพราะดวงไฟที่ร้อนระอุจะช่วยให้เธอมีแรงวิ่งไปข้างหน้า ไม่เกรงกลัวหรือท้อถอย ไฟแห่งความปรารถนาจะช่วยให้เธอทำสำเร็จ ไม่ใช่ความกลัว นึกถึงเป้าหมายเอาไว้ เมื่อเดินมาไกลขนาดนี้แล้ว ถ้าอยากหยุดก็หยุดได้ แต่จะหยุดเสียทำไมในเมื่อเธอมาจนถึงขั้นนี้แล้ว"

พ่ออวยพรให้ผมโชคดีแล้ววางหู

พ่อพูดถูก ผมปล่อยให้ความกลัวครอบงำจิตใจ ความกลัวทำให้ผมลืมเป้าหมายของตนเองจนหมดสิ้น ความกลัวทำให้ไฟในใจผมหรี่แสงลง ผมยังคงยืนตรงนั้น ถึงเวลาที่ผมจะต้องตัดสินใจว่าจะกลับบ้าน ลืมทุกอย่างเสียให้หมดดีหรือไม่ นานเหลือเกินที่ผมยืนที่ตู้โทรศัพท์ เสียงของพ่อยังก้องดังชัดเจน "ถ้าอยากหยุดก็หยุดได้ แต่จะหยุดทำไม"

ในที่สุด ผมตัดสินใจไม่หยุด คิดว่าเดินหน้าต่ออีกหน่อย ดูสิว่าจะเกิดอะไรขึ้น

ครูผู้เป็นเจ้าของระบบ

ขณะที่ผมยืนอยู่ที่ตู้โทรศัพท์นั้น ผมปล่อยให้ความกลัวและความล้มเหลวเอาชนะความฝัน ผมฝันจะสร้างระบบการสอนของผมเอง ระบบสำหรับผู้ต้องการเป็นเจ้าของกิจการหรือนักลงทุน ใจผมล่องลอยไปสู่สมัยเด็ก

ตอนผมอายุ 15 ครูที่ปรึกษาถามว่า "โตขึ้นเธอจะเป็นอะไร เป็นครูเหมือนพ่อหรือเปล่า"

ผมจ้องตาครูแน่วแน่ พร้อมตอบด้วยเสียงฉะฉานว่า "ผมไม่มีวันเป็นครู ชีวิตนี้ผมจะไม่เป็นครูเด็ดขาด"

ไม่ใช่เพราะผมไม่ชอบโรงเรียนนะครับ แต่ผม "เกลียด" โรงเรียน เกลียดการถูกบังคับให้นั่งฟังคนที่ผมไม่นับถือพูดสิ่งที่ไม่มีความน่าสนใจนานเป็นเดือนๆ ผมจะเป็นนักเรียนคนที่นั่งอยู่หลังสุด หันซ้ายหันขวา แกล้งคนโน้นทีแหย่คนนี้ทีจนหมดชั่วโมง หรือบางทีก็ไม่เข้าห้องเรียนเสียเฉยๆ ผมจึงตอบครูที่ปรึกษาโดยไม่เสียเวลาคิดเลยว่า "ผมเกลียดการเป็นครู"

แท้จริงแล้วเป็นความรู้สึกทั้งรักทั้งเกลียด ผมรักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แต่ผมเกลียดโรงเรียน เพราะโรงเรียนบังคับให้ผมเป็นในสิ่งที่ผมไม่อยากเป็น เชื่อว่าคงไม่ใช่ผมคนเดียวที่รู้สึกเช่นนี้

คำพูดน่าคิดเกี่ยวกับการศึกษา

วินสตัน เชอร์ชิล กล่าวว่า "ผมพร้อมที่จะเรียนเสมอ แต่ผมไม่ชอบถูกสอน"

จอห์น อัปไดค์ กล่าวว่า "เมื่อพ่อแม่ทั้งหลายพบว่าเด็กเป็นภาระอันหนักอึ้ง เขาจึงส่งเด็กไปอยู่ในคุกที่เรียกว่าโรงเรียน และใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือทรมาน"

นอร์มัน ดักลาส กล่าวว่า "การศึกษาคือโรงงานผลิตเสียงสะท้อนที่ควบคุมโดยรัฐ"

เอช. แอล. แม็กเคน กล่าวว่า "ชีวิตในโรงเรียนเป็นชีวิตที่ไม่มีความสุขที่สุด"

กาลิเลโอ กล่าวว่า "ไม่มีใครสอนใครได้ อย่างมากที่ทำได้คือช่วยให้เขาค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง"

มาร์ค ทเวน กล่าวว่า "ฉันไม่เคยให้โรงเรียนเข้ามายุ่งกับการศึกษาของฉัน"

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ กล่าวว่า "การศึกษามีมากเกินไป โดยเฉพาะในโรงเรียนอเมริกัน"

ของขวัญจากพ่อจน

คนที่ส่งคำพูดข้างบนนี้มาให้ผมคือพ่อจน เชื่อไหมครับว่าพ่อนักวิชาการก็ไม่ชอบโรงเรียนแม้พ่อจะเป็นเด็กเรียนเก่ง พ่อยึดอาชีพครูเพราะพ่อฝันว่าพ่อต้องเปลี่ยนระบบการศึกษาเก่าแก่อายุ 300 ปีนี้ให้ได้ น่าเสียดายที่พ่อพ่ายแพ้ พ่อมีความฝันอยู่เต็มหัวใจ วิ่งเข้าใส่หมายแก้ไขระบบ แต่สิ่งที่พบคือกำแพงหินมหึมา เป็นระบบที่ทำเงินให้ใครหลายคน แม้จะมีเสียงเรียกร้องถึงการปฏิรูปการศึกษา แต่ก็เป็นได้เพียงเสียง

ครูที่ปรึกษาคงจะมีญาณวิเศษ เพราะในที่สุดผมก็ได้เดินตามรอยเท้าพ่อจริงๆ เพียงแต่เราไม่ได้เดินอยู่ในระบบเดียวกัน ผมเดินตามดวงไฟในใจเป็นความฝันที่จะสร้างระบบการศึกษาแบบใหม่ วิธีสอนที่แตกต่างไปจากเดิม

เมื่อพ่อจนรู้ว่าผมมีปัญหาการเงินและกำลังเดือดร้อนขณะกำลังพยายามสร้างระบบการศึกษาของตัวเอง พ่อส่งคำพูดเหล่านั้นมาเป็นแรงใจพร้อมด้วยตัวหนังสือโย้เย้บนหัวกระดาษว่า

"อย่ายอมแพ้ รักเสมอ" จากพ่อ

ผมไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าพ่อเกลียดระบบการศึกษามากแค่ไหน คงจะเหมือนคนหนุ่มสาวอีกหลายร้อยหลายพันคนในสมัยนั้น ไม่น่าเชื่อเลยว่าสิ่งที่พ่อมอบให้พร้อมกระดาษแผ่นนั้น ช่วยพัดกระพือให้ไฟที่กำลังจะมอดไหม้ในใจของผมกลับโชติช่วงอีกครั้ง ในที่สุดผมจึงได้รู้ว่าเราพ่อลูกถือโคมไฟดวงเดียวกัน ดวงที่ทำให้พ่อต่อสู้มาเกือบตลอดชีวิต ดวงที่ทำให้ผมกลายเป็นครูแม้จะเกลียดโรงเรียนอย่างเหลือเกิน

ผมได้เรียนรู้จากพ่อทั้งสอง พ่อรวยสอนให้ผมรู้จักความลับของคนรวย ส่วนพ่อจนให้วิญญาณของความเป็นครู เมื่อนำเอาสองสิ่งนี้มารวมกันทำให้ผมสามารถสร้างระบบการเรียนการสอนขึ้นใหม่ในแบบที่ผมต้องการได้สำเร็จ ผมไม่ได้เปลี่ยนแปลงระบบเก่า แต่ได้สร้างระบบของผมเอง

บทเรียนที่คุ้มค่า

พ่อรวยพร่ำสอนบทเรียนต่างๆ เพื่อให้ผมรู้วิธีสร้างธุรกิจและระบบธุรกิจของตนเอง ปี 1977 ผมตั้งบริษัทผลิตกระเป๋าสตางค์สีสดใสแบบมีแถบใยสังเคราะห์กดให้ติดกัน เป็นหนึ่งในบริษัทรุ่นบุกเบิก จากนั้นก็ใช้หลักการเดียวกันนี้ผลิตกระเป๋าเศษสตางค์เล็กๆ ติดกับรองเท้าผ้าใบ ปี 1978 ผู้คนนิยมออกกำลังกายด้วยการวิ่ง หลายคนมองหาที่เก็บกุญแจ สตางค์ หรือบัตรประชาชน เผื่อจำเป็นต้องใช้ยามฉุกเฉิน ผมเอาความคิดนี้มาคิดทำกระเป๋าเล็กๆ ติดกับรองเท้าวิ่งออกขายทั่วโลก

แน่นอน สินค้าของเรากลายเป็นสิ่งมหัศจรรย์และได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก แต่ไม่นานความรู้สึกตื่นเต้นและความผูกพันกับสินค้าตัวนี้เริ่มลดลงเรื่อยๆ โดยเฉพาะเมื่อคู่แข่งจากต่างประเทศนำไปลอกเลียนแบบและผลิตเข้ามาแข่งกับเราในราคาที่ถูกกว่า เช่น ไต้หวัน เกาหลี และฮ่องกง ไม่มีทางที่เราจะสู้ราคาสินค้าจากประเทศเหล่านี้ได้ ราคาขายปลีกของพวกเขาต่ำกว่าต้นทุนการผลิตของเราเสียด้วยซ้ำ

เราจำเป็นต้องตัดสินใจว่าจะ "สู้" หรือ "ถอนฐานการผลิต" หุ้นส่วนหลายคนเห็นว่าเราไม่มีทางสู้ราคากับต่างประเทศได้ เสียงส่วนใหญ่เห็นควรให้ย้ายการผลิตไปร่วมกับต่างประเทศจึงจะอยู่ได้ เมื่อตกลงเช่นนั้น เราจำเป็นต้องปลดพนักงานจำนวนมากออก เป็นการกระทำที่สร้างความเจ็บปวดแก่ทุกๆ ฝ่าย เมื่อผมเดินทางไปสำรวจโรงงานผลิตแหล่งใหม่ของเราที่ไต้หวันและเกาหลี สิ่งที่ผมได้พบเห็นทำให้แรงบันดาลใจและความผูกพันต่อสินค้าตัวนี้ยิ่งลดน้อยลงไปอีก สภาพที่เด็กหญิงชายอายุยังน้อยถูกบังคับให้ทำงานในสภาพที่แออัด เด็กห้าคนยืนเบียดเสียดรวมกันในที่ซึ่งเหมาะกับคนคนเดียว หัวใจของผมหมดแรง จิตใต้สำนึกบอกว่าทุกอย่างไม่ถูกต้องทั้งคนงานในอเมริกาที่ผมต้องปลดออก และคนงานที่กำลังทำงานในโรงงานของเราในต่างประเทศ แม้ว่าสถานะทางการเงินของบริษัทจะดีขึ้น เรามีรายได้จำนวนมาก แต่ใจของผมไม่ได้อยู่กับธุรกิจนี้อีกต่อไปแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจึงค่อยๆ แย่ลง ผมไม่อยากรวยถ้าความร่ำรวยนั้นมาจากการเอา

เด็กตัวเล็กๆ มาทำงานในสภาพแออัดเพื่อค่าแรงเพียงน้อยนิด ผมเริ่มคิดว่าทำอย่างไรจึงให้ทุกคนได้เป็นนายจ้างและไม่ต้องเป็นลูกจ้างอีกเลย เมื่ออายุ 32 ผมกลายเป็นครูโดยไม่รู้ตัว ธุรกิจกระเป๋าสตางค์เริ่มซบเซา ไม่ใช่เพราะข้อบกพร่องของระบบ แต่เพราะเราไม่มีใจให้กับมันอีกต่อไป เมื่อผมและคิมเริ่มธุรกิจตัวใหม่ นั่นคือจุดจบของกระเป๋าสตางค์

ยุคของการลดขนาด

ปี 1983 ผมได้รับเชิญให้ไปบรรยายให้นักศึกษาปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจที่มหาวิทยาลัยฮาวายฟัง ผมเลือกหัวข้อ "ความมั่นคงของงาน" บอกได้เลยว่าคนฟังไม่ค่อยชอบการบรรยายของผมนัก เมื่อผมพูดว่า "อีกไม่กี่ปีข้างหน้าพวกคุณหลายคนจะตกงานหรือถูกลดเงินเดือน ความมั่นคงของงานจะลดลง"

งานทำให้ผมมีโอกาสได้เดินทางไปประเทศต่างๆ และได้พบความจริงข้อหนึ่งว่าแรงงานราคาถูกรวมกับเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ จะทำให้ความมั่นคงของงานและผู้บริหารระดับกลางสูญพันธุ์ ในไม่ช้าบริษัทใหญ่ๆ จะต้องลดคนงาน ลดเงินเดือน เพื่อลดต้นทุน จึงจะสามารถแข่งขันกับโรงงานในต่างประเทศได้

จริงอย่างที่คิด มหาวิทยาลัยฮาวายไม่เคยเชิญผมกลับไปบรรยายที่นั่นอีกเลย และในไม่ช้าทุกคนก็เริ่มได้ยินคำว่า "ลดขนาด" (Downsizing) ทุกครั้งที่มีการรวมกิจการ พนักงานบางตำแหน่งซ้ำซ้อนจะถูกตัดออก "ลดขนาด" ทุกครั้งที่ผู้บริหารต้องการสร้างผลงานเอาใจผู้ถือหุ้น "ลดขนาด" ทุกครั้งที่มีการ "ลดขนาด" คนรวยยิ่งรวยขึ้น ขณะที่คนจนเป็นผู้รับกรรม

ผมเป็นห่วงทุกครั้งที่ได้ยินผู้ปกครองพูดว่า "ผมส่งลูกไปโรงเรียนที่ดีที่สุด ลูกจะได้จบมาได้งานดีๆ มีความมั่นคง" ความคิดนี้เป็นการเตรียมตัวระยะสั้นที่ดี แต่ไม่เพียงพอสำหรับอนาคตระยะยาว ผมจึงกลายเป็นครูทีละนิดโดยไม่รู้ตัว

สร้างระบบในสิ่งที่คุณฝัน

แม้ผมจะสามารถทำให้บริษัทผลิตกระเป๋าสตางค์ฟื้นคืนชีพ แต่ไฟของผมดับไปพร้อมความฝัน พ่อรวยบอกว่า "เธอได้บทเรียนมากพอแล้ว ปล่อยโรงงานกระเป๋าไปเถอะ สร้างระบบจากสิ่งที่เธอฝัน จากสิ่งที่เธอปรารถนา เธอเป็นนักเรียนที่ดีของฉัน แต่เธอก็ยังเป็นลูกชายของพ่อแท้ๆ เพราะก้นบึ้งของหัวใจพ่อลูกคู่นี้คือวิญญาณของการเป็นครู"

คิมและผมเก็บกระเป๋ามุ่งหน้าสู่แคลิฟอร์เนียเพื่อเรียนวิธีสอนแบบใหม่ๆ เราจะได้สร้างระบบจากวิธีสอนเหล่านั้น ระหว่างเตรียมตัวสร้างระบบการเรียนการสอนของตัวเองนี่แหละที่ทำให้ผมกับคิมหมดทุน ไม่มีแม้บ้านจะซุกหัวนอน ทำให้ผมต้องโทรศัพท์หาพ่อรวย ในวันนั้นผมยืนอยู่ที่ตู้โทรศัพท์ คิมอยู่ไม่ห่างออกไปนัก คำพูดของพ่อวันนั้นและความโกรธที่เกิดขึ้นกับตัวเองทำให้ผมมีแรงฝ่าวิกฤตินั้นมาได้

ไม่ช้าบริษัทใหม่ของเราจึงเริ่มก่อตัวขึ้น เป็นบริษัทที่ทำธุรกิจทางการศึกษา โดยใช้วิธีสอนตรงข้ามกับระบบโรงเรียนทั่วๆ ไป แทนที่จะให้ผู้เรียนนั่งฟังหรือจดเล็คเชอร์ เราจัดกิจกรรมหรือเกมให้นักเรียนปฏิบัตินโยบายของเราคือ การเรียนต้องสนุก ไม่น่าเบื่อ แทนที่จะจ้างครู เราจ้างนักธุรกิจที่เคยมีประสบการณ์เข้ามาสอนตามแนวการสอนที่เรากำหนด นักเรียนให้คะแนนครูแทนที่ครูจะให้คะแนนนักเรียน ถ้าครูคนไหนได้คะแนนไม่ดีจะถูกส่งกลับไปฝึกใหม่หรือถูกเลิกจ้าง

โรงเรียนของเราไม่มีข้อจำกัดในเรื่องอายุ เพศ ศาสนา พื้นฐานการศึกษา ขอให้มีความต้องการเรียนและอยากเรียนโดยเร็วก็สามารถมาเรียนกับเราได้ เราสามารถสอนบัญชีซึ่งปกติใช้เวลาหนึ่งปีให้จบได้ภายในวันเดียว

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนในวัยทำงาน แต่ก็มีเด็กอายุ 16 หลายคนสมัครเข้ามาเรียนร่วมกับนักธุรกิจอายุ 60 ปี แทนที่จะให้นักเรียนสอบแข่งขันกัน เราจะแบ่งนักเรียนเป็นทีมและให้แข่งกันทำข้อสอบเป็นทีม ไม่มีการสอบได้สอบตก แต่เราวางเดิมพันกันด้วยเงิน ใครชนะได้เงินไปทั้งหมด

เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นที่ครูจะต้องคิดกลเม็ดหรือหาบทนำเข้าหลักสูตรให้น่าสนใจ ครูระวังอย่างเดียวคือ อย่าเข้าไปเกะกะขัดจังหวะระหว่างการสอบ ห้องสอบของผมเต็มไปด้วยเสียงร้องตะโกน หัวเราะ ร้องไห้ ทุกคนสนุกกับการเรียนและต้องการเรียนจริงๆ

หลักสูตรจะเน้นสองวิชานี้เป็นหลักคือ การทำธุรกิจขนาดย่อมและการลงทุน ซึ่งอยู่ด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ทั้งๆ ที่เราไม่เคยลงโฆษณา คนจำนวนมากมายสมัครเข้ามาเรียนโดยฟังจากปากต่อปาก และทุกคนที่มามีจุดประสงค์เดียวกันคือ ต้องการสร้างงานและไม่ต้องการหางาน

คืนนั้นที่ตู้โทรศัพท์ เมื่อผมตัดสินใจแน่วแน่ว่าจะสู้ไม่ถอย ทุกสิ่งทุกอย่างเริ่มดีขึ้น ในเวลาไม่ถึงห้าปี ธุรกิจของเราขยายใหญ่ขนาดหลายล้านเหรียญ มีสำนักงาน 11 แห่งทั่วโลก ตลาดให้การตอบรับระบบการเรียนการสอนแบบใหม่ดีเกินคาด ในที่สุดความใฝ่ฝันและระบบธุรกิจที่ดีช่วยให้ผมข้ามมาอยู่อีกฝั่งหนึ่งได้สำเร็จอย่างงดงาม

ครูก็รวยได้

ทุกครั้งที่ผมได้ยินบรรดาคุณครูทั้งหลายบ่นว่า "ชาตินี้ครูไม่มีวันรวยแน่" ผมเห็นใจครูเหล่านี้จริงๆ เพราะเขาคือเหยื่อของระบบที่ตนเองสร้างเอาไว้แท้ๆ เขามองอาชีพ "ครู" จากสายตาของคนเป็น "ลูกจ้าง" ไม่ใช่ "เจ้าของกิจการ" หรือ "นักลงทุน" อย่าลืมว่าทุกคนมีสิทธิเลือกอยู่ด้านไหนก็ได้ของ *"เงินสี่ด้าน"* แม้คุณจะมีอาชีพครูก็ตาม

เป็นอะไรก็ได้ที่อยากเป็น

ทุกคนมีโอกาสพบความสำเร็จไม่ว่าคุณจะเลือกด้านไหนของ *"เงินสี่ด้าน"* ขอให้มีความต้องการและความตั้งใจแน่วแน่เท่านั้น เหมือนที่พ่อรวยพูดว่า "ธุรกิจเกิดจากหัวใจ ไม่ใช่ความกลัว"

อุปสรรคในการย้ายจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่งล้วนมาจากเงื่อนไขในอดีตที่มีอิทธิพลต่อตัวเรา หลายคนมาจากครอบครัวที่ใช้ความกลัวกำหนดการกระทำเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น

"ทำการบ้านหรือยัง ถ้าไม่ทำการบ้านลูกจะสอบตก ถูกเพื่อนๆ หัวเราะเยาะกันทั้งห้องเลยนะ"

"ทำหน้างออย่างนี้ เดี๋ยวก็งอไปตลอดชาติหรอก"

"เรียนให้เก่งจะได้ทำงานกับบริษัทมั่นคง เงินเดือนแพงๆ"

ทุกวันนี้แม้จะเรียนเก่ง แต่บริษัทดีๆ เงินเดือนแพง ผลตอบแทนสูงดูเหมือนจะหายากขึ้นทุกที ดังนั้นแม้จะเรียนเก่งแค่ไหนก็ต้องรู้จักคิดทำธุรกิจให้ตนเอง ไม่ใช่คอยแต่หางานที่ทำให้คนอื่นรวยตลอดไป

"ด้านซ้าย" เสี่ยงกว่า

เพื่อนผมหลายคนยังคงยึดติดอยู่กับงานและตำแหน่งที่มั่นคง เมื่อเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าขึ้นรวดเร็ว คนเหล่านี้จำเป็นต้องเรียนรู้ ฝึกฝนให้คุ้นเคยกับเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อรักษาตำแหน่งหน้าที่การงานเอาไว้ ผมว่าถ้าคุณต้องเสียเวลาเรียนอยู่แล้ว ทำไมไม่เรียนความรู้ทักษะที่จำเป็นต้องมีสำหรับงาน "ด้านขวา" เสียเลย ถ้าคุณมีโอกาสเดินทางไปหลายๆ ประเทศเหมือนผม คุณจะรู้ว่า "ความมั่นคงของงาน" เป็นภาพลวงตา เรียนอะไรใหม่ๆ เถอะครับ แล้วเผชิญหน้ากับโลกใหม่ใบนี้ อย่าหันหลังหนีอีกต่อไปเลย

ผมคิดว่าการทำ "ธุรกิจส่วนตัว" มีความเสี่ยงมากพอสมควร เพราะถ้าคุณไม่สบายหรือเป็นอะไรไป รายได้ของคุณถูกกระทบทันที ยิ่งอายุมากขึ้น ผมได้พบคนอายุรุ่นราวคราวเดียวกันที่ทำธุรกิจส่วนตัว มีอาการอ่อนล้าทั้งกาย จิตใจ และอารมณ์ หากสุขภาพไม่แข็งแรงจิตใจอ่อนเพลีย ความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเพราะโอกาสล้มป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุย่อมมีมากขึ้น

"ด้านขวา" มั่นคงกว่า

เชื่อไหมครับว่า จริงๆ แล้วด้านขวาเป็นด้านที่มั่นคงกว่า เช่น ถ้าคุณมีธุรกิจพร้อมระบบที่ดี เป็นระบบที่ทำเงินให้คุณได้ โดยคุณไปทำงานน้อยลงหรือไม่ต้องไปทำงานเลย คุณก็ไม่ต้องห่วงเรื่องรายได้ สุขภาพ

ใจดี สุขภาพกายดี เพราะไม่มีอะไรต้องกังวล หากต้องการเงินเพิ่มก็ทำได้ด้วยการขยายระบบ จ้างคนเพิ่ม ทำให้คุณมีชีวิตอยู่สุขสบาย อายุยืนยาวกว่า

นักลงทุนที่มีฝีมือจะไม่สนใจว่าตลาดจะลงหรือขึ้น เพราะเขาสามารถนำความรู้ความชำนาญมาใช้ได้ในทุกสถานการณ์ สมมติว่าอีก 30 ปีข้างหน้าเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ตลาดหุ้นทรุด ประชากรรุ่นเบบี้บูมเมอร์จำนวนมากจะตื่นตระหนกและสูญเสียเงินที่เก็บสะสมไว้สำหรับวัยเกษียณ สำหรับคนอายุมากแล้ว พวกเขาคงไม่มีโอกาสเกษียณอายุ แต่คงต้องทำงานไปตลอดชีวิต

นักลงทุนมืออาชีพรู้วิธีลงทุนที่เสี่ยงน้อยแต่ผลตอบแทนสูง คนที่ลงทุนแบบเสี่ยงมาก ผลตอบแทนน้อย มักเป็นคนไม่มีความรู้เรื่องการลงทุน ส่วนตัวผมคิดว่าความเสี่ยงมักจะอยู่ด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"*

เหตุที่ "ด้านซ้าย" เสี่ยงกว่า

พ่อรวยบอกว่า "ถ้าอ่านตัวเลขไม่ออก เธอก็ต้องเชื่อความเห็นของคนอื่น เช่น เมื่อพ่อเธอซื้อบ้านเพราะเขาหลับหูหลับตาเชื่อเมื่อธนาคารบอกว่า 'บ้านเป็นทรัพย์สิน' "

พ่อใช้คำว่า "หลับหูหลับตา"

"ถ้าเธอจะเอาดีทางด้านซ้าย เธอไม่จำเป็นต้องเข้าใจตัวเลข แต่ถ้าอยากประสบความสำเร็จจาก 'ด้านขวา' ตัวเลขเปรียบเสมือนดวงตาช่วยให้เธอมองเห็นสิ่งที่คนอื่นไม่เห็น"

"เหมือนตาซูเปอร์แมนใช่ไหมฮะ" ไมค์พูดยิ้มๆ

"ใช่ ถ้าเธออ่านตัวเลขเข้าใจงบการเงินและระบบธุรกิจ เธอจะเห็นสิ่งที่คนธรรมดามองไม่เห็น" พ่อหัวเราะและกล่าวต่อไปว่า ความรู้ทางการเงินเป็นแว่นวิเศษ ช่วยลดความเสี่ยง ขาดความรู้ทางการเงินทำให้ตาบอดและเพิ่มความเสี่ยง ถ้าเธอเป็นคนด้านซ้าย เธอไม่จำเป็นต้องรู้เรื่องตัวเลข เพราะคนด้านซ้ายคิดเป็นคำพูด คนด้านขวาคิดเป็นตัวเลข นักลงทุนที่คิดเป็นคำพูดถือว่าเสี่ยงมาก

"หมายความว่าคนที่ทำงานด้านซ้ายไม่ต้องเข้าใจตัวเลขใช่ไหมฮะ" ผมถาม

"ถูกต้อง ถ้าเขามีความสุขกับการทำงานเป็นลูกจ้างหรือมีธุรกิจส่วนตัว ความรู้เรื่องตัวเลขที่ได้จากโรงเรียนเพียงพอแล้ว แต่ถ้าอยากประสบความสำเร็จจากการเป็นเจ้าของกิจการหรือนักลงทุน เขาต้องเข้าใจตัวเลขทางการเงินและระบบธุรกิจ กิจการร้านเล็กๆ ไม่ต้องใช้ตัวเลขอะไรมากมาย แต่กิจการขนาดใหญ่ระดับชาติต้องพูดกันเป็นตัวเลข นอกจากนี้เธอต้องรู้ว่าอะไรเป็น 'ความจริง' และอะไรเป็น 'ความเห็น' ซึ่งตัวเลขเท่านั้นที่ให้ความจริงแก่เรา"

ใครต้องจ่ายเพื่อรับความเสี่ยง

"คนทางด้านซ้ายมีความเสี่ยง และต้องจ่ายเพื่อรับความเสี่ยงอันนั้น"

"หมายความว่าไงฮะ" ผมถาม "ไม่ใช่ว่าทุกคนต้องจ่ายเพื่อรับความเสี่ยงหรือครับ"

"ไม่ใช่"

"พ่อกำลังจะบอกว่า คนทางซ้ายจ่ายเพื่อรับความเสี่ยง แต่คนทางขวาได้เงินเพื่อรับความเสี่ยงอย่างนั้นหรือฮะ"

"นั่นแหละ ถูกต้อง" พ่อพูดยิ้มๆ

"นี่คือข้อแตกต่างของด้านซ้ายและด้านขวาของ *'เงินสี่ด้าน'* "

"ยกตัวอย่างหน่อยสิฮะ"

"ถ้าเธอซื้อหุ้นบริษัท ใครมีความเสี่ยง เธอหรือบริษัท" พ่อตั้งคำถาม

"น่าจะเป็นผม" ยังงงๆ

"ถ้าพ่อเป็นบริษัทประกัน พ่อรับความเสี่ยงและประกันสุขภาพให้เธอ บริษัทประกันจ่ายเงินให้เธอหรือเปล่า"

"เปล่าครับ ถ้าบริษัทประกันรับความเสี่ยงและให้ประกันสุขภาพแก่ผม ผมเป็นคนจ่าย"

"นั่นนะสิ พ่อยังไม่เคยเห็นบริษัทประกันสุขภาพที่ไหนที่รับประกันสุขภาพและรับความเสี่ยงที่อาจเกิดจากอุบัติเหตุ แล้วยังจ่ายเงินให้เธออีก แต่นั่นแหละคือสิ่งที่คนด้านซ้ายชอบทำ"

"ไม่เข้าใจฮะ" ไมค์ร้อง "งงไปหมดแล้ว"

"ถ้าเธอเข้าใจด้านขวา เธอจะเข้าใจข้อแตกต่างของตัวอย่างข้างต้นชัดเจนขึ้น อีกหน่อยเมื่อเธอคุ้นเคยกับวิธีคิดของคนด้านขวา เธอจะเห็นสิ่งที่คนด้านซ้ายไม่เห็น แล้วเธอจะเข้าใจว่าการหาความมั่นคงเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี่แหละเป็นวิธีที่เสี่ยงที่สุด ต่อไปเธอต้องรู้จักคิดด้วยตนเองแทนที่จะฟังความเห็นจากคนที่เธอคิดว่ามีตำแหน่งหน้าที่การงานน่าเชื่อถือ เช่น นักการเงิน นักบัญชี นายธนาคาร นายหน้าค้าหุ้น นายหน้าขายบ้าน หรืออะไรก็ตาม

เธอจะต้องรู้ว่าอะไรคือ 'ความเสี่ยง' อะไรคือ 'ความเห็น' "

"ตัวเลข" ลดความเสี่ยง

ถ้าไม่ได้คำสอนของพ่อในวันนั้น ผมคงไม่มีโอกาสทำความฝันให้เป็นจริง ระบบการเรียนการสอนแบบใหม่คงไม่เกิดขึ้น ผมคงไม่รู้วิธีลงทุนที่ใช้เงินน้อยผลตอบแทนมากอย่างนี้ ยิ่งมีโครงการใหญ่หรือต้องการประสบความสำเร็จยิ่งต้องแม่นเรื่องตัวเลข ถ้าคุณอยากรวยแบบช้าๆ ค่อยเป็นค่อยไป หรือถ้าไม่กลัวว่าจะต้องทำงานตลอดชีวิต ก็ไม่จำเป็นที่คุณจะต้องเข้าใจเรื่องตัวเลข ให้คนอื่นจัดการการลงทุนให้ก็ได้ ทุกวันนี้เรามีเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าขึ้น ทำให้การเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการสร้างระบบและพัฒนาความรู้ทางการเงินเป็นสิ่งที่ไม่ยากเย็นอีกต่อไป

"ทางเร็ว" แต่ไม่ใช่ "ทางลัด"

"อยากจ่ายภาษีน้อยลงใช่ไหม ซื้อบ้านหลังใหญ่ขึ้นสิ หนี้มากขึ้นทำให้หักภาษีได้มากขึ้น"

"บ้านคือการลงทุนที่ใหญ่ที่สุด"

"ซื้อวันนี้แหละ เดี๋ยวราคาก็ขึ้น"

"ค่อยๆ รวย"

ถ้าคุณได้ศึกษาเรียนรู้วิธีคิดของคน "ด้านขวา" คุณจะรู้ว่าประโยคเหล่านี้ไม่ถูกต้อง อาจจะถูกสำหรับคนด้านซ้ายแต่ไม่ถูกสำหรับคนด้านขวา คุณจะเลือกวิธีไหน เส้นทางใด และไปเร็วแค่ไหนก็ได้เพื่อความร่ำรวย แต่เชื่อผมเถอะครับว่าไม่มี "ทางลัด"

หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่คำตอบ เป็นเพียงแนวความคิดหรืออีกมุมหนึ่งในเรื่องความท้าทายและเป้าหมายทางการเงิน ไม่ใช่มุมมองที่ดีกว่าหรือแนวคิดที่ฉลาดกว่า แต่การมีหลายมุมมองทำให้คุณได้เปรียบกว่ามิใช่หรือ

ในบทต่อไปคุณจะเริ่มเห็นการเงิน ธุรกิจ และชีวิตในอีกมุมหนึ่งที่แตกต่างออกไป

8

“ทำอย่างไรจึงจะรวย”

เมื่อมีคนถามว่า “จะหาสูตรสำเร็จของคนรวยได้ที่ไหน” ผมมักตอบว่า “เล่นเกมเศรษฐี (Monopoly) ตั้งแต่ยังเด็ก” ผมไม่ได้พูดเล่นนะครับ สูตรสำเร็จนี้นำมาใช้ในชีวิตจริงได้

บ้านสี่หลัง-โรงแรมหนึ่งแห่ง

จำได้ไหมครับว่าความลับของเกมนี้คืออะไร คุณต้องซื้อบ้านสีเขียวสี่หลังแล้วเอาไปแลกซื้อโรงแรมสีแดง เท่านั้นเองครับสูตรสำเร็จที่ผมและคิมใช้ในการลงทุนจนประสบความสำเร็จ

ช่วงตลาดลงเราซื้อบ้านหลังเล็กๆ ไว้หลายหลังเท่าที่มีเงินพอซื้อได้ในตอนนั้น พอตลาดขึ้นเราขายบ้านแล้วซื้อโรงแรม เราไม่ต้องทำงานอีกเลยเพราะกระแสเงินสดจาก “โรงแรมสีแดง” อพาร์ตเมนต์ และโกดังเล็กๆ มีมากพอที่จะเลี้ยงเราให้อยู่ได้อย่างสบายๆ

ขายแฮมเบอร์เกอร์ก็รวยได้

ถ้าไม่ชอบอสังหาริมทรัพย์ ขายแฮมเบอร์เกอร์ก็รวยได้ แค่ทำแฮมเบอร์เกอร์เป็น สร้างระบบขึ้นมาและทำเป็นแฟรนไชส์ สัก 2-3 ปีเงินสดที่ได้จะทำให้คุณใช้จ่ายคล่องตัวขึ้น

ความจริงวิถีทางสู่ความร่ำรวยไม่ใช่เรื่องสลับซับซ้อน โดยเฉพาะในยุคไฮเทคอย่างทุกวันนี้ ขอให้มีสามัญสำนึก ปัญหาคือถ้าเป็นเรื่องเงิน คนเราไม่ค่อยชอบใช้สามัญสำนึกกันเลย

ตัวอย่างเช่น การได้ลดหย่อนภาษีจากหนี้ที่เพิ่มขึ้น หรือการจัดให้บ้านเป็นทรัพย์สินทั้งๆ ที่คุณต้องควักกระเป๋าทุกวันตั้งแต่ซื้อบ้าน หรือนโยบายของรัฐที่ตั้งงบประมาณรายจ่ายสูงกว่ารายได้จากการเก็บภาษี หรือส่งลูกไปเรียนหนังสือเพื่อให้ได้งานดีๆ โดยไม่เคยสอนลูกเรื่องการเงิน ล้วนเป็นวิธีที่สามัญสำนึกของผมรับไม่ได้

เป็นคนรวยไม่ยากเลย

ใช่ครับ...การเป็นคนรวยไม่ใช่เรื่องยาก ไม่ใช่วิชาวิทยาศาสตร์ ชีวเคมี อวกาศที่ซับซ้อนอะไรเลย คุณไม่ต้องไปโรงเรียนก็รวยได้

ผมอยากแนะนำหนังสือเรื่อง *"คิดแล้วรวย" (Think and Grow Rich)* เขียนโดยนโปเลียน ฮิล พ่อรวยเป็นคนเอาหนังสือเล่มนี้ให้ผมอ่านตั้งแต่ผมยังเด็กๆ หนังสือเล่มนี้ช่วยกำหนดแนวทางชีวิตให้กับผม

ชื่อเรื่อง "คิดแล้วรวย" ไม่ใช่ "ทำงานหนักแล้วรวย" หรือ "ได้งานแล้วรวย" เรื่องจริงคือว่าคนทำงานหนักมักไม่รวย แต่คุณต้อง "คิด" และคิดให้ต่างจากคนอื่น สิ่งหนึ่งที่คนรวยทำคือ คิดแตกต่างจากคนอื่น ถ้าคุณคิดเหมือนคนอื่นๆ คุณก็ทำเหมือนคนเหล่านั้น น่าเสียดายที่คนส่วนมากคิดแค่เรื่องทำงานหนัก เสียภาษีจำนวนมาก และหนี้สินชั่วชีวิต

เมื่อคนถามผมว่า "ถ้าอยากย้ายจากด้านซ้ายมาอยู่ด้านขวาของ *'เงินสี่ด้าน'* จะต้องทำอะไรบ้าง" คำตอบคือ "ไม่ใช่การกระทำที่ต้องเปลี่ยน แต่คุณต้องเปลี่ยนวิธีคิด เมื่อวิธีคิดเปลี่ยน การกระทำจะเปลี่ยนแปลงไปเอง เพราะความคิดกำหนดการกระทำ เปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนสิ่งที่คุณเป็น แล้วคุณจะรู้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง"

คุณอยากเป็นคนที่คิดว่าการซื้อบ้านหลังเล็กๆ สี่หลังแล้วเปลี่ยนเป็นโรงแรมเป็นเรื่องง่าย หรือคุณอยากเป็นคนประเภทที่คิดว่าการเอาบ้านไปเปลี่ยนเป็นโรงแรมเป็นเรื่องยากและทำไม่ได้

นานมาแล้วผมเคยเรียนวิธีตั้งเป้าหมาย ตอนนั้นรู้สึกจะเป็นช่วงกลางทศวรรษที่ 1970 ผมเสียเงิน 150 เหรียญ สละเวลาที่ควรจะได้ไปเที่ยวสนุกในวันหยุดสุดสัปดาห์ที่ท้องฟ้าโปร่งใส ผมกลับจ้างคนให้มาสั่งสอนผมเรื่องการตั้งเป้าหมาย ผมเกือบเลิกเรียนเสียหลายครั้ง แต่เชื่อไหมว่าสิ่งที่ผมได้จากการเรียนครั้งนี้ทำให้ผมประสบความสำเร็จในชีวิต ครูเขียนสามคำนี้บนกระดาน

คิด – ทำ – มี

เป้าหมายคือคำสุดท้าย "มี" มีหุ่นดี มีคนรัก มีเงินล้าน มีสุขภาพแข็งแรง มีชื่อเสียง เมื่อตั้งเป้าหมายเรียบร้อยแล้ว คนส่วนมากจะจดรายการที่จะต้องทำ เพื่อจะได้บรรลุเป้าหมาย

เช่น เป้าหมายคือมีหุ่นดี รายการที่ต้องทำคืออดอาหาร ออกกำลัง ทำได้สองสามสัปดาห์เจ้าของเป้าหมายก็กลับมานั่งกินมันทอดกับพิซซ่านอนดูโทรทัศน์ แทนที่จะไปออกกำลังเหมือนเดิมอีก นี่คือการทำโดยไม่ "คิด" เพราะฉะนั้นวิธีลดน้ำหนักหลายร้อยพันตำราไม่สำคัญเท่า "วิธีคิด" ซึ่งมีผลต่อสิ่งที่คุณเป็น คุณต้องเปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนตัวเองให้ได้เสียก่อน

หลายคนคิดว่าซื้อไม้กอล์ฟดีๆ จะทำให้ตีเก่งขึ้น แทนที่จะเริ่มด้วยการเปลี่ยนวิธีคิด ต่อให้มีไม้กอล์ฟดีขนาดไหนก็ไม่ทำให้คุณเล่นกอล์ฟเก่งขึ้น หรือบางคนคิดว่าเล่นหุ้นซื้อกองทุนแล้วจะรวย คิดว่าลงทุนเหมือนพวกนักลงทุนมืออาชีพแล้วจะประสบความสำเร็จ ถ้าวิธีคิดไม่ถูก คุณซื้อหุ้นตัวไหนลงทุนยังไงก็เจ๊งได้เหมือนกัน

อีกตัวอย่างหนึ่งที่ครูยกขึ้นมาเล่าคือเรื่องของความรัก ครูบอกว่าคนอยากจะเจอเนื้อคู่ในฝัน สวย รวย เก่ง หรือหล่อ รวย ฉลาด เราก็ตั้งตาออกไปเดินหาตามศูนย์การค้าบ้าง ร้านอาหาร ผับต่างๆ ห้องสมุด หรือสมาคมชมรมทั้งหลาย แทนที่จะเที่ยวออกหา ทำไมเราไม่ทำตัวเราให้เป็นคนสวย รวย เก่ง หรือ หล่อ รวย ฉลาด ซะเอง

ตัวอย่างที่พบมากที่สุดคือการใช้ชีวิตคู่ สามีภรรยาส่วนมากมักจะเรียกร้องให้อีกฝ่ายเปลี่ยน จนในที่สุดกลายเป็นการทะเลาะเบาะแว้งกัน

เพราะฉะนั้นแทนที่จะให้คนอื่นเปลี่ยน เปลี่ยนตัวเองไม่ง่ายกว่าหรือ ตัวอย่างของครูทำให้ผมนึกถึงเพื่อนฝูงหลายคนที่ผมรู้จัก คนที่ต้องการ "เปลี่ยนแปลงโลก" แต่ก็ล้มเหลว เพราะเขาต้องการเปลี่ยนทุกคนรอบๆ ตัว แต่ไม่เคยคิดจะเปลี่ยนตัวเอง

"เรื่องเงินก็เช่นกัน ทุกคนอยากรวยก็เลือกที่จะทำอย่างคนรวย พยายาม 'มี' เหมือนคนรวย ออกไปซื้อรถ ซื้อบ้านหลังใหญ่ ส่งลูกไปโรงเรียนแพงๆ จะได้ 'ดูเหมือน' คนรวย เป็นผลให้เขาต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อรายจ่ายเหล่านี้ ซึ่งไม่ใช่วิธีที่คนรวยทำ"

ผมเห็นด้วยกับสิ่งที่ครูพูด พ่อรวยไม่ได้อธิบายเรื่องนี้มากนัก แต่พ่อมักพูดว่า "คนส่วนมากคิดว่าทำงานหนัก ซื้อของแพง แล้วจะทำให้รวย ตรงกันข้าม สิ่งเหล่านี้ทำให้เขาเหนื่อยหนักขึ้นเพราะคิดว่าจะต้องรวยอย่างคนอื่นบ้าง"

การเข้าคอร์สครั้งนี้ทำให้ผมเริ่มเข้าใจสิ่งที่พ่อรวยเคยสอน พ่อใช้ชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างมัธยัสถ์ ขยายทรัพย์สินของตนไปเรื่อยๆ พ่อมีความเป็นอยู่เหมือนคนทั่วไป ขับรถกระบะราคาถูก ปลายอายุ 30 พ่อกลายเป็นเศรษฐี หลายๆ คนเริ่มสังเกตเห็นหนุ่มใหญ่หน้าใหม่ในวงการ เมื่อพ่อซื้ออาคารสำนักงานราคาแพงแห่งหนึ่งในรัฐฮาวาย จากนั้นชื่อของพ่อเริ่มปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ หลายคนเริ่มรู้ว่าไอ้หนุ่มชาวบ้านคนนี้เป็นเจ้าของธุรกิจและอสังหาริมทรัพย์หลายแห่ง เมื่อพ่อพูด นายธนาคารทุกคนฟัง หลังจากนั้นเงินจากทรัพย์สินไหลมาเทมา พ่อซื้อบ้านหลังใหม่หลังใหญ่ด้วยเงินสด

หลายคนคิดว่าถ้าอยากรวยต้องทำเหมือนคนรวยทำ มีอย่างที่คนรวยมี ซื้อบ้านหลังใหญ่ เล่นหุ้น เพราะเห็นคนรวยเล่นหุ้นกันทั้งนั้นนี่ พ่อรวยบอกว่า การทำตามคนรวยโดยที่ยังไม่เปลี่ยนวิธีคิดไม่ใช่วิธีที่ถูกต้อง

ทั้งหมดนี้ต้อง **"คิด – ทำ – มี"**

เงินสี่ด้านหมายถึงความคิด ไม่ใช่การกระทำ

การย้ายจากคนด้านซ้ายมาเป็นคนด้านขวาจึงเป็นเรื่องของ "วิธีคิด" ไม่ใช่ "การกระทำ"

"ไม่มีที่ติ" อุปสรรคของ "คนทำธุรกิจส่วนตัว"

ผมสังเกตเห็นว่า "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เปลี่ยนไปอยู่ด้านขวายาก เพราะความคิดยึดติดอยู่กับ "ทำเองดีกว่า" พวกเขาไม่ไว้ใจคนอื่น คิดว่าไม่มีใครทำได้ดีหรือถูกต้องเท่ากับทำเอง

คนประเภทที่ชอบเป็น "ผู้ควบคุม" สถานการณ์ ไม่ชอบทำอะไรผิด และทนไม่ได้ถ้ามอบหมายให้คนอื่นทำแล้วเกิดการผิดพลาดเพราะเขาต้องรับผิดชอบต่อความผิดพลาดอันนั้น คุณสมบัตินี้ทำให้เขาเป็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ที่ดี ถ้าคุณต้องการหมอฟันคุณภาพไม่มีที่ติ ทนายฝีมือเยี่ยมไม่มีพลาด หรือหมอผ่าตัดมือฉมัง คุณต้องจ้างคนประเภทนี้เพราะฝีมือแบบ "ไม่มีที่ติ" คือจุดแข็งของพวกเขา แต่เป็น "จุดอ่อน" ด้วยเช่นกัน

ความฉลาดทางอารมณ์

มนุษย์ทุกคนมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกัน เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นั่นคือความรู้สึก เราทุกคนมีความกลัว เศร้า เสียใจ โกรธ เกลียด รัก ผิดหวัง สมหวัง สนุก มีความสุข และอีกมากมาย แต่สิ่งที่ทำให้มนุษย์แต่ละคนต่างกันคือวิธีจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้

ถ้าเป็นเรื่องเงิน ทุกคนแม้แต่คนรวยก็เคยกลัว ความแตกต่างคือวิธีจัดการกับความกลัว หลายคนจัดการด้วยวิธี "อยู่อย่างปลอดภัย ไม่ทำอะไรเสี่ยง" แต่สำหรับอีกหลายๆ คน โดยเฉพาะคนด้านขวา เขาจัดการกับความกลัวด้วยการ "อยู่อย่างฉลาด ควบคุมความเสี่ยง" ความรู้สึกเดียวกัน วิธีคิดต่างกัน การกระทำต่างกัน จึงมีค่าต่างกัน

ความกลัวเสียเงิน

ผมคิดว่าเหตุที่ทำให้คนเรามีปัญหาการเงินอยู่ทุกวันนี้คือความกลัวว่าจะเสียเงิน จึงเลือกที่จะอยู่อย่างปลอดภัย ระแวดระวังมากเกินไป หรือให้เงินคนอื่นที่คิดว่ามีความเชี่ยวชาญหรือเก่งกว่านำเงินของเราไปลงทุนและสวดมนต์ภาวนาว่าเงินก้อนนั้นจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ถ้าความกลัวเป็นอุปสรรคของคุณ ผมแนะนำให้คุณอ่านหนังสือเรื่อง *"ความฉลาดทางอารมณ์" (Emotional Intelligence)* เขียนโดยแดเนียล โกล์ดแมน หนังสือเล่มนี้โกล์ดแมนอธิบายเหตุผลที่ว่าทำไมคนเรียนเก่งเรียนดีจึงไม่ประสบความสำเร็จทางการเงิน คำตอบคือความฉลาดทางอารมณ์ที่มีอิทธิพลมากกว่าความฉลาดทางวิชาการ ดังนั้นคนที่กล้าเสี่ยงกล้าทำผิดและเรียนรู้จากความผิดพลาดเหล่านั้นจึงมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าคนที่ไม่กล้าเสี่ยงและไม่เคยทำความผิด บางคนเรียนไม่เก่งแต่พร้อมที่จะเสี่ยง คนเป็นครูจึงไม่ค่อยรวย เพราะครู "ลงโทษคนที่ทำความผิดพลาด" ครูจึงกลัวความผิดพลาด ดังนั้นถ้าต้องการอิสรภาพทางการเงิน คุณต้องกล้าเสี่ยงและรู้วิธีจัดการกับความเสี่ยง

ถ้าคุณกลัวเสียเงิน ไม่กล้าทำอะไรที่แตกต่างจากคนหมู่มาก คุณคงไม่มีโอกาสรวย แม้ว่าความร่ำรวยจะเป็นเรื่องง่ายเหมือนเอาบ้านสี่หลังไปแลกโรงแรมนั่นก็ตาม

ความฉลาดทางอารมณ์สำคัญกว่า

หลังจากอ่านหนังสือของโกล์ดแมนแล้ว ผมจึงรู้ว่าความฉลาดทางการเงินมาจากอารมณ์ 90 เปอร์เซ็นต์ และความรู้ทางวิชาการเพียงแค่ 10 เปอร์เซ็นต์ โกล์ดแมนอ้างอิงงานวิจัยของนักมนุษยศาสตร์สมัยศตวรรษที่ 16 ชื่ออิราซมัสแห่งร็อตเทอร์ดัม ซึ่งเปรียบเทียบความรุนแรงของอารมณ์ต่อสมองส่วนที่เป็นเหตุผล ในอัตรา 24 : 1 แสดงว่าอารมณ์รุนแรงกว่าเหตุผลหลายเท่า ผมไม่ทราบว่างานวิจัยนี้ถูกต้องมากน้อยแค่ไหน แต่ผมว่าเป็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อเรื่องของอารมณ์และเหตุผลมากทีเดียว

24 : 1

สมองส่วนที่เป็นอารมณ์ : สมองส่วนที่เป็นเหตุผล

เราทุกคนล้วนเคยมีประสบการณ์ของการใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล ผมแน่ใจว่าหลายคนเคย

1. พูดเพราะความโกรธแล้วต้องมานั่งเสียใจในภายหลัง
2. หลงรักคนที่รู้อยู่แก่ใจว่าไม่เหมาะสม บางรายแต่งงานทั้งๆ ที่รู้ว่าอีกฝ่ายมีข้อบกพร่อง
3. ร้องไห้และควบคุมตัวเองไม่ได้เมื่อต้องสูญเสียคนที่เรารัก
4. ทำให้คนอื่นเจ็บโดยไม่ตั้งใจเพียงเพื่อต้องการความสะใจ
5. อกหักและลืมไม่ได้เป็นเวลานาน

นี่เป็นเพียงตัวอย่างเล็กๆ น้อยๆ ของอารมณ์ที่เข้ามาอยู่เหนือเหตุผล

หลายครั้งที่อารมณ์มีมากกว่า 24 : 1 ซึ่งเราเรียกว่า

1. อาการเสพติด เช่น กินเพราะอยากและหยุดไม่ได้ บุหรี่ เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด และการซื้อข้าวของ
2. โรคกลัว เช่น กลัวงู กลัวความสูง กลัวที่แคบๆ กลัวความมืด กลัวคนแปลกหน้า

ทั้งหมดนี้เป็นอารมณ์ 100 เปอร์เซ็นต์ โดยปราศจากเหตุผล

กลัวงู

ตอนเรียนโรงเรียนการบิน ผมมีเพื่อนคนหนึ่งกลัวงูมาก ครั้งหนึ่งระหว่างการเรียนวิชาการเอาตัวรอดขณะอยู่ในป่า ครูเอางูตายแล้วมาสาธิตว่าเราจะเอามันมาทำอาหารได้อย่างไร เพื่อนผมร้องลั่นห้องแล้วผลุนผลันวิ่ง

ออกจากห้องเรียน เขาควบคุมสติไม่ได้ แค่งูก็กลัวแย่แล้ว ยิ่งคิดว่าจะต้องเอามันมากิน ก็ทำให้เขาสติแตกไปเลยทีเดียว

กลัวเงิน

ผมเคยเห็นคนร้องแล้ววิ่งหนีเหมือนกับกลัวงูไม่มีผิดเมื่อมีเรื่องต้องเสี่ยงกับเงิน

ถ้าเป็นเรื่องเงิน มีความกลัวหลายข้อบันทึกกันไม่หมด ผมก็มี คุณก็มี ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้เพราะอะไรรู้ไหมครับ เพราะเงินเป็นเรื่องของอารมณ์ หลายคนไม่มีเหตุผลถ้าเป็นเรื่องเงิน ดูตลาดหุ้นเป็นตัวอย่าง เป็นเรื่องของความกลัวและความโลภแท้ๆ หรือเคยเห็นคนซื้อรถใหม่แล้วนั่งดมเบาะหนังที่บอกว่าหอมหวนเสียนักหนาไหมครับ พอได้ยินคำว่า "ดาวน์ต่ำ ผ่อนสบาย" เท่านั้น เหตุผลกระโดดหนีออกทางหน้าต่างไปเสียแล้ว

คิดด้วยอารมณ์ฟังดูมีเหตุผล

ปัญหาคือความคิดที่ได้รับอิทธิพลจากอารมณ์บางทีฟังเข้าท่า โดยเฉพาะสำหรับคนเป็น "ลูกจ้าง" เช่น เมื่อเกิดความกลัว การมองหา "ความปลอดภัยและไม่เสี่ยง" ฟังดูมีเหตุมีผลดีที่สุด แต่ไม่ใช่สำหรับคนที่เป็น "นักลงทุน"

เช่นเดียวกับคนชอบทำธุรกิจของตนเอง ลองมีใครแนะนำให้หาผู้ช่วยแบ่งเบาภาระ เขาจะรู้สึกต่อต้านทันที เพราะไม่ไว้ใจว่าใครจะทำได้ดีเท่าตัวเอง เพราะฉะนั้น "ฉันทำเองดีกว่า" ดูมีเหตุมีผลดีมากทีเดียวสำหรับคนกลุ่มนี้ เราจึงเห็นธุรกิจขนาดเล็กมักจะเป็นธุรกิจในครอบครัว เพราะคนในครอบครัวย่อมไว้ใจได้ ดังที่พูดกันว่า "เลือดข้นกว่าน้ำ"

ต่างด้าน ต่างเหตุผล ต่างความคิด ต่างการกระทำ ทำให้เรา "มี" ต่างกัน แต่ทั้งหมดมาจากอารมณ์เดียวกัน เพราะอารมณ์ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ ในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง เราควรเข้าใจอารมณ์เหล่านี้ การกระทำแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวิธีจัดการกับอารมณ์ของแต่ละคน

ความรู้สึกเหนือเหตุผล

วิธีหนึ่งที่จะบอกได้ว่าคุณกำลังใช้อารมณ์หรือเหตุผล ให้ดูจากคำที่เลือกใช้ ซึ่งมักจะเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก เช่น "วันนี้ไม่อยากออกกำลังกายเลย" เป็นประโยคที่บ่งบอกความรู้สึก ขณะที่เหตุผลนั้นรู้อยู่แก่ใจว่า "การออกกำลังกายเป็นสิ่งดี" คนที่กำลังต่อสู้กับปัญหาการเงินมักไม่สามารถควบคุมอารมณ์และชอบคิดอย่างไม่มีเหตุผล เช่น เขาชอบพูดว่า

"ไม่อยากเรียนเรื่องเงินๆ ทองๆ ปวดหัวจะตาย"

"ผมไม่ถนัดเรื่องการลงทุน"

"ผมไม่อยากคุยเรื่องธุรกิจให้เพื่อนๆ ฟัง"

"ฉันเกลียดการถูกปฏิเสธที่สุด"

ผู้ปกครอง - เด็ก - ผู้ใหญ่

ประโยคข้างบนส่วนมากมาจากความรู้สึกไม่ใช่เหตุผล ตามหลักจิตวิทยา ความขัดแย้งอยู่ในตัวเราทุกคน เสียงหนึ่งทำหน้าที่ผู้ปกครองและใช้คำว่า "ควรจะ" เช่น "ลูกควรจะทำการบ้านก่อนออกไปเล่น" อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงเด็กที่ใช้ความรู้สึกตอบว่า "ไม่อยากทำตอนนี้ เดี๋ยวได้ไหม" เมื่อเป็นเรื่องเงิน เสียงผู้ปกครองในตัวคุณบอกว่า "เธอควรจะเก็บออมเงินไว้บ้าง" เสียงเด็กจะค้านว่า "แต่อยากไปพักร้อนนี่ ใช้บัตรเครดิตจ่ายค่าโรงแรมก็ได้"

เมื่อไหร่จะเป็นผู้ใหญ่

ถ้าคุณต้องการย้ายจาก "ด้านซ้าย" ไป "ด้านขวา" ของ *"เงินสี่ด้าน"* คุณต้องคิดอย่างผู้ใหญ่ ต้องมองเรื่องเงิน งาน และการลงทุนอย่างผู้ใหญ่ คือรู้ว่าจะต้องทำอะไรและลงมือทำ แม้จะไม่รู้สึกอยากทำเลยก็ตาม

หากคุณพยายามย้ายตัวเองจาก "ด้านซ้าย" มาสู่ "ด้านขวา" สิ่งสำคัญคือ คุณต้องระวังเสียงผู้ปกครองและเสียงเด็กในตัวคุณ จำเรื่อง "คิดแล้วรวย" ไว้ให้ดี ถามตัวเองเสมอว่าความคิดนี้เป็นเสียงผู้ใหญ่หรือเสียงเด็ก จำไว้ว่า

ความคิดบางอย่างพอจะดูมีเหตุมีผลในด้านหนึ่ง แต่อาจใช้ไม่ได้เลยกับอีกด้านหนึ่ง สรุปง่ายๆ ว่าการเปลี่ยนจากด้านซ้ายมาเป็นด้านขวาก็คือการเปลี่ยนวิธีคิดและพยายามเข้าใจความคิดในหัวของเราว่าเป็นความคิดที่เกิดจากอารมณ์หรือเหตุผล ถ้าคุณทำได้ คุณก็มีโอกาสประสบความสำเร็จ ไม่ว่าใครจะพูดอย่างไรก็ตาม เสียงสำคัญที่สุดคือเสียงที่คุณพูด ให้ตนเองฟัง

ตอนที่ผมกับคิมกลายเป็นคนเร่ร่อนมีปัญหาทางการเงิน เราไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ หลายครั้งที่อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล เราคล้อยตามความเห็นของเพื่อนๆ ที่บอกว่า "หางานมั่นคงทำดีกว่า ชีวิตจะสบายกว่านี้" แต่โดยเหตุผลแล้วเราทั้งสองรู้ดีว่าอิสรภาพทางการเงินคือความมั่นคงที่แท้จริง ไม่ใช่ความมั่นคงของงาน ปัญหาคือบางครั้งเราเผลอให้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล หากคุณข้ามจุดนี้ไปได้ ปิดเสียงแห่งอารมณ์ให้เงียบสนิท ปล่อยให้เสียงแห่งเหตุผลเข้าจัดการ นั่นคือความคิดของคน "ด้านขวา" ของ *"เงินสี่ด้าน"*

ผมเข้าใจความรู้สึกของคนเหล่านี้ดี เมื่อเขาพูดว่า

"ผมไม่กล้าเสี่ยง ผมมีครอบครัวแล้ว ต้องเลือกงานมั่นคงไว้ก่อน"

"ต้องใช้เงินต่อเงิน ผมไม่มีเงินไปลงทุนหรอก"

"แล้วแต่ดวง"

เพราะผมเคยผ่านตรงนี้มาแล้ว เคยรู้สึกไม่ต่างไปจากพวกเขาเท่าไหร่ แต่เมื่อข้ามมาอยู่ฝั่งขวาและหันกลับไปมอง ผมพูดได้เต็มปากว่าอิสรภาพทางการเงินให้ความมั่นคงและทำให้คุณมีความสงบสุขอย่างที่ไม่เคยได้รับมาก่อน

ความแตกต่างของ "ลูกจ้าง" และ "เจ้าของกิจการ"

ความคิดจากอารมณ์ทำให้คนเรามองสิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน ความขัดแย้งของลูกจ้างและนายจ้างมีสาเหตุจากความคิดทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน ลูกจ้างมักคิดว่า "งานหนักเงินเดือนน้อย" ขณะที่นายจ้างจะคิดเสมอว่า "ทำอย่างไรจึงจะทำให้ลูกจ้างทำงานมากขึ้น รักองค์กรมากขึ้น โดยเงินเดือนไม่เพิ่มขึ้น"

ความแตกต่างของ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน"

ระหว่างเจ้าของกิจการและนักลงทุน หรือในกรณีนี้คือผู้ถือหุ้น ย่อมเกิดความขัดแย้งได้เช่นกัน เมื่อฝ่ายหนึ่งต้องการเพิ่มเงินในการดำเนินการ แต่อีกฝ่ายหนึ่งต้องการเพิ่มเงินปันผล

คุณมักจะได้ยินประโยคเหล่านี้ในการประชุมผู้ถือหุ้น

ผู้จัดการ "เราน่าจะซื้อเครื่องบินส่วนตัว ผู้บริหารจะได้เดินทางไปประชุมได้รวดเร็วกว่านี้"

นักลงทุน (ผู้ถือหุ้น) "ตัดผู้บริหารออกเสียบ้าง จะได้ไม่ต้องซื้อเครื่องบินส่วนตัว"

ความแตกต่างของ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" และ "เจ้าของกิจการ"

ในการทำธุรกิจหลายๆ ครั้ง ผมได้เห็น "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เช่น ทนายความ ช่วยดูแลข้อตกลงทางธุรกิจระดับพันล้านให้ "เจ้าของกิจการ" จนประสบความสำเร็จ แล้วทนายความคนนี้กลับทนไม่ได้ที่ "เจ้าของกิจการ" ได้ผลตอบแทนจากข้อตกลงนี้เป็นเงินหลายพันล้าน ขณะที่ตนเองได้รับค่าจ้างโดยคิดตามชั่วโมงของการทำงานเท่านั้นเอง

คุณจะได้ยินคำพูดเหล่านี้

ทนาย "เราทำทุกอย่างเหนื่อยแทบขาดใจ มันได้เงินคนเดียว"

เจ้าของกิจการ "ไหนดูซิ...ไอ้หัวหมอมันคิดเงินเราไปกี่ชั่วโมง ค่าจ้างแพงขนาดซื้อบริษัทมันได้ทั้งบริษัทเลยนะนี่"

ความแตกต่างของ "ลูกจ้าง" และ "นักลงทุน"

อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ผู้จัดการธนาคารอนุมัติเงินกู้ให้นักลงทุนนำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์ นักลงทุนทำเงินได้หลายพันเหรียญโดยไม่ต้องเสียภาษี ขณะที่ผู้จัดการธนาคารได้รับเงินเดือนและถูกหักภาษี

ผู้จัดการธนาคาร "เราให้เงินไปลงทุน จะขอบคุณสักคำก็ไม่มี กว่าจะอนุมัติได้เราเหนื่อยแทบตาย"

นักลงทุน "พวกธนาคารนี่น่ารำคาญจริงๆ กู้เงินนิดหน่อยแค่นี้ ขอเอกสารอะไรกันมากมาย"

ชีวิตคู่บนความแตกต่าง

ชีวิตสมรสระหว่างภรรยาซึ่งเป็นลูกจ้างเต็มตัว ผู้ยึดเกาะ "ความมั่นคง" แนบกาย กับสามีหนุ่มที่คิดว่าตนเองเป็นนักลงทุนมืออาชีพ ว่าที่วอร์เร็น บัพเฟต์ คนต่อไป แต่แท้จริงเขาเป็นเพียง "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ผู้สวมหัวใจนักพนันและมุ่งมั่นหาวิธี "รวยลัด" เขาสนใจข่าวสารข้อมูลทางการเงิน เช็กตลาดหุ้นเช้าเย็น รู้ว่าที่ดินมุมไหนเมืองไหนกำลังจะบูม แต่ไม่เคยไปถึงดวงดาว เป็นชีวิตคู่ที่เต็มไปด้วยการทะเลาะเบาะแว้งและขมขื่นยิ่งนัก เพราะคนหนึ่งรักความเสี่ยง แต่อีกคนกลับเกลียดเข้ากระดูกดำ ต่างด้าน... ต่างความคิด

ถ้าคุณแต่งงานแล้วหรือกำลังจะแต่งงาน

ถ้าคุณสมรสแล้วหรือพบเนื้อคู่ที่พร้อมจะลงหลักปักฐานกันแน่แล้ว ผมแนะนำให้คุณวงกลมด้านที่คุณมีรายได้หลักและด้านที่คู่ของคุณมีรายได้หลักในรูป *"เงินสี่ด้าน"* ข้างล่างนี้

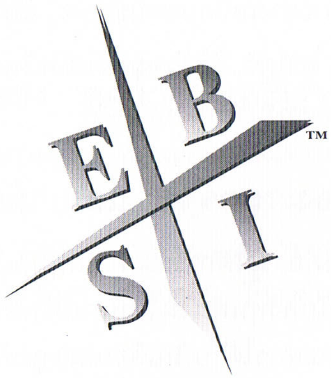

ถ้าคุณมาจากด้านที่ต่างกัน การปรึกษาหารือการใช้ชีวิตคู่ของคุณอาจประสบปัญหา เพราะฝ่ายหนึ่งอาจไม่เข้าใจอีกฝ่ายหนึ่งที่มาจากต่างด้านกัน

ความขัดแย้งของ "คนรวย" และ "นักวิชาการ"

ความขัดแย้งที่พบบ่อยๆ อีกประการหนึ่งคือความขัดแย้งของคนรวยและนักวิชาการ ตลอดเวลาที่ผมศึกษาลักษณะของคนทั้งสี่ด้าน มักพบว่าทนาย นักบัญชี นายธนาคาร และคนจากสายวิชาชีพอื่นๆ มักคิดว่าตนเองเป็นนักวิชาการ มีความรู้ มีการศึกษาดีเยี่ยม แต่คนที่การศึกษาน้อยกว่ากลับได้เป็น "คนรวย" กว่า นี่คือความขัดแย้งของคนรวยและนักวิชาการ คนด้านซ้ายกับคนด้านขวา หรือลูกจ้าง/คนทำธุรกิจส่วนตัวและเจ้าของกิจการ/นักลงทุน ใช่ว่าคนด้านขวาจะไม่มีการศึกษาหรือเรียนน้อยกว่า แต่คนด้านขวามักจะไม่ใช่คนเรียนเก่ง และไม่ได้ถูกอบรมฝึกสอนในการเรียนระดับสูงเหมือนทนายความ นักบัญชี หรือพวกที่จบปริญญาโทบริหารธุรกิจ

ถ้าคุณได้อ่าน *"พ่อรวยสอนลูก"* คุณจะรู้ว่าทั้งหมดคือความขัดแย้งระหว่างคนรวยและนักวิชาการ พ่อนักวิชาการแต่จนของผมภาคภูมิใจในตัวเองที่สามารถสำเร็จการศึกษาระดับสูงจากมหาวิทยาลัยดีมีชื่อเสียงอย่างมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด มหาวิทยาลัยชิคาโก ส่วนพ่อรวยเรียนไม่จบชั้นมัธยม เพราะต้องออกมาช่วยธุรกิจครอบครัวเนื่องจากบิดาเสียชีวิต พ่อเรียนไม่จบแต่กลายเป็นคนมั่งคั่งที่สุดคนหนึ่ง

ระหว่างที่ผมโตขึ้น ผมเริ่มเห็นด้วยกับคำสอนของพ่อรวย และเชื่อฟังพ่อรวยมากขึ้นเรื่อยๆ แน่นอน นั่นหมายความว่าผมเริ่มขัดแย้งกับพ่อจนซึ่งเป็นพ่อแท้ๆ จนถึงจุดหนึ่งที่พ่อจนทนไม่ไหวแล้วพูดว่า

"พ่อจบจากมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงที่สุดของประเทศ แล้วพ่อของเพื่อนแกคนนั้นมันมีอะไรดี!"

ผมเงียบไปครู่หนึ่งก่อนตอบค่อยๆ ว่า

"เงิน กับ เวลา"

การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่

อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วว่าความสำเร็จในการเป็นคนด้านขวาคือ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ไม่ได้มาจากความรู้ด้านเทคนิคและวิชาการเท่านั้น แต่คุณต้องมีความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ และทัศนคติที่ถูก ต้องจำไว้นะครับ

คิด – ทำ – มี

คนรวยไม่ได้ใช้เวทมนตร์ของขลังอะไรเลย ความแตกต่างทั้งหมดอยู่ที่ "วิธีคิด" คนรวยคิดไม่เหมือนคนจนหรือคนธรรมดา เสียงที่เขาพูดให้ตัวเองฟังไม่เหมือนเสียงที่อยู่ในหัวของคนทั่วไป

คนรวยจึงห้ามพูดว่า

"ไม่มีปัญญาซื้อ"

"ทำไม่ได้"

"อยู่อย่างปลอดภัย"

"ถ้าล้มแล้วลุกไม่ขึ้นล่ะ"

พ่อห้ามพูดคำเหล่านี้ เพราะพ่อเชื่อว่าคำพูดมีอิทธิพลต่อความคิด พ่อเชื่อว่าถ้าพูดอย่างใดก็ได้อย่างนั้น

พ่อรวยเชื่อว่าสิ่งที่เราพูดให้ตัวเองฟังบ่อยๆ จะมีอิทธิพลต่อวิธีคิดและกำหนดการกระทำให้กลายเป็นเรื่องจริง ผมอดคิดไม่ได้ว่าคนที่มีปัญหาทางการเงินน่าจะเป็นคนที่ใช้อารมณ์กำหนดการกระทำ พวกเขามักพูดว่า

"ชาตินี้ไม่มีวันรวยแน่"

"วิธีคิดแบบนั้นใช้กับผมไม่ได้"

"แพงเกินไปสำหรับเรา"

แม้คำพูดจากความรู้สึกเหล่านี้จะมีพลัง แต่เชื่อเถอะครับว่าเปลี่ยนแปลงได้ โดยการสนับสนุนด้วยแรงใจจากเพื่อนใหม่ๆ ความคิดใหม่ๆ และเวลา

ถ้าคุณควบคุมความกลัวว่าจะต้องเสียเงินไม่ได้ ผมแนะนำให้คุณมอบหน้าที่การลงทุนไว้กับผู้เชี่ยวชาญ และอย่าได้เข้าไปก้าวก่ายการทำงานของเขาเป็นอันขาด

น่าแปลกเหมือนกันนะครับ นักการเงินมืออาชีพหลายคนทำเงินได้จำนวนมากถ้าเอาเงินคนอื่นไปลงทุน แต่พอเป็นเงินของตัวเองกลับขาดทุน เพราะความกลัวเสียเงินนี่แหละ ความรู้สึกเข้ามาอยู่เหนือเหตุผลโดยฉับพลันในทางกลับกัน หลายคนใช้เงินตัวเองลงทุนได้กำไรอยู่เรื่อยๆ แต่พอมีคนอื่นเอาเงินให้ช่วยลงทุนให้ กลับทำของเขาขาดทุนย่อยยับ

กำไรหรือขาดทุน ส่วนหนึ่งอยู่ที่ความกลัว พ่อรวยจึงบอกเคล็ดลับใช้จัดการกับความกลัวนี้ว่า "ถ้าอยากเป็นเจ้าของกิจการหรือนักลงทุนที่ประสบความสำเร็จ เราต้องฝึกตนเองให้เป็นกลาง ไม่ว่าจะได้หรือเสียคิดเสียว่าทั้งหมดนี้คือเกมเกมหนึ่ง"

ทิ้งงานอันมั่นคง

ไมค์เพื่อนของผมโชคดี เขาได้รับมรดกจากพ่อ ทำให้ไมค์ไม่ต้องคิดสร้างระบบธุรกิจของตนเอง ผมไม่โชคดีขนาดนั้น จึงรู้ตัวเสมอว่าวันหนึ่งผมจะต้องสร้างธุรกิจของผมเองให้ได้

ปี 1978 ผมละทิ้งงานที่มั่นคง อนาคตไกล ผมลาออกจากบริษัทซีร็อกซ์ เป็นการตัดสินใจที่ยากที่สุด เสียงในหัวผมร้องโวยวายด้วยความรู้สึกลังเลและหวาดกลัว ความกลัวทำให้ผมรู้สึกเหมือนกำลังจะเป็นอัมพาตตอนที่ผมยื่นจดหมายลาออก รับเช็คเงินเดือนงวดสุดท้ายและเดินออกประตูไป เสียงร้อยพันเสียงในหัวผมตะโกนด่ากันขรม เสียงคนรอบข้างก็ยังพูดว่า "แล้วนายจะต้องกลับมา"

ที่ร้ายที่สุดคือผมเชื่อเสียงเหล่านั้น คำพูดจากอารมณ์ทำให้ผมกับภรรยาตะเกียกตะกายอยู่หลายปี จนเราได้มีโอกาสประสบความสำเร็จจากการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ทุกวันนี้ผมก็ยังได้ยินเสียงเหล่านั้นแต่ไม่ดังและมีพลังมากมายเช่นแต่ก่อน เพื่อต่อสู้กับความรู้สึกหวาดกลัวและลังเล ผมให้กำลังใจตัวเองด้วยคำพูดเหล่านี้

"ใจเย็นๆ คิดให้ดี เปิดใจให้กว้าง เดินหน้า ปรึกษาคนที่เคยทำมาแล้ว เชื่อมั่นในตัวเอง"

ผมพูดคำเหล่านี้ให้ตัวเองฟังเสมอ แม้จะยังรู้สึกได้ถึงความกลัว ความตื่นตระหนก ที่ยังคงมีอยู่

ในช่วงแรกๆ ผมรู้ดีว่าโอกาสประสบความสำเร็จนั้นน้อยมาก แต่เพราะกำลังใจ ความเชื่อมั่น ศรัทธา เหล่านี้ทำให้ผมพยายามต่อไป ผมรู้ว่าผมต้องเสี่ยง การเสี่ยงทำให้เกิดความผิดพลาด ความผิดพลาดทำให้เราฉลาดขึ้นและได้เรียนรู้ ถ้าผมยอมแพ้ต่อความกลัวเท่ากับผมล้มเหลว ผมจึงเดินหน้าต่อไปโดยไม่ลืมคำสอนของพ่อที่บอกว่า "ความผิดพลาดเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จ"

การเดินทางจากด้านซ้ายไปด้านขวาแท้จริงแล้วคือการเดินทางที่เกิดขึ้นภายในตัวเราเอง เป็นการเดินทางจากวิธีคิดหนึ่งไปยังวิธีคิดอีกแบบหนึ่ง เหมือนการขี่จักรยาน ก่อนคุณจะสามารถขี่จักรยานเลี้ยวซ้ายขวาได้ตามต้องการ คุณต้องล้มแล้วล้มอีก ทั้งโกรธทั้งอาย ยิ่งถ้ามีคนมายืนมองด้วยแล้ว แต่เมื่อคุณควบคุมจักรยานได้ รถล้มกลายเป็นเรื่องธรรมดา เพราะในใจคุณรู้ดีว่าคุณขี่จักรยานเป็นแล้ว จะล้มยังไงคุณก็ลุกขึ้นจับมันขี่ต่อไปได้อีก การเดินทางจาก "ความมั่นคงของงาน" ไปสู่ "อิสรภาพทางการเงิน" ก็ไม่ต่างกัน เมื่อผมและภรรยาข้ามฟากมาได้ เราไม่กลัวล้มอีกต่อไป เพราะเรามั่นใจว่าถ้าล้มเราก็ลุกขึ้นได้เสมอ

คำพูดของพ่อที่ทำให้ผมเดินหน้าต่อไป และที่ไม่เคยลืมตลอดชีวิตคือคำที่พ่อพูดเมื่อผมเกือบจะยอมแพ้ล้มเลิกทุกสิ่งทุกอย่าง พ่อบอกว่า "จะเลิกเมื่อไหร่ก็เลิกได้...แต่จะเลิกทำไม"

คำของพ่อทำให้ผมสงบและมีกำลังใจขึ้นอีกครั้ง ผมมาได้ครึ่งทางแล้วจะหันกลับทำไม ในเมื่อระยะทางที่เหลือกับทางที่จะต้องเดินกลับนั้นเท่ากัน เหมือนโคลัมบัสตัดสินใจหันเรือกลับเมื่อข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกมาได้ถึงครึ่งทาง จะหันหัวเรือไปทางไหน ระยะทางก็เท่ากัน

คำเตือน : คนฉลาดต้องรู้ว่าเมื่อไหร่ควรเลิก ไม่ใช่ดันทุรังทั้งๆ ที่รู้ว่าไม่มีโอกาสสำเร็จแน่ ทุกคนถามเหมือนกันหมดว่า แล้วจะรู้ได้ยังไงว่าสถานการณ์แบบนี้ควรเดินหน้าหรือว่าเลิกล้ม ผมแนะนำให้ปรึกษาครูฝึก จำได้ไหมครับ ครูฝึกคือคนที่เคยเดินทางนี้มาแล้ว มีประสบการณ์ และข้ามฝากไปอยู่ด้านขวาได้แล้ว แต่ขอให้ระวังคำแนะนำจากคนที่จำในหนังสือมาบอกคุณ หรือคำแนะนำของคนที่ได้รับค่าจ้างให้สอนวิชานี้

คำเหล่านี้ทำให้ผมมีกำลังใจเดินหน้า

"ยักษ์ยังเคยล้ม แต่หนอนไม่

ทำไมน่ะหรือ...

เพราะหนอนขุดแล้วคลาน"

ผมว่าสาเหตุหลักที่หลายคนไม่ประสบความสำเร็จทางการเงิน ไม่ใช่เพราะขาดความรู้หรือขาดความพยายาม แต่เป็นเพราะความกลัวขาดทุน ถ้ายอมแพ้ความกลัวก็เท่ากับคุณขาดทุนไปแล้ว

คนแพ้ไม่เคยได้ - มีแต่เสีย

ความกลัวเสียเงินทำให้คนทำอะไรแปลกๆ ได้เสมอ ผมเคยเห็นคนซื้อหุ้นราคา 20 เหรียญ พอหุ้นขึ้นถึงราคา 30 เหรียญ ตัดสินใจขายเพราะกลัวจะเสียกำไรที่ได้ แล้วยืนมองหุ้นตัวนี้ขึ้นไปถึง 100 เหรียญ แตกหุ้นลดมูลค่าแล้วยังขึ้นไปถึง 100 เหรียญอีกครั้ง

คนคนเดียวกันนี้แหละ ซื้อหุ้นราคา 20 เหรียญและดูมันร่วงจนเหลือ 3 เหรียญ ก็ยังยืนเฉยด้วยหวังว่าราคาจะต้องกลับขึ้นมาใหม่ ซึ่งเขาอาจจะต้องรอถึง 20 ปี นี่คือตัวอย่างของคนกลัวขาดทุนและไม่กล้ายอมรับความจริง ซึ่งในที่สุดก็ขาดทุนจริงๆ

คนชนะไม่เคยเสีย - มีแต่ได้

ตรงข้ามกับคนชนะ ทันทีที่รู้ว่าเสียแน่ เช่น ราคาหุ้นหันหัวลงแทนที่จะขึ้น เขาจะตัดใจขายทิ้งทันที ยอมรับได้โดยไม่ต้องอายใครว่าขาดทุน เพราะเขารู้ว่าการสูญเสียเป็นส่วนหนึ่งของชัยชนะ

ถ้าเจอหุ้นดีราคาขึ้น เขาจะปล่อยให้ราคาสูงขึ้นเรื่อยๆ นั่งมองอย่างใจเย็น เมื่อขึ้นถึงที่สุดจึงขายเอากำไร หัวใจของการลงทุนคือการทำความรู้สึกให้เป็นกลาง ไม่ตื่นตระหนกหรือตื่นเต้นดีใจไม่ว่าจะได้หรือเสีย เมื่อเป็นกลาง ความคิดของคุณจะไม่ถูกบดบังด้วยความโกรธหรือความโลภ

คนแพ้ - แพ้เสมอ

ความกลัวการสูญเสียย่อมมีผลต่อการดำเนินชีวิต เราคงรู้จักคนเหล่านี้

1. ทนใช้ชีวิตคู่โดยปราศจากความรัก
2. ไม่มีทางไป (งานตัน)
3. ยึดติดกับเสื้อผ้า ของใช้เก่าๆ ทั้งๆ ที่ไม่มีโอกาสได้ใช้อีก
4. อยู่กับชุมชนที่ไม่มีอนาคต
5. อยู่กับเพื่อนที่ฉุดรั้งไม่ให้ก้าวหน้า

ความฉลาดทางอารมณ์ควบคุมได้

ความฉลาดทางอารมณ์มีผลต่อความฉลาดหรือไหวพริบทางการเงิน คนมีปัญหาทางการเงินมักปล่อยให้อารมณ์ควบคุมความคิด มนุษย์ปุถุชนทุกคนมีความรู้สึกและอารมณ์เหล่านี้เหมือนๆ กัน แต่วิธีจัดการกับความรู้สึกและอารมณ์ทำให้มนุษย์ "ทำ" และ "มี" ต่างกัน

ความกลัวอาจทำให้บางคนกลายเป็นคนขลาด แต่ทำให้อีกหลายคนมีความกล้า แต่ถ้าเป็นเรื่องเงิน คนส่วนมากกลายเป็นคนขลาด พอความกลัวเข้ามาเยี่ยมเยียน หลายคนร้องหาสิ่งต่อไปนี้โดยอัตโนมัติ

1. "ความมั่นคง" แทนที่ "อิสรภาพ"
2. "หลีกเลี่ยงความเสี่ยง" แทนที่จะ "จัดการกับความเสี่ยง"
3. "อยู่อย่างปลอดภัย" แทนที่จะ "อยู่อย่างฉลาด"
4. "ไม่มีปัญญาทำ" แทนที่จะพูดว่า "จะทำอย่างไร"

5. "แพงเกินไป" แทน "คุ้มค่าไหมสำหรับระยะยาว"
6. "กระจายความเสี่ยง" แทน "โฟกัส"
7. "เพื่อนๆ จะคิดยังไง" แทน "ตัวเราเองคิดยังไง"

ประโยชน์จากความเสี่ยง

การจัดการกับความเสี่ยง โดยเฉพาะความเสี่ยงทางการเงินจัดเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง หนังสือเกี่ยวกับวิธีจัดการกับเงินและความเสี่ยงที่ดีที่สุดเล่มหนึ่งคือ *"Trading for a Living"* เขียนโดย ดร. อเล็กซานเดอร์ เอ็ล-เดอร์"

แม้จะเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับนักเล่นหุ้น แต่คุณก็สามารถนำความรู้เรื่องการจัดการกับความเสี่ยงไปใช้กับเรื่องเงินในด้านอื่นๆ ได้ เช่น การจัดการเงิน จิตวิทยาในการลงทุน เหตุผลหนึ่งที่ "เจ้าของกิจการ" ไม่ประสบความสำเร็จเหมือน "นักลงทุน" เพราะเจ้าของกิจการไม่เข้าใจจิตวิทยาเบื้องหลังความเสี่ยงทางการเงิน "เจ้าของกิจการ" จะเข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวกับระบบและคน ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้กับเรื่องใช้เงินทำเงินได้

ความรู้สึกมากกว่าเทคนิค

สรุป : การย้ายจากด้านซ้ายมายังด้านขวาเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าเทคนิค ถ้าคุณไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ผมแนะนำให้คุณอยู่กับที่

เหตุที่คนด้านซ้ายมองเห็นแต่ความเสี่ยง เป็นเพราะความกลัวกำหนดความคิด คนด้านซ้ายคิดว่า "อยู่อย่างปลอดภัย" เป็นความคิดที่มีหลักการที่สุด จริงๆ แล้วไม่ใช่ เพราะนั่นคือความคิดของคนกลัว ทำให้เขาติดอยู่ด้านซ้ายตลอดไป

สิ่งที่คนด้านขวาทำเพื่อให้ได้เงินมาไม่ใช่เรื่องยาก ผมพูดจริงๆ นะครับ เหมือนตอนที่ผมบอกว่ามันง่ายเหมือนกับการซื้อบ้านสี่หลัง รอให้ตลาดขึ้น แล้วจึงเอาไปแลกเป็นโรงแรม

สำหรับคนด้านขวา ชีวิตเปรียบเสมือนเกมเศรษฐี (Monopoly) มีแพ้มีชนะ ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของเกม แพ้ชนะคือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต ถ้าอยากเป็นคนด้านขวาที่ประสบความสำเร็จ คุณต้องเป็นคนชอบเล่นเกม ไทเกอร์ วูดส์ แพ้มากกว่าชนะ แต่เขาก็ยังรักเกมกอล์ฟ, โดนัลด์ ทรัมพ์ ถังแตกแต่กลับฟื้นตัวขึ้นมาได้เพราะเขาไม่ยอมแพ้ ความพ่ายแพ้ทำให้เขาฉลาดขึ้น มีเป้าหมายชัดเจนขึ้น เศรษฐีหลายคนเคยพ่ายแพ้มาแล้วทั้งนั้น นี่คือส่วนหนึ่งของเกม

ถ้าเราปล่อยให้อารมณ์อยู่เหนือความคิด อารมณ์จะทำให้เราตาบอด และปล่อยให้ชีวิตเป็นไปแบบตามมีตามเกิด อารมณ์ความรู้สึกของคนต่างด้านกันทำให้มีความเห็นต่างกัน และนำมาซึ่งความขัดแย้ง และอารมณ์อีกนั่นแหละที่ทำให้เรามองไม่เห็นโอกาส มองไม่เห็นว่าแท้จริงไม่มีอะไรยากเย็นเลย ถ้าคุณควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ขอให้คุณยืนอยู่ที่เดิมเถอะครับ อย่าคิดจะย้ายด้านไปไหนเลย

สำหรับคนที่มุ่งมั่นและต้องการย้ายด้านจริงๆ ผมแนะนำให้คุณหาครูฝึก หาเพื่อนที่จะคอยให้กำลังใจให้การสนับสนุน ความยากลำเค็ญที่ผมและคิมเคยประสบมีค่ามหาศาลสำหรับเราสองคน สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเดินทางครั้งนี้ไม่ใช่การกระทำ แต่เป็น "วิธีคิด" กรอบความคิดที่ทำให้เรากลายเป็นอีกคนหนึ่งที่ไม่เคยเป็น

9

"จงเป็นธนาคาร แต่อย่าเป็นนายธนาคาร"

ผมเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับ "คิด" ของสูตร **"คิด – ทำ – มี"** เพราะว่าถ้าไม่มีกรอบความคิดและทัศนคติที่ถูกต้องแล้ว คุณจะไม่มีวันพร้อมสำหรับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ที่เรากำลังเผชิญอยู่ ถ้าคุณ "คิด" เหมือนคนที่มีทักษะและกรอบความคิดอยู่ด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* คุณก็จะเห็นโอกาสและพร้อมที่จะ "ทำ" เพื่อจะได้ "มี" ความสำเร็จทางการเงิน

ผมยังจำโทรศัพท์จากพ่อรวยที่โทรฯ มาหาผมในปี ค.ศ. 1986 ได้ดี พ่อถามผมว่า ผมลงทุนในตลาดอสังหาริมทรัพย์หรือตลาดหุ้นหรือเปล่า ผมตอบว่าเปล่า พอดีตอนนี้เงินของผมทั้งหมดได้ทุ่มเทลงไปในการสร้างธุรกิจของตัวเอง พ่อรวยบอกว่าดีแล้ว เพราะว่ากำลังจะมีการเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลกระทบต่อสองตลาดนี้แน่

ในปีนั้นสภาผู้แทนฯ ของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ผ่านกฎหมายปฏิรูปภาษีปี 1986 (Tax Reform Act of 1986) โดยยกเลิกกฎเกี่ยวกับส่วนลดต่างๆ ที่เคยใช้ในการยื่นเสียภาษีรายได้ในแต่ละปี ซึ่งส่วนลดเหล่านี้ประชาชนเป็นจำนวนมากใช้ในการหลบเลี่ยงภาษีอย่างถูกกฎหมาย ในการไม่ต้องเสียภาษีรายได้ที่เกิดจากการลงทุนในตลาดอสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน บ้านให้เช่า และอพาร์ตเมนต์ เป็นต้น เมื่อกฎหมายนี้เริ่มมีผลบังคับใช้ ราคาของอสังหาริมทรัพย์ได้ลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งบางแห่งลดลงถึง 70 เปอร์เซ็นต์ ทำให้มูลค่าต่ำกว่าเงินกู้จากธนาคารเสียอีก อาการตื่นตระหนกได้เกิดขึ้นกับตลาดอสังหาริมทรัพย์ ธนาคารและบริษัทเงินทุนเริ่มมีปัญหา ประชาชนเองก็ไม่สามารถถอนเงินออกจากธนาคารเหล่านั้นได้ และในปีต่อมาคือ ค.ศ.

1987 ในเดือนตุลาคม ตลาดหุ้นทั่วโลกก็ตกลงอย่างรวดเร็วภายในวันเดียว ซึ่งวันนั้นถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ว่า "วันจันทร์ทมิฬ" (Black Monday) โดยพื้นฐานแล้วกฎหมายปฏิรูปภาษีปี 1986 ได้พยายามปิดช่องโหว่ของการหลีกเลี่ยงภาษีรายได้อย่างถูกกฎหมายที่คนด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* โดยเฉพาะลูกจ้างและคนทำธุรกิจส่วนตัวที่มีรายได้สูงนำไปใช้ในการลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยอาศัยผลขาดทุนจากการลงทุนดังกล่าวมาหักล้างกับรายได้ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน หรือรายได้ที่เกิดจากการทำธุรกิจส่วนตัว

นอกจากนั้นผลของการปฏิรูปภาษีดังกล่าวยังเกิดผลข้างเคียงคือ เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศสหรัฐอเมริกาเกิดความถดถอย ทำให้มีการปลดคนงานเป็นจำนวนมาก ลูกจ้างจำนวนมากต้องตกงานและคนที่ทำธุรกิจส่วนตัวก็ถูกผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยด้วยเช่นกัน

การถ่ายเทความมั่งคั่ง

ขณะที่คนด้านซ้ายต้องเผชิญความยากลำบาก แต่คนที่เป็นเจ้าของกิจการและนักลงทุนก็กำลังร่ำรวยขึ้นเนื่องจากรัฐบาลได้เอาเงินจากคนกลุ่มหนึ่งไปให้คนกลุ่มอื่น

เมื่อมีการเปลี่ยนกฎหมายเกี่ยวกับภาษีรายได้ ช่องโหว่ต่างๆ ที่เคยเป็นประโยชน์สำหรับการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์จึงถูกปิด พวกที่นิยมใช้วิธีนี้ในการเลี่ยงภาษีได้แก่ ลูกจ้างที่มีรายได้สูง หมอ นักกฎหมาย นักบัญชี วิศวกร หรือเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ซึ่งเขาจะนำเงินจำนวนมากไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หลังจากนั้นก็นำผลขาดทุนจากการลงทุนมาหักลบกับรายได้เพื่อลดการเสียภาษีรายได้ นอกจากนั้นยังนำผลกำไรไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย เมื่อช่องโหว่ถูกปิด เงินจำนวนมากมายมหาศาลก็ถูกเคลื่อนย้ายจากกลุ่มด้านซ้ายคือ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ไปสู่กลุ่มขวาคือ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน"

บริษัทเงินทุนเจ้าของเงินให้กู้เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ถูกผลกระทบเพราะลูกค้าเริ่มไม่ยอมจ่ายค่างวด เนื่องจากราคาอสังหาริมทรัพย์ตกลง

อย่างรวดเร็ว ทำให้ลูกค้ายอมให้บริษัทเงินทุนนั้นยึดทรัพย์สินคืน เพราะคิดว่าคงขาดทุนแน่ เนื่องจากราคาตกลงมาก ทำให้บริษัทเงินทุนรวมทั้งธนาคารหลายแห่งเริ่มมีปัญหาอย่างหนัก รัฐบาลจึงตั้งหน่วยงานขึ้นโดยมีชื่อว่า "The Resolution Trust Corporation (RTC)" เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว (หน่วยงานดังกล่าวคล้ายกับหน่วยงาน TAMC ที่รัฐบาลไทยได้ตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหนี้เสียในระบบเศรษฐกิจของเรา : *ผู้เรียบเรียง*)

หน่วยงาน RTC ได้นำทรัพย์สินที่ถูกยึดคืนมาขายทอดตลาดในราคาถูก สำหรับผมและเพื่อนหลายคนคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นของขวัญจากพระเจ้าที่ประทานให้แก่พวกเรา

ในช่วงเวลาดังกล่าว ทุกคนมองสภาวะการเงินด้วยอารมณ์และขาดสติ กระแสตื่นตระหนกมีผลกระทบต่อ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" สามอย่างด้วยกันคือ

1. อาการตื่นตระหนก เนื่องจากความหวาดกลัวว่าอาจจะตกงาน ราคาอสังหาริมทรัพย์ลดลง ตลาดหุ้นก็ตกลงอย่างรวดเร็ว และสภาพเศรษฐกิจก็เกิดอาการถดถอย ด้วยความหวาดกลัวดังกล่าว ทำให้คนกลุ่มนี้มองไม่เห็นโอกาส แต่แทนที่จะต่อสู้ พวกเขากลับมองหาที่หลบภัย

2. การไม่มีทักษะเหมือนคนที่อยู่ด้านขวา การจะเป็นนักลงทุนหรือเจ้าของกิจการก็ต้องอาศัยความสามารถและทักษะเช่นเดียวกับอาชีพอื่นๆ ที่ต้องมีการฝึกฝน และต้องใช้เวลาหลายปีกว่าจะกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญและประสบความสำเร็จ

3. ขาดเงินทุน ในช่วงเวลานี้คนทางด้านซ้ายต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อความอยู่รอด สำหรับผมซึ่งเป็นคนด้านขวา "กิจการ" ของผมกำลังไปได้สวย โดยผมได้เปิดสำนักงานสาขาถึง 11 แห่งทั่วโลก ยิ่งกิจการของผมขยายใหญ่ขึ้นเท่าใด ตัวผมเองก็ทำงานน้อยลง และยังมีรายได้เข้าบริษัท ผมได้วางระบบธุรกิจโดยมีเจ้าหน้าที่มาดูแลในงานแต่ละส่วน ด้วยเงินรายได้จากธุรกิจและเวลาว่างที่มีมากเพิ่มขึ้น ตัวผมและภรรยาก็สามารถเสาะหาโอกาสในการลงทุนใหม่ๆ

เวลาที่ดีที่สุด-เวลาที่เลวร้ายที่สุด

มีคำกล่าวว่า "เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับชีวิตไม่สำคัญเท่าคุณได้อะไรจากเหตุการณ์นั้น"

ในช่วงปี 1986 ถึง 1996 สำหรับบางคนอาจเป็นช่วงเวลาที่แย่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็จะเป็นช่วงที่ดีที่สุดในชีวิตของคนบางคน สำหรับผมเมื่อผมได้รับโทรศัพท์จากพ่อรวยในปี 1986 ผมรู้ได้ทันทีว่าโอกาสทองกำลังจะเกิดขึ้นกับผม ถึงแม้ผมจะไม่มีเงินเป็นจำนวนมากในขณะนั้น แต่ผมก็สามารถสร้างทรัพย์สินโดยอาศัยทักษะของการเป็นนักลงทุนและเจ้าของกิจการ ซึ่งผมจะอธิบายในรายละเอียดเพิ่มขึ้นว่าผมทำอย่างไรจึงได้มี "อิสรภาพทางการเงิน"

สิ่งหนึ่งที่สำคัญสำหรับการที่จะประสบความสำเร็จและมีความสุขในชีวิตคือ ต้องมีความสามารถในการปรับตัวเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นและสามารถทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นดีต่อตัวเราไม่ว่าจะเป็นอะไรก็ตาม แต่น่าเสียดายคนส่วนใหญ่ไม่มีทักษะในการปรับตัว เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น สิ่งหนึ่งที่เป็นคุณสมบัติโดยทั่วไปของมนุษย์คือ จะเป็นคนมองโลกในแง่ดีและชอบลืม ดังนั้นเมื่อเหตุการณ์ผ่านไปสักสิบปี คนทั่วไปก็มักจะลืม และในขณะเดียวกันก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอีก

ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย

ทุกวันนี้คนส่วนใหญ่ลืมเรื่องการปฏิรูปกฎหมายปี 1986 ไปแล้ว คนที่เป็นลูกจ้างและคนทำธุรกิจส่วนตัวกำลังทำงานหนักขึ้น เพราะต้องการหารายได้มาชดเชยรายได้ที่หายไป และเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจก็เริ่มดีขึ้นทำให้รายได้มากขึ้น สถานะทางการเงินก็ดีขึ้นด้วย ในขณะเดียวกันที่ปรึกษาทางการเงินมักจะแนะนำให้ซื้อบ้านที่ใหญ่ขึ้น เพราะว่าดอกเบี้ยจากเงินกู้ที่ซื้อบ้านสามารถนำมาหักภาษีได้ โดยให้เหตุผลว่าบ้านเป็นทรัพย์สิน ดังนั้นจึงควรจะเป็นการลงทุนที่ใหญ่ที่สุด ผลคือลูกจ้างรายได้ดีเริ่มซื้อบ้านที่ใหญ่ขึ้นและเป็นหนี้ก้อนใหญ่ขึ้นอีก และเมื่อมีเงินเหลือก็นำไปลงทุนในตลาดหุ้น

ตลาดบ้าน และตลาดหุ้นก็เริ่มกระเตื้องขึ้น ดูเหมือนทุกๆ คนจะสดชื่นและมีความสุขอีกครั้ง ทุกคนมีความหวังและต้องการหาเงินอย่างรวดเร็วจากตลาดหุ้นเพื่อเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายในช่วงเกษียณอายุ

แต่ผมคิดว่าการถ่ายเทความมั่งคั่งที่ยิ่งใหญ่กำลังจะเกิดขึ้นอีกครั้งในเร็ววันนี้ อาจจะไม่เกิดขึ้นภายในปีนี้ อาจเป็นอีก 2-3 ปี และคราวนี้คงจะไม่เหมือนกับคราวที่แล้ว นั่นคือเหตุผลที่พ่อรวยบอกให้ผมอ่านหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าสภาวะเศรษฐกิจจะเปลี่ยนอย่างไรก็ตาม แต่ประวัติศาสตร์มักจะซ้ำรอยเสมอ เพียงแต่รายละเอียดและเหตุการณ์อาจจะไม่เหมือนเดิม

เงินได้ไหลถ่ายเทจากด้านซ้ายไปสู่ด้านขวาอย่างไม่หยุดยั้ง คนเป็นจำนวนมากเป็นหนี้เป็นสิน แต่ก็ยังทุ่มเทเงินลงในตลาดหุ้น ทำให้ตลาดหุ้นขึ้นสูงสุดในประวัติศาสตร์ คนด้านซ้ายทุ่มเงินเข้ามาในตลาดหุ้นแม้จะเป็นเงินกู้ยืมจากบัตรเครดิต ขณะที่คนด้านขวาขายเมื่อเห็นว่าได้กำไรพอสมควรแล้ว เงินจำนวนมากไหลจากซ้ายไปขวา ถึงจุดนี้หากมีข่าวใหญ่ๆ สัก 2-3 เรื่อง จะมีผลทำให้ตลาดดิ่งลงฮวบฮาบ และคนด้านขวาจะกลับเข้าไปช้อนซื้อหุ้นไว้อีก ในขณะที่คนด้านซ้ายต้องขายขาดทุนวนเวียนไปเช่นนี้

สมรู้ร่วมคิดกันหรือเปล่า

ผมมักจะได้ยินคนที่อยู่ด้านซ้ายพูดว่า เป็นการสมรู้ร่วมคิดกันระดับโลกจากกลุ่มคนที่เป็นอภิมหาเศรษฐีเจ้าของธนาคาร ทฤษฎีนี้มีการพูดถึงมาหลายปีแล้ว แต่ไม่มีใครสามารถพิสูจน์ได้

สมรู้ร่วมคิดกันจริงหรือไม่ผมไม่รู้ แต่ที่แน่ๆ คือมีคนบางคนที่เป็นอภิมหาเศรษฐีสามารถควบคุมจำนวนเงินก้อนโตมหาศาลได้ แต่จะบอกว่าคนกลุ่มนี้สามารถควบคุมทั้งโลกได้นั้น ผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นไปได้

ผมคิดว่าน่าจะเป็นกลุ่มคนสองประเภทคือ คนด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* ที่มีกรอบความคิดอย่างหนึ่งกำลังแข่งขันทางการเงินกับกลุ่มคนทางด้านขวาที่มีกรอบความคิดอีกแบบที่แตกต่างออกไป

ปัญหาคือ คนทางด้านซ้ายมองไม่ออกและไม่รู้ด้วยซ้ำว่าคนทางด้านขวากำลังทำอะไรอยู่ แต่คนด้านขวาสิอ่านเกมออก และรู้ว่าคนด้านซ้ายกำลังทำอะไรอยู่

แม่มด-ต้นเหตุ

คนด้านซ้ายแทนที่จะค้นหาว่าคนด้านขวารู้อะไรและทำได้อย่างไร แต่พวกเขากลับออกค้นหาแม่มด ในสมัยโบราณ เมื่อมีสิ่งที่ไม่ดีเกิดขึ้นกับหมู่บ้าน เช่น เกิดโรคระบาด พวกเขาจะพากันโทษว่ามีแม่มดเป็นต้นเหตุ และพวกเขาก็จะออกเดินทางค้นหาแม่มดเพื่อจับมาเผาไฟเสีย จนกระทั่งมีการประดิษฐ์กล้องจุลทรรศน์ ทำให้เห็นสิ่งเล็กๆ ที่สายตามองไม่เห็น และค้นพบตัวแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุของโรคร้ายต่างๆ ทำให้รู้ว่าแท้จริงแล้วโรคร้ายต่างๆ เกิดขึ้นจากการไม่รักษาความสะอาด และการไม่ยอมทิ้งขยะมูลฝอยต่างหาก หาใช่แม่มด

ทุกวันนี้คนมีปัญหาทางการเงินยังคงออกตามหาแม่มดหรือโยนความผิดไปให้แพะรับบาป โดยคิดว่าคนรวยเป็นต้นเหตุของปัญหา แต่กลับไม่คิดว่าสาเหตุมาจากการขาดความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับการเงินต่างหาก

วีรบุรุษกลายเป็นผู้ร้าย

ทุกๆ 2-3 ปีจะมีวีรบุรุษทางการเงินเกิดขึ้น ซึ่งเขาจะมีสูตรสำเร็จทางการเงินที่จะทำให้คนนำไปใช้ร่ำรวยได้ ในราวปี 1970 พี่น้องตระกูลฮันต์พยายามปั่นตลาดเงิน (silver market) และได้แนะนำคนจำนวนมากให้ซื้อเงินตุนไว้ แต่เพียงไม่นานเมื่อตลาดเงินตก คนจำนวนมากขาดทุน พี่น้องตระกูลฮันต์ก็ถูกจับเข้าคุก โดยโดนข้อหาว่าร่วมมือกันปั่นตลาดเงิน ในปลายทศวรรษที่ 1980 ไมเคิล มิลเคน (Michael Milken) ผู้มีฉายาว่า "ราชาแห่งพันธบัตรเงินกู้ราคาถูก" (Junk Bond King) ได้รับการยกย่องให้เป็นอัจฉริยะทางการเงิน แต่พอตลาดพันธบัตรเงินกู้ราคาตกและล่มสลาย เขาก็ถูกจับเข้าตารางทันที จะเห็นว่าประวัติศาสตร์ยังซ้ำรอยอยู่เสมอ เพียงแต่เปลี่ยนตัวละครเท่านั้น (ในตลาดหุ้นของเมืองไทยก็เคยมีเหตุการณ์ในทำนองเดียวกัน เช่น กรณีของเสี่ยสองหรือกรณีของคุณปิ่น จักกพาก : *ผู้เรียบเรียง*)

ทุกวันนี้เรามีวีรบุรุษหลายคน เรามักเห็นเขาในโทรทัศน์และอ่านเจอชื่อของเขาในหนังสือพิมพ์บ่อยครั้ง อลัน กรีนสแปน (Alan Greenspan) ก็เป็นคนหนึ่ง เขาเป็นประธานธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งทุกวันนี้คำพูดของเขามีความสำคัญมากต่อระบบเศรษฐกิจโลก เป็นคนมีอิทธิพลและทุกคนคิดว่าเขาคือคนที่ทำให้เศรษฐกิจมีความรุ่งเรืองและมั่งคั่งเป็นเวลายาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ อีกคนหนึ่งคือวอร์เร็น บัฟเฟต์ ซึ่งก็เป็นวีรบุรุษอีกคนที่มีคนเป็นจำนวนมากนับถือและมีชื่อเสียง เมื่อวอร์เร็นซื้อหุ้นอะไร คนส่วนมากก็จะซื้อตามเขา ขายหุ้นอะไร คนก็แห่กันขายตาม ทำให้หุ้นนั้นตกอย่างรวดเร็ว, บิล เกตส์ ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่ถือว่าเป็นวีรบุรุษและมีคนคอยจับตาดูทุกย่างก้าว

เขาเหล่านี้เป็นวีรบุรุษทางการเงินในปัจจุบัน แต่ในอนาคตเมื่อตลาดตก เขาจะกลายเป็นผู้ร้ายที่ถูกทุกคนเกลียดหรือไม่อย่างไร ไม่มีใครรู้

ทุกครั้งที่ตลาดและสภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง เราจะได้วีรบุรุษ เมื่อตลาดตกหรือสภาวะเศรษฐกิจถดถอย ก็จะมีผู้ร้ายเกิดขึ้น คนที่ขาดทุนจากการลงทุนมักจะมองหาคนรับผิดชอบและโยนบาปให้คนอื่น อ้างว่าที่ขาดทุนเพราะมีการสมรู้ร่วมคิดและหลอกลวงกัน และในขณะเดียวกันก็เกิดการถ่ายเทความมั่งคั่งจากด้านซ้ายไปทางด้านขวา แล้วคุณล่ะต้องการจะเป็นกลุ่มคนด้านไหน

ผมคิดว่าคนส่วนใหญ่ไม่รู้ว่ากำลังมีเกมดำเนินอยู่ทั่วโลก เป็นคาสิโนในอวกาศ และไม่มีใครบอกเขาเหล่านั้นว่าเขาเองก็เป็นผู้เล่นคนสำคัญโดยไม่รู้ตัวในเกมนี้ ผมเรียกเกมนี้ว่า "ใครเป็นหนี้ใคร"

จงเป็นธนาคาร...แต่ไม่ใช่นายธนาคาร

ตอนที่ผมอายุ 20 กว่า ผมมีความคิดว่าเกมที่ผมจะเล่นก็คือการเป็นตัวธนาคารเสียเอง แต่ไม่ได้หมายถึงว่าผมจะไปทำงานเป็นนายธนาคาร ในช่วงนั้นพ่อรวยได้สอนผมให้รู้จักกับคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน เช่น การจำนอง (Mortgage) อสังหาริมทรัพย์ (Real Estate) การเงิน (Finance) ผมกำลังเริ่มศึกษาวิชาทางการเงิน พ่อรวยสนับสนุนให้ผมรู้จักเกมทางการเงิน

และหลังจากผมเริ่มเข้าใจถึงเกมดังกล่าว ผมก็ยินดีที่จะถ่ายทอดความรู้ให้คนอื่นที่สนใจอยากจะรู้

พ่อรวยให้ผมอ่านหนังสือประวัติบุคคลสำคัญทางการเงิน เช่น จอห์น ดี. ร็อคกี้เฟลเลอร์ (John D. Rockyfeller), เจ.พี. มอร์แกน (J.P. Morgan), เฮนรี่ ฟอร์ด (Henry Ford) เป็นต้น และหนึ่งในหนังสือที่สำคัญที่ผมอ่าน คือ *The Worldly Philosophers* ซึ่งเขียนโดยโรเบิร์ต เฮลบรอเนอร์ (Robert Heilbroner) สำหรับคนที่ต้องการเป็นเจ้าของกิจการและนักลงทุนต้องอ่านหนังสือเล่มนี้ เริ่มต้นจากอดัม สมิธ (Adam Smith) ซึ่งเป็นคนเขียนหนังสือ *"The Wealth of Nations"* เป็นเรื่องน่าพิศวงอย่างยิ่งที่รู้ว่านักเศรษฐศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่เหล่านี้คิดอย่างไร หากคุณต้องการจะเป็นผู้นำของด้านขวา คุณควรศึกษาประวัติศาสตร์ทางเศรษฐกิจ เพื่อจะได้เข้าใจแล้วนำมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคตด้วย

นอกจากนั้นผมอยากแนะนำให้อ่าน *"Unlimited Wealth"* ซึ่งเขียนโดย พอล เซ็น พิลเซอร์ (Paul Zane Pilzer), *"The Sovereign Individual"* โดย เจมส์ เดล เดวิดสัน (James Dale Davidson), *"The Crest of the Wave"* โดย โรเบิร์ต เพรชเตอร์ (Robert Prechter) และ *"The Great Boom Ahead"* โดย แฮรี่ เด็นต์ (Harry Dent) หนังสือของเฮลบรอเนอร์อธิบายความเป็นมาของระบบเศรษฐกิจ ส่วนเรื่องอื่นๆ ที่ผมแนะนำจะเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็นของเศรษฐกิจในอนาคต ทำให้ผมรู้ว่าเมื่อมีขึ้นแล้วก็ต้องมีลง มีความรุ่งเรืองก็ต้องมีความถดถอยควบคู่กันไป ซึ่งหนังสือทุกเล่มจะพูดว่า การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

จะเป็นธนาคารได้อย่างไร

หลังจากกฎหมายปฏิรูปภาษีปี 1986 แล้ว โอกาสมีอยู่ทั่วไป อสังหาริมทรัพย์ หุ้น และกิจการ มีราคาถูกลงอย่างมาก ขณะที่ภาวะอื่นเลวร้ายสำหรับคนที่อยู่ทางซ้าย แต่กลับเป็นโอกาสทองสำหรับผม เพราะผมสามารถนำความรู้ความชำนาญของการเป็นเจ้าของกิจการและนักลงทุน

มาใช้เก็บเกี่ยวผลประโยชน์ แต่แทนที่จะลงทุนสะเปะสะปะ ผมมุ่งเน้นไปที่ตลาดอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากเหตุผล 5 ประการดังต่อไปนี้

1. **ราคา** ขณะนั้นราคาของอสังหาริมทรัพย์ถูกลงมากจนค่าผ่อนชำระแต่ละเดือนน้อยกว่าค่าเช่าที่เก็บได้ ทำให้เป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยมาก เปรียบเสมือนเราเดินเข้าไปในห้างสรรพสินค้าแล้วราคาสินค้าลดลงถึง 50%
2. **การกู้ยืม** ธนาคารให้กู้เพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์แต่ไม่มีนโยบายให้กู้เพื่อนำเงินไปซื้อหุ้น ผมต้องการลงทุนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในขณะที่ตลาดยังซบเซาอยู่ ดังนั้นผมจึงลงทุนในตลาดอสังหาริมทรัพย์ โดยใช้เงินสดที่ผมมีอยู่รวมกับเงินกู้จากธนาคาร

   ตัวอย่างเช่น ผมมีเงินฝากอยู่ 10,000 เหรียญ ถ้าผมซื้อหุ้นผมก็จะซื้อได้ 10,000 เหรียญ แต่ถ้าผมซื้อบ้านผมสามารถซื้อบ้านได้ในราคา 100,000 เหรียญ โดยใช้เงินสดเพียง 10,000 เหรียญ ที่เหลือกู้จากธนาคาร สมมติว่าราคาหุ้นและราคาบ้านขึ้นไป 10 เปอร์เซ็นต์ ผมจะได้กำไร 1,000 เหรียญจากหุ้น แต่ผมจะได้กำไรถึง 10,000 เหรียญจากบ้าน
3. **ภาษีรายได้** ถ้าผมทำกำไรจากหุ้น 1 ล้านเหรียญ ผมต้องเสียภาษีรายได้ถึง 30 เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าผมทำกำไรจากการซื้อบ้าน 1 ล้านเหรียญ ผมสามารถจะนำกำไรไปซื้อบ้านอีกหลังหนึ่งโดยไม่ต้องเสียภาษี นอกจากนั้นยังเอาค่าเสื่อมมาหักภาษีได้อีกด้วย

   คำเตือน : จะต้องเป็นการลงทุนที่น่าสนใจด้วยตัวของมันเอง ส่วนประโยชน์ทางภาษีเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้น่าลงทุนยิ่งขึ้น
4. **รายได้จากกระแสเงินสด** แม้ราคาบ้านจะลดลง แต่ค่าเช่าบ้านไม่ได้ลดลงด้วย ผมมีรายได้เพิ่มขึ้นจากค่าเช่าบ้าน ทำให้รอจนราคาบ้านขึ้นได้ แล้วจึงขายเพื่อเอากำไร ถึงแม้ผมจะกู้เงินเป็นเงินก้อนโตมาก แต่ผมก็ไม่มีความเสี่ยงเพราะรายได้จากค่าเช่ามากกว่าเงินที่ผมต้องผ่อนส่งธนาคารเสียอีก

5. **โอกาสที่จะกลายเป็นธนาคาร** อสังหาริมทรัพย์เปิดโอกาสให้ผมได้ทำตัวเป็นธนาคาร ซึ่งเป็นโอกาสที่ผมต้องการมาตั้งแต่ปี 1974

จงเป็นธนาคาร แต่อย่าเป็นนายธนาคาร

ในหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก"* ผมได้เขียนถึงวิธีที่พ่อรวยทำเงินหรือทำตัวเป็นนายธนาคาร ซึ่งผมจะยกตัวอย่างและวิธีง่ายๆ ที่ใครก็จะทำตามได้

สมมติว่าผมพบบ้านหลังหนึ่งซึ่งมีราคา 100,000 เหรียญ และผมสามารถต่อรองจนเหลือ 80,000 เหรียญ ผมซื้อบ้านหลังนี้โดยใช้เงิน 10,000 เหรียญ และกู้ธนาคาร 70,000 เหรียญ

หลังจากนั้นผมก็โฆษณาในหนังสือพิมพ์ว่ามีบ้านราคาถูกขาย ซึ่งเจ้าของร้อนเงินโดยไม่ต้องผ่านธนาคาร เงินต้นราคาต่ำ ผ่อนส่งสบายๆ

โทรศัพท์ดังจนผมรับไม่ทัน และในที่สุดผมก็ขายบ้านไปในลักษณะที่เรียกว่าเช่าซื้อบ้าน (lease purchase contract) ซึ่งหมายความอย่างง่ายคือ ผมขายบ้านไปในราคา 100,000 เหรียญโดยมีสัญญาซื้อขายระหว่างกันเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นดูได้จากรูปดังนี้

ในงบดุลของผม

งบดุลของผม

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
ใบแจ้งการเป็นหนี้ 100,000 เหรียญ	เงินกู้บ้าน 70,000 เหรียญ

ในงบดุลของผู้ซื้อ

งบดุลของผู้ซื้อ

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
	ใบแจ้งการเป็นหนี้ 100,000 เหรียญ

การซื้อขายครั้งนี้ก็จะทำการลงทะเบียนกับบริษัทเอสโครว (Escrow) ซึ่งจะเป็นผู้จัดการเรื่องการเงินต่างๆ ถ้าผู้ซื้อหยุดผ่อนชำระรายเดือน ผมก็จะยึดทรัพย์สินคืนและขายให้ผู้อื่นต่อไป มีคนเป็นจำนวนมากต้องการซื้อบ้านในลักษณะนี้เนื่องจากมีปัญหาในการกู้เงินจากธนาคาร

ผลก็คือ ผมได้ "ทำ" เงิน 30,000 เหรียญในช่องทรัพย์สินของผม เหมือนว่าผมได้รับดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนเช่นเดียวกับที่ธนาคารได้รับดอกเบี้ยจากการปล่อยสินเชื่อ

ผมกำลังกลายเป็นธนาคาร ถ้าคุณจำได้จากบทที่แล้ว พ่อรวยสอนว่าถ้าจะเป็นหนี้ใครขอให้เป็นหนี้แต่เพียงเล็กน้อย หากเป็นหนี้ก้อนใหญ่ก็ต้องให้แน่ใจว่ามีคนอื่นจ่ายดอกเบี้ยแทนเรา

ในความหมายของคนที่อยู่ด้านขวา ผมได้ผลักภาระความเสี่ยงไปให้คนอื่น ซึ่งการทำแบบนี้มีให้เห็นอยู่ทั่วไปไม่ว่าจะที่ไหนก็ตาม และมีขนาดตั้งแต่บ้านหลังน้อยจนไปถึงตึกหลายสิบชั้น

เหมือนมีเงินฝาก 30,000 เหรียญโดยไม่ต้องออกแรง

ถ้าคุณจำได้ในบทที่แล้ว ผมได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องที่ว่าทำไมรัฐบาลจึงไม่ให้การลดหย่อนภาษีรายได้ที่เกิดจากการออม (เฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ประเทศไทยเราสามารถลดหย่อนภาษีรายได้บางประเภทที่เกิดจากเงินฝาก : *ผู้เรียบเรียง*) ผมคิดว่าธนาคารคงไม่ให้รัฐบาลเปลี่ยนกฎหมายนี้แน่นอน เพราะธนาคารถือว่าเงินฝากของคุณคือภาระของธนาคาร ในประเทศสหรัฐอเมริกามีอัตราการออมค่อนข้างต่ำ เนื่องจากธนาคารให้ดอกเบี้ยต่ำ เพราะธนาคารไม่ต้องใช้เงินฝากจำนวนมากเพื่อทำธุรกิจ ธนาคารมีวิธีหารายได้อย่างอื่นที่ดีกว่า ตัวอย่างที่ผมยกมาข้างต้นแสดงให้เห็นการทำตัวเป็นธนาคารและเพิ่มรายได้จากการซื้อขายบ้านเป็นเงินถึง 30,000 เหรียญโดยไม่ยากเย็นอะไร ดังรูปในหน้าถัดไป

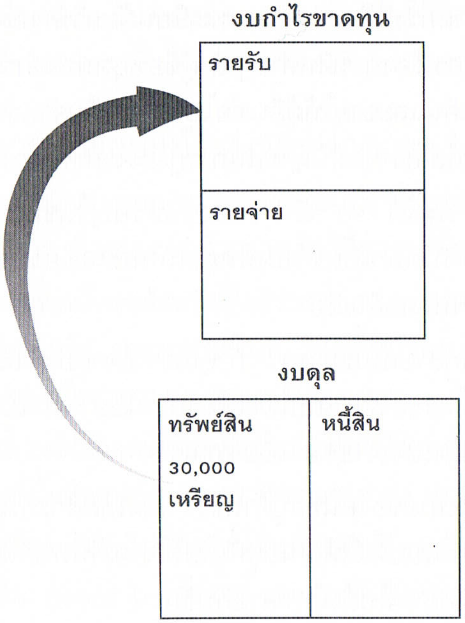

ประเด็นที่น่าสนใจจากรูปนี้คือ

1. ผมเป็นคนตั้งอัตราค่าดอกเบี้ยที่ผู้ซื้อบ้านเป็นหนี้ผมเป็นเงิน 30,000 เหรียญ ซึ่งปกติผมจะคิด 10 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ธนาคารมักจะจ่ายดอกเบี้ยแค่ 5 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นถึงแม้ผมจะลงทุนเงินด้วยตัวเอง 10,000 เหรียญเป็นเงินดาวน์ แต่ดอกเบี้ยที่ผมได้รับก็ดีกว่าธนาคารด้วย
2. เหมือนการสร้างเงิน 20,000 เหรียญจากอวกาศ (30,000-10,000 เหรียญซึ่งเป็นเงินดาวน์) เหมือนธนาคารซึ่งมักจะสร้างทรัพย์สินขึ้นมาและคิดดอกเบี้ยด้วย
3. เงิน 20,000 เหรียญไม่ต้องเสียภาษี ถ้าเป็นลูกจ้างต้องมีรายได้อย่างน้อย 40,000 เหรียญจึงจะเก็บสะสมได้ 20,000 เหรียญ
4. ภาษีโรงเรือน ค่าบำรุงรักษาต่างๆ อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ซื้อ
5. มีวิธีทำเงินแบบนี้อีกมากที่คนทางด้านขวานิยม เพียงแค่ทำตัวให้เป็นธนาคารเท่านั้น

การซื้อขายแบบนี้ใช้เวลาประมาณ 1 เดือน แต่ถ้าเป็นลูกจ้างต้องทำงานหลายเดือนหรือบางคนต้องหลายปีจึงสามารถสะสมเงินถึง 20,000 เหรียญ

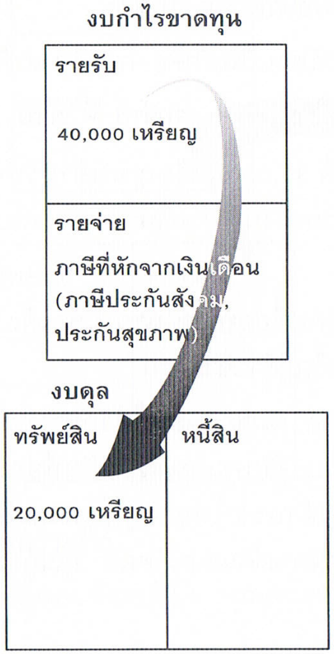

เพื่อคุ้มกันรายได้

ในหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก"* เล่มแรก ผมได้ให้เหตุผลว่าทำไมคนรวยจึงต้องตั้งบริษัทดังนี้

1. เพื่อป้องกันทรัพย์สิน ถ้าคุณเป็นคนรวย คุณมักจะเป็นเป้าหมายให้คนอื่นมาฟ้องร้องเพื่อเอาทรัพย์สินจากคุณ ดังนั้นคนรวยจึงตั้งบริษัทขึ้นโดยโอนทรัพย์สินทั้งหมดที่มีไปเป็นของบริษัท

2. เพื่อคุ้มกันรายได้ โดยการจดทะเบียนเป็นบริษัท รายได้ของคุณจะถูกปกป้องจากเงื้อมมือรัฐบาล ถ้าคุณเป็นลูกจ้าง การเรียงลำดับของรายได้รายจ่ายจะเป็นดังรูปในหน้าถัดไป

รายได้ – ภาษี – รายจ่าย

ในฐานะลูกจ้าง ท่านได้รับเช็คค่าจ้าง รายได้บางส่วนนายจ้างจะหักเก็บจากคุณเป็นภาษีรายได้หัก ณ ที่จ่าย คุณจึงนำรายได้ไปเป็นค่าใช้จ่าย เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถยนต์ เป็นต้น

แต่ถ้าคุณจดทะเบียนเป็นบริษัท การเรียงลำดับจะกลายเป็นดังนี้

รายได้ – รายจ่าย – ภาษี

ถ้าผมนำรายได้ 30,000 เหรียญมาเข้าบริษัทที่ผมจดทะเบียนไว้ ผมก็สามารถหักรายจ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นก่อนที่จะเสียภาษี เช่น ค่าเดินทาง ค่ารับรองลูกค้า

ดังนั้นจะเห็นว่าคนที่อยู่ทางด้านขวามีข้อได้เปรียบเกี่ยวกับการเสียภาษีรายได้มากกว่าคนที่อยู่ด้ายซ้ายมาก

ถ้าคุณเป็นลูกจ้าง ผมขอแนะนำให้รักษางานที่ทำอยู่ ในขณะเดียวกันก็เริ่มเก็บหอมรอมริบ ศึกษาและเตรียมตัวเพื่อจะเป็นคนด้านขวา คุณสามารถจะเป็นคนทางด้านขวาโดยลงทุนในขณะที่ทำงานเป็นลูกจ้างได้ และสักวันหนึ่งถ้าผลงานทางด้านขวาเกิดผล คุณก็จะเป็นอิสระทางการเงินในที่สุด

ที่ดินได้เปล่า

หลายปีก่อนผมและภรรยาอยากมีบ้านและที่ดินที่อยู่นอกเมืองในชนบท และเราพบที่ดินและบ้านบอกขายในราคา 75,000 เหรียญ ที่ดินมีขนาด 20 เอเคอร์ ผมและภรรยาเกือบจะซื้ออยู่แล้ว แต่ติดขัดอยู่ที่ถ้าเราซื้อก็จะฝ่าฝืนกฎที่พ่อรวยสอนไว้ว่าต้องระมัดระวังในเรื่องการเป็นหนี้ ถ้าจะเป็นหนี้ควรเป็นหนี้ก้อนเล็ก หากเป็นหนี้ก้อนใหญ่ก็ต้องแน่ใจว่ามีคนอื่นชำระหนี้ให้

ผมและภรรยาไม่ตัดสินใจที่จะซื้อบ้านและที่ดินนี้ เนื่องจากการเป็นหนี้ 75,000 เหรียญนั้นดูเป็นหนี้ก้อนใหญ่มากสำหรับผม ซึ่งถ้าผมซื้อก็จะเป็นดังรูปในหน้าถัดไป

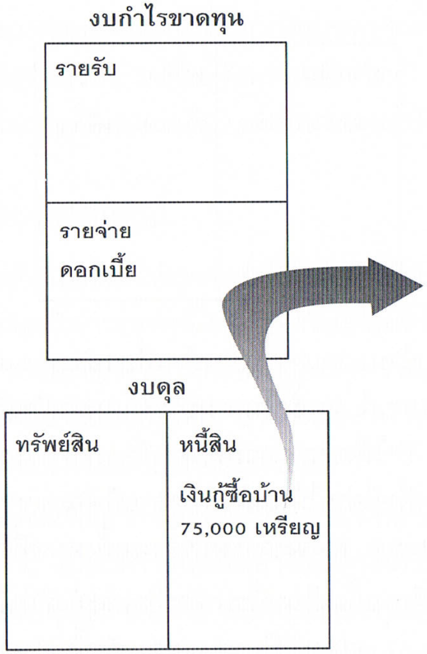

กฎอีกข้อของพ่อรวยคือ

"ถ้าต้องเป็นหนี้และต้องเสี่ยง คุณควรจะได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม"

แต่ถ้าผมซื้อบ้านและที่ดินนี้ นอกจากจะเป็นหนี้และรับความเสี่ยงแล้ว ผมยังต้องควักกระเป๋าอีกด้วย

หลังจากนั้นอีกประมาณเดือนหนึ่ง ผมพบที่ดินและบ้านอีกแห่ง ที่ดินนี้สวยกว่าครั้งแรกเสียอีก มีต้นไม้ ลำธารไหลผ่านที่ มีพื้นที่ถึง 87 เอเคอร์ ราคาขายคือ 115,000 เหรียญ โดยผมตกลงซื้อในราคาที่บอกขาย แต่ขอให้อยู่ในข้อตกลงของผม หลังจากนั้นผมก็ลงทุนปรับปรุงบ้านแล้วขายพร้อมที่ดินขนาด 30 เอเคอร์ในราคา 215,000 เหรียญ โดยใช้วิธีเดียวกับบ้านหลังแรกที่ผมซื้อคือ เงินดาวน์ต่ำ ผ่อนน้อย ในขณะเดียวกันผมก็เก็บที่ดินอีก 57 เอเคอร์ไว้เอง

รูปในหน้าถัดไปจะแสดงถึงการซื้อขายดังกล่าว

งบดุล

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
215,000 เหรียญ	115,000 เหรียญ

คนซื้อชอบบ้านมากเพราะเป็นบ้านที่สวยงาม และเขาสามารถซื้อโดยไม่ต้องวางเงินดาวน์ เขาซื้อในนามบริษัทโดยทำเป็นบ้านพักตากอากาศสำหรับพนักงาน ทำให้เขาสามารถหักค่าเสื่อมราคาและค่าบำรุงรักษาได้ รวมทั้งหักค่าดอกเบี้ยที่จ่ายให้ผมด้วย หลายปีต่อมาเขาขายหุ้นบริษัทแล้วชำระหนี้ที่เหลือทั้งหมด ผมจึงชำระหนี้ของผมทั้งหมดที่ติดธนาคารด้วย

ผลสุดท้ายคือผมไม่เป็นหนี้ธนาคารอีกและยังมีกำไร 15,000 เหรียญ รวมทั้งยังได้ที่อีก 57 เอเคอร์เป็นของแถม ดังนั้นงบดุลของผมจากการซื้อขายบ้านจะเป็นตามรูป

งบดุล

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
ที่ดิน 57 เอเคอร์ เงินสด 15,000 เหรียญ	

การเสนอขายหุ้น (IPO)

การขายหุ้นครั้งแรกในตลาดหุ้นหรือนำหุ้นบริษัทเอกชนมาเสนอขายแก่สาธารณชนซึ่งเรียกว่า IPO (Initial Public Offering) ก็อาศัยหลักการเดียวกับที่ผมทำมาแล้ว เพียงแต่เปลี่ยนตลาดและคนซื้อ เมื่อผมจะขายหุ้นในตลาดหุ้น ผมจะยกราคาหนึ่งขึ้นมาเป็นมูลค่าของหุ้น ราคาใดก็ได้ แต่ต้องเป็นราคาที่ยุติธรรมตามความคิดเห็นของตลาด และขายให้ใครก็ได้ที่สนใจ แทนที่จะขายให้คนคนเดียว ก็เป็นการขายให้แก่คนจำนวนมาก

คุณค่าของประสบการณ์

นี่คือเหตุผลที่ผมแนะนำให้ทุกคนเริ่มที่ "เจ้าของกิจการ" ก่อนที่จะเป็น "นักลงทุน" ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ กิจการ ตลาดหุ้น พันธบัตร เงินกู้ หรืออะไรก็ตาม ทุกอย่างต้องการความเข้าใจและไหวพริบทางธุรกิจจึงจะทำให้เป็นนักลงทุนที่ดี บางคนมีไหวพริบทางธุรกิจอยู่แล้ว แต่หลายคนไม่มีและโรงเรียนก็ไม่เคยสอนวิชานี้

อีกประเด็นหนึ่งที่อยากจะแนะนำคือ เริ่มต้นด้วยเงินจำนวนน้อยและใช้เวลาตามสบาย เมื่อมีความมั่นใจแล้วจึงลงทุนก้อนใหญ่ ข้อแตกต่างของเงิน 80,000 เหรียญและ 800,000 เหรียญคือเลขศูนย์ตัวเดียว ขั้นตอนการลงทุนขนาดเล็กก็จะคล้ายกับการลงทุนขนาดใหญ่ เพียงแต่มีคนเกี่ยวข้องมากขึ้น มีเลขศูนย์มากขึ้น และสนุกขึ้นเท่านั้น

เมื่อคุณมีประสบการณ์และชื่อเสียงมากขึ้น คุณสามารถใช้เงินจำนวนน้อยแต่ลงทุนในเงินที่โตกว่ามากได้ บางครั้งคุณสามารถจะทำเป็นจำนวนมากโดยไม่ต้องลงทุนเลย ถ้าคุณรู้วิธีทำเงิน คนและเงินจะหลั่งไหลมาหาคุณเอง เริ่มต้นด้วยเงินน้อยๆ ใช้เวลาตามสบาย ประสบการณ์มีค่ามากกว่าเงินเสียอีก

ในทางทฤษฎี จำนวนเงินและจำนวนครั้งของการซื้อขายของคนที่อยู่ด้านขวานั้นเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ว่าจะเป็นหุ้น พันธบัตร เงินกู้ อสังหา-ริมทรัพย์ หรือธุรกิจก็ตาม แต่ถ้าต้องการประสบความสำเร็จทางการเงินคุณต้องกล้าคิดและกล้าทำในสิ่งที่แตกต่าง อุปสรรคใหญ่สำหรับคนที่คิดทำสิ่งใหม่ๆ คือเสียงคนรอบข้างที่คอยบอกคุณว่า "คุณทำไม่ได้"

ถ้าคุณสามารถจะเอาชนะพวกเขาได้ และเสาะหาคนที่บอกคุณว่าทำได้ไม่ยากเย็นและยินดีที่จะสอนคุณ ก็จะทำให้ชีวิตคุณง่ายขึ้น

กฎหมาย

ผมเริ่มบทนี้ด้วยกฎหมายปฏิรูปภาษีแห่งปี 1986 ถึงแม้จะเป็นกฎหมายที่สำคัญแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงอีก ผมเพียงแต่ยกตัวอย่างให้เห็นว่ากฎหมายบางอย่างจะมีผลอันใหญ่หลวงและเปลี่ยนแปลงการถ่ายเทความมั่งคั่ง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องติดตามความเปลี่ยนแปลงของกฎหมายต่างๆ ที่จะมีผลต่อตลาดโดยรวม ทุกวันนี้มีกฎหมายเกี่ยวกับภาษีซึ่งบังคับใช้ในแต่ละรัฐเป็นแสนๆ หน้า ถ้าเป็นกฎหมายของรัฐบาลกลางจะมีมากกว่า 1.2 ล้านหน้า คนธรรมดาต้องใช้เวลา 23,000 ปี จึงจะอ่านหมด และทุกๆ ปีกฎหมายเหล่านี้จะถูกปรับเปลี่ยนแก้ไข ถ้าจะอ่านกันให้ครบหมดจริงๆ คงต้องเลิกทำงานประจำเสียก่อน

ทุกครั้งที่มีคนบอกผมว่า "มันผิดกฎหมาย" ผมก็จะถามกลับว่าคุณอ่านทุกบรรทัดของกฎหมายหรือเปล่า ถ้าตอบว่าใช่ ผมก็จะค่อยๆ ถอยกลับเงียบๆ อย่าหันหลังให้คนที่เขาคิดว่าเขารู้กฎหมายทุกเรื่อง

ถ้าจะประสบความสำเร็จในด้านขวา คุณต้องมองเห็นด้วยตาเพียง 5 เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือคุณต้องมองด้วยสมอง ความเข้าใจกฎหมายต่างๆ และแรงของตลาดมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การถ่ายเทของความมั่งคั่งมักจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนกฎหมายหรือตลาดเปลี่ยนทิศทาง ดังนั้นจึงจำเป็นที่คุณต้องสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องเป็นประโยชน์ไม่ใช่เป็นโทษต่อคุณ

รัฐบาลต้องการเงินของคุณ

ผมเชื่อในเรื่องการจ่ายภาษี ผมรู้ว่ารัฐบาลได้ให้บริการสำคัญๆ ที่ช่วยให้สังคมพัฒนา แต่ในความคิดของผม รัฐบาลได้บริหารผิดพลาดหลายอย่าง รัฐบาลมีขนาดโตเกินไปและให้สัญญาหลายๆ ข้อแต่ทำไม่ได้ แต่ก็ไม่ใช่ความผิดของนักการเมือง เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการเงินที่เราเผชิญอยู่ในปัจจุบันได้ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ 60 กว่าปีมาแล้ว ทุกวันนี้ผู้ออกกฎหมายได้

พยายามแก้ปัญหา แต่ผู้ออกกฎหมายเองยังอยากมีเก้าอี้ในสภา จึงไม่กล้าบอกความจริงแก่ประชาชน เพราะถ้าบอกคงจะไม่ได้รับเลือกอีกเป็นแน่ เนื่องจากคนส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยรัฐบาลช่วยแก้ปัญหาความยากจนให้ แต่รัฐบาลไม่สามารถทำได้เพราะปัญหาถูกสะสมและใหญ่ขึ้นทุกวัน

ในระหว่างนี้รัฐบาลต้องการเงินมากขึ้นทุกวัน จึงต้องเก็บภาษีมากขึ้น นั่นคือสาเหตุที่รัฐบาลออกกฎหมายปฏิรูปภาษีแห่งปี 1986 เพื่อปิดช่องโหว่ของกฎหมายภาษี เพื่อจะได้เก็บเงินภาษีได้มากขึ้น รัฐบาลได้สัญญาที่จะให้เงินค่ารักษาพยาบาลฟรีและเงินเกษียณอายุแก่ข้าราชการนับล้านคน ซึ่งรัฐบาลแก้ปัญหานี้ด้วยการกู้เงินมาใช้จ่ายทุกปี คาดว่าในราวปี 2010 ปัญหาจะเห็นชัดขึ้น และรัฐบาลจะไม่สามารถแก้ปัญหาด้วยการกู้เงินได้อีกต่อไป

นิตยสารฟอร์บ (Forbes Magazine) เคยทำตัวเลขประมาณการจำนวนหนี้ของประเทศสหรัฐอเมริกาไว้ว่า หนี้จะค่อยๆ ลดลงจนถึงปี 2010 จากนั้นจะขยายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากกลุ่มคนที่ใหญ่ที่สุดของอเมริกาที่เรียกว่าเบบี้บูมเมอร์ (Baby boomers) มีอายุ 65 ปีและเริ่มเกษียณอายุในปี 2010 บุคคลเหล่านี้แทนที่จะนำเงินไปลงทุนในตลาดหุ้น เขาจะเริ่มถอนเงินออกจากตลาดเพื่อนำไปใช้จ่าย นอกจากนั้นลูกๆ ก็โตกันหมด ทำให้ไม่มีความจำเป็นต้องอยู่บ้านหลังใหญ่ พวกเขาก็จะขายบ้านเพื่อซื้อบ้านที่เล็กลง และนำเอากำไรมาใช้จ่าย

เงินลงทุนเพื่อเกษียณอายุที่เรียกว่า 401(k) จะเริ่มหดตัวลง เนื่องจากมูลค่าของเงินนี้ขึ้นอยู่กับราคาตลาด เมื่อราคาตลาดหุ้นลดลง มูลค่าเงินก็ย่อมลดลงด้วย กองทุนรวมเริ่มจะขายหุ้นออกไปเนื่องจากเบบี้บูมเมอร์เริ่มถอนเงินออก พวกเขาจะต้องเสียภาษีเป็นจำนวนมากจากกำไรที่เกิดจากการขายหุ้นนั้น ขณะเดียวกันสุขภาพของเบบี้บูมเมอร์ที่เป็นคนจนก็เริ่มเสื่อมถอยลง เนื่องจากตามประวัติศาสตร์และสถิติ คนจนมักจะมีสุขภาพอ่อนแอกว่าคนรวย เงินกองทุนเพื่อบำรุงรักษาพยาบาลก็จะหมดลง ทำให้คนจนที่ต้องพึ่งพากองทุนนี้เริ่มเรียกร้องขอความช่วยเหลือ

นอกจากนั้นประเทศจีนจะกลายเป็นประเทศที่มี GNP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ) มากที่สุดในโลก แซงหน้าประเทศสหรัฐอเมริกา และการเริ่มใช้ระบบเงินใหม่ในกลุ่มประเทศยุโรป ผมคิดว่าเงินค่าจ้างและราคาสินค้าจะต้องลดลง หรือมิฉะนั้นอัตราผลผลิต (productivity) ต้องเพิ่มขึ้นอย่างมากจึงจะสามารถต่อสู้ทางเศรษฐกิจกับ 2 กลุ่มเศรษฐกิจใหญ่ดังกล่าวได้

สิ่งต่างๆ เหล่านั้นจะเกิดขึ้นในปี 2010 ซึ่งกำลังใกล้เข้ามา การถ่ายเทความมั่งคั่งอันยิ่งใหญ่จะเกิดขึ้น เรากำลังอยู่ในช่วงสุดท้ายของยุคอุตสาหกรรมและกำลังเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ในปี 1989 เมื่อกำแพงเบอร์ลินพังทลาย ในความเห็นของผม ปีนั้นมีความสำคัญเทียบเท่ากับปี 1492 เมื่อโคลัมบัสค้นพบทวีปอเมริกา ในปี 1492 คนบางกลุ่มถือว่าเป็นปีที่เริ่มต้นของยุคอุตสาหกรรมอย่างเป็นทางการ และปี 1989 เป็นปีที่หมดยุคอุตสาหกรรมซึ่งกฎได้เปลี่ยนไป

ประวัติศาสตร์-ตัวชี้นำ

พ่อรวยได้กระตุ้นให้ผมเรียนรู้เกมการแข่งขันให้ดี หากมีความรู้ความเข้าใจ ผมสามารถจะทำในสิ่งที่ผมต้องการ ผมได้เขียนและสอนข้อควรรู้ต่างๆ เพื่อให้คนรู้วิธีดูแลตัวเองเกี่ยวกับการเงิน จะได้ไม่ต้องพึ่งรัฐบาลหรือบริษัท

ผมหวังว่าอนาคตจะไม่เป็นอย่างที่ผมคิด รัฐบาลอาจจะสามารถรักษาสัญญาต่างๆ ได้ สามารถจะเพิ่มภาษีได้อีกไปเรื่อยๆ สามารถจะกู้เงินได้อีก ราคาของอสังหาริมทรัพย์จะเพิ่มขึ้นไปตลอดกาล ราคาของตลาดหุ้นคงจะขึ้นไปได้เรื่อยๆ โดยไม่มีวันตกลงมา คนเป็นจำนวนล้านคงจะมีความสุขในการได้ทำงานด้วยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ สิ่งเหล่านี้อาจจะเป็นไปได้ตลอดกาล แต่ผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นไปได้

ตามประวัติศาสตร์ ถ้าคนเรามีอายุถึง 75 ปี เขาจะมีชีวิตผ่านเศรษฐกิจถดถอย 2 ครั้ง และผ่านเศรษฐกิจตกต่ำ 1 ครั้ง เบบี้บูมเมอร์เคยผ่านเศรษฐกิจถดถอยมาแล้ว 2 ครั้ง แต่ไม่เคยเจอเศรษฐกิจตกต่ำเลย

อาจจะไม่มีเศรษฐกิจตกต่ำอีกต่อไป แต่จากประวัติศาสตร์นั่นไม่ใช่สิ่งที่น่าจะเกิดขึ้น เหตุผลที่พ่อรวยให้ผมอ่านหนังสือของนักเศรษฐศาสตร์และนักทุนนิยมผู้ยิ่งใหญ่ ก็เพื่อผมจะได้เห็นภาพรวมของเศรษฐกิจและมีสายตากว้างไกล รู้ว่าเรามาจากไหนและกำลังมุ่งหน้าไปทางไหน

เหมือนทะเลย่อมมีคลื่น ตลาดหุ้นก็เช่นเดียวกัน แต่แทนที่จะเป็นลมและดวงอาทิตย์ที่ทำให้เกิดคลื่น แต่คลื่นของตลาดเกิดจากอารมณ์สองอย่างของมนุษย์คือความโลภและความกลัว ดังนั้นผมคิดว่าเศรษฐกิจตกต่ำคงจะเกิดขึ้นอีกเพราะมนุษย์เรายังมีความโลภและความกลัวอยู่เช่นเดิม ความตกต่ำเกิดจากอารมณ์เศร้าและโกรธ ความเศร้าเกิดจากการสูญเสีย ความโกรธเกิดจากการผิดหวัง เศรษฐกิจตกต่ำก็เกิดจากอารมณ์ที่เศร้าหมองเนื่องจากความสูญเสียที่เกิดจากตลาดราคาตกต่ำลง

ถึงแม้โดยรวมของภาวะเศรษฐกิจจะดูดี แต่ก็ยังมีคนเป็นล้านที่ยังอยู่ในสภาพตกต่ำ ถึงแม้จะมีงานทำ แต่ลึกๆ แล้วพวกเขาหามีความก้าวหน้าแต่อย่างใดไม่ พวกเขาโกรธตัวเอง โกรธที่เสียเวลา และติดกับดักของยุคอุตสาหกรรมที่บอกคุณว่า “หางานที่มั่นคงและไม่ต้องกังวลกับอนาคต”

การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่คือโอกาส

เรากำลังเข้าสู่ยุคเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่และเต็มไปด้วยโอกาสสำหรับบางคนจะเป็นช่วงเวลาที่ดี แต่เป็นช่วงที่เลวร้ายสำหรับบางคน ประธานาธิบดีเคนเนดี้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่อยู่ตรงหน้าเราแล้ว เคนเนดี้เป็นคนที่มาจากด้านขวาของ *“เงินสี่ด้าน”* เขาต้องการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนที่ติดกับดักอยู่ แต่น่าเสียดายที่คนหลายล้านคนยังติดกับดักเพราะพวกเขามีความคิดและความเชื่อ เช่น ไปโรงเรียนเพื่อจะได้ทำงานที่มั่นคง

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ แต่เราต้องสอนให้นักศึกษาคิดมากกว่าเพียงจะมองหางานที่มั่นคง แล้วหวังว่าบริษัทหรือรัฐบาลจะดูแลเราเมื่อตอนเกษียณอายุเท่านั้น

ไม่มีใครบอกว่ามันยุติธรรม บ้านเมืองนี้ก็ไม่ได้ยุติธรรม เราเป็นประเทศเสรี เรามีคนที่ทำงานหนักกว่าคนอื่น มีบางคนต้องการประสบความสำเร็จ มีบางคนมีความสามารถมากกว่าคนอื่น และบางคนมีความต้องการที่จะมีชีวิตที่ดีกว่า เราทุกคนมีอิสระที่จะเลือก แต่เมื่อมีบางคนทำได้ดีกว่าคนอื่นๆ ก็จะมีบางคนบอกว่ามันไม่ยุติธรรม ซึ่งคนพวกนี้มักจะคิดว่าคนรวยควรจะแบ่งปันให้คนจน แต่ถ้าเรายิ่งทำให้ยุติธรรมมากเท่าไร พวกเราก็จะมีอิสรภาพน้อยเท่านั้น

เมื่อมีคนบอกผมว่ามีการแบ่งแยกสีผิวในสังคมของเรา ผมเห็นด้วยเพราะผมเองเป็นคนอเมริกันที่มีเชื้อสายญี่ปุ่น ผมจึงประสบมาด้วยตนเอง ทางด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"* มีการแบ่งแยกสีผิวเกิดขึ้นจริง โดยเฉพาะในบริษัท รูปร่างหน้าตา สถาบันการศึกษา สีผิว ความเป็นหญิงหรือชาย ล้วนมีผลต่อคุณในการทำงาน แต่สิ่งเหล่านั้นไม่มีผลกระทบต่องานในด้านขวา ด้านขวาจะไม่สนใจเกี่ยวกับความยุติธรรมหรือความมั่นคง แต่จะสนใจถึงอิสรภาพและการแข่งขัน ถ้าคุณต้องการแข่งขันในด้านขวา พวกเขาจะยินดีต้อนรับคุณ ถ้าคุณชนะ พวกเขายิ่งจะยินดีกับคุณและอยากรู้ว่าคุณใช้สูตรลับอะไร แต่ถ้าคุณแพ้ พวกเขาก็จะยินดีที่จะเอาเงินของคุณ และคุณต้องไม่ร้องเรียนหรือโทษคนอื่นในความล้มเหลวของตัวเอง เพราะนั่นคือวิธีการแข่งขันของคนด้านขวา

ทำไมรัฐบาลถึงไม่ยุ่งกับคนด้านขวา

ในความเป็นจริงรัฐบาลไม่ได้จะเลิกยุ่งกับ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" แต่เพราะกลุ่มนี้มีวิธีการที่จะหลบเลี่ยงและซุกซ่อนความร่ำรวย ในหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก"* ผมได้กล่าวถึงความสามารถและประโยชน์ของการเป็นนิติบุคคล เหตุผลสำคัญที่คนรวยสามารถเก็บรักษาความรวยไว้ได้ เพราะคนรวยมักจะจดทะเบียนบริษัทแทนการเก็บในลักษณะบุคคล บุคคลต้องมีหนังสือเดินทางเมื่อเดินทางจากประเทศหนึ่งไปยังประเทศหนึ่ง แต่นิติบุคคลเดินทางอย่างอิสระและทำงานอย่างอิสระ บุคคลต้องลงทะเบียนกับรัฐบาลและต้องมีใบอนุญาตให้ทำงานที่เรียกว่า "ใบเขียว" ถ้าเป็นคนต่างชาติ แต่นิติบุคคลไม่ต้อง

แม้รัฐบาลจะอยากได้เงินจากบริษัทมากขึ้น แต่ไม่กล้าจะเปลี่ยนกฎหมายในทันทีทันใด เพราะว่าไม่อย่างนั้นบริษัทต่างๆ ก็จะนำเงินออกไปประเทศอื่นและไปทำงานที่อื่นแทน ในยุคอุตสาหกรรม จะมีบางประเทศที่เป็น "Off–shore" (หมายถึงประเทศที่มักจะไม่มีการเก็บภาษีรายได้ ทำให้มีคนรวยไปจดทะเบียนบริษัทที่นั่น) แต่ในยุคข่าวสาร "Off–shore" ก็เป็นเพียงแค่ชื่อใน Cyberspace ที่ล่องลอยอยู่ในอากาศ

ในหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก"* ผมได้เขียนว่าการเป็นบริษัทได้เริ่มตั้งแต่ยุคโคลัมบัส เมื่อคนรวยส่งเรือออกทะเลซึ่งมีความเสี่ยงในกรณีที่เกิดเรืออับปางหรือไม่กลับมา เขาไม่ต้องการเป็นหนี้ต่อครอบครัวของลูกเรือที่สูญหายไป ดังนั้นบริษัทจึงถูกก่อตั้งขึ้นเพื่อจะป้องกันความเสี่ยง ดังนั้นคนรวยจะเสี่ยงเฉพาะเงินที่ลงทุนไปเท่านั้น ส่วนลูกเรือจะเสี่ยงชีวิต ซึ่งก็ไม่เปลี่ยนแปลงอะไรมากในทุกวันนี้

ไม่ว่าผมจะเดินทางไปที่ไหนก็ตาม คนรวยที่ผมติดต่อด้วยมักจะเป็นลูกจ้างของบริษัทตัวเอง ในหลายประเทศที่ผมไป คนมักจะบอกกับผมว่า คุณทำแบบนี้ไม่ได้ในประเทศนี้ มันผิดกฎหมาย แต่พวกเขาหารู้ไม่ว่ากฎหมายทุกประเทศจะคล้ายๆ กัน เพียงแต่อาจจะใช้ชื่อหรือวิธีการที่แตกต่างกันเท่านั้น

ดังนั้นผมจึงแนะนำให้คุณปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมาย เพื่อจดทะเบียนบริษัทของคุณและจ้างตัวเองเป็นลูกจ้างของบริษัท ถ้าคุณเป็นคนที่มีรายได้สูงจากการเป็น "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" หรือถ้าคุณเป็นเจ้าของแฟรนไชส์หรือมีรายได้จำนวนมากจากการทำธุรกิจแบบเครือข่าย (Network Marketing)

มีกฎหมายอยู่ 2 ประเภท

ดูอย่างผิวเผินแล้วเหมือนกับว่ามีกฎหมายอยู่ 2 ประเภท คือกฎหมายสำหรับคนรวยและกฎหมายสำหรับคนทั่วไป แต่ในความเป็นจริงเรา

มีกฎหมายเดียว เพียงแต่ความแตกต่างอยู่ตรงที่คนรวยสามารถนำกฎหมายมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนเองได้ ดังนั้นผมจึงแนะนำว่าคุณควรจ้างที่ปรึกษาที่ชาญฉลาดและปฏิบัติตามกฎหมาย การมีรายได้โดยถูกกฎหมายง่ายกว่าทำผิดแล้วต้องติดคุก ที่ปรึกษามีหน้าที่แจ้งคุณล่วงหน้าเมื่อมีการเปลี่ยนกฎหมาย

สองทางเลือก

ประโยชน์ของการอยู่ในสังคมเสรีคืออิสรภาพในการเลือก ในความคิดของผมมีสองทางเลือกที่สำคัญ ทางเลือกของความมั่นคงหรือทางเลือกของอิสรภาพ ถ้าคุณเลือกความมั่นคง คุณก็ต้องจ่ายเงินก้อนโตในรูปของภาษีที่คุณต้องจ่าย ถ้าคุณเลือกอิสรภาพ คุณก็ต้องเรียนรู้กติกาและวิธีการแข่งขัน มันขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของคุณว่าจะเลือกแบบไหน

ตอนแรกของหนังสือเล่มนี้ได้อธิบายความหมายของ *"เงินสี่ด้าน"* ว่าคืออะไร และในตอนที่ 2 ได้เน้นถึงการตีกรอบความคิดและทัศนคติของคนที่เลือกจะอยู่ด้านขวา ดังนั้นเมื่อถึงตอนนี้ คุณควรจะรู้ว่าคุณอยู่ในด้านไหน และรู้ว่าคุณต้องการอยู่ด้านไหน และคุณควรจะมีความรู้และเข้าใจถึงกระบวนการความคิดและกรอบความคิดในการจะทำในด้านขวา

ขณะนี้ผมบอกหนทางในการเปลี่ยนแปลงจากด้านซ้ายมาด้านขวา แต่ในตอนที่ 3 ผมจะบอกถึงวิธีที่ชัดเจน 7 ขั้นตอนในการจะเร่งการเดินทางจากด้ายซ้ายมาสู่ด้านขวา (Fast Track)

หมายเหตุของผู้เขียน

ในปี 1943 รัฐบาลอเมริกันได้เริ่มต้นเก็บภาษีคนทำงานโดยหักจากเงินเดือน นั่นหมายถึงรัฐบาลได้รับเงินก่อนคนที่เป็น "ลูกจ้าง" เสียอีก คนที่เป็นแต่ "ลูกจ้าง" อย่างเดียวย่อมหลีกหนีจากรัฐบาลไม่ได้ ซึ่งหมายถึงคนทางด้านซ้ายต้องเสียภาษีไม่ว่ารวยหรือจน ในทุกวันนี้

คนที่มีรายได้น้อยกลับจ่ายภาษีเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อรายได้ที่สูงกว่าคนชั้นกลางและคนรวย

ในปี 1986 การปฏิรูปภาษีต้องการจะเก็บภาษีจาก "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ในกฎหมายได้เจาะจงรายการของอาชีพหมอ นักกฎหมาย วิศวกร สถาปนิก หมอฟัน และอาชีพอื่นที่คล้ายคลึง และทำให้คนเหล่านี้ยากที่จะหลบเลี่ยงรายได้เหมือนกับกลุ่มคนทางด้านขวา

ผู้ประกอบอาชีพอิสระถูกบังคับให้จดทะเบียนในรูปของบริษัทแบบ S (S Corporation หรือเทียบเท่าห้างหุ้นส่วนจำกัด) แทนที่จะเป็นบริษัทแบบ C (C Corporation หรือบริษัทจำกัด) หรือไม่ก็ต้องถูกปรับภาษี แต่คนรวยยังคงสามารถจดแบบ C ได้อยู่ การจดแบบ S ทำให้ไม่สามารถลดหย่อนภาษีได้เหมือนกับแบบ C และในขณะเดียวกัน กฎหมายได้บังคับให้การสิ้นสุดปีบัญชีแบบ S ที่ปลายปี ทำให้ต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้น

เมื่อผมได้ปรึกษาการเปลี่ยนแปลงกับที่ปรึกษาทางบัญชีของผม เธอบอกผมว่าความประหลาดใจที่มากที่สุดสำหรับบุคคลที่เริ่มทำธุรกิจส่วนตัวคือ เมื่อถึงสิ้นปีแล้วพบว่าภาษีการทำธุรกิจส่วนตัวจะเป็นภาษีก้อนโตที่สุด ภาษีนี้จะเป็นสองเท่าสำหรับ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" เมื่อเทียบกับตอนที่เป็น "ลูกจ้าง" และคำนวณจากเงินรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายเสียอีก แต่บริษัทไม่ต้องเสียภาษีการทำธุรกิจส่วนตัว

กฎหมายปฏิรูปภาษีปี 1986 ยังผลัก "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ออกจากการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ไปสู่ทรัพย์สินที่เป็นแค่กระดาษ เช่น กองทุนรวมหรือหุ้น เมื่อมีการเริ่มต้นลดจำนวนคนทำงาน คนหลายล้านคนนอกจากจะมีความรู้สึกไม่มั่นคงเกี่ยวกับการทำงานแล้ว ยังรู้สึกไม่มั่นคงเกี่ยวกับการเกษียณอายุ เนื่องจาก

อนาคตของเขาต้องพึ่งอยู่กับทรัพย์สินที่เป็นเพียงกระดาษซึ่งจะขึ้นลงตามตลาดหุ้นด้วย

ดูเหมือนว่ากฎหมายนี้ต้องการที่จะปิดธนาคารขนาดเล็กที่อยู่ในชุมชนและเปลี่ยนธุรกรรมทางธนาคารทั้งหมดไปให้กับธนาคารระดับประเทศ ผมสงสัยว่าเหตุผลคือต้องการให้ธนาคารของอเมริกาสามารถแข่งขันกับธนาคารขนาดใหญ่จากประเทศอื่น เช่น เยอรมันและญี่ปุ่น ถ้านั่นคือความตั้งใจ ก็แสดงว่าประสบความสำเร็จ แต่ปัจจุบันธุรกรรมการเงินมีแต่ตัวเลขโดยสนใจตัวบุคคลน้อยลง ทำให้กลุ่มคนบางคนยากที่จะมีคุณสมบัติที่จะกู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้าน แทนที่จะเป็นนายธนาคารในเมืองเล็กที่รู้จักคุณดีเป็นการส่วนตัว ทุกวันนี้การทำธุรกรรมจะผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนั้นคุณก็เป็นเพียงรายชื่อและตัวเลขเท่านั้น

หลังจากกฎหมายปฏิรูป คนรวยก็ยังมีรายได้มากขึ้น ทำงานน้อยลง และจ่ายภาษีน้อยลง ได้ประโยชน์จากการคุ้มครองทรัพย์สินโดยอาศัยสูตรที่พ่อรวยสอนผมเมื่อ 40 ปีมาแล้ว ซึ่งก็คือสร้างธุรกิจและซื้ออสังหาริมทรัพย์ แล้วหลังจากนั้นก็จดทะเบียนเป็นบริษัทเพื่อกำบังรายได้ของคุณโดยซื้ออสังหาริมทรัพย์ ขณะที่คนหลายล้านคนทำงาน จ่ายภาษีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และนำเงินหลายพันล้านลงไปในกองทุนรวม คนรวยก็ขายหุ้นบริษัทของเขาอย่างเงียบๆ ให้ตลาด ทำให้เขายิ่งรวยขึ้นอีก แล้วนำเงินไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ หุ้นของบริษัทแบบ C (C Corporation) ทำให้ผู้ซื้อแบ่งปันความเสี่ยงในการเป็นเจ้าของ แต่หุ้นในตลาดไม่ได้มีข้อได้เปรียบเหมือนการลงทุนในบริษัทแบบ C และการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์

เหตุผลที่พ่อรวยแนะนำแบบนี้ เนื่องจากกฎหมายเอื้ออำนวยประโยชน์ให้คนที่ทำแบบนี้ แต่รายละเอียดว่าทำไมนั้นอยู่นอกเหนือขอบเขตของหนังสือเล่มนี้ ขอให้จำคำแนะนำของนายเรย์ คร็อกซึ่งเป็นมหาเศรษฐีผู้ก่อตั้งร้านแฮมเบอร์เกอร์แม็คโดนัลด์ที่พูดว่า

"ธุรกิจของเขาไม่ใช่แฮมเบอร์เกอร์ แต่ธุรกิจของเขาคืออสังหาริมทรัพย์ต่างหาก"

พ่อรวยจะย้ำอยู่เสมอกับผมว่าสร้างธุรกิจแล้วซื้ออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งหมายความว่าให้ผมหาความร่ำรวยจากทางด้านขวาเพื่อจะเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากข้อได้เปรียบของกฎหมายภาษี

ในปี 1990 ประธานาธิบดีจอร์จ บุช ได้ออกกฎหมายเพิ่มภาษีหลังจากสัญญาว่าจะไม่มีการขึ้นอีก และในปี 1992 ประธานาธิบดีบิล คลินตัน ได้เซ็นกฎหมายเพิ่มภาษีเป็นปริมาณสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ และการขึ้นภาษีเหล่านั้นกระทบกับบรรดาลูกจ้างและคนทำธุรกิจส่วนตัว แต่เกือบจะไม่กระทบกับเจ้าของกิจการและนักลงทุนเลย

โปรดจำไว้

สถานการณ์ทางการเงินของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ดังนั้นผมมักจะแนะนำดังต่อไปนี้

1. หาผู้ให้คำปรึกษาทางการเงินที่ดี ตัวอย่างเช่น การจดทะเบียนเป็นบริษัทแบบ C อาจจะไม่มีผลดีเสมอไป เพราะบางทีการจดทะเบียนบริษัทแบบ S บนด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* อาจเหมาะสมกว่า

2. จำไว้ว่ามีผู้ให้คำปรึกษาที่แตกต่างกันไปสำหรับแต่ละแบบคือมีแบบสำหรับคนรวย คนชั้นกลาง และคนจน และรวมทั้งมีผู้ให้คำปรึกษาที่แตกต่างกันสำหรับคนที่มีรายได้จากด้านซ้ายและด้านขวา ดังนั้นถ้าจะให้ดีควรหาคนที่อยู่ในด้านที่คุณต้องการจะเป็นมาให้คำแนะนำคุณ

3. ห้ามทำธุรกิจหรือลงทุนด้วยเหตุผลทางด้านภาษี ผลประโยชน์ทางด้านภาษีเป็นเพียงผลพลอยได้เท่านั้น

4. ถ้าคุณไม่ได้เป็นชาวอเมริกัน ข้อแนะนำยังเหมือนเดิม กฎหมายของประเทศคุณอาจจะแตกต่างจากของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ข้อแนะนำในการหาคนช่วยให้คำปรึกษายังเหมือนเดิม คนที่อยู่ด้านขวาจะทำวิธีการที่คล้ายคลึงกันทั่วโลก

ตอนที่ 3

ทำอย่างไร
จึงจะประสบความสำเร็จ
ในการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน"

10

“ก้าวแรก-ก้าวเด็ก”

หลายคนคงเคยได้ยินคำพังเพยที่ว่า “การเดินทางหลายหมื่นลี้เริ่มต้นที่ก้าวแรก” ผมขอเปลี่ยนสักนิดเถอะครับว่า “การเดินทางหลายหมื่นลี้เริ่มต้นที่ก้าวเด็กเป็นก้าวแรก”

ที่ผมเน้นอย่างนี้เพราะเห็นหลายคนชอบเริ่มต้นด้วยการก้าวกระโดดแทนที่จะใช้วิธีค่อยเป็นค่อยไป บางคนอยากลดน้ำหนัก 20 ปอนด์ภายในเวลารวดเร็ว เริ่มด้วยการอดอาหาร ออกกำลังกายวันละสองชั่วโมงทุกวัน แถมด้วยวิ่งอีกวันละ 10 ไมล์ อาทิตย์เดียวเท่านั้นครับ น้ำหนักลดไป 2-3 ปอนด์ก็จริง แต่ร่างกายทนไม่ไหว แทนที่จะสวยกลายเป็นโทรม หรือไม่ตัวเองก็เกิดความเบื่อหน่ายเสียก่อน ในที่สุดจึงกลับมากินมากขึ้นกว่าเดิมเพราะหมดกำลังใจเสียแล้ว

ดังนั้นแทนที่จะกระโดดก้าวไกล ผมแนะนำให้เริ่มด้วยก้าวเล็กๆ เหมือนเด็กเริ่มเดินนั่นแหละครับ ความสำเร็จทางการเงินระยะยาวไม่ได้วัดจากความไกล แต่วัดจากจำนวนก้าวและทิศทางที่คุณจะไป ถ้าเป็นเรื่องเงิน คนส่วนมาก (รวมทั้งตัวผมด้วย) มักชอบกระโดดแล้วก็พลาดล้มทุกที ยิ่งถ้าคุณติดอยู่ในหลุมของความทุกข์ยาก คุณคงไม่อยากใช้ก้าวเล็กๆ แต่คงอยากมีบันไดพาด จะได้ปีนขึ้นมาจากความเดือดร้อนเรื่องเงินๆ ทองๆ เสียที

กรุงโรมไม่ได้สร้างเสร็จภายในวันเดียว

ตอนที่ 3 ของหนังสือนี้ ผมจะอธิบายขั้นตอนการไปสู่ด้านขวาของ *"เงินสี่ด้าน"* ซึ่งมีทั้งหมด 7 ขั้นตอน พ่อรวยสอนให้ผมเริ่มต้นเรียนขั้นตอนเหล่านี้ตั้งแต่ผมอายุเพียง 9 ขวบ ทุกวันนี้ผมยังปฏิบัติตามขั้นตอนทั้ง 7 และคงจะทำต่อไปตราบใดที่ยังมีชีวิต สำหรับบางคน ขั้นตอนทั้ง 7 อาจดูเป็นเรื่องยากเย็น และอีกหลายคนคงอยาก "ก้าวกระโดด" ข้ามทีละหลายๆ ขั้น จะได้พบความสำเร็จในเวลารวดเร็ว ผมแนะนำว่าใจเย็นๆ ครับ ค่อยเป็นค่อยไป ก้าวเล็กๆ มั่นใจกว่าครับ

เราทุกคนคงเคยได้ยินคำพังเพยที่ว่า "กรุงโรมไม่ได้สร้างเสร็จภายในวันเดียว" เมื่อใดก็ตามที่ผมรู้สึกว่าสิ่งที่ผมจะต้องเรียนรู้มีมากมายเหลือเกินจนรู้สึกท้อถอย ผมก็จะถามตัวเองว่าถ้าผมจะกินช้างให้หมดทั้งตัว ผมจะต้องทำอย่างไร คำตอบคือต้องกินทีละคำ ผมจึงอยากจะแนะนำว่าเมื่อใดก็ตามที่รู้สึกท้อถอย จงนึกถึงช้างเข้าไว้ เพราะการย้ายด้านไม่ใช่แค่การเรียนรู้เรื่องวิธีคิดเท่านั้น แต่รวมถึงการเรียนรู้ด้านอารมณ์ด้วย หลังจากที่คุณใช้ก้าวเล็กนาน 6-12 เดือนแล้ว จึงควรเริ่มต้นเหมือนคำพังเพยถัดไปที่บอกว่า "คุณต้องเดินก่อนที่จะวิ่ง" ดังนั้นผมจึงขอแนะนำให้คุณเดินด้วยก้าวเล็กเล็กๆ เดินธรรมดาแล้วจึงวิ่ง แต่ถ้าไม่ชอบ คุณจะทำเหมือนที่คนหลายล้านคนชอบทำเมื่อต้องการรวยเร็วก็ได้ นั่นคือซื้อหวยรัฐบาล และหวังว่าคุณจะโชคดีเข้าสักวัน

ลงมือก่อน - ถึงเส้นชัยก่อน

อุปสรรคที่ทำให้คนด้านซ้ายไม่สามารถย้ายไปอยู่ด้านขวาได้คือการกลัวความผิดพลาด พวกเขาชอบพูดว่า "ฉันกลัวความล้มเหลว" หรือ "ฉันต้องการข้อมูลมากขึ้น" หรือไม่ก็ "คุณช่วยแนะนำหนังสือดีๆ ให้อีกสิ" ความกลัวและไม่แน่ใจทำให้พวกเขาต้องติดบ่วงอยู่ในด้านซ้าย ใช้เวลาของคุณตามสบายเพื่ออ่านให้จบ 7 ขั้นตอนและทำแบบฝึกหัดในตอนท้าย การทำแค่นี้ก็ถือว่าเป็นก้าวแรกสำหรับหลายคนแล้ว ปฏิบัติตามขั้นตอนทั้ง 7

แล้วคุณจะมองเห็นโลกใหม่และโอกาสเพื่อการเปลี่ยนแปลง อย่าลืมใช้ "ก้าวเด็ก"

สโลแกนของรองเท้าไนกี้ "ลงมือทำ" (Just do it) เป็นคำสอนที่ดี แต่น่าเสียดายที่โรงเรียนของเรามักสอนว่า "อย่าทำผิด" ทำให้คนมีการศึกษาสูงหลายคนไม่กล้าลงมือ เนื่องจากกลัวความผิดพลาด บทเรียนสำคัญที่สุดที่ผมได้รับจากการเป็นครูคือ การศึกษาที่แท้จริงต้องก่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความคิด อารมณ์ และร่างกาย ดังนั้นการลงมือทำย่อมดีกว่าไม่ลงมือทำ ถ้าคุณลงมือทำแล้วผิดพลาด อย่างน้อยคุณก็เรียนรู้อะไรบางอย่างไม่ความคิด อารมณ์ ก็ร่างกาย หรือทั้งสามอย่าง บางคนได้แต่แสวงหาคำตอบ คิดว่าจะมีใครเขียนไว้ในหนังสือหรือทำวิจัยไว้บ้าง ซึ่งเป็นโรคชนิดหนึ่ง และมักเป็นกันในหมู่คนมีการศึกษาดี แต่การเรียนรู้ของเราก็มาจากการลองผิดลองถูกมากที่สุด เราเรียนรู้วิธีเดินหรือขี่จักรยานจากการลองทำ คนที่ไม่กล้าลงมือทำดูเหมือนเป็นคนฉลาด แต่เขาอาจมีความพิการทางอารมณ์หรือร่างกาย

หลายปีมาแล้วมีคนทำวิจัยเกี่ยวกับคนรวยและคนจนทั่วโลก เพื่อหาคำตอบว่าคนที่เกิดมาจนแต่กลายเป็นคนรวยในเวลาต่อมานั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร จากการวิจัยนี้พบว่าคุณสมบัติ 3 ประการที่ช่วยให้คนจนไม่ว่าจะเป็นคนชาติไหนก็ตามกลายเป็นคนรวยคือ

1. มีวิสัยทัศน์ไกลและมีการวางแผน
2. เชื่อในผลตอบแทนระยะยาว
3. นำหลักการคำนวณแบบทบต้นมาใช้ประโยชน์สูงสุด

ผลวิจัยพบว่าคนกลุ่มนี้มีการวางแผนระยะยาว และมีความเชื่อมั่นว่าในที่สุดเขาจะประสบความสำเร็จทางการเงิน โดยยึดมั่นต่อความฝันและวิสัยทัศน์ พวกเขายินดีที่จะยอมเสียสละในระยะสั้นเพื่อความสำเร็จระยะยาว อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ รู้สึกทึ่งมากเมื่อเห็นจำนวนเงินที่เป็นผลของการคิดทบต้น เขาคิดว่าการคิดทบต้นเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มหัศจรรย์

ที่สุดของมนุษย์ การวิจัยนี้สนับสนุนความสำคัญของการเริ่มต้นด้วยก้าวเล็ก เพราะเมื่อเวลาผ่านไป การเริ่มต้นการเรียนรู้ แม้เป็นก้าวเล็กก็สามารถทบต้นเป็นความรู้ที่มีค่า หากคุณไม่เริ่มก้าวแรก คุณจะไม่มีความรู้ไม่มีประสบการณ์ดังเช่นคนที่สะสมมาเป็นเวลานาน

นอกจากนี้ การวิจัยยังแสดงให้เห็นสาเหตุที่ทำให้คนรวยกลายเป็นคนจน มีหลายครอบครัวที่รวยแต่ต้องสูญเสียความร่ำรวยไปเพียง 3 ชั่วอายุคน และไม่แปลกเลยที่พบว่าคนกลุ่มนี้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีวิสัยทัศน์สั้น
2. ต้องการผลตอบแทนทันทีทันใด
3. ใช้การทบต้นอย่างผิดๆ

หลายคนไม่พอใจที่ผมไม่ยอมบอกวิธีรวยเร็ว พวกเขาไม่ชอบการวางแผนระยะยาว คิดแต่ว่าทำอย่างไรจึงได้เงินจำนวนมากในเวลารวดเร็ว เพราะมีปัญหาทางการเงิน เช่น มีหนี้สินที่เกิดจากการใช้จ่าย ขาดการลงทุน เพราะต้องการผลตอบแทนแบบทันทีทันใด เขาเชื่อว่ายังหนุ่มยังแน่นต้องหาความสุขใส่ตัวเข้าไว้ เป็นการทบต้นในทางลบและนำไปสู่การเป็นหนี้ระยะยาวแทนที่จะเป็นความมั่งคั่งระยะยาว

คนเหล่านี้ต้องการคำตอบในทันที แล้วต้องการให้ผมบอกว่า "ต้องทำอย่างไร" แทนที่จะสนใจรู้ว่าเขาต้อง "คิด" อย่างไรจึงจะมีความสำเร็จทางการเงิน เขาต้องการคำตอบในระยะสั้นเพื่อแก้ปัญหาระยะยาว ต้องการเป็นคนรวยอย่างรวดเร็ว ผมคงบอกได้แต่ว่าขอให้โชคดี ถ้าอยากรวยเร็วสิ่งที่เขาต้องการคือ "โชค"

คำแนะนำยอดเยี่ยม

พวกเราส่วนใหญ่คงเคยได้ยินว่า คนที่รู้จักตั้งเป้าหมายมักจะประสบความสำเร็จมากกว่าคนที่ไม่มีเป้าหมาย มีครูคนหนึ่งชื่อนายเรย์มอนด์ แอรอน

จากเมืองออนทาริโอ ประเทศแคนาดา ผู้ซึ่งจัดสัมมนาและขายเทปในวิชาการขาย การตั้งเป้าหมาย การเพิ่มรายได้เป็นสองเท่า หรือการเป็นนักการตลาดแบบเครือข่ายที่ดี ถึงแม้วิชาเหล่านี้จะมีคนสอนอยู่มากมาย แต่ที่ผมแนะนำวิธีการของครูคนนี้ เพราะเขามีความเข้าใจหัวข้อเหล่านี้ดีมากๆ ซึ่งจะช่วยให้คุณประสบผลสำเร็จมากขึ้นในโลกของธุรกิจและการลงทุน ในการตั้งเป้าหมาย ข้อแนะนำของเขาคล้ายกับการเริ่มต้นก้าวแรก โดยใช้ก้าวเล็กๆ แทนที่จะกระโดดก้าวไกล เขาแนะนำให้มีวิสัยทัศน์และความต้องการระยะยาว แต่เมื่อมาถึงการตั้งเป้าหมายแทนที่จะเป็นผู้ที่ทำได้เกินเป้าหมาย เขากับแนะนำให้ทำต่ำกว่าเป้าหมาย ซึ่งก็คือการก้าวเดินโดยใช้ก้าวเด็กนั่นเอง ถ้าต้องการร่างกายที่แข็งแรง แทนที่จะก้าวกระโดด เขาแนะนำให้ทำน้อยกว่าที่คุณต้องการจะทำ แทนที่จะไปออกกำลังกายหนึ่งชั่วโมง ให้ตั้งใจว่าจะไปแค่เพียง 20 นาที การตั้งเป้าเล็กๆ ทำให้เราทำสำเร็จได้ไม่ยากและทำให้คุณรู้สึกอยากไปออกกำลังกาย เชื่อไหมว่าผมประสบความสำเร็จในทุกวันนี้เพราะเป็นคนทำแต่น้อยในแต่ละวัน ผมเลือกก้าวเล็กๆ ตั้งเป้าที่ทำได้ในแต่ละวัน เมื่อคุณทำได้คุณจะรู้สึกมีกำลังใจและมีแรงใจมุ่งไปสู่เป้าหมายใหญ่ขึ้น ตัวอย่างเช่น ผมตั้งเป้าไว้ว่าผมจะฟังเทปอาทิตย์ละ 2 ครั้ง ผมอาจจะฟังเทปม้วนเดียวกันหลายครั้งถ้าเป็นเทปดี แต่ผมจะฟัง 2 ครั้งในหนึ่งอาทิตย์เสมอ ผมและภรรยาตั้งเป้าไว้ว่าจะไปสัมมนาอย่างน้อย 2 ครั้งในแต่ละปี ในหัวข้อเกี่ยวกับการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" เราไปพักร้อนกับผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ ทำให้เราได้เรียนและเล่นไปพร้อมๆ กัน นั่นคือการทำแต่น้อย แต่ยังมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ ผมขอขอบคุณเรย์มอนด์ แอรอน และเทปของเขาในเรื่องการตั้งเป้าหมายที่ช่วยให้ผมทำสำเร็จได้โดยมีความเครียดน้อยลง

โปรดอ่านต่อไปและจำไว้ว่า จงฝันให้สูง คิดให้ไกล ทำแต่น้อยและค่อยๆ ก้าวด้วยก้าวเด็ก นั่นคือกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้คุณข้ามจากด้านซ้ายมาด้านขวาได้สำเร็จ

ถ้าต้องการรวย คุณต้องเปลี่ยนกฎ

ผมชอบพูดว่ากฎเกณฑ์ได้เปลี่ยนไปแล้ว เมื่อคนได้ยินมักจะพยักหน้าเห็นด้วย และบอกว่ากฎเกณฑ์ได้เปลี่ยนไปแล้วจริงๆ ไม่มีอะไรเหมือนเดิมอีกแล้ว แต่พวกเขาก็ยังทำแต่สิ่งเดิมๆ อยู่ดี

งบการเงินของยุคอุตสาหกรรม

เมื่อผมสอนวิชา "วางแผนการเงินให้ตัวเอง" (Putting Your Financial Life In Order) ผมเริ่มต้นโดยขอให้นักเรียนเติมตัวเลขลงในงบการเงิน ซึ่งทำให้หลายคนได้พบความเปลี่ยนแปลงในชีวิต งบการเงินเป็นเหมือนเครื่องเอกซเรย์เพื่อให้คุณเห็นในสิ่งที่สายตามองไม่เห็น ทำให้รู้ว่าใครมีโรคร้ายทางการเงิน หรือใครมีสภาพทางการเงินแข็งแรง โดยส่วนใหญ่คนที่มีปัญหาจะเป็นคนที่มีความคิดแบบยุคอุตสาหกรรม

ทำไมผมถึงพูดอย่างนั้น เพราะว่าในยุคอุตสาหกรรมคนไม่ต้องคิดถึงพรุ่งนี้ กฎเกณฑ์ก็คือทำงานหนักแล้วนายจ้างหรือรัฐบาลจะดูแลคุณในวันพรุ่งนี้ นั่นคือเหตุผลที่เพื่อนผมหลายคนแนะนำให้เป็นข้าราชการ เพราะมีผลตอบแทนดี หรือไม่ก็แนะนำว่าทำงานกับบริษัทที่มีเงินบำนาญดี ซึ่งคำแนะนำเหล่านั้นเป็นคำแนะนำที่มีพื้นฐานมาจากยุคอุตสาหกรรม แม้ปัจจุบันกฎเกณฑ์จะเปลี่ยนไปแล้ว คนหลายคนก็ยังไม่เปลี่ยนกฎเกณฑ์ส่วนตัวของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎเกณฑ์ทางการเงิน พวกเขาก็ยังใช้จ่ายโดยไม่วางแผนถึงวันข้างหน้า นั่นคือสิ่งที่ผมมองหาเมื่ออ่านงบการเงิน ผมอยากรู้ว่าพวกเขาจะมีวันพรุ่งนี้หรือไม่

คุณมีวันพรุ่งนี้หรือไม่

เพื่อให้เข้าใจง่าย ต่อไปนี้คือสิ่งที่ผมมองหาในงบการเงิน

งบกำไรขาดทุน

รายรับ
รายจ่าย (วันนี้)

งบดุล

ทรัพย์สิน (วันพรุ่งนี้)	**หนี้สิน (เมื่อวาน)**

คนที่ไม่มีทรัพย์สิน ไม่มีวันพรุ่งนี้ เมื่อผมพบคนที่ไม่มีทรัพย์สินส่วนใหญ่เขาจะทำงานหนัก รายได้หมดไปกับค่าใช้จ่าย ถ้าคุณดูช่องค่าใช้จ่ายสองรายการที่มากที่สุดที่เป็นค่าใช้จ่ายรายเดือนคือภาษีและการผ่อนหนี้ระยะยาว รายการค่าใช้จ่ายจะเป็นดังรูปในหน้าถัดไป

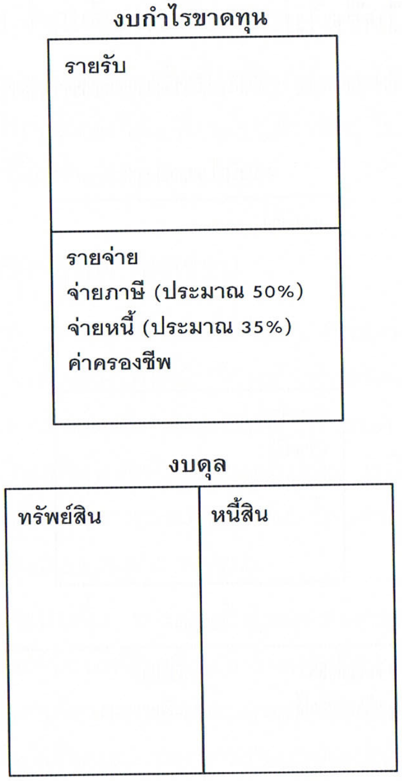

ดังนั้นรัฐบาลและธนาคารได้รับเงินก่อนที่พวกเขาจะได้รับเสียอีก คนที่ไม่สามารถควบคุมการใช้จ่ายโดยทั่วไปไม่มีอนาคตทางการเงิน และจะมีปัญหาทางการเงินภายในไม่กี่ปีข้างหน้า

คนที่เป็นลูกจ้างเพียงอย่างเดียวไม่มีเกราะป้องกันภาษีและหนี้สิน แต่คนทำธุรกิจส่วนตัวสามารถทำอะไรได้บ้าง ถ้าคุณยังสับสนในประเด็นนี้ ผมขอแนะนำให้อ่านหรือกลับไปอ่านหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก"* ซึ่งจะทำให้เข้าใจบทต่อไปได้ง่ายขึ้น

กระแสเงินสด 3 แบบ

ดังที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก"* มีเงินสดหมุนเวียน 3 แบบคือ กระแสการเงินของคนจน คนชั้นกลาง และคนรวย รูปต่อไปนี้คือกระแสเงินสดของคนจน

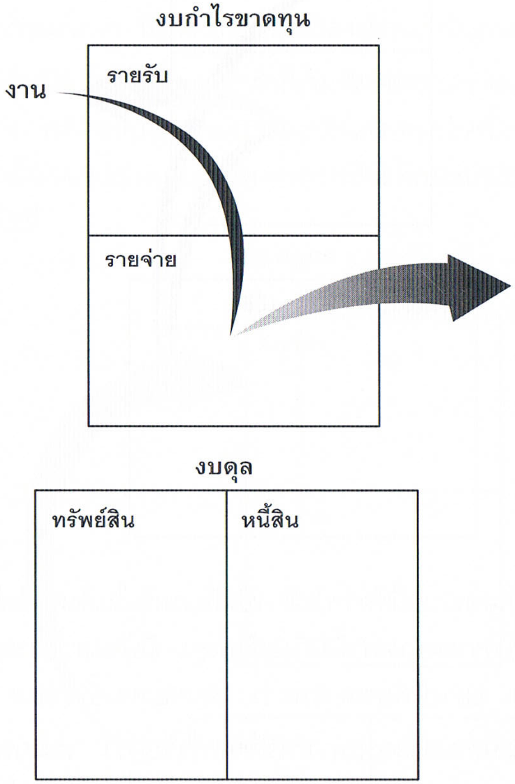

และรูปต่อไปเป็นของคนชั้นกลาง

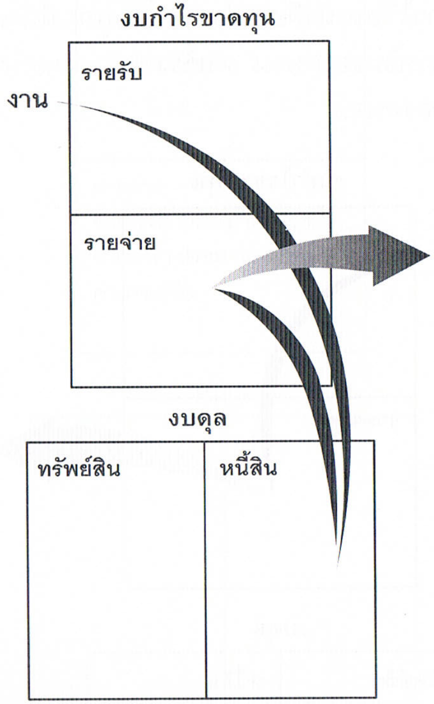

กระแสเงินสดแบบนี้จัดว่าปกติ เป็นที่ยอมรับในสังคมว่าเป็นวิธีที่ชาญฉลาดทีเดียว เพราะคนเหล่านี้มีเงินเดือนสูง มีบ้านสวยงาม มีรถยนต์และบัตรเครดิต อย่างที่พ่อรวยเรียกว่า "ฝันของคนชั้นกลาง"

เมื่อผมเล่นเกมกระดานทางการศึกษาที่เรียกว่า "เกมกระแสเงินสด" กับผู้ใหญ่หลายๆ คน ผมจะเห็นพวกเขาหน้านิ่วคิ้วขมวด บ้างก็กุมขมับสับสน ต้องต่อสู้และดิ้นรนทางความคิดกับตัวเลขและศัพท์แสงทางการเงิน การเล่นใช้เวลาหลายชั่วโมง ไม่ใช่เพราะเกมยาวมาก แต่เพราะว่าผู้เล่นกำลังเรียนรู้สิ่งที่เป็นของใหม่ เหมือนกำลังเรียนภาษาต่างประเทศ แต่ข่าวดีคือ พวกเขาเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ยิ่งเล่นบ่อยเท่าไรพวกเขาก็จะฉลาดขึ้นและเล่นเร็วขึ้นเท่านั้น

เมื่อเข้าใจการเงิน เขาเริ่มรู้ตัวว่ากำลังมีปัญหาทางการเงิน แม้จะเป็นเรื่องปกติสำหรับสังคมยุคอุตสาหกรรม กระแสเงินสดของคนชั้นกลางแบบนี้เป็นเรื่องธรรมดา แต่เป็นปัญหาแน่ในยุคข่าวสารข้อมูล

หลายคนที่ประสบความสำเร็จและเข้าใจเกมเริ่มหาคำตอบใหม่ๆ ความรู้ที่ได้รับแม้เป็นข่าวร้าย แต่ได้ช่วยปลุกเขาให้ตื่นตัวในเรื่องการเงิน อาการหัวใจวายอ่อนๆ ที่มาเยือนเป็นเครื่องเตือนถึงปัญหาสุขภาพ

เมื่อเริ่มมีความเข้าใจ พวกเขาก็เริ่มคิดอย่างคนรวยแทนที่จะคิดแบบคนชั้นกลาง หลังจากเล่นเกมกระแสเงินสดหลายครั้ง พวกเขาก็เริ่มต้องการจะเป็นคนรวย และมองหาหนทางที่จะมีกระแสเงินสดของคนรวยตามรูปต่อไปนี้

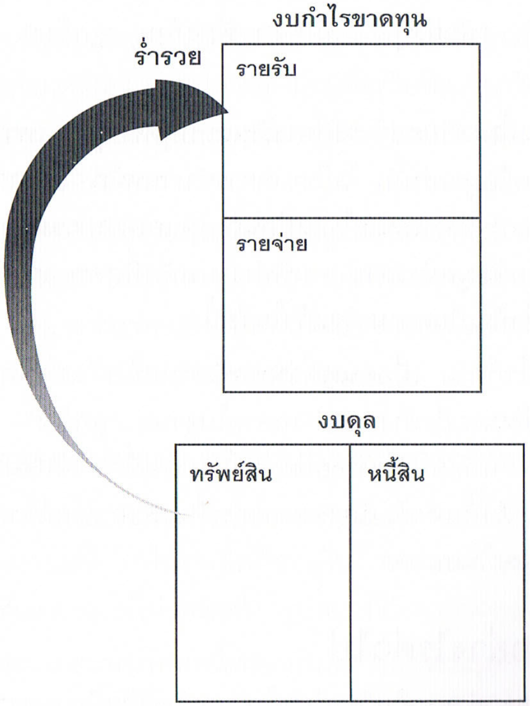

และนี่คือรูปแบบความคิดที่พ่อรวยต้องการให้ไมค์และผมมีขณะที่ยังเป็นเด็ก เป็นเหตุผลที่เขาปฏิเสธที่จะขึ้นค่าจ้างเมื่อผมร้องขอ และในที่สุดปล่อยให้ผมทำงานโดยไม่ได้ค่าตอบแทน พ่อรวยไม่ต้องการให้พวกเราติดอยู่กับความคิดที่จะทำงานเพื่อค่าจ้าง เขาต้องการให้พวกเราคิดถึงทรัพย์สิน รายได้ ในรูปของกำไร เงินปันผล รายได้จากค่าเช่า รายได้จากธุรกิจ

หากคุณต้องการประสบความสำเร็จในยุคข้อมูลข่าวสาร ยิ่งคุณพัฒนาความฉลาดทางการเงินและอารมณ์ได้รวดเร็วเท่าไร คุณจะมีความมั่นคงและอิสรภาพทางการเงินได้เร็วเท่านั้น ในโลกที่การเป็นลูกจ้างเริ่มจะไม่มีความมั่นคงมากขึ้นเรื่อยๆ กระแสเงินสดแบบนี้ดูมีเหตุผลสำหรับผม และเพื่อจะประสบความสำเร็จแบบนี้ เราต้องมองโลกจากด้านของ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ไม่ใช่จากเพียงด้าน "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว"

ตารางนี้ผมเรียกว่า "งบการเงินแบบยุคข้อมูล" เพราะว่ารายได้ที่เกิดขึ้นมาจากข้อมูลเท่านั้น ไม่ใช่จากการทำงานหนัก ในยุคข้อมูลข่าวสารความคิดของการทำงานหนักไม่เหมือนกับยุคเกษตรกรรมและยุคอุตสาหกรรม ในยุคข้อมูลข่าวสาร คนที่ทำงานหนักที่สุดทางกายจะได้ค่าจ้างน้อยที่สุด ซึ่งมันเป็นความจริงแล้วในวันนี้

อย่างไรก็ตาม เมื่อคนพูดว่าอย่าทำงานหนัก แต่ทำงานอย่างฉลาด พวกเขาไม่ได้หมายถึงทำงานอย่างฉลาดในฐานะ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" แต่หมายถึงทำอย่างฉลาดโดยการเป็น "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ดังนั้นความฉลาดทางการเงินและอารมณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวันนี้และในอนาคต

ฉันจะทำอย่างไรต่อไป

แน่นอน คำตอบคือเรียนรู้เสียใหม่และคิดให้เหมือนคนรวย ไม่ใช่แบบคนจนและคนชั้นกลาง นั่นคือคิดและมองโลกจากด้าน "เจ้าของกิจการ"

และ "นักลงทุน" อย่างไรก็ตาม ทางออกไม่ได้ง่ายเหมือนกลับไปโรงเรียนแล้วเรียนบางวิชาเท่านั้น การประสบความสำเร็จต้องมีความฉลาดทางการเงินและอารมณ์ และมีระบบที่ฉลาด สิ่งเหล่านี้ไม่มีสอนในโรงเรียน

สิ่งเหล่านี้ยากที่จะเรียนรู้ เพราะหลายคนผูกติดกับความคิดที่ว่าทำงานหนักแล้วรายได้จะมากขึ้นเป็นวิธีแก้ปัญหาการเงิน ดังนั้นเขาจึงออกไปทำงานและทำงานหนักขึ้น เมื่อกลับบ้านเห็นข่าวตลาดหุ้นกำลังขึ้นเอาๆ เขารู้สึกกระวนกระวายจึงออกไปซื้อรถใหม่ บ้านใหม่ หรือไม่ก็ออกไปเล่นกอล์ฟเพื่อหลีกเลี่ยงความกระวนกระวาย แต่ปัญหาคือความกระวนกระวายก็ยังกลับมาอีก

คุณเริ่มต้นคิดอย่างคนรวยได้อย่างไร

คนมักจะถามผมว่าจะเริ่มต้นคิดอย่างคนรวยได้อย่างไร ผมมักจะแนะนำให้เริ่มต้นแต่น้อยและหาความรู้ แทนที่จะรีบร้อนซื้อกองทุนรวมหรือบ้านให้เช่า ถ้าคนจริงจังและต้องการเรียนรู้ที่จะคิดแบบคนรวย ผมแนะนำให้เล่นเกม "กระแสเงินสด"

ผมสร้างเกมนี้เพื่อช่วยพัฒนาความฉลาดทางการเงิน เป็นการฝึกฝนด้านความรู้ อารมณ์ และร่างกาย เพื่อช่วยให้ค่อยๆ เปลี่ยนความคิดเป็นแบบคนรวย เกมจะช่วยสอนสิ่งเดียวกับที่พ่อรวยสอน และสำคัญที่สุดคืออย่าคิดถึงเงินค่าจ้างก้อนโตหรือบ้านหลังใหญ่

กระแสเงินสดไม่ช่วยลดความกระวนกระวาย

ความยากจนและการดิ้นรนทางการเงินที่จริงแล้วเป็นปัญหาทางความคิดและอารมณ์ ทำให้คนติดกับอยู่ใน "สนามแข่งหนู" ถ้าตัวถ่วงทางความคิดและอารมณ์ไม่ถูกตัดทิ้ง รูปแบบก็ยังคงเหมือนเดิม

ผมและนายธนาคารคนหนึ่งพยายามหาวิธีแก้ไขปัญหาการเงินของเขา ผมไม่ได้เป็นหมอ แต่ผมเคยมีประสบการณ์ในการตัดนิสัยไม่ดีทางการเงินที่ได้รับอิทธิพลมาจากครอบครัวทิ้ง

นายธนาคารคนนี้มีรายได้มากกว่า 120,000 เหรียญต่อปี แต่เขาก็ยังมีปัญหาทางการเงิน เขามีครอบครัวที่ดี มีรถยนต์สามคัน บ้านที่ใหญ่โตและมีบ้านพักตากอากาศ ดูเหมือนเป็นนายธนาคารที่มั่งคั่ง แต่เมื่อผมดูงบการเงินของเขา พบว่าเขามีโรคร้ายแรงทางการเงิน และจะร้ายแรงขึ้นภายในอีกสองสามปีถ้าไม่เปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่าง

ครั้งแรกที่เขาและภรรยาเล่นเกมกระแสเงินสด เขาดิ้นรน กระวนกระวาย จิตใจล่องลอย และดูเหมือนจะไม่เข้าใจวิธีเล่น หลังจากสี่ชั่วโมงเขาก็ยังติดกับอยู่ ทุกคนเล่นจบ แต่เขาก็ยังอยู่ในสนามแข่งหนู

เมื่อผมถามว่าเป็นอย่างไร คำตอบคือเกมเล่นยากเกินไปและน่าเบื่อ ผมจึงเตือนความจำเขาว่า เกมนี้จะสะท้อนถึงตัวตนของผู้เล่น หรือในอีกทางหนึ่ง เกมนี้เป็นกระจกเงาสะท้อนให้เห็นตัวเรา

คำพูดนี้ทำให้เขาโกรธ ผมจึงถามว่าเขายังคงตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอยู่หรือเปล่า เขาตอบว่าใช่ ผมจึงเชิญเขาพร้อมภรรยาซึ่งชอบเล่นเกมนี้มาก... ให้กลับมาเล่นเกมอีกครั้งพร้อมกับกลุ่มนักลงทุนที่ผมกำลังสอนอยู่

หนึ่งสัปดาห์ต่อมา เขากลับมาเล่นด้วยความไม่แน่ใจ แต่คราวนี้แสงสว่างเล็กน้อยเริ่มจุดประกาย ส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีเป็นเรื่องง่าย ดังนั้นเขาจึงค่อนข้างละเอียดเกี่ยวกับตัวเลขซึ่งก็มีความสำคัญ ทำให้เกมมีค่า เขาเริ่มเข้าใจโลกของธุรกิจและการลงทุน ในที่สุดเขาก็มองเห็นและเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่าชีวิตการเงินของเขาเป็นอย่างไร และสาเหตุอะไรทำให้เขามีปัญหาอยู่ เขายังไม่จบเกมเมื่อครบสี่ชั่วโมง แต่เขาเริ่มเรียนรู้และขอกลับมาเล่นอีก

เมื่อจบการเล่นครั้งที่สาม เขากลายเป็นคนใหม่ สามารถควบคุมเกมบัญชีและการลงทุนของตัวเอง มีความมั่นใจมากขึ้น และสามารถออกจากสนามแข่งหนูเข้าสู่ทางด่วนได้ คราวนี้เมื่อเล่นจบ เขาซื้อเกมและบอกว่าจะเอาไปสอนลูก

เมื่อถึงครั้งที่สี่ เขาบอกว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวของเขาลดลง เขาได้เปลี่ยนนิสัยการใช้จ่ายและได้ลดหนี้จากบัตรเครดิต เขากำลังสนใจและศึกษาการลงทุนและสร้างช่องทรัพย์สิน ความคิดของเขาในตอนนี้อยู่ในช่องทางที่ทำให้เขาเป็นนักคิดในยุคข้อมูลข่าวสาร

ครั้งที่ห้า เขาได้ทดลองเล่นเกมกระแสเงินสด 202 ซึ่งเป็นเกมที่ยากขึ้นอีกหน่อยสำหรับคนที่เล่นกระแสเงินสด 101 ชำนาญแล้ว ตอนนี้เขาสนใจและพร้อมที่จะเล่นเกมการเงินที่เสี่ยงขึ้น ซึ่งเป็นเกมที่ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ที่แท้จริงเล่นกัน ข่าวดีที่สุดคือเขาสามารถควบคุมอนาคตทางการเงินของเขาได้แล้ว และกลายเป็นคนที่แตกต่างจากเมื่อพบกันครั้งแรกอย่างสิ้นเชิง เขาขอให้ผมทำเกมกระแสเงินสดให้ง่ายขึ้น ผมบอกว่าถ้าอยากเล่นเกมที่ง่ายขึ้นให้เล่น "เกมเศรษฐี" (Monopoly) ซึ่งเป็นเกมที่สอนอะไรหลายๆ อย่าง เขากลายเป็นคนแสวงหาความท้าทายที่ยากขึ้น และมองอนาคตทางการเงินของตนเองแจ่มใส

เขาได้เรียนรู้ไม่เพียงแต่ทางจิตใจ แต่รวมถึงทางอารมณ์ โดยอาศัยการผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบซ้ำๆ หลายครั้งที่เกิดจากการเล่นเกม ในความคิดของผม เกมเป็นอุปกรณ์การสอนที่ยอดเยี่ยม เนื่องจากผู้เล่นได้ฝึกความคิด สมอง อารมณ์ จิตใจ และร่างกาย

7 ขั้นตอน
สู่ทางด่วนทางการเงิน

11

ขั้นตอนที่ 1
เริ่มทำธุรกิจเพื่อตัวเองเสียที

คุณกำลังทำงานหนักเพื่อทำให้คนอื่นรวยใช่ไหม ในช่วงแรกของชีวิต คนส่วนใหญ่ถูกโปรแกรมให้คิดถึงแต่ธุรกิจของคนอื่นและทำให้คนอื่นรวยทุกอย่างเริ่มต้นอย่างไร้เดียงสาด้วยคำแนะนำต่างๆ ต่อไปนี้

1. ไปโรงเรียน เรียนให้เก่ง หางานมั่นคง เงินเดือนดี ผลตอบแทนสูง
2. ทำงานหนักเพื่อคุณจะได้มีเงินซื้อบ้านในฝัน เพราะบ้านคือทรัพย์สินและการลงทุนที่สำคัญที่สุด
3. มีเงินกู้ซื้อบ้านก้อนใหญ่เป็นสิ่งดี เพราะจะได้นำดอกเบี้ยไปหักภาษี
4. “ซื้อก่อน-ผ่อนทีหลัง” “ดาวน์ต่ำ-ผ่อนสบาย” “ซื้อวันนี้-ประหยัดทันที”

ผู้คนที่ทำตามคำแนะนำดังกล่าวมักจะกลายเป็น

1. ลูกจ้าง ทำให้นายจ้างและเจ้าของรวย
2. ลูกหนี้ ทำให้นายธนาคารและเจ้าหนี้รวย
3. ผู้เสียภาษี ทำให้รัฐบาลรวย
4. ผู้บริโภค ทำให้เจ้าของธุรกิจรวย

แทนที่จะหาทางด่วนสู่ความร่ำรวยให้ตัวเอง เขากลับช่วยคนอื่นพบทางด่วน แทนที่จะสนใจธุรกิจของตนเอง กลับต้องทำงานชั่วชีวิตเพื่อคนอื่น

ถ้าดูที่งบกำไรขาดทุนและงบดุล คุณจะเริ่มเห็นว่าเราถูกโปรแกรมจากชีวิตช่วงแรกให้สนใจแต่ธุรกิจของคนอื่น และละเลยธุรกิจของตัวเอง

งบกำไรขาดทุน

รายรับ 1. คุณทำให้ธุรกิจของเจ้านายรุ่งเรือง
รายจ่าย 2. คุณทำงานเลี้ยงรัฐบาลด้วยเงินภาษี เมื่อคุณใช้จ่ายในเรื่องอื่นๆ คุณก็กำลังทำให้ธุรกิจผู้อื่นอีกมากมายรุ่งเรือง

งบดุล

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
4. ตรงนี้คือธุรกิจของคุณ	3. คุณทำงานเลี้ยงนายธนาคาร

ลงมือทำ

ในห้องเรียนของผม ผมมักจะบอกให้ทุกคนกรอกตัวเลขลงในงบการเงิน สำหรับหลายคน งบการเงินดูไม่ค่อยสวยงามนัก เนื่องจากพวกเขาถูกชักจูงให้คิดถึงแต่ธุระของคนอื่น

1) ขั้นตอนแรก

กรอกตัวเลขลงในงบการเงินของคุณ ผมแนบตัวอย่างงบกำไรขาดทุนและงบดุลเหมือนที่มีในเกมกระแสเงินสดไว้ด้วย ดังรูปท้ายบท

เพื่อจะไปในที่ที่คุณต้องการ ก่อนอื่นคุณต้องรู้ว่าขณะนี้คุณอยู่ที่ไหน นี่คือขั้นตอนแรกของการควบคุมชีวิตของคุณเอง และใช้เวลาเพื่อประโยชน์ของตนเองมากขึ้น

2) ตั้งเป้าหมายทางการเงิน

การตั้งเป้าระยะยาวทางการเงินควรจะเป็นสิ่งที่คุณต้องการภายใน 5 ปี และตั้งเป้าไว้ว่าคุณจะเป็นอย่างไรในระยะสั้น 12 เดือน เป้าหมายระยะสั้นจะเป็นบันไดให้คุณเดินทางสู่เป้าหมายระยะยาว 5 ปีของคุณ ตั้งเป้าที่เป็นความจริงและสามารถทำได้

ก. ภายใน 12 เดือน

1. ผมต้องการจะลดหนี้ลงจำนวน..........บาท

2. ผมต้องเพิ่มกระแสเงินสดจากทรัพย์สินของผม หรือรายได้จากทรัพย์สิน (Passive Income) เป็นจำนวน..........บาทต่อเดือน (รายได้จากทรัพย์สินคือรายได้ที่คุณหามาได้จากทรัพย์สินที่มีโดยที่คุณไม่ต้องทำงาน)

ข. เป้าหมาย 5 ปีของผมคือ

1. เพิ่มกระแสเงินสดจากทรัพย์สินเป็นจำนวน..........บาทต่อเดือน

2. มีการลงทุนเหล่านี้ในช่วงทรัพย์สิน (เช่น อสังหาริมทรัพย์ หุ้น ธุรกิจ เป็นต้น)

ค. นำเป้าหมาย 5 ปีมาทำงบกำไรขาดทุนและงบดุลซึ่งแสดงระยะเวลา 5 ปี

เมื่อรู้ว่าสถานะทางการเงินของคุณเป็นอย่างไรและเป้าหมายอยู่ตรงไหน คุณต้องควบคุมการใช้เงินเพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว

อาชีพ ________ **ผู้เล่น** ________

เป้าหมาย : ออกจากสนามแข่งหนูไปสู่ทางด่วนทางการเงิน
โดยทำให้รายได้จากทรัพย์สินมากกว่ารายจ่าย

งบกำไรขาดทุน

รายรับ		ผู้ตรวจสอบ
เงินเดือน		คนที่อยู่ทางขวามือของคุณ
ดอกเบี้ย		
เงินปันผล		
		รายได้จากทรัพย์สิน ________
อสังหาริมทรัพย์	กระแสเงินสด	(ดอกเบี้ย + เงินปันผล + อสังหาริมทรัพย์ + เงินสดจากกิจการ)
กิจการ	กระแสเงินสด	
		รวมรายรับ ________

รายจ่าย	
ภาษี	จำนวนบุตร (เริ่มจากศูนย์) ________
ค่าผ่อนบ้าน	ค่าใช้จ่ายต่อบุตร 1 คน ________
เงินกู้เพื่อการศึกษา	
ค่าผ่อนรถ	
บัตรเครดิต	
ค่าใช้จ่ายประจำวัน	
รายจ่ายอื่น ๆ	
ค่าเลี้ยงดูบุตร	
	รวมรายจ่าย ________

กระแสเงินสดรายเดือน (เงินเดือน) ________

งบดุล

ทรัพย์สิน			หนี้สิน
เงินออม			เงินกู้บ้าน
หุ้น/กองทุนรวม/เงินฝากประจำ	จำนวนหุ้น	ราคา/หุ้น	เงินกู้เพื่อการศึกษา
			เงินกู้รถยนต์
			บัตรเครดิต
อสังหาริมทรัพย์	เงินดาวน์	ราคา	เงินกู้ค่าใช้จ่ายประจำวัน
กิจการ	เงินดาวน์	ราคา	หนี้สิน (กิจการ)
			เงินกู้ธนาคาร

12

ขั้นตอนที่ 2
ควบคุมกระแสเงินสด

หลายคนเชื่อว่าแค่หาเงินให้มากขึ้นก็จะแก้ปัญหาการเงินได้ แต่เขากลับพบว่า ยิ่งมีเงินมาก ยิ่งมีปัญหามาก ที่เป็นดังนี้เพราะว่าพวกเขาไม่เคยเรียนรู้เรื่องการจัดการกับเงินสด ครูสอนให้เขาอ่าน เขียน ขับรถ ว่ายน้ำ แต่ไม่มีใครสอนเรื่องการเงินเลย เมื่อไม่ได้รับการฝึกฝน ทำให้มีปัญหาและแก้ปัญหาด้วยการทำงานหนักขึ้น เพราะเชื่อว่ามีเงินมาก ปัญหาก็จะหมดไป

เหมือนที่พ่อรวยพูดว่า "ถ้าไม่รู้วิธีจัดการเงินสด เงินมากแค่ไหนก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ เพราะปัญหาอยู่ที่การจัดการเงินสด"

ทักษะสำคัญ

หลังจากตัดสินใจว่าจะทำธุรกิจเพื่อตัวคุณเอง ขั้นต่อไปในฐานะที่เป็นกรรมการบริหารชีวิตของคุณเองแล้ว คุณก็ต้องควบคุมกระแสเงินสดของตัวเอง ถ้าไม่ทำ ถึงคุณจะหาเงินได้มากขึ้นก็ไม่ทำให้คุณรวยขึ้นได้ ในความเป็นจริง เงินที่มากขึ้นอาจจะทำให้คนบางคนจนลง เพราะว่าเมื่อได้เงินเดือนขึ้น สำหรับบางคนหนี้ก็มากขึ้นด้วย

ใครฉลาดกว่ากัน คุณหรือนายธนาคาร

คนส่วนใหญ่ไม่เคยเขียนงบการเงินส่วนตัว อย่างดีก็แค่บันทึกตัวเลขในสมุดเช็คและตรวจให้ลงตัวเท่านั้น เพราะฉะนั้นผมขอแสดงความยินดีด้วยที่คุณได้แซงคนเป็นจำนวนมากไปแล้ว ด้วยการทำงบการเงินและตั้งเป้าหมาย

ในฐานะกรรมการบริหารชีวิต คุณสามารถเรียนรู้เพื่อให้ฉลาดขึ้นกว่าคนทั่วไปและนายธนาคาร

คนส่วนใหญ่จะพูดว่า การมีบัญชีสองเล่มเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ซึ่งอาจจะจริงในหลายกรณี แต่ถ้าคุณเข้าใจโลกการเงินเป็นอย่างดี คุณควรมีบัญชีสองชุดเสมอ คุณจะฉลาดขึ้นและฉลาดกว่านายธนาคาร ต่อไปนี้คือตัวอย่างของบัญชีสองชุดที่ถูกกฎหมาย ชุดหนึ่งคือของคุณ อีกชุดหนึ่งคือของธนาคาร

ในฐานะกรรมการบริหาร จงจำไว้เสมอว่า หนี้สินทั้งหมดที่คุณมีอยู่คือทรัพย์สินของคนอื่น ซึ่งสามารถแสดงได้เป็นแผนภูมิดังนี้

งบดุลของคุณ

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
	เงินกู้ซื้อบ้าน

งบดุลของธนาคาร

ทรัพย์สิน	หนี้สิน
เงินกู้ซื้อบ้านของคุณ	

ในฐานะกรรมการบริหาร อย่าลืมว่าหนี้สินทุกชิ้นที่คุณมีคือทรัพย์สินของคนอื่น เช่น เงินกู้ซื้อบ้าน เงินกู้ซื้อรถยนต์ เงินกู้เพื่อการศึกษา หนี้สินจากบัตรเครดิต คุณเป็นลูกจ้างของเจ้าหนี้เหล่านี้ คุณกำลังทำงานหนักให้คนอื่นรวย

หนี้ดีและหนี้ไม่ดี

พ่อรวยมักจะเตือนผมเกี่ยวกับหนี้ดีและหนี้ไม่ดี เขามักจะพูดว่าทุกครั้งที่เราเป็นหนี้ เราก็กลายเป็นลูกจ้างของเจ้าหนี้คนนั้น ถ้าเรากู้เงินซื้อบ้านเป็นเวลา 30 ปี เราก็จะเป็นลูกจ้าง 30 ปี โดยไม่ได้เหรียญทองสำหรับเวลาอันยาวนานนั้น

พ่อรวยก็มีหนี้ แต่พ่อจะพยายามเต็มที่เพื่อที่จะไม่ต้องเป็นคนชำระดอกเบี้ยเอง พ่ออธิบายให้ไมค์และผมฟังว่า หนี้ดีคือหนี้ที่เราไม่ต้องชำระดอกเบี้ยเอง ส่วนหนี้ไม่ดีคือหนี้ที่คุณต้องจ่ายดอกเบี้ยด้วยหยาดเหงื่อของคุณเอง นี่เป็นเหตุผลที่พ่อรวยชอบซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่ให้เช่าได้ พ่อแนะนำให้ผมลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ประเภทนี้ เพราะธนาคารให้เงินกู้แต่ผู้เช่าเป็นคนชำระหนี้

รายรับและรายจ่าย

บัญชีสองชุดไม่เพียงแต่ใช้กับทรัพย์สินและหนี้สินเท่านั้น เราสามารถนำมาใช้กับรายรับและรายจ่ายได้ อย่าลืมว่าทรัพย์สินทุกชิ้นคือหนี้สิน แต่เป็นหนี้สินในงบของใครบางคน ไม่ได้อยู่ในงบการเงินแผ่นเดียวกัน รายจ่ายทุกจำนวนก็ย่อมมีรายรับ และเช่นเดียวกัน มักจะไม่แสดงอยู่บนงบการเงินชุดเดียวกัน

รูปภาพอย่างง่ายๆ จะทำให้เห็นชัดเจนขึ้น

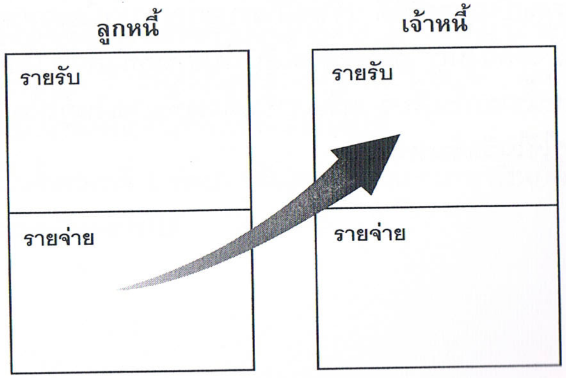

คนจำนวนมากไม่สามารถจะก้าวไปข้างหน้าได้ เพราะทุกเดือนพวกเขามีรายจ่ายมากมาย มีค่าโทรศัพท์ ค่าภาษี ค่าน้ำค่าไฟ ค่าบัตรเครดิต ค่าอาหาร และอื่นๆ อีกมาก ทุกเดือนพวกเขาจะจ่ายคนอื่นก่อนที่จะจ่ายตัวเอง (ถ้ายังมีเงินเหลืออยู่) ดังนั้นคนส่วนใหญ่ฝ่าฝืนกฎข้อสำคัญของการเงินส่วนตัว คือจ่ายตัวคุณเองก่อน

พ่อรวยจึงเน้นเกี่ยวกับการเงินเบื้องต้น ความสำคัญของการควบคุมกระแสเงินสดและความรู้ พ่อรวยบอกว่า "คนที่ควบคุมการเงินของตัวเองไม่ได้มักเป็นลูกจ้างของคนที่ควบคุมได้"

ทางด่วนสายการเงินกับสนามแข่งขันหนู

หลักการของบัญชีสองชุดสามารถนำมาใช้เพื่อแสดงถึงทางด่วนทางการเงินและสนามแข่งหนู มีทางด่วนทางการเงินหลายชนิด แผนภูมิในหน้าถัดไปเป็นแบบที่พบเห็นบ่อยที่สุด เป็นเส้นทางของลูกหนี้และเจ้าหนี้

ผมพยายามทำให้ดูง่ายที่สุด แต่ถ้าคุณใช้เวลาศึกษาสักนิด คุณจะเริ่มเห็นในสิ่งที่คนส่วนใหญ่ไม่เห็น คุณจะเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนรวยคนจน คนมีและคนไม่มี คนที่เป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ คนที่สร้างงานกับคนที่เป็นลูกจ้าง

นี่คือทางด่วนทางการเงินและคุณเป็นคนหนึ่งบนทางนั้น

เมื่อคุณเป็นลูกหนี้ที่ดี เจ้าหนี้ก็จะบอกคุณว่า เนื่องจากคุณมีเครดิตที่ดี เรายินดีจะให้เงินกู้ เพื่อคุณจะได้นำไปชำระหนี้เล็กๆ น้อยๆ ให้หมดจะได้เหลือหนี้รายการเดียว หรือเรายินดีจะเพิ่มวงเงินกู้ให้คุณ เพื่อคุณอาจต้องการใช้ในวันข้างหน้า

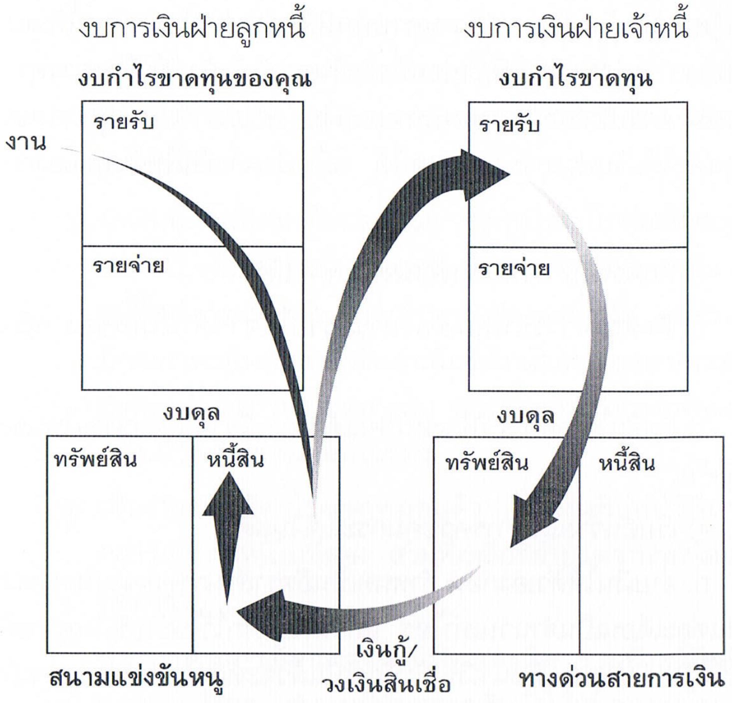

คุณรู้ถึงความแตกต่างหรือไม่?

ทางเดินของกระแสเงินสดเกิดขึ้นระหว่างบัญชีสองชุด ซึ่งพ่อรวยเรียกว่า "ทางด่วนทางการเงินและสนามแข่งหนู" คำถามก็คือ แบบไหนเป็นแบบของคุณ และแบบไหนที่คุณต้องการจะมี

นั่นคือเหตุผลที่ทำไมพ่อรวยจึงมักพูดว่า หาเงินได้มากก็แก้ปัญหาไม่ได้ ถ้าไม่รู้วิธีควบคุม กระแสเงินสดต่างหากที่เป็นปัญหา และคนที่เข้าใจตัวเลขมักมีอำนาจเหนือคนที่อ่านตัวเลขไม่เป็น

ดังนั้นขั้นตอนที่ 2 ของการค้นหาทางด่วนทางการเงินก็คือ คุณต้องควบคุมกระแสเงินสดให้ได้

คุณต้องนั่งลงและวางแผนควบคุมนิสัยการจ่ายเงิน ลดหนี้สินและภาระต่างๆ อยู่อย่างพอเพียงก่อนที่จะเพิ่มความมั่งคั่ง ถ้าต้องการความช่วยเหลือ ควรปรึกษานักวางแผนทางการเงิน เขาสามารถช่วยคุณวางแผนเพื่อคุณจะได้ปรับปรุงกระแสเงินสดได้ จะได้เริ่มจ่ายเงินให้ตัวคุณเองก่อน

ลงมือทำ

1) ทบทวนงบการเงินของคุณจากบทที่แล้ว

2) ตัดสินใจว่าวันนี้คุณต้องการมีรายได้จากด้านไหนของ *"เงินสี่ด้าน"*

3) ตัดสินใจว่าอีก 5 ปีข้างหน้าคุณต้องการมีรายได้จากด้านไหนของ *"เงินสี่ด้าน"*

4) เริ่มต้นวางแผนการควบคุมกระแสเงินสด

ก. จ่ายเงินให้ตัวเองก่อน กำหนดเป็นอัตราส่วนว่าคุณจะเก็บจากเงินเดือนแต่ละเดือนเป็นจำนวนเท่าไหร่ แล้วนำไปฝากไว้ในบัญชีเงินฝากเพื่อเก็บไว้ในการลงทุน เมื่อนำเงินเข้าบัญชีนี้แล้วจะต้องไม่ถอนออกมาเป็นอันขาดจนกว่าเมื่อคุณพร้อมที่จะนำไปลงทุน

ขอแสดงความยินดีด้วย คุณได้เริ่มต้นบริหารการเงินของคุณแล้ว

ข. ตั้งเป้าหมายลดหนี้สินส่วนตัวต่างๆ

ต่อไปนี้คือข้อแนะนำอย่างง่ายๆ สำหรับการลดหรือกำจัดหนี้สินส่วนตัว

1) ถ้าคุณมีบัตรเครดิตที่มีหนี้ค้างชำระอยู่

1.1 ตัดบัตรเครดิตทั้งหมด ยกเว้นหนึ่งหรือสองใบ

1.2 ถ้ามีหนี้จากบัตรเครดิตใบที่เหลือ ให้จ่ายคืนทุกเดือนทันที อย่าเก็บสะสมไว้

2) เก็บเงินพิเศษเดือนละ 150-200 เหรียญ เมื่อคุณมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงิน การเก็บเงินแค่นี้คงไม่ยากที่จะทำ แต่ถ้าคุณทำไม่ได้ หนทางไปสู่อิสรภาพทางการเงินคงเป็นแต่เพียงความฝันเท่านั้น

3) นำเงินที่เก็บพิเศษเดือนละ 150-200 เหรียญไปจ่ายหนี้ของบัตรเครดิตใบเดียวจากหนี้บัตรเครดิตทั้งหมดที่คุณมีอยู่เท่านั้น ส่วนหนี้ที่เหลือของบัตรอื่น ควรชำระจำนวนยอดขั้นต่ำ คนส่วนใหญ่มักจะชำระเกินจากยอดขั้นต่ำเพียงเล็กน้อยของยอดบัตรเครดิตทั้งหลาย แต่กระจายหลายใบ การชำระหนี้บัตรเครดิตแบบนี้จะไม่มีวันชำระหมดสักใบเดียว

4) เมื่อชำระหนี้บัตรใบแรกหมดแล้ว ก็นำเงินที่เก็บไว้พิเศษดังกล่าวมาชำระหนี้ใบที่สอง ส่วนที่เหลือก็จ่ายแต่จำนวนน้อยที่สุดที่ต้องจ่าย

ทำกระบวนการดังกล่าวจนหนี้บัตรเครดิต รวมทั้งหนี้สินที่เกิดจากการบริโภค เช่น หนี้ห้างสรรพสินค้าให้หมดลงทุกใบ

5) เมื่อคุณชำระหนี้บัตรเครดิตหมด ก็เริ่มจ่ายหนี้อื่นๆ เช่น บ้าน รถยนต์ ถ้าคุณทำตามที่บอก คุณจะรู้สึกประหลาดใจว่าเวลาในการใช้หนี้คืนทั้งหมดไม่นานเท่าไรเลย คนส่วนใหญ่จะปลอดจากหนี้ในเวลาประมาณ 5-7 ปี

6) เมื่อคุณปราศจากหนี้สินแล้ว นำเงินที่เก็บไว้พิเศษที่เคยใช้จ่ายหนี้ นำไปเก็บไว้เพื่อลงทุน เพื่อสร้างทรัพย์สิน เห็นไหมว่าไม่ยากเลย

13

ขั้นตอนที่ 3
ความแตกต่างของ "เสี่ยง" และ "น่าเสี่ยง"

ผมไม่เห็นด้วยเมื่อได้ยินคนพูดว่า "การลงทุนมีความเสี่ยง" การไม่มีความรู้ต่างหากเป็นเรื่องเสี่ยง

อะไรคือการควบคุมกระแสเงินสดที่ถูกต้อง

การควบคุมกระแสเงินสดที่ถูกต้องเริ่มต้นด้วยความเข้าใจว่าทรัพย์สินและหนี้สินต่างกันอย่างไร และไม่ใช้คำจำกัดความที่นายธนาคารบอกคุณ

รูปภาพต่อไปนี้เป็นงบการเงินของบุคคลหนึ่งที่มีอายุ 45 ปีและควบคุมกระแสเงินของเขาอย่างถูกต้อง

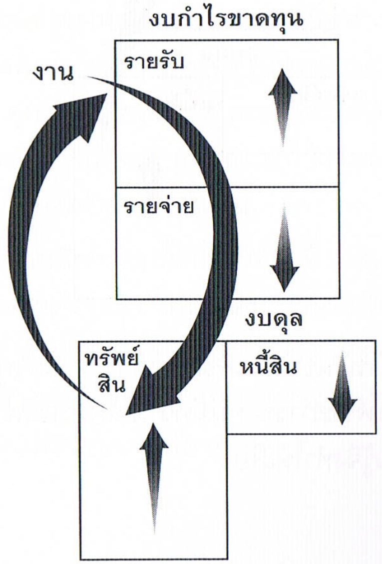

ผมยกตัวอย่างคนอายุ 45 ปี เนื่องจากเป็นอายุกึ่งกลางระหว่าง 25 ปี ซึ่งเป็นอายุที่คนส่วนมากเริ่มต้นทำงาน และ 65 ปีซึ่งเป็นอายุที่คนส่วนใหญ่เกษียณอายุ เมื่ออายุ 45 ปี ถ้าเขาควบคุมกระแสเงินสดอย่างถูกต้อง ช่องทรัพย์สินควรจะยาวกว่าช่องหนี้สิน

นี่คือรูปภาพทางการเงินของคนที่ยอมเสี่ยงแต่ไม่มีความเสี่ยง และเขาอยู่ใน 10 เปอร์เซ็นต์ของประชากร แต่ถ้าเขาทำเหมือนอย่างที่คนอีก 90 เปอร์เซ็นต์ทำ คือบริหารกระแสเงินอย่างผิดพลาด และไม่รู้ถึงความแตกต่างๆ ระหว่างทรัพย์สินและหนี้สิน รูปภาพทางการเงินของเขาก็จะเป็นดังนี้เมื่อพวกเขาอายุ 45 ปี

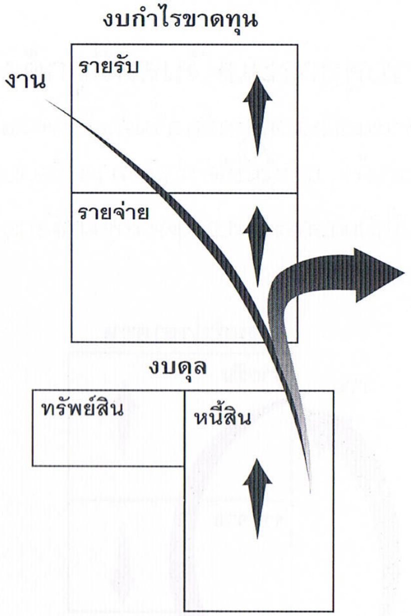

รูปนี้เป็นงบการเงินของคนที่ชอบพูดว่า "การลงทุนมีความเสี่ยง" ซึ่งอาจจะจริง แต่ไม่ใช่เพราะการลงทุนมีความเสี่ยง แต่เพราะพวกเขาขาดการฝึกฝนและขาดความรู้จึงทำให้เสี่ยง

ความรู้ทางการเงิน

ในหนังสือ *"พ่อรวยสอนลูก"* ผมเล่าให้ฟังว่าพ่อรวยสอนให้ผมเข้าใจการเงินได้อย่างไร

ความรู้ทางการเงินคือการมองเห็นตัวเลขด้วยสายตา และรู้ว่ากระแสเงินสดไหลไปทางไหน พ่อรวยชอบพูดว่าทิศทางของกระแสเงินสดคือหัวใจ

ดังนั้นบ้านอาจจะเป็นทรัพย์สินหรือหนี้สินก็ขึ้นอยู่กับทิศทางของกระแสเงินสด ถ้ากระแสเงินสดไหลเข้าหาคุณ บ้านเป็นทรัพย์สิน แต่ถ้าไหลออก บ้านเป็นหนี้สิน

ไหวพริบทางการเงิน

พ่อรวยมีคำจำกัดความสำหรับ "ไหวพริบทางการเงิน" มากมาย เช่น "ความสามารถในการเปลี่ยนเงินสดหรือแรงงานให้กลายเป็นทรัพย์สินและทำให้เกิดกระแสเงินสด"

แต่คำจำกัดความที่พ่อชอบที่สุดคือ "ใครฉลาดกว่ากัน คุณหรือเงินของคุณ"

สำหรับพ่อจนของผม การใช้เวลาชั่วชีวิตทำงานหาเงินด้วยความยากลำบาก แล้วหลังจากนั้นเงินที่หาได้ก็ไหลออกไปอย่างรวดเร็ว เป็นเรื่องไม่ฉลาดเลย คุณอาจจะกลับไปทบทวนกระแสเงินสดของคนจน คนชั้นกลาง และคนรวย ในบทที่ 10 และจำไว้ว่าคนรวยทำทุกอย่างเพื่อสร้างทรัพย์สิน ไม่ใช่การทำงานที่หนักขึ้น

เนื่องจากพ่อรวยเรียกพวกนี้ว่าใช้ชีวิตอยู่ที่ "ขีดแดงทางการเงิน" พวกเรามีรายได้และรายจ่ายเกือบเท่ากันทุกเดือน และยึดติดกับความมั่นคงของการเป็นลูกจ้าง ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความคิดแม้เศรษฐกิจเปลี่ยนไป และมักทำลายสุขภาพตัวเองเนื่องจากความเครียดและความกังวล เป็นพวกที่พูดว่า "การทำธุรกิจและการลงทุนมีความเสี่ยง"

ในความเห็นของผม การทำธุรกิจและการลงทุนไม่เสี่ยง แต่การไม่มีความรู้หรือมีความเข้าใจผิดๆ ต่างหากเป็นความเสี่ยง และการหวังพึ่งงานที่มั่นคงเป็นความเสี่ยงที่สุด ซื้อทรัพย์สินไม่เสี่ยง แต่ซื้อหนี้สินโดยเข้าใจผิดคิดว่าเป็นทรัพย์สินเป็นความเสี่ยง ยุ่งกับธุรกิจของคุณเองไม่เสี่ยง แต่ยุ่งเพื่อธุรกิจของคนอื่นและจ่ายคนอื่นก่อนจ่ายตัวเองนั่นแหละเสี่ยง

ดังนั้นขั้นตอนที่ 3 คิดว่าอะไรเสี่ยงและอะไรไม่เสี่ยง

ลงมือทำ

1) ให้คำจำกัดความของคำว่า "เสี่ยง" ตามที่คุณเข้าใจ
   ก. หวังพึ่งเงินเดือนเป็นความเสี่ยงหรือไม่
   ข. มีหนี้ต้องจ่ายทุกเดือนเป็นความเสี่ยงหรือไม่
   ค. เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ทำรายได้ให้คุณทุกเดือนเป็นความเสี่ยงหรือไม่
   ง. ใช้เวลาเรียนรู้เรื่องการเงินเป็นความเสี่ยงหรือไม่
   จ. ใช้เวลาเรียนรู้เกี่ยวกับการลงทุนชนิดต่างๆ เป็นความเสี่ยงหรือไม่
2) ใช้เวลา 5 ชั่วโมงทุกอาทิตย์เพื่อจะทำอย่างน้อยหนึ่งอย่างในข้อต่อไปนี้
   ก. อ่านข่าวธุรกิจในหนังสือพิมพ์รายวันและหนังสือพิมพ์วอลสตรีท
   ข. ฟังหรือดูรายการเกี่ยวกับธุรกิจทางวิทยุและโทรทัศน์
   ค. ฟังเทปการศึกษาเกี่ยวกับการเงิน
   ง. อ่านนิตยสารทางการเงินหรือจดหมายข่าวสารทางการเงิน
   จ. เล่นเกมกระแสเงินสด

14

ขั้นตอนที่ 4
คุณต้องการเป็นนักลงทุนประเภทใด

คุณเคยสงสัยไหมว่าทำไมนักลงทุนบางคนหาเงินได้มากกว่าด้วยความเสี่ยงที่น้อยกว่าคนอื่น

คนส่วนใหญ่ยังคงเดือดร้อนเรื่องเงินๆ ทองๆ เพราะเขาหลีกเลี่ยงปัญหาทางการเงิน ความลับที่สำคัญอันหนึ่งที่พ่อรวยเคยบอกผมคือ "ถ้าอยากรวยเร็ว จงหันหน้าเข้าหาปัญหาทางการเงิน"

ในตอนที่ 1 ผมได้กล่าวถึงนักลงทุน 7 ประเภท ผมอยากจะแยกประเภทนักลงทุนอีกแบบหนึ่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ชนิดดังนี้

ประเภท ก. นักลงทุนประเภทมองหาปัญหา

ประเภท ข. นักลงทุนประเภทมองหาคำตอบ

ประเภท ค. นักลงทุนประเภทจ่าชูลท์ ที่ชอบพูดว่า "ผมไม่รู้อะไรเลย"

นักลงทุนประเภท ค.

ชื่อจ่าชูลท์ มาจากตัวละครในละครชุดทางโทรทัศน์สมัยผมเด็กๆ เรื่อง *โฮแกนส์ฮีโร่ (Hogan's Heroes)* ในเรื่อง จ่าชูลท์เป็นยามในค่ายกักกันเชลยศึกสงครามของเยอรมัน และรู้ว่าพวกเชลยพยายามหลบหนี หรือไม่ก็โจมตีกองทหารเยอรมัน

ทุกครั้งที่เขารู้ว่ามีเรื่องไม่ชอบมาพากลกำลังจะเกิดขึ้น เขาจะพูดแต่ว่า "ผมไม่รู้อะไรเลย" ถ้าเป็นเรื่องการลงทุน คนส่วนมากชอบพูดว่า "ผมไม่รู้อะไรเลย"

ถามว่านักลงทุนแบบนั้นมีโอกาสรวยไหม คำตอบคือมี โดยเขาสามารถหางานทำเป็นข้าราชการ แต่งงานกับคนรวย หรือไม่ก็ถูกล็อตเตอรี่รางวัลที่ 1

นักลงทุนประเภท ข.

นักลงทุนประเภท ข. ชอบถามว่า

"คุณว่าผมจะลงทุนในอะไรดี"

"คุณว่าผมควรจะซื้ออสังหาริมทรัพย์ไหม"

"กองทุนรวมแบบไหนที่เหมาะกับผม"

"นายหน้าขายหุ้นบอกว่าผมต้องกระจายความเสี่ยง"

"พ่อให้หุ้นแก่ผมบางส่วน ผมควรจะขายดีไหม"

นักลงทุนประเภท ข. ควรจะติดต่อหานักวางแผนทางการเงินทันที เลือกคนที่มีฝีมือดีๆ แล้วเริ่มทำตามคำแนะนำของเขา นักวางแผนทางการเงินที่ดีจะให้คำแนะนำ ความรู้เรื่องเทคนิค และช่วยคุณวางแผนทางการเงินที่คุณสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต

เหตุผลที่ผมไม่แนะนำการลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ เพราะสถานะทางการเงินของคนแต่ละคนไม่เหมือนกัน นักวางแผนทางการเงินสามารถประเมินได้ว่าคุณอยู่จุดไหนในวันนี้ และให้ข้อคิดเห็นเพื่อช่วยให้คุณกลายเป็นนักลงทุนระดับ 4

ผมพบว่า "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ที่มีรายได้สูงมักจะเป็นนักลงทุนประเภท ข. เพราะว่าพวกเขาเหลือเวลาเพื่อใช้ในการมองหาโอกาสการลงทุนน้อย เขาจะยุ่งมากจนไม่มีเวลามาศึกษาวิธีการของคนด้านขวา พวกเขาจึงแสวงหาคำตอบแทนที่จะแสวงหาความรู้ กลุ่มนี้จึงมักจะซื้อการลงทุนที่นักลงทุนประเภท ก. เรียกว่า "การลงทุนแบบขายปลีก" ซึ่งเป็นการลงทุนที่จัดขึ้นเพื่อขายให้ผู้ซื้อจำนวนมากๆ

นักลงทุนประเภท ก.

นักลงทุนประเภทที่มองหาปัญหา ปัญหาที่เขามองหาคือปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นกับคนอื่น นักลงทุนที่เก่งในการแก้ปัญหาตั้งเป้าหมายไว้ว่าเขาสามารถได้ผลตอบแทนตั้งแต่ 25 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปจากเงินลงทุนโดยปกติ พวกนี้เป็นนักลงทุนระดับ 5 และ 6 ซึ่งมีพื้นฐานทางด้านการเงินที่ดีมาก มีทักษะในฐานะนักลงทุนและเจ้าของกิจการ พวกเขานำเอาทักษะเหล่านั้นมาแก้ปัญหาที่คนไม่มีทักษะไม่มีความสามารถเป็นผู้สร้าง

ตัวอย่างเช่น เมื่อผมเริ่มต้นการลงทุน สิ่งที่ผมมองหาคือ ตึกให้เช่าขนาดเล็กหรือบ้านที่ถูกธนาคารยึด ผมเริ่มต้นด้วยปัญหาราคา 18,000 เหรียญที่สร้างโดยนักลงทุนที่ไม่สามารถควบคุมกระแสเงินสดของตนเองได้เลยปล่อยให้เงินหมดเสียก่อน

หลังจากนั้น 2-3 ปี ผมยังคงมองหาปัญหา แต่คราวนี้ตัวเลขใหญ่ขึ้น 3 ปีที่แล้วผมกำลังซื้อบริษัทเหมืองแร่มูลค่า 30 ล้านเหรียญในประเทศเปรู ถึงแม้ว่าปัญหาและตัวเลขจะใหญ่ขึ้น แต่ขั้นตอนและกระบวนการยังเหมือนเดิม

วิธีที่ทำให้ขึ้นทางด่วนทางการเงินได้เร็วขึ้น

บทเรียนคือ เริ่มต้นแต่น้อย เรียนรู้วิธีแก้ปัญหา และในที่สุดคุณจะมีความมั่งคั่ง พร้อมๆ กับความสามารถในการแก้ปัญหาเพิ่มมากขึ้น

สำหรับคุณที่ต้องการรวยเร็ว ผมขอย้ำว่าคุณต้องเรียนรู้ทักษะของ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ผมขอแนะนำให้สร้างธุรกิจก่อน เพราะธุรกิจให้ประสบการณ์ที่มีค่ามาก ปรับปรุงความสามารถและทักษะ และขณะเดียวกันคุณจะมีรายได้จากธุรกิจ ทำให้การขึ้นลงของตลาดมีผลกระทบกับคุณน้อยลง และยังทำให้คุณมีเวลาว่าง เงินรายได้จากธุรกิจของผมทำให้ผมมีเวลามองหาโอกาสหรือปัญหาเพื่อการลงทุน

คุณสามารถเป็นนักลงทุนทั้ง 3 ประเภทพร้อมกันได้หรือไม่

จริงๆ แล้วผมเป็นนักลงทุนทั้ง 3 ประเภท ผมจะเป็นจ่าชูลท์เมื่อลงทุนในกองทุนรวมหรือซื้อหุ้น มีคนถามผมว่า ผมจะแนะนำกองทุนรวมกองใดหรือซื้อหุ้นตัวใด ผมจะทำตัวเป็นจ่าชูลท์และ “ผมไม่รู้อะไรเลย”

ผมลงทุนในกองทุนรวม 2-3 กอง แต่ผมไม่ได้ใช้เวลาศึกษาหารายละเอียดเกี่ยวกับกองทุนรวมมากนัก ผมได้ผลตอบแทนจากบ้านและอพาร์ตเมนต์ให้เช่ามากกว่า ในฐานะนักลงทุนประเภท ข. ผมแสวงหาคำตอบอย่างมืออาชีพจากนักวางแผนทางการเงิน นายหน้าขายหุ้น นายธนาคารหรือนายหน้าขายอสังหาริมทรัพย์ ถ้าพวกเขาเก่ง มืออาชีพเหล่านั้นจะให้ข้อมูลที่มีค่ามากมายที่ผมไม่มีเวลาจะไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง พวกเขาอยู่ใกล้ชิดกับตลาด ไว้ใจได้ และได้ข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับกฎหมายและข้อมูลงบตลาด

คำแนะนำจากนักวางแผนการเงินที่ผมได้รับมีค่ามากมายจริงๆ เนื่องจากเธอรู้เรื่องพินัยกรรมและประกันชีวิตดีกว่าผมมาก ทุกคนควรจะมีคนวางแผนให้ เป็นเหตุผลที่มีอาชีพนี้และได้รับความนิยมกว้างขวาง บอกให้เรารู้ว่ามีอะไรอีกมากมายในการลงทุน นอกเหนือจากการซื้อและขายเท่านั้น

ผมยังให้เงินกับนักลงทุนคนอื่นเพื่อนำไปลงทุนให้ผมด้วย ผมรู้จักนักลงทุนระดับ 5 และ 6 ซึ่งต้องการผู้ร่วมทุน ส่วนมากเป็นคนที่ผมรู้จักและไว้ใจ ถ้าเป็นการลงทุนในเรื่องที่ผมไม่ชำนาญ เช่น ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยหรือตึกสำนักงานขนาดใหญ่ ผมเลือกวิธีให้เงินร่วมลงทุนเพราะผมรู้ว่าเขาเก่งในสิ่งที่เขาจะลงทุน และผมไว้ใจความรู้ของเขา

ทำไมคุณควรจะเริ่มต้นให้เร็ว

เหตุผลหนึ่งที่ผมแนะนำให้ทุกคนเริ่มต้นหาทางด่วนทางการเงินให้เร็วและคิดถึงการเป็นคนรวยอย่างจริงจัง ก็เพราะว่าในประเทศสหรัฐอเมริกาและอีกหลายๆ ประเทศมีกฎกติกา 2 เล่ม เล่มหนึ่งสำหรับคนรวยและอีกเล่มสำหรับคนทั่วไป กฎหมายหลายฉบับทำให้คนยังคงติดกับดักอยู่ใน

“สนามแข่งหนู” ในโลกของธุรกิจและการลงทุน ซึ่งเป็นโลกที่ผมคุ้นเคยที่สุด ผมพบว่าคนชั้นกลางจำนวนมากไม่รู้ว่าเงินภาษีที่เก็บได้ รัฐบาลนำไปใช้อะไร เงินภาษีถึงแม้บางส่วนจะถูกนำไปใช้เพื่อสร้างประโยชน์ แต่ส่วนใหญ่ก็ไม่เป็นเช่นนั้น

ทำไมจึงไม่ยุติธรรม

ดังนั้นไม่เพียงแต่ว่าคนทางด้านซ้ายจะจ่ายภาษีเงินได้เป็นจำนวนมากกว่าแล้ว พวกเขายังไม่มีส่วนร่วมในการลงทุนที่มีข้อได้เปรียบทางภาษีอีกด้วย และนี่แหละเป็นสาเหตุที่ทำให้คนรวยยิ่งรวยขึ้น

ผมรู้ว่ามันไม่ยุติธรรม และผมเข้าใจทั้งสองฝ่าย หลายคนประท้วงโดยเขียนจดหมายถึงหนังสือพิมพ์เพื่อเรียกร้อง บางคนก็พยายามจะเปลี่ยนระบบโดยจะพยายามสมัครเป็นนักการเมือง ผมคิดว่ามันง่ายกว่าถ้าเราทำธุรกิจของตัวเอง ควบคุมกระแสเงิน แสวงหาทางด่วนทางการเงิน แล้วก็เป็นคนรวย ผมคิดว่าเปลี่ยนตัวคุณเองง่ายกว่าเปลี่ยนระบบการเมือง

ปัญหานำไปสู่โอกาส

หลายปีมาแล้ว พ่อรวยสนับสนุนให้ผมพัฒนาทักษะในการเป็นเจ้าของกิจการและนักลงทุน พ่อบอกว่าหลังจากนั้นให้ฝึกแก้ปัญหา

ผมฝึกหัดแก้ปัญหาเป็นเวลาหลายปี ทั้งปัญหาทางธุรกิจและการลงทุน บางคนชอบเรียกว่า “ความท้าทาย” แต่ผมเรียก “ปัญหา” เพราะนั่นคือ “ปัญหา” จริงๆ

ผมคิดว่าคนเราชอบคำว่า “ความท้าทาย” มากกว่า เพราะฟังดูดีและมีความหมายเป็นบวกมากกว่าคำว่า “ปัญหา” แต่ผมชอบใช้คำว่า “ปัญหา” เพราะผมรู้ว่าในทุกปัญหาย่อมมีโอกาสแฝงอยู่ ทุกปัญหาทางการเงินหรือปัญหาทางธุรกิจ ไม่ว่าผมจะแก้ได้หรือไม่ อย่างน้อยผมก็ได้เรียนรู้บางสิ่งบางอย่าง ผมอาจจะเรียนรู้สิ่งใหม่ เช่น การตลาด การเงิน และผมมักจะได้พบผู้คนใหม่ๆ ซึ่งกลายเป็นสิ่งมีค่าสำหรับโครงการต่อๆ ไป หลายคนกลายเป็นเพื่อนตลอดกาล ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่ามากมาย

ค้นพบทางด่วนของคุณ

ดังนั้น สำหรับผู้ต้องการค้นหาทางด่วน ก็เริ่มได้โดย

1. ทำธุรกิจของตัวเอง
2. ควบคุมกระแสเงินสด
3. รู้ว่าอะไรเสี่ยงอะไรไม่เสี่ยง
4. รู้จักความแตกต่างระหว่างนักลงทุนประเภท ก., ข. และ ค. และเลือกที่จะเป็นทั้ง 3 ประเภท

เพื่อจะได้ขึ้นทางด่วนทางการเงิน จงเป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาบางชนิด ไม่จำเป็นต้องรู้ทุกอย่าง ขอให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาเพียงอย่างเดียว แล้วคนก็จะนำเงินมาให้คุณลงทุน ดังนั้นถ้าคุณเก่งและมีค่าคุณก็จะบรรลุถึงเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว ต่อไปนี้คือตัวอย่าง

บิล เกตส์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาการตลาดของซอฟต์แวร์ เขาเก่งมากจนรัฐบาลกำลังตามเล่นงานเขา, โดนัลด์ ทรัมป์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาอสังหาริมทรัพย์, วอร์เร็น บัฟเฟต์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาธุรกิจและตลาดหุ้น ซึ่งทำให้เขาสามารถซื้อหุ้นที่มีมูลค่าและประสบความสำเร็จในการบริหารพอร์ตหุ้นเปล่านั้น, จอร์จ โซรอส เป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาที่เกิดจากความผันผวนของตลาด ทำให้เขาเป็นผู้จัดการกองทุนประเภท Hedge–Fund ที่ยอดเยี่ยม, รูเพิร์ต เมอร์ด็อก เป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจของระบบเครือข่ายโทรทัศน์ทั่วโลก

ผมและภรรยาเก่งในการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยแบบอพาร์ตเมนต์ ซึ่งในที่สุดก็จะจ่ายหมดด้วยรายได้ที่เกิดจากการลดหย่อนภาษี เรามีความรู้เล็กน้อยนอกเหนือจากตลาดที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการลงทุนที่สำคัญของเรา ถ้าผมจะลงทุนในสิ่งที่นอกเหนือจากตลาดที่อยู่อาศัย เราจะกลายเป็นนักลงทุนประเภท ข. ซึ่งหมายความว่าเราให้เงินคนอื่นที่เก่งและมีผลงานในเรื่องนั้นๆ ไปลงทุน

ผมมีเป้าหมายที่ชัดเจน นั่นคือทำธุรกิจเพื่อตัวเอง ถึงแม้ผมและภรรยาจะทำงานเพื่อการกุศลและช่วยคนอื่น แต่เราก็ไม่เคยลืมความสำคัญของธุรกิจของเรา และพยายามทำช่องทรัพย์สินของเราให้ใหญ่ขึ้นตลอดเวลา

ดังนั้นถ้าอยากรวยเร็ว ควรฝึกฝนทักษะของการเป็นเจ้าของกิจการและนักลงทุน แสวงหาการแก้ปัญหาที่ใหญ่ขึ้น เนื่องจากภายใต้ปัญหาที่ใหญ่ย่อมมีโอกาสทางการเงินที่ใหญ่แฝงตัวอยู่ ผมจึงแนะนำให้เป็นเจ้าของกิจการก่อนที่จะเป็นนักลงทุน ถ้าคุณกลายเป็นคนเก่งในการแก้ปัญหาทางธุรกิจคุณก็จะมีเงินส่วนเกินและความรู้ทางธุรกิจ ซึ่งก็จะทำให้คุณกลายเป็นนักลงทุนที่ฉลาดด้วย ผมได้พูดแล้วหลายครั้ง แต่ผมก็ขอย้ำอีกว่า คนหลายคนหันมาลงทุนโดยหวังว่าการลงทุนจะช่วยแก้ปัญหาทางการเงิน แต่เขากลับพบว่า การลงทุนกลับทำให้ปัญหาเลวร้ายลงไปอีก ถ้าเขายังไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการที่ประสบผลสำเร็จ

มีปัญหาทางธุรกิจมากมาย ในความเป็นจริงอาจจะมีปัญหาใกล้ตัวคุณที่กำลังรอการแก้ไขอยู่

ลงมือทำ

หาความรู้เกี่ยวกับการลงทุน

ผมแนะนำให้คุณเป็นนักลงทุนระดับ 4 ก่อนที่จะเป็นนักลงทุนระดับ 5 หรือ 6 เริ่มต้นแต่น้อยและหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ในแต่ละอาทิตย์ อย่างน้อยให้ทำ 2 สิ่งดังต่อไปนี้

1. เข้าสัมมนาหรือเข้าชั้นเรียนเกี่ยวกับการเงิน (ผมประสบความสำเร็จก็เพราะหลักสูตรการลงทุนทางอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เงินไปเพียง 385 เหรียญ แต่ทำให้ผมหาเงินได้หลายล้านเหรียญ เพราะผมลงมือทำ)
2. มองหาอสังหาริมทรัพย์ที่บอกขายในถิ่นที่อาศัยของคุณ โทรฯ ติดต่อ 3-4 แห่งต่อสัปดาห์ และหารายละเอียดจากนายหน้า เช่น เป็นทรัพย์สินเพื่อการลงทุนหรือไม่ ถ้าใช่ ก็ถามว่ามีคนเช่าอยู่หรือไม่

ราคาค่าเช่าปัจจุบันเป็นอย่างไร มีอัตราการว่างเท่าไร ราคาค่าเช่าเฉลี่ยในแถบนี้คือเท่าไร ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา มีค่าบำรุงรักษาค้างจ่ายอยู่หรือไม่ เจ้าของจะให้กู้ยืมหรือไม่ มีเงินกู้ระยะยาวอยู่หรือไม่ ฝึกหัดการคำนวณงบการเงินรายเดือนของแต่ละทรัพย์สิน และไปดูทรัพย์สินเพื่อให้แน่ใจว่าไม่ลืมหรือขาดเรื่องใดๆ ทรัพย์สินแต่ละชนิดมีลักษณะระบบที่ไม่เหมือนกัน

3. ติดต่อนายหน้าขายหุ้นหลายๆ คน เพื่อรวบรวมรายชื่อหุ้นที่พวกเขาแนะนำให้ซื้อ หลังจากนั้นทำการวิจัยหาข้อมูลจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต โทรฯ หาบริษัทนั้นๆ เพื่อขอรายงานประจำปี
4. สมัครเป็นสมาชิกจดหมายเพื่อการลงทุน แล้วศึกษาจดหมายนั้น
5. อ่านหนังสือ ฟังเทป ดูโทรทัศน์ เกี่ยวกับการลงทุน และเล่นเกมกระแสเงินสด

หาความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ

1. ติดต่อนายหน้าขายธุรกิจหลายคน เพื่อดูว่ามีธุรกิจอะไรบ้างที่กำลังบอกขายในชุมชนที่คุณอยู่ คุณจะได้ความรู้มากมายจากการพูดคุยกับนายหน้า
2. เข้าสัมมนาการตลาดแบบเครือข่ายเพื่อเรียนรู้ระบบทางธุรกิจ (ผมแนะนำว่าให้วิจัยอย่างน้อย 3 ระบบ)
3. ชมงานแสดงหรือร่วมประชุมเกี่ยวกับโอกาสทางการลงทุน เพื่อดูว่ามีระบบแฟรนไชส์หรือระบบธุรกิจอะไรบ้างที่เปิดโอกาสอยู่
4. สมัครเป็นสมาชิกของหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารทางธุรกิจ

15

ขั้นตอนที่ 5 มองหาครูฝึก

ครูฝึกสอนส่วนตัวคือคนที่จะบอกว่าอะไรสำคัญและอะไรไม่สำคัญ

ครูฝึกชี้ให้เห็นว่าอะไรสำคัญ

ในหน้าถัดไปเป็นแบบฟอร์มคะแนนจากเกมกระแสเงินสด ซึ่งถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นครูฝึก โดยจะสอนให้คิดเหมือนพ่อรวยคิด และชี้ให้เห็นว่าอะไรสำคัญในเรื่องของการเงิน

พ่อแท้ๆ ของผมซึ่งเป็นคนมีการศึกษาสูงแต่จนคิดว่างานที่มีเงินเดือนสูงเป็นสิ่งสำคัญ บ้านในฝันเป็นสิ่งสำคัญ เขาเชื่อว่าการจ่ายบิลเป็นอย่างแรกและอยู่อย่างสมถะเป็นสิ่งถูกต้อง

พ่อรวยสอนให้ผมเน้นการหารายได้จากทรัพย์สินและใช้เวลาสร้างทรัพย์สินหรือรายได้ระยะยาว พ่อรวยไม่เชื่อเรื่องการอยู่อย่างสมถะ พ่อบอกว่าแทนที่จะอยู่อย่างสมถะ ให้เน้นการสร้างฐานะให้ดีขึ้น

เพื่อสร้างฐานะ พ่อแนะนำให้เราสร้างทรัพย์สิน เพิ่มรายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากกำไร รายได้จากเงินปันผล รายได้จากธุรกิจ ค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์ รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา

พ่อทั้งสองคนเป็นแบบอย่างที่สำคัญเมื่อผมโตขึ้น แม้ผมเลือกคำแนะนำของพ่อรวย แต่คำสอนของพ่อจนก็มีอิทธิพลต่อความคิดของผม ผมเป็นผมอย่างทุกวันนี้เพราะอิทธิพลจากพ่อทั้งสองคน

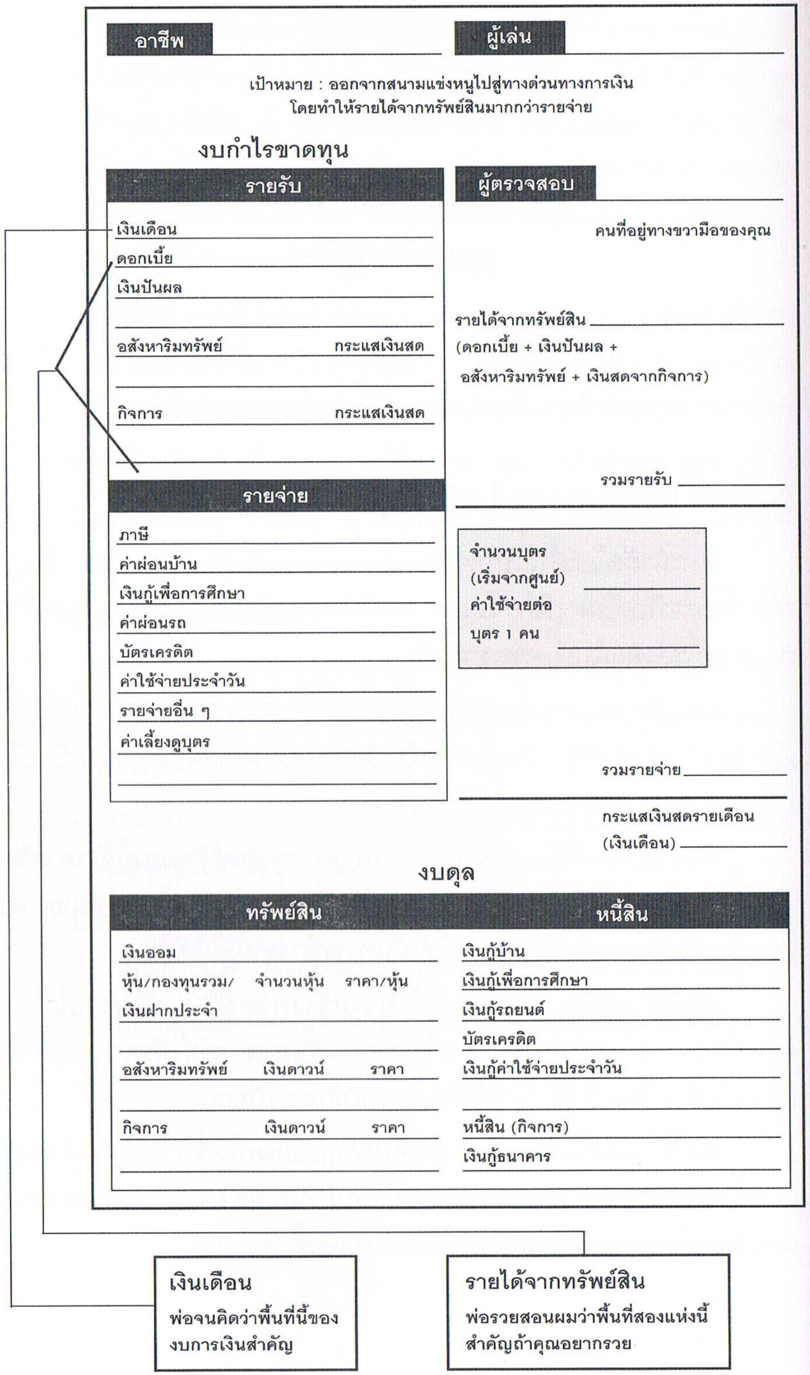

แบบที่ไม่ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง

เมื่อมีแบบอย่างที่ดี ก็มีคนเป็นแบบที่ไม่ดีไม่ควรเอาอย่าง ซึ่งเราควรจะรู้จักทั้งสองแบบและทำความเข้าใจให้มากที่สุด

ตัวอย่างเช่น ผมมีเพื่อนคนหนึ่งซึ่งหาเงินได้มากกว่า 800 ล้านเหรียญมาชั่วชีวิต ปัจจุบันกลายเป็นบุคคลล้มละลาย เพื่อนบางคนถามผมว่าทำไมผมยังคบคนคนนี้อยู่อีก ผมก็ตอบว่า เพราะเอาเป็นแบบที่เยี่ยมยอดที่ควรเอาอย่างและไม่ควรเอาอย่างด้วย ซึ่งผมสามารถจะเรียนรู้ได้ทั้งสองแบบ

แบบอย่างทางความคิด

พ่อทั้งสองคนเป็นนักคิด แต่เมื่อมาถึงเรื่องเงิน ทั้งสองคนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน พ่อแปลความหมายของคำพังเพยที่ว่า “ความรักเงินเป็นรากเหง้าของความชั่วร้าย” ต่างกัน

พ่อจนคิดว่าความต้องการเงินหรือเพิ่มฐานะทางการเงินเป็นสิ่งที่ผิด

ขณะที่พ่อรวยแปลความหมายคำกล่าวนี้แตกต่างออกไป เขาคิดว่าสิ่งเย้ายวนใจ ความโลภและความละเลยต่อการเงินเป็นสิ่งที่ผิด พ่อรวยคิดว่าเงินเองไม่เป็นสิ่งชั่วร้าย แต่การทำงานชั่วชีวิตโดยตกเป็นทาสของเงินต่างหากที่เป็นสิ่งชั่วร้าย และการติดอยู่ในบ่วงหนี้สินเป็นสุดยอดของความชั่วร้าย

พ่อรวยมักมีวิธีในการนำคำสอนทางศาสนามาประยุกต์กับการเงิน ซึ่งผมจะแบ่งปันคำสั่งสอนเหล่านั้นให้ฟังดังนี้

อำนาจของสิ่งเย้ายวน

พ่อรวยเชื่อว่าคนที่ทำงานหนัก มีหนี้สินเรื้อรังและอยู่เกินฐานะเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีสำหรับลูกหลาน นอกจากเป็นแบบอย่างไม่ดีแล้ว พ่อบอกว่าคนที่เป็นหนี้นั้นทนต่อสิ่งเย้ายวนและความโลภไม่ได้

พ่อรวยจะเขียนรูปภาพเหมือนรูปในหน้าถัดไปและพูดว่า

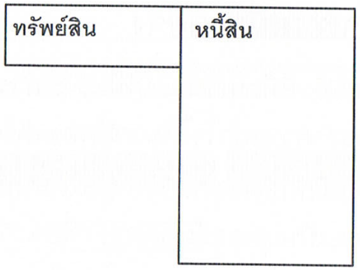

"รูปนี้จะเตือนเราไม่ให้ตกหลุมพรางแห่งความเย้ายวน" พ่อชี้ไปที่ช่องของหนี้สิน

พ่อรวยเชื่อว่าปัญหาทางการเงินมาจากความต้องการที่จะครอบครองสิ่งที่มีมูลค่าเพียงเล็กน้อย เมื่อเริ่มมีระบบบัตรเครดิต พ่อจะมโนภาพว่ามีคนเป็นจำนวนล้านต้องเป็นหนี้ และในที่สุดหลายชีวิตก็ถูกควบคุมด้วยหนี้เหล่านั้น เราจะเห็นคนเป็นหนี้จำนวนมากจากการซื้อบ้าน การตบแต่งบ้าน ซื้อเสื้อผ้า ซื้อรถยนต์ พักร้อน เนื่องจากพวกเขาขาดการควบคุมอารมณ์ที่เรียกว่า "ความอยากได้" ทุกวันนี้คนเราทำงานหนักขึ้นเรื่อยๆ แล้วซื้อสิ่งของที่คิดว่าเป็นทรัพย์สิน แต่นิสัยของการใช้จ่ายเงินทำให้พวกเขาไม่มีโอกาสจะมีทรัพย์สินเลย

หลังจากนั้นพ่อรวยก็ชี้ไปที่ช่องทรัพย์สินในรูปภาพต่อไปนี้แล้วบอกว่า

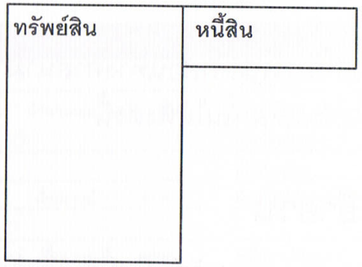

"นี่คือสิ่งที่นำเราออกจากความชั่วร้าย"

การควบคุมความต้องการและไม่หวังผลระยะสั้นเป็นสัญลักษณ์ของความฉลาดทางอารมณ์ ความสนใจที่จะสร้างธุรกิจของคุณเองและสร้าง

ทรัพย์สินของคุณเองจะช่วยไม่ให้ความอยากได้ ความโลภ ความคิดผิดๆ ฉุดชีวิตการเงินของคุณลงต่ำ การขาดความรู้ทางการเงินเป็นแบบอย่างไม่ดีและไม่ช่วยให้คุณหลุดพ้นจากสิ่งชั่วร้าย

สำหรับคุณที่กำลังเสาะแสวงหาทางด่วนทางการเงิน ผมอยากจะเตือนให้ระวังผู้คนที่อยู่รอบตัวคุณอยู่ทุกวัน ถามตัวเองว่าคนเหล่านั้นเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ ผมขอแนะนำให้คุณใช้เวลาให้มากกับคนที่กำลังมุ่งหน้าไปในทิศทางเดียวกับคุณ

ถ้าคุณหาคนแบบนั้นไม่พบในเวลาทำงาน ก็ให้มองหาในสมาคมนักธุรกิจการลงทุนต่างๆ กลุ่มนักการตลาดแบบเครือข่าย หรือแม้แต่คนทำธุรกิจทั่วไป

มองหาคนที่มีประสบการณ์

เลือกแบบอย่างอย่างชาญฉลาด ถ้าคุณต้องการจะไปที่ใด วิธีที่ดีที่สุดก็คือ ถามคนที่เคยไปมาแล้ว เช่น ถ้าคุณตัดสินใจจะปีนเขาเอเวอร์เรสต์ปีหน้า แน่นอนคุณคงจะขอคำแนะนำจากผู้ที่เคยปีนเขานี้แล้ว แต่ถ้าเป็นการปีนเขาทางการเงิน ผมไม่เข้าใจว่าทำไมคนส่วนใหญ่ชอบขอคำแนะนำจากคนที่ยังจมอยู่ในโคลนตมที่ตีนเขา

ความยากลำบากของการหาแบบอย่างหรือครูฝึกที่เป็นเจ้าของกิจการและนักลงทุนคือ คนส่วนใหญ่ที่ให้คำแนะนำเรื่องการเงินเป็นคนที่อยู่ด้านซ้ายของ *"เงินสี่ด้าน"*

พ่อรวยสอนให้ผมมีครูฝึกส่วนตัว พ่อรวยบอกว่ามืออาชีพต้องมีครูฝึกหรือโค้ช แต่มือสมัครเล่นไม่เคยมี

ตัวอย่างเช่น ผมเล่นกอล์ฟ ผมต้องลงเรียนและฝึกวิธีเล่นกอล์ฟแต่ไม่มีโค้ช ผมจึงต้องจ่ายเงินเพื่อจะเล่นกอล์ฟ แต่ถ้าเป็นการเล่นเกมการแข่งขันทางธุรกิจและการลงทุน ผมมีโค้ชประจำตัวหลายคนเพราะว่าผมได้รับค่าจ้างในการเล่นเกมเหล่านั้น

ดังนั้นเลือกครูฝึกหรือโค้ชอย่างฉลาด เพราะเขาเป็นคนสำคัญมากสำหรับคุณ

ลงมือทำ

1) มองหาครูฝึก มองหาบุคคลที่เป็นแบบอย่างสำหรับคุณทั้งทางธุรกิจและการลงทุน

ก. หาแบบอย่างที่ดีที่ควรเอาอย่างและเรียนรู้วิธีการของเขา

ข. หาแบบอย่างที่ไม่ดีและไม่ควรเอาอย่าง แต่เรียนรู้จากเขาให้มากที่สุด

2) คนที่คุณใช้เวลาด้วยคืออนาคตของคุณ

ก. เขียนชื่อคนหกคนที่คุณใช้เวลากับเขามากที่สุดนับลูกๆ ของคุณทั้งหมดเป็นหนึ่งคน คนที่คุณจะเขียนลงไปคือคนที่คุณใช้เวลาด้วยมากที่สุด ไม่ใช่แค่คนที่มีความสัมพันธ์กับคุณ (หยุดอ่านอยู่แค่นี้จนกว่าคุณจะเขียนชื่อทั้งหกเสียก่อน)

เมื่อ 15 ปีที่แล้วขณะเข้าสัมมนา ครูฝึกขอให้พวกเราเขียนชื่อหกชื่อดังกล่าว หลังจากนั้นครูบอกให้เรามองรายชื่อเหล่านั้นแล้วบอกว่าเรากำลังมองอนาคตพวกเรา คนที่เราใช้เวลาด้วยมากที่สุดคืออนาคตของเรา

คนทั้งหกนี้ที่คุณใช้เวลาด้วยมากที่สุดอาจไม่จำเป็นต้องเป็นเพื่อนสนิทของคุณ สำหรับบางคนอาจจะเป็นเพื่อนร่วมงาน คู่ครอง หรือลูกๆ หรือสมาชิกที่ไปโบสถ์หรือสมาคมการกุศล รายชื่อของผมประกอบด้วยผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมลงทุน และเพื่อนนักรักบี้ จากรายชื่อเมื่อผมพิจารณาให้ถี่ถ้วน ผมมองเห็นสิ่งที่อยู่ในตัวผม ความชอบและไม่ชอบ ครูฝึกเดินไปรอบๆ ห้องเพื่อให้คำปรึกษานักเรียนเกี่ยวกับรายชื่อของแต่ละคน หลัง

จากนั้นสักครู่ ความสัมพันธ์ของการทำแบบฝึกหัดยิ่งลงลึกยิ่งขึ้น เมื่อผมปรึกษาครูฝึกด้วยรายชื่อที่ผมมี และเมื่อฟังคนอื่นพูดคุยถึงรายชื่อของเขา ผมเริ่มคิดว่าผมต้องการความเปลี่ยนแปลง การทำแบบฝึกหัดนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกเขียนถึง แต่เกี่ยวกับความต้องการของผมว่าผมต้องการทำอะไรกับชีวิตของตัวเอง

หลังจากนั้น 15 ปี คนที่ผมใช้เวลาด้วยมากที่สุดได้เปลี่ยนไปหมด ยกเว้นเพียงหนึ่ง คนทั้ง 5 คนก่อนก็ยังเป็นเพื่อนรักของผม แต่ไม่ค่อยได้พบกันบ่อยนัก พวกเขาเป็นคนดีและมีความสุขกับชีวิตของเขา การเปลี่ยนแปลงนี้มาจากตัวผมเอง ผมต้องการเปลี่ยนอนาคต เพื่อจะประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนอนาคต ผมต้องเปลี่ยนความคิดและเปลี่ยนคนที่ผมใช้เวลาอยู่ด้วยมากที่สุด

ข. เมื่อคุณมีรายชื่อทั้งหกแล้ว สิ่งที่ต้องทำต่อไปคือ

ต่อจากรายชื่อแต่ละคน ให้ใส่ว่าเขามีรายได้จากด้านไหนของ *"เงินสี่ด้าน"* ลูกจ้าง คนทำธุรกิจส่วนตัว เจ้าของกิจการ หรือนักลงทุน ใส่ว่าเป็นอะไร อย่าลืมว่าด้านที่เลือกคือรายได้ส่วนใหญ่ต้องมาจากด้านนั้น ถ้าตกงานหรือเกษียณอายุ ก็ให้พิจารณาว่าเขามีรายได้จากไหน ส่วนเด็กและนักเรียนให้เว้นไว้

หมายเหตุ : คนคนหนึ่งสามารถจะใส่ได้มากกว่าหนึ่งด้าน ตัวอย่างเช่น ภรรยาผมจะมี "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" ต่อท้ายเนื่องจากเธอมีรายได้อย่างละครึ่งจากทั้งสองด้าน

ดังนั้นรายชื่อของผมมีชื่อของคิมอยู่บนสุด และผมใช้เวลาเกือบทั้งหมดกับเธอ

ชื่อ	ด้าน
1. คิม คิโยซากิ	เจ้าของกิจการและนักลงทุน
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

ค. ขั้นต่อไปให้ใส่ระดับของนักลงทุน คุณอาจจะต้องกลับไปทบทวนบทที่ 5 และนักลงทุน 7 ระดับอีกครั้ง คิมเป็นนักลงทุนระดับ 6 ถ้าคุณไม่รู้ว่าเขาอยู่ในระดับใด คงต้องเดาอย่างมีหลักการ ดังนั้นรายชื่อที่สมบูรณ์ก็จะประกอบด้วยด้านที่เป็นที่มาของรายได้และระดับนักลงทุน

ชื่อ	ด้าน	ระดับนักลงทุน
1. คิม คิโยซากิ	เจ้าของกิจการ/นักลงทุน	6
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

บางคนรู้สึกโกรธ

มีผลตอบรับหลายแบบจากการทำแบบฝึกหัดนี้ บางคนโกรธและพูดว่า "คุณกล้าดียังไงที่ขอให้ผมจัดกลุ่มคนที่ใกล้ชิดของผม" ดังนั้นถ้าการทำแบบฝึกหัดนี้ทำให้คุณไม่พอใจก็โปรดยกโทษให้ผมด้วย แบบฝึกหัดนี้ไม่ได้ตั้งใจจะทำให้ใครโกรธ แต่เป็นเพียงแบบฝึกหัดที่จะส่องแสงสว่างให้ชีวิตอาจใช้ได้ผลกับคนบางคนไม่ใช่กับทุกคน

เมื่อผมทำแบบฝึกหัดนี้เมื่อ 15 ปีก่อน ผมพบว่าตัวเองชอบความปลอดภัยและชอบหลีกเลี่ยง ผมไม่พอใจชีวิตของตัวเองนักในขณะนั้น และโยนความผิดพลาดทั้งหมดให้แก่คนที่ทำงานด้วย โดยเฉพาะสองคนที่ผมมักจะทะเลาะเบาะแว้งด้วยเสมอ ผมหาว่าเขาเป็นคนถ่วงบริษัทไว้ งานประจำวันของผมคือคอยจับผิดสองคนนี้ และไม่รอช้าที่จะชี้ให้เขาเห็นปัญหาที่ผมคิดว่าเขาเป็นผู้ก่อ

หลังทำแบบฝึกหัดนี้เสร็จ ผมก็เข้าใจว่าบุคคลทั้งสองที่ผมมักจะมีปัญหาด้วยนั้น เขามีความสุขกับสถานะของเขาแล้ว ผมต่างหากเป็นคนที่ต้องการเปลี่ยนแปลง แต่แทนที่จะเปลี่ยนตัวผมเอง ผมกลับไปบังคับขู่เข็ญให้คนอื่นเปลี่ยนแปลง หลังจากทำแบบฝึกหัด ผมก็เข้าใจว่าตัวผมเองเอาความต้องการของตัวเองไปบังคับใส่คนอื่น ผมต้องการให้พวกเขาทำในสิ่งที่ผมไม่ต้องการทำด้วยตนเอง และผมเหมาเอาว่าเขาควรต้องการสิ่งเดียวกับที่ผมต้องการ เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยดีนัก เมื่อผมเริ่มเข้าใจว่าอะไรกำลังเกิดขึ้น ผมก็เริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตัวเองทันที

จ. ดูว่าแต่ละชื่อเป็นคนด้านไหนของ *"เงินสี่ด้าน"*
ใส่ด้านของคุณที่เป็นอยู่ หลังจากนั้นใส่ด้านที่คุณต้องการจะเป็นในอนาคต ถ้าชื่อทั้งหกอยู่ด้านเดียวกับสิ่งที่คุณต้องการในอนาคต คุณน่าจะกำลังมีความสุข แต่ถ้าไม่ คุณก็ควรพิจารณาที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตของตัวเอง

16

ขั้นตอนที่ 6
ความผิดหวังคือพลังใจ

คุณจะทำอย่างไรเมื่อสิ่งต่างๆ ไม่เป็นไปตามที่คุณต้องการ เมื่อผมออกจากทหารนาวิกโยธิน พ่อรวยแนะนำให้ผมหางานที่เกี่ยวกับการขาย พ่อรู้ว่าผมเป็นคนขี้อาย และการเป็นเซลส์แมนเป็นสิ่งสุดท้ายในโลกนี้ที่ผมอยากทำ

สองปีที่ผมเป็นคนขายของที่แย่ที่สุดในบริษัท ผมไม่สามารถขายแม้เสื้อชูชีพให้คนที่กำลังจะจมน้ำ ความอายไม่เพียงจะทำให้ผมรู้สึกเจ็บปวดแม้แต่ลูกค้ายังรู้สึก ในระยะสองปีผมมักจะถูกภาคทัณฑ์ ซึ่งหมายถึงว่าผมเกือบจะถูกไล่ออกหลายครั้ง

ผมมักจะโทษภาวะเศรษฐกิจ สินค้าที่ผมขาย หรือแม้กระทั่งลูกค้าว่าเป็นต้นเหตุให้ผมไม่ประสบความสำเร็จ แต่พ่อรวยกลับมองว่า "เมื่อคนเราอ่อนแอ ก็ชอบที่จะโทษคนอื่น"

หมายความว่าความเจ็บปวดที่เกิดจากความผิดหวังมีมากเสียจนเราต้องการจะผลักมันไปให้คนอื่น เพื่อที่จะเรียนรู้การขาย ผมพบบทเรียนที่มีคุณค่ามหาศาล ผมเผชิญหน้ากับความผิดหวัง และได้เปลี่ยนความเจ็บปวดให้กลายเป็นทรัพย์สิน

คนส่วนมากไม่กล้าลองทำอะไรใหม่ๆ เพราะเขากลัวความผิดหวัง เขากลัวที่จะทำผิดพลาดหรือถูกปฏิเสธ แต่ถ้าคุณต้องการค้นหาทางด่วนทางการเงิน เช่นเดียวกับพ่อรวยว่า

"จงเตรียมตัวพบความผิดหวัง"

เหตุผลก็คือถ้าคุณเตรียมตัวเตรียมใจที่จะพบความผิดหวัง คุณก็จะมีโอกาสเปลี่ยนความผิดหวังนั้นให้กลายเป็นทรัพย์สิน คนส่วนใหญ่เปลี่ยนความผิดหวังให้กลายเป็นหนี้สินระยะยาว คุณรู้ได้ว่าเป็นระยะยาวเมื่อคุณได้ยินคนพูดว่า "ผมจะไม่ทำอีกแล้ว" หรือ "ผมควรจะรู้อยู่แล้วว่ามันต้องล้มเหลว"

ในทุกปัญหาย่อมมีโอกาส และทุกครั้งที่ผิดหวังคุณจะได้สติปัญญาที่มีคุณค่าดั่งเพชรพลอยที่มีค่ามหาศาล

เมื่อไรที่ได้ยินคำว่า "ผมจะไม่ทำอีกแล้ว" นั่นคือคำพูดของคนที่กำลังหยุดเรียนรู้ เขายอมแพ้ต่อความผิดหวัง ความผิดหวังได้กลายเป็นกำแพงรายล้อมแทนที่จะเป็นรากฐานให้เขายืนและเติบโตสูงขึ้น

พ่อรวยช่วยผมเรียนรู้วิธีที่จะจัดการกับความผิดหวัง พ่อรวยมักจะพูดว่า "เหตุผลที่มีคนรวยด้วยตัวเองน้อย เพราะคนส่วนมากทนความผิดหวังไม่ได้ แทนที่จะเผชิญกับความผิดหวัง พวกเจ้ากับใช้ชีวิตเรียนรู้วิธีที่จะหลีกเลี่ยง"

พ่อบอกว่า "อย่าหลีกเลี่ยง ต้องเผชิญหน้า ความผิดหวังเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ เช่นเดียวกับที่เราเรียนรู้จากความผิดพลาด ความผิดหวังสอนให้เราเข้มแข็ง" ต่อไปนี้คือคำแนะนำที่พ่อให้ผมในช่วงเวลาหลายปี

1. **หวังไว้เลยว่าต้องผิดหวัง** พ่อรวยชอบพูดว่า "คนโง่เท่านั้นที่หวังไว้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างจะเป็นไปที่ต้องการ การคาดหวังว่าจะผิดหวังไม่ได้หมายความว่าเป็นคนขี้แพ้ การคาดหวังว่าจะผิดหวังเป็นการเตรียมตัวเตรียมใจที่จะเจอกับความประหลาดใจที่คุณไม่ต้องการ การเตรียมตัวเตรียมใจให้พร้อมจะทำให้คุณสงบและสง่างามเมื่อสิ่งต่างๆ ไม่เป็นไปตามที่คุณต้องการ คุณจะมีสติจัดการกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลายครั้งหลายหนที่ผมพบคนที่มีความคิดแปลกใหม่เกี่ยวกับธุรกิจ เขาจะรู้สึกตื่นเต้นประมาณหนึ่งเดือน หลังจากนั้นความผิดหวังเริ่มจะทำให้เขารู้สึกหมดความตื่นเต้นแล้วคุณก็จะได้ยินเขาพูดว่า "เป็นความคิดที่ดี แต่ทำไม่ได้" จริงๆ แล้วไม่ใช่ความคิดที่ไม่เป็นผล แต่คุณกำลังถูกความผิดหวังเล่นงานมากกว่า พวกเขาหมดความอดทนรู้สึกท้อแท้และยอมให้ความผิดหวังเอาชนะ การไม่มีความอดทนเป็นผลมาจากการที่เขาไม่ได้ผลตอบแทนรวดเร็วทันใจ เจ้าของธุรกิจและนักลงทุนอาจจะต้องรอเป็นเวลาหลายปีก่อนที่จะเห็นรายได้ เมื่อเริ่มทำ เขารู้อยู่แล้วว่าจะต้องอดใจรอความสำเร็จข้างหน้า และเมื่อความสำเร็จมาถึง ผลตอบแทนก็จะคุ้มค่ากับการรอคอย

2. **เตรียมครูฝึกไว้ให้พร้อม** สังเกตไหมว่าหน้าแรกๆ ของสมุดโทรศัพท์จะมีหมายเลขของโรงพยาบาล หน่วยดับเพลิง ตำรวจ ผมก็มีหมายเลขโทรศัพท์ยามฉุกเฉินสำหรับการเงิน เพียงแต่เป็นหมายเลขโทรศัพท์ของครูฝึกประจำตัวของผม ก่อนที่ผมจะตกลงการซื้อขายหรือเข้าร่วมลงทุนหลายๆ ครั้ง ผมจะโทรฯ หาเพื่อน อธิบายว่าผมกำลังจะทำอะไร และต้องการอะไรจากการกระทำครั้งนี้ ผมขอร้องให้เพื่อนเตรียมพร้อมในกรณีที่ผมคิดอะไรไม่ออก ซึ่งก็เกิดขึ้นบ่อยๆ

เมื่อเร็วๆ นี้ผมกำลังต่อรองเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าขนาดใหญ่ คนขายเล่นไม้แข็งและเปลี่ยนแปลงข้อตกลงในวินาทีสุดท้าย เขารู้ว่าผมต้องการอสังหาริมทรัพย์ชิ้นนี้ และเขาพยายามจะเอาเงินจากผมมากขึ้นในวินาทีสุดท้าย ผมเป็นคนใจร้อน เกือบจะควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ แต่แทนที่จะทำให้ทุกอย่างล้มเหลวด้วยการตะโกนใส่หน้าซึ่งเป็นสิ่งปกติสำหรับผม ผมกลับบอกว่าผมขอโทรศัพท์หาหุ้นส่วนของผม หลังจากโทรศัพท์คุยกับเพื่อนสามคนซึ่งเตรียมพร้อมอยู่ และฟังคำแนะนำจากพวกเขาแล้ว ผมเริ่มสงบและเรียนรู้วิธีการต่อรองแบบใหม่ 3 วิธีที่ผมไม่เคยรู้มาก่อน ถึงแม้ว่าการต่อรองคราวนี้จะไม่เป็นผล แต่ผมก็ได้นำวิธีการดังกล่าวมาใช้จนทุกวันนี้ ผมคงไม่รู้จักวิธีการต่อรองดังกล่าวถ้าไม่เกิดการเจรจาซื้อขายคราวนั้น ความรู้มีค่ามหาศาล ประเด็นคือ

เราไม่สามารถเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างล่วงหน้า คงเลือกเรียนเฉพาะที่จำเป็น ผมอยากแนะนำให้คุณเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และหวังได้เลยว่าจะต้องเจอความผิดหวัง แต่จะมีครูผู้ฝึกคอยเตรียมพร้อมให้คำแนะนำแก่คุณ คนหลายคนไม่เคยเริ่มต้นเพราะคิดว่าตนไม่สามารถตอบทุกคำถามและแก้ปัญหาได้ แม้คุณจะไม่รู้คำตอบทุกข้อก็ควรเริ่มต้นได้ เพื่อนผมที่ชื่อคีธ คันนิงแฮม ชอบพูดว่า คนหลายคนจะไม่เริ่มเดินทางจนกว่าไฟทุกดวงจะเปลี่ยนเป็นสีเขียว พวกเขาจึงไม่เคยไปไหนเลย

3. **ให้อภัยตัวเอง** ความรู้สึกเจ็บปวดรุนแรงเมื่อผิดหวังหรือล้มเหลวไม่ได้มาจากคำวิจารณ์หรือคาดโทษของผู้อื่น แต่มาจากการที่เราลงโทษตัวเอง เราโกรธตัวเอง เจ็บใจ เสียใจที่ไม่น่าทำผิดพลาด คนที่ลงโทษตัวเองทั้งทางจิตใจและอารมณ์มักจะระมัดระวังตัวเองเกินไปเมื่อจะเสี่ยงหรือทดลองความคิดแปลกใหม่ เป็นผลให้ไม่มีโอกาสได้เรียนรู้อะไรใหม่ๆ หากคุณยังลงโทษตัวเองหรือโทษคนอื่นทุกครั้งที่ผิดหวัง

4. **บอกความจริง** สมัยเด็กๆ การลงโทษที่หนักที่สุดเกิดขึ้นเมื่อวันที่ผมทำฟันหน้าของน้องสาวผมหักโดยไม่ตั้งใจ เธอวิ่งไปบ้านและฟ้องพ่อ แต่ผมวิ่งหนีไปซ่อน หลังจากพ่อพบผม เขาโกรธมากและบอกว่า "ที่พ่อทำโทษลูก ไม่ใช่เพราะลูกทำฟันของน้องหักแต่เพราะลูกวิ่งหนี" หลายครั้งที่ผมเกือบจะวิ่งหนีจากความผิดพลาด การวิ่งหนีเป็นสิ่งที่ง่ายที่จะกระทำ แต่คำพูดของพ่อยังก้องอยู่ในความทรงจำและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตผมเป็นอย่างมาก เราทุกคนทำความผิด เรารู้สึกว้าวุ่นผิดหวังเมื่อสิ่งต่างๆ ไม่เป็นไปตามคาดหมาย แต่วิธีจัดการกับอารมณ์ซึ่งเกิดจากความผิดและความผิดหวังของแต่ละคนนั้นต่างกัน พ่อรวยสรุปไว้ว่า "ขนาดของความสำเร็จวัดได้จากขนาดของความต้องการ ความฝัน และวิธีการที่คุณเผชิญหน้ากับความผิดหวังและความล้มเหลว"

ในอีก 2-3 ปีข้างหน้า ผมเชื่อว่าเราจะพบการเปลี่ยนแปลงทางการเงินที่จะทดสอบความกล้าหาญของทุกคน คนที่ผ่านการทดสอบนี้ได้คือคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ไม่ปล่อยให้อารมณ์โกรธ ฉุนเฉียว ท้อแท้ ผิดหวัง ฉุดรั้งคุณลงเหว และคนที่เตรียมตัวเตรียมใจพร้อมเรียนรู้ทักษะทางการใหม่ๆ น่าจะมีโอกาสสอบผ่านไปได้

เพลงของบ็อบ ดีแลน ตอนหนึ่งร้องว่า "เวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงมาถึงแล้ว" อนาคตภายภาคหน้าจะเป็นของคนที่สามารถเปลี่ยนแปลงร่วมไปกับกาลเวลา และสามารถจะใช้ความผิดหวังเป็นอิฐสร้างอนาคตอันแข็งแกร่ง

ลงมือทำ

1. กล้าทำความผิด นี่คือเหตุผลที่แนะนำให้คุณเริ่มต้นด้วยการก้าวเดินแบบเด็ก จำไว้ว่าความพ่ายแพ้เป็นส่วนหนึ่งของชัยชนะ "ลูกจ้าง" และ "คนทำธุรกิจส่วนตัว" ถูกสอนว่า "อย่าทำผิด" "ห้ามกระทำความผิด" แต่ "เจ้าของกิจการ" และ "นักลงทุน" รู้ว่าการทำผิดพลาดเป็นการเรียนรู้

2. วงเงินดาวน์ต่ำ เริ่มต้นแต่น้อยเมื่อคุณพบการลงทุนที่คุณต้องการให้ใส่เงินจำนวนน้อย คุณจะแปลกใจที่ความฉลาดจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทันทีที่คุณเอาเงินไปลงทุน แต่อย่าเอาเงินก้อนโต เงินผ่อนหนี้ หรือเงินสำหรับค่าเล่าเรียนของลูกคุณไปลงทุน จงลงแต่น้อยและจงเอาใจใส่และเรียนรู้

3. กุญแจสำคัญของขั้นตอนนี้คือ ลงมือทำ การอ่าน การดู และการฟังเป็นส่วนสำคัญของการศึกษา แต่คุณก็ต้อง "ลงมือทำ" เสนอซื้ออสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็กซึ่งจะเกิดกระแสเงินเป็นบวก เข้าร่วมบริษัทการตลาดแบบเครือข่าย และเรียนรู้จากภายใน ขอคำแนะนำจากครูฝึก ที่ปรึกษาทางการเงินหรือภาษี อย่างที่สโลแกนของรองเท้าไนกี้ (Nike) กล่าวไว้ว่า "ลงมือทำ" (Just Do It)

17

ขั้นตอนที่ 7
พลังศรัทธา

อะไรคือความกลัวที่สุดของคุณ

เมื่อผมเรียนมัธยมปีสุดท้าย ไมค์ลูกของพ่อรวยและผมยืนต่อหน้ากลุ่มนักเรียนที่เป็นผู้นำของชั้น ครูที่ปรึกษาพูดกับเราว่า "เธอสองคนคงไปได้ไม่ถึงไหน" นักเรียนบางคนยิ้มเยาะในใจ ขณะที่ครูที่ปรึกษาพูดต่อไปว่า "แต่นี้ต่อไปฉันจะไม่เสียเวลากับเธอสองคน ฉันจะใช้เวลากับคนที่จะเป็นผู้นำ เธอสองคนเป็นเพียงตัวตลกที่มีคะแนนต่ำ และเธอทั้งสองจะไปไม่ถึงไหน ออกไปได้แล้ว"

เป็นความกรุณาที่สุด

ครูที่ปรึกษาคนนั้นได้กรุณาผมกับไมค์ที่สุด ถึงแม้สิ่งที่ครูพูดจะเป็นความจริง และคำพูดของครูได้ทำร้ายจิตใจของเราอย่างมาก แต่คำพูดนั้นก็ทำให้เราทั้งสองดิ้นรนต่อสู้หนักขึ้น คำพูดนั้นได้ทำให้เราเรียนจนจบปริญญา รวมทั้งมีผลกับธุรกิจของเราตลอดมา

งานเลี้ยงรุ่น

เมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว ไมค์และผมกลับไปร่วมงานเลี้ยงรุ่นของชั้นมัธยม เป็นประสบการณ์ที่น่าสนใจมาก เราดีใจที่ได้พบกับคนที่เคยใช้เวลาอยู่ร่วมกัน 3 ปี ในขณะที่เวลานั้นไม่มีใครรู้ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร น่าแปลกใจที่พบว่าคนที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้นำในชั้นไม่ประสบความสำเร็จภายหลังจากเรียนจบ

ที่ผมเล่าเรื่องนี้ก็เพราะว่าไมค์และผมไม่ได้เป็นเด็กฉลาดในเรื่องเรียน เราไม่ได้เป็นอัจฉริยะทางการเงินหรือเป็นนักกีฬาชื่อดัง เราเป็นเพียงเด็กที่เรียนช้า ไม่ได้เป็นผู้นำในชั้น แต่เพราะคำพูดดูถูกของครูที่ปรึกษาและการยิ้มเยาะอย่างดูถูกของเพื่อน ได้จุดประกายให้เราดิ้นรนต่อสู้ ให้เราเรียนรู้ความผิดพลาด ทำให้เรามุมานะไม่ว่าจะเป็นเวลาที่ดีหรือเลว

คุณอาจจะเรียนไม่เก่ง ไม่เป็นที่รู้จัก ไม่เก่งเลยไม่ว่าจะรวยหรือจน หรือเหตุผลอื่นใดก็ตาม สิ่งเหล่านั้นจะไม่มีผลในระยะยาว นอกเสียจากคุณจะคิดไปเอง และมันก็จะเป็นเช่นนั้นจริงๆ

สำหรับคุณที่กำลังจะเริ่มต้นหาทางด่วนทางการเงิน คุณอาจจะมีข้อสงสัยในความสามารถของคุณ ผมบอกได้เลยว่าคุณมีทุกสิ่งทุกอย่างที่คุณต้องการแล้ว เพียงแต่ขอให้มีความต้องการ ความมุ่งมั่น และมีความศรัทธาอย่างแรงกล้าในตัวคุณ

จงมองดูกระจกแล้วฟังคำพูด

กระจกสะท้อนกลับมากกว่าที่มองเห็น กระจกจะสะท้อนกลับความคิดของเรา บ่อยเท่าไรที่เราเห็นคนอยู่หน้ากระจกแล้วพูดว่า

"โอ้ ฉันดูน่าเกลียด"

"ฉันอ้วนขึ้นขนาดนี้เชียว"

"ฉันแก่ลงไปเยอะ"

หรือ

"อืม ฉันดูดีเหลือเกิน ฉันเป็นของขวัญจากพระเจ้าสำหรับผู้หญิง"

ความคิดคือภาพสะท้อน

กระจกสะท้อนกลับมากกว่าที่มองเห็น กระจกสะท้อนกลับความคิดของเรา ความคิดเหล่านั้นมีความสำคัญมากกว่ารูปลักษณ์ที่มองเห็น

พวกเราหลายคนได้พบเห็นคนที่มีความสวยงามภายนอก แต่ภายในใจเขากลับคิดว่าตัวเองน่าเกลียด หรือคนที่เป็นที่รักของคนทั่วไป แต่เขากลับไม่รักตัวเขาเอง ความคิดลึกๆ มักเป็นผลสะท้อนจากจิตวิญญาณของเรา ความคิดสะท้อนมาจากความรักที่มีต่อตนเอง ความทะนง ความไม่ชอบตัวเราเอง วิธีที่เราปฏิบัติต่อตนเอง

เงินจะไม่อยู่กับคนที่ไม่เชื่อใจตนเอง

ความจริงบางอย่างจะถูกเปิดเผยเมื่อเรามีอารมณ์รุนแรง

หลังจากอธิบายถึงด้านทั้งสี่ทางการเงินในชั้นเรียน ผมให้เวลานักเรียนตัดสินใจขั้นต่อไป เริ่มแรกเขาต้องตัดสินใจว่าตัวเองอยู่ในด้านไหน ซึ่งค่อนข้างง่ายเพราะเป็นด้านที่เขามีรายได้มากที่สุด จากนั้นผมถามว่า ถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยน เขาอยากอยู่ด้านไหน

บางคนบอกว่า "ผมมีความสุขกับด้านที่อยู่ปัจจุบัน"

ขณะที่หลายคน "ไม่มีความสุขในด้านที่อยู่ แต่ยังไม่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงในขณะนี้"

บางคนที่มีความสุขและรู้ว่าจะต้องทำบางสิ่งบางอย่างโดยเร็ว คนที่อยู่ในสถานการณ์แบบนี้จะเป็นคนที่พูดความจริง เขาใช้คำพูดที่สะท้อนความคิดของตัวเอง คำพูดที่สะท้อนจิตวิญญาณ และนั่นคือสาเหตุที่ผมพูดว่า "ความจริงบางอย่างจะถูกเปิดเผยเมื่อเรามีอารมณ์รุนแรง"

ความจริงที่ผมมักได้ยินก็คือ

"ผมทำไม่ได้ ผมเปลี่ยนจาก 'คนทำธุรกิจส่วนตัว' เป็น 'เจ้าของกิจการ' ไม่ได้ คุณจะบ้าหรือ ผมมีภรรยาและลูกสามคนที่ต้องเลี้ยง"

"ผมทำไม่ได้ ผมจะอยู่โดยไม่มีรายได้ตั้ง 5 ปีได้ยังไง"

"ลงทุนหรือ คุณต้องการให้ผมสูญเสียเงินหมดหรือยังไง"

"ผมไม่มีเงินจะลงทุน"

"ผมต้องการข้อมูลก่อนที่จะทำอะไร"

"ผมลองมาแล้ว มันไม่เกิดผลแน่นอน"

"ผมไม่จำเป็นต้องรู้วิธีการอ่านงบการเงิน ผมเอาตัวรอดได้"

"ไม่ต้องห่วง ผมอายุยังน้อย"

"ผมไม่ฉลาดพอ"

"ผมจะทำถ้าผมพบคนที่เหมาะสมที่จะร่วมทีมด้วย"

"สามีฉันคงไม่เอาด้วย"

"ภรรยาผมคงไม่มีวันเข้าใจ"

"เพื่อนๆ ผมจะพูดอย่างไร"

"ถ้าผมอายุน้อยกว่านี้นะ ผมทำไปแล้ว"

"มันสายไปสำหรับผม"

"ไม่คุ้ม"

"ผมไม่กล้า"

คำพูดคือกระจก

คำพูดเหล่านี้พรั่งพรูในขณะที่มีอารมณ์แรง ทุกคำพูดเป็นกระจกที่สะท้อนกลับถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเอง แม้บางครั้งเขาอาจคิดว่ากำลังพูดถึงคนอื่น

คำแนะนำที่ดีที่สุดของผม

สำหรับคุณที่พร้อมที่จะเปลี่ยนด้าน คำแนะนำที่สำคัญที่สุดคือระวังและใส่ใจกับคำพูดของคุณ โดยเฉพาะใส่ใจกับคำพูดที่มาจากก้นบึ้งของหัวใจ ถ้าคุณจะเปลี่ยนแปลง คุณต้องรู้ว่าความคิดและคำพูดนั้นเกิดจากอารมณ์หรือเปล่า ถ้าปล่อยให้อารมณ์ควบคุมความคิด คุณก็จะเดินทางไปไม่ตลอดรอดฝั่ง เป็นการฉุดรั้งตัวเองโดยไม่รู้ตัว ถึงแม้คุณจะพูดถึงคนอื่น เช่น พูดว่า "ภรรยาผมไม่มีวันเข้าใจ" แท้จริงแล้วคุณกำลังพูดถึงตัวคุณเอง คุณอาจจะเอาภรรยาเป็นข้ออ้างสำหรับการไม่ยอมลงมือทำ ความจริงก็คือ "ผมไม่กล้าพอหรือไม่มีปัญญาอธิบายความคิดใหม่นี้ให้เธอเข้าใจได้" คำพูดคือกระจกสะท้อนและให้โอกาสตัวคุณมองเห็นตัวเอง

หรือ

"ผมออกจากงานเพื่อเริ่มธุรกิจของตนเองไม่ได้ ผมมีบ้านต้องผ่อน มีครอบครัวที่ต้องนึกถึง"

ความจริง "ผมเหนื่อยแล้ว ผมไม่ต้องการทำอะไรไปมากกว่านี้"

หรือ

"ผมไม่ต้องการเรียนรู้อะไรอีกแล้ว"

นั่นคือความจริงที่ซ่อนอยู่ลึกๆ ในตัวคุณ

ความจริงกับการโกหกตัวเอง

คุณซ่อนความจริงเหล่านี้ก็เท่ากับคุณกำลังโกหกตัวเอง และถ้าคุณโกหกตัวเอง ผมคิดว่าการเดินทางคงไม่มีวันสำเร็จ ดังนั้นคำแนะนำที่ดีที่สุดคือ เมื่อรู้สึกกลัว ลังเล หรือเริ่มมีความคิดด้านลบ จงค้นหาสิว่าอะไรคือความจริงที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความรู้สึกเหล่านั้น

เช่น คุณพูดว่า "ผมเหนื่อย ผมไม่อยากเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ"

อาจเป็นความจริงหรือการโกหกตัวเอง เพราะความจริงคือ "ถ้าผมไม่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เดี๋ยวนี้ ผมยิ่งจะเหนื่อยยิ่งขึ้น" หรือ "ผมชอบการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพราะจะทำให้ผมรู้สึกตื่นเต้นกับชีวิตอีกครั้ง อาจจะทำให้ผมพบโลกใหม่" ค้นหาความจริงจากก้นบึ้งของหัวใจ เพราะสิ่งที่คุณพบจะช่วยให้คุณเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเองง่ายขึ้น

การเดินทางของเรา

เมื่อคิมและผมต้องการเดินไปข้างหน้า สิ่งแรกที่เราต้องทนก็คือเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากตัวเราเอง ความนึกคิดที่คอยตอกย้ำว่าเราอาจจะทำไม่ได้ เรากำลังทำผิด ความนึกคิดด้านลบต่างๆ ที่สรรหาขึ้นมาโจมตีการกระทำของตัวเอง บางครั้งความกดดันมากขึ้นจนเกือบถึงขีดสุด ทำให้เราหันไปกล่าวโทษกันและกัน อย่างไรก็ตาม เราทั้งสองรู้ดีอยู่แล้วว่านี่คือสิ่งที่จะต้องเจอ อุปสรรคสำคัญที่สุดคือความไม่แน่ใจในตัวเอง

หน้าที่อันแท้จริงของสามีและภรรยา หุ้นส่วนธุรกิจ เพื่อนแท้ในสถานการณ์เช่นนี้คือ คอยเตือนกันและกันว่าเรามีพลังเหนือความรู้สึกด้านลบทั้งหลายที่ซ่อนอยู่ภายใน คำเตือนจะช่วยให้เรามั่นใจในตัวเอง ทำให้เราเชื่อว่าเราเป็นคนมีค่า และมีค่าพอสำหรับความร่ำรวยข้างหน้า

คุณเป็นคนเดียวที่จะเลือกเชื่อหรือไม่เชื่อตัวเองก็ได้ ดังนั้นรางวัลของการเดินทางไม่ใช่แค่อิสรภาพทางการเงินเท่านั้น แต่คุณยังได้ความเชื่อมั่นในตัวคุณเองด้วย คำแนะนำของผมคือ คิดให้ใหญ่กว่าที่คุณเป็น เหตุผลที่คนหยุดและหันหลังกลับก็เพราะความคิดที่อยู่ภายในตัวเขาเองที่ทำให้เขาพ่ายแพ้

ถึงแม้ว่าคุณจะไม่ใช่คนเก่งเสียทุกอย่าง จงใช้เวลาเพื่อพัฒนาทักษะที่คุณต้องการ อย่าวิ่งหนีจากสิ่งที่จำเป็นต้องรู้ จงเผชิญกับความกลัวและความไม่แน่ใจ แล้วคุณจะพบกับโลกใหม่

ลงมือทำ

จงเชื่อในตัวคุณเอง และลงมือทำวันนี้

18

"บทสรุป"

ทั้งหมดนี้คือขั้นตอนทั้ง 7 ที่ช่วยให้ผมและคิมก้าวจากการเป็นคนไร้ที่อยู่มาสู่อิสรภาพทางการเงินในเวลาไม่กี่ปี นี่คือวิธีที่ช่วยให้เราพบทางด่วนทางการเงินและยังคงเดินอยู่บนเส้นทางนี้จนถึงปัจจุบัน หวังว่าขั้นตอนเหล่านี้จะช่วยให้คุณพบทางด่วนของคุณในที่สุด

ขอให้คุณมีความจริงใจแก่ตนเอง ถ้าคุณยังไม่มีการลงทุนระยะยาวใดๆ ขอให้เริ่มโดยเร็วที่สุด นั่งลง เอากระดาษออกมาวางแผนเลยว่าคุณจะควบคุมการใช้จ่ายเงินของคุณอย่างไร ใช้จ่ายแต่พอตัว คำนวณดูว่าคุณต้องลงทุนเดือนละเท่าไหร่ ผลตอบแทนอัตราที่เท่าไหร่จึงจะเป็นเงินเท่ากับที่คุณตั้งเป้าเอาไว้ เป้าหมาย เช่น คุณต้องการเกษียณเมื่ออายุเท่าไหร่ ถึงตอนนั้นคุณต้องมีรายได้เท่าไหร่จึงจะอยู่ได้ในแบบที่คุณต้องการ

เริ่มต้นง่ายๆ ด้วยการวางแผนระยะยาว ตั้งใจลดหนี้สินและค่อยๆ เก็บเงินไว้ลงทุนทุกๆ เดือน ถ้าคุณเริ่มตั้งแต่เดี๋ยวนี้และคอยติดตามเงินลงทุนของคุณ โอกาสไปสู่อิสรภาพทางการเงินย่อมไม่ไกลเกินเอื้อม

อย่าเพิ่งคิดอะไรใหญ่โตหรือยุ่งยากซับซ้อน เหตุที่ผมแนะนำให้คุณรู้จัก *"เงินสี่ด้าน"* รู้จัก "นักลงทุน 7 ระดับ" และ "นักลงทุน 3 ประเภท" เพราะผมอยากให้คุณได้มีโอกาสสำรวจตัวเอง ค้นหาว่าเราคือใคร ชอบและไม่ชอบอะไร และต้องการเป็นคนประเภทไหนในอนาคต ผมเชื่อว่าทุกคนย่อมมีวิธีไปสู่ "ทางด่วนทางการเงิน" ต่างๆ กัน ไม่ว่าคุณจะเป็นคนจากด้านไหนของ *"เงินสี่ด้าน"* ก็ตาม ทุกอย่างขึ้นอยู่กับตัวคุณคนเดียว

จำได้ไหมครับที่ผมเคยบอกว่า

“เจ้านายมีหน้าที่ให้งานคุณทำ ถ้าอยากรวย...นั่นเป็นหน้าที่ของคุณ”

คุณพร้อมจะเลิกลากถังน้ำและหันมาสร้างท่อให้เงินไหลเข้ามาเลี้ยงดูครอบครัวและชีวิตของคุณหรือยัง

การทำธุรกิจเพื่อตัวเองไม่ใช่เรื่องง่าย ไม่ใช่สิ่งที่คุณจะลุกขึ้นทำสำเร็จภายในวันสองวันหรือสองสามเดือน แม้คุณจะมีความรู้เรื่องการเงินมากน้อยแค่ไหนก็ตาม แต่เชื่อเถอะครับว่า ตอนที่ยากที่สุดคือการเริ่มต้น เมื่อใดที่คุณตัดสินใจแล้วว่า “ลุย” ที่เหลือจะง่ายขึ้นเรื่อยๆ เพราะทุกอย่างใช้เพียง *สามัญสำนึก*

แนวทางสู่ความมั่งคั่ง (ฉบับย่นย่อ)

	คนส่วนใหญ่ (อนาคตทางการเงินมืดมน)	**นักลงทุนผู้ประสบความสำเร็จ ชนชั้นกลาง**	**คนรวย**
1. ใคร	ลูกจ้าง	ลูกจ้างและคนทำธุรกิจส่วนตัว	เจ้าของกิจการ/นักลงทุน
2. การศึกษา	มัธยมปลายหรือปริญญา	• เห็นคุณค่าของการศึกษา, จบปริญญา • ศึกษาเพิ่มเติมหรือเข้าร่วม สัมมนาวิชาการเงินการลงทุน	เรียนรู้เองจากประสบการณ์จริง หรือจากเพื่อนร่วมวงการ
3. เป้าหมายทางการเงิน	มีชีวิตอยู่ให้ถึงวันเงินเดือนออก	มีทรัพย์สินสุทธิขนาดใหญ่เมื่ออายุ 55-65 ปี	อิสรภาพ
4. โฟกัส	เงินเดือนหรือค่าจ้าง	ทรัพย์สินสุทธิ	กระแสเงินสด
5. การจัดการกระแสเงินสด (CFM)	มีเงินสดเท่าไหร่ในกระเป๋า	เข้าใจเรื่องการจัดการกระแสเงินสดเป็นอย่างดี	เข้าใจว่าการจัดการกระแสเงินสด (CFM) เป็นพื้นฐานของความมั่งคั่ง
6. คำจำกัดความของ "ทรัพย์สิน"	เบียร์ 6 กระป๋องในตู้เย็น	ทุกอย่างที่มีมูลค่าตามราคาตลาด	ทุกอย่างที่ก่อให้เกิดรายได้
7. บ้าน	อยากเป็นเจ้าของสักหลัง	ทรัพย์สินหลักอย่างหนึ่ง	บ้านเป็นหนี้สิน ไม่ใช่ทรัพย์สิน
8. เครื่องมือการลงทุน	• บำเหน็จบำนาญ • ล็อตเตอรี่	• กองทุนรวม • หุ้นบลูชิป • อสังหาริมทรัพย์ คอนโด บ้าน	• หุ้น : หุ้นเข้าตลาดหรือผู้ถือหุ้นหลัก • อสังหาริมทรัพย์ : โครงการใหญ่ๆ • ธุรกิจ
9. แหล่งการลงทุน	รัฐบาล	ลงทุนในเครื่องมือทางการเงิน ที่คนอื่นเป็นผู้สร้าง	สร้างเครื่องมือทางการเงินให้คนระดับ กลางและคนส่วนมากนำมาลงทุน
10. ระบบการลงทุน	สวดภาวนา	• DCA (Dollar Cost Averaging) • อสังหาริมทรัพย์ ดาวน์ต่ำ	• สร้างระบบเองหรือดัดแปลงของคนอื่น • เรียนจากเพื่อนนักลงทุน
11. อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ	รวยเร็วที่สุด	12-30%	50-500% +++
12. ความเสี่ยง	ไม่รู้จะวัดอย่างไร	ยอมรับความเสี่ยงได้บ้าง	ลงทุนในสิ่งที่เสี่ยงน้อย
13. อะไรที่ได้ผล	ถ้าไม่ได้ผล ก็ดันทุรังทำต่อไป	เรียนรู้ว่าอะไรทำได้ผลและทำสิ่งนั้นต่อไป	การเรียนรู้และการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ไม่หยุดยั้ง
14. เวลา	วันเงินเดือนออก	ระยะยาว	ปรับเปลี่ยนตามเป้าหมายหรือลักษณะการลงทุน
15. อสังหาริมทรัพย์	อยากมีบ้าง	ซื้อเก็บ - รอให้มูลค่าขึ้น	"กำไรเมื่อซื้อ ไม่ใช่เมื่อขาย"
16. แหล่งรายได้สำคัญ	เงินเดือน	การลงทุน	เวลา
17. ทำงานเพื่ออะไร	เพื่อวันหยุดสุดสัปดาห์	ทำงานเพื่อนำรายได้ 10-20% ไปลงทุน	ใช้เงินทำงานแทน
18. ที่ปรึกษา	เพื่อนๆ และครอบครัวที่ถังแตก	นักบัญชี นักวางแผนการเงิน	ตัวเอง เพื่อน โค้ช และนักวิชาการบางคน
19. แหล่งข้อมูล	โทรทัศน์	• เศรษฐีตัวจริง (The Millionaire Next Door) • The Wealthy Barber	• พ่อรวยสอนลูก • เงินสี่ด้าน • เกมกระแสเงินสด • เทปของโรเบิร์ต คิโยซากิ
20. เครื่องชี้แนะทางการเงิน	บัญชีเงินออมทรัพย์ = 100 เหรียญ	มีทรัพย์สินสุทธิ 1 ล้านเหรียญ	รายได้จากทรัพย์สินมากกว่ารายจ่าย
21. คำถาม-คำตอบ	ไม่ต่างกันมาก	ตั้งคำถามและหาคำตอบที่ถูกต้อง	รู้ว่ามีหลายคำตอบสำหรับหนึ่งคำถาม
22. การมอบหมายงาน	"ถ้าอยากได้งานดี ต้องทำเอง"	"ถ้าไม่รู้ ก็ให้ผู้ที่รู้ดีกว่าทำ"	"ถ้าไม่มีความรู้พื้นฐาน ถูกเชือดแน่นอน"

โดย อลัน ฌาค จากแรงบันดาลใจของโรเบิร์ต คิโยซากิ